

Jaarstukken

2021

Inhoudsopgave

| | | |
|---|-----|-----|
| Aanbieding | 5 | |
| Inleiding | 7 | |
| Leeswijzer | 10 | |
| Hoofdstuk 1 Programmaverantwoording | 15 | |
| Programma 1: Wonen + leven | | 17 |
| Programma 2: Werk + economie | | 34 |
| Programma 3: Recreatie + toerisme | | 44 |
| Programma 4: Sociaal domein | | 52 |
| Programma 5: Bestuur + algemene dekkingsmiddelen | | 67 |
| Programma 6: Overhead | | 83 |
| Hoofdstuk 2 Paragrafen | 85 | |
| Paragraaf bedrijfsvoering | | 87 |
| Paragraaf informatiebeveiliging en privacy | | 91 |
| Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing | | 92 |
| Paragraaf verbonden partijen | | 99 |
| Paragraaf Financiering | | 113 |
| Paragraaf Lokale Heffingen | | 119 |
| Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen | | 127 |
| Paragraaf Grondbeleid | | 137 |
| Paragraaf subsidies | | 147 |
| Paragraaf Corona | | 151 |
| Hoofdstuk 3 Jaarrekening 2021 | 155 | |
| Staat van baten en lasten inclusief toelichting | | 156 |
| Balans inclusief toelichting | | 161 |
| Bijlagen | 179 | |
| Bijlage 1: Staat reserves en voorzieningen | | 180 |
| Bijlage 2: Overzicht investeringen | | 202 |
| Bijlage 3: Overzicht incidentele baten en lasten | | 204 |
| Bijlage 4: SISA verantwoordingsinformatie | | 205 |
| Bijlage 5: Overzicht over te hevelen budgetten 2021 | | 213 |
| Bijlage 6: Kerngegevens jaarrekening 2021 | | 214 |
| Bijlage 7: Baten en Lasten per taakveld | | 217 |
| Bijlage 8: Lijst met afkortingen | | 218 |

Aanbieding

Geachte leden van de raad,

Voor u ligt de jaarrekening 2021 van de gemeente Cranendonck, de laatste jaarrekening van deze bestuursperiode. In deze jaarrekening leest u de analyse en verantwoording van het college over het afgelopen jaar. Een jaar waarin ook corona nog grote impact had op de samenleving en de organisatie. In de burap 2021 is al een tussentijdse rapportage opgenomen van de impact op het eerste half jaar. Ten tijde van het opstellen van de burap 2021 hadden we nog de verwachting dat het einde van de corona in zicht was. Inmiddels weten we dat in 2021 net als 2020 de impact van corona nog onverminderd groot is gebleken. Ondanks alle onverwachte ontwikkelingen mogen we als college en raad van Cranendonck terugblikken op een bestuursperiode waarin we samen met onze inwoners veel gerealiseerd hebben.

Financiële positie

Bij de start bij de afgelopen bestuursperiode stonden we voor een grote financiële uitdaging, de decentralisatie van het sociaal domein had een enorme impact waardoor organisatiebrede bezuinigingen onvermijdelijk waren. In de jaren 2020 en 2021 was een onttrekking uit de algemene reserve noodzakelijk om de begroting sluitend te krijgen. Door een strakke sturing op de financiën, het inzichtelijk maken van de geldstromen in het sociaal domein en een compensatie op het sociaal domein vanuit het rijk ziet de financiële situatie er voor de toekomst een stuk rooskleuriger uit. Bij de begroting 2022 is de meerjarenraming structureel positief en de algemene reserve is weer aangevuld tot het gewenste niveau waardoor het weerstandsvermogen weer ruim voldoende is.

Realisatie doelstellingen

De jaarrekening 2021 sluit met een positief saldo van € 3.200.000. Dit saldo wordt op hoofdlijnen veroorzaakt door een voordeel op het sociaal domein (823k), meeropbrengsten van leges (431k), hogere OZB dan geraamd (309), niet benutte loon- en prijscompensatie en ook een aantal incidentele voordelen doordat werkzaamheden en projecten in de tweede helft van 2021 vertraging hebben opgelopen in de uitvoering. Een hoog ziekteverzuim zowel intern als bij externe partners en de situatie op de arbeidsmarkt, waardoor het vinden van (tijdelijke) vervanging bijna onmogelijk is, zijn hier debet aan. Bij de vaststelling van de burap 2021 is besloten om € 245.000 over te hevelen naar 2022. We volgen de lijn om bij de jaarrekening zo weinig mogelijk aanvullende budgetten via de resultaatbestemming over te hevelen naar 2022, hierdoor ontstaan in 2022 mogelijk incidentele tekorten door inhaalslagen. Als dit het geval wordt u raad tijdig geïnformeerd.

Accountantscontrole

Onze accountant Crowe Foederer controleert de jaarrekening 2021. Zodra de controle is afgerond sturen we het rapport van bevindingen van de accountant na.

Wij geven met deze programmarekening 2021 een inzicht in de resultaten over 2021 en zien uw debat daarover met belangstelling tegemoet.

Tot slot

Het college is er zich van bewust dat het behalen van de resultaten en doelstellingen in 2021 en deze hele bestuursperiode samenhangt met de goede samenwerking met, en de inzet van de inwoners, bedrijven, maatschappelijke partners in Cranendonck en de medewerkers van de gemeente. Uiteraard is dit ook te danken aan de goede (digitale) samenwerking met uw raad. Dank daarvoor!

Cranendonck, mei 2022

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN CRANENDONCK

De secretaris,

De Burgemeester,

E. Jacobs

F.A.P. van Kessel

Inleiding

De begroting 2021 is gebaseerd op het raadsprogramma 'Samen doen!'. Er zijn 4 speerpunten geformuleerd die ook in de begroting 2021 zijn opgenomen.

1. Financieel beheersbaar maken van het sociaal domein

Er zijn in de afgelopen jaren grote stappen gezet om inzicht te krijgen in de geldstromen binnen het sociaal domein. Voor een goede prognose zijn we steeds minder afhankelijk van de jaarrekeningen van de zorgaanbieders. Meer inzicht geeft ook meer mogelijkheden om te sturen op het inhoudelijke proces.

2. Integrale aanpak duurzaamheid

Met de vaststelling van de Nota Duurzaamheid 2020-2024 met bijbehorend actieplan ligt er een basis om het speerpunt duurzaamheid te integreren in diverse aspecten van de gemeentelijke plannen. In 2021 is duurzaamheid onder andere meegenomen in de plannen van afval en is gestart met het opstellen van DMJOP, is de RES1.0 vastgesteld en is het pachtbeleid verduurzaamd.

3. Integrale aanpak toezicht en handhaving

Het uitvoeringsbeleid VTH 2020-2023 is het integrale kader voor handhaving. In 2021 zijn extra handhavingstaken verricht voor corona en rondom het AZC.

4. Doorontwikkeling burgerparticipatie als rode draad bij alle ontwikkelingen

De raad stelde de notitie ontwikkeling in rollen en relaties vast, dit is de basis voor de doorontwikkeling op 3 niveaus: gesprekken met inwoners, maatschappelijke organisaties en de gemeentelijke organisatie.

We mogen concluderen dat er in 2021 weer stappen zijn gezet in de realisatie van de doelstelling van deze 4 speerpunten.

Naast de speerpunten zijn op hoofdlijnen onderstaande punten gerealiseerd:

Programma 1

- Er zijn per saldo 69 woningen toegevoegd aan de woningvoorraad, waarvan 15 sociale woningen.
- De notitie flexwonen en de doelgroepenverordening zijn vastgesteld.
- Het aantal vergunningaanvragen is toegenomen ten opzichte van voorgaande jaren. Onder de circa 200 aanvragen zaten een aantal grote projecten (de zonneparken).
- Het bestemmingsplan Budel en Budel-Dorplein is vastgesteld.
- De invoering van de Omgevingswet is weer uitgesteld, de voorbereidingswerkzaamheden lopen door.
- De nieuwe VTH-applicatie en plansoftware zijn geïmplementeerd.
- Het bestemmingsplan 'samen mee naar de A2' is in de afrondende fase.
- De Transitievisie Warmte is vastgesteld en het subsidietraject Regeling Reducering Energiegebruik is succesvol afgerond.
- Eind 2021 is het inzamelsysteem afval voor 2022 en volgende jaren vastgesteld.

Programma 2

- Het blijven ondersteunen en faciliteren van de Cranendonckse ondernemers in de coronacrisis.
- Er is een regionale bedrijventerreinprogrammering vastgesteld, met aandacht voor kwalitatieve aspecten.
- Er is beleid vastgesteld voor het doen van grondaankopen voor actieve grondpolitiek.
- Vanuit het Ontwikkelperspectief Buitenkans is nieuw economisch perspectief geboden aan initiatieven en bedrijfslocaties in het buitengebied.
- Er is gestart met de verkenning van de samenwerking met en tussen ondernemers.

Programma 3

- Er is intensief overleg gevoerd met verenigingen om te bezien welke mogelijkheden er waren om te sporten in de corona-periode.
- Cultuurcraan heeft gezocht naar alternatieven: de coronamonologen en 'verruim je blik'.
- Er is een verbeterplan opgesteld voor de recreatieve fietsroutes.
- De kermissen van Budel en Gastel zijn binnen de corona-maatregelen door kunnen gaan.
- Koersdocument cultuur.

Programma 4

- Door corona bleef de uitkering Tozo in 2021 doorlopen en Tonk werd geïntroduceerd. Daarbij kwam het meldpunt slachtoffers toeslagenaffaire belastingdienst.
- Het aantal cliënten binnen de WMO blijft toenemen.
- BIVAK ontwikkelde zich verder, hierdoor ontstond er behoefte aan uitbreiding.
- Er is een nieuw aanbestedingstraject voor de jeugdzorg doorlopen.
- In overleg met schoolbesturen werd er een concept IHP opgesteld.

Programma 5

- Er is samen met de andere A2-organisaties een aanbesteding doorlopen voor een nieuwe accountant.
- De uitvoering van het raadsprogramma is nog behoorlijk beïnvloed door de corona-crisis doordat overleggen niet fysiek plaats konden vinden.
- Er is een programmaleider Ondernijning Dommelstroom aangesteld, in regionaal verband zijn er diverse projecten gestart.
- De gemeentesecretaris is in september 2021 gestart en heeft eind 2021 haar 100 dagen analyse gedeeld met organisatie en bestuur.
- Eind 2021 is er extra ingezet op het tegengaan van de toenemende externe dreigingen om de informatieveiligheid te kunnen garanderen.

Financieel op hoofdlijnen

De jaarrekening laat een totale omzet zien van € 57 miljoen en sluit met een voordelig saldo van € 3.211.000. In de bijgestelde ramingen gingen we nog uit van een verwacht voordelig resultaat van € 130.000. Het definitieve resultaat is € 3.081.000 voordeliger dan verwacht. In tabel 1 "analyse resultaat" worden de belangrijkste verschillen ten opzichte van het verwachte resultaat van de bijgestelde begroting weergegeven. In tabel 2 geven wij inzicht in het incidentele en structurele resultaat.

Tabel 1 "analyse resultaat"

| Prog | | Bedrag | Bedrag |
|---------|--|---------|------------------|
| | 1. per saldo voordeel sociaal domein | | 823.000 |
| 4 | - Werk en inkomen | 92.000 | |
| 4 | - WMO | 105.000 | |
| 4 | - Jeugd | 591.000 | |
| 4 | - Onderwijs | 35.000 | |
| | 2. Hogere leges | | 431.000 |
| 1 | - bouwvergunningen | 238.000 | |
| 1 | - bestemmingsplannen (inclusief anterieure overeenkomsten) | 99.000 | |
| 5 | - leges burgezaken (netto voordeel) | 44.000 | |
| 1 | - leges verkeer en vervoer kabels en leidingen | 50.000 | |
| 5 | 3. hogere ozb | | 309.000 |
| 5 | 4. hogere algemene uikering (netto) | | 110.000 |
| 5 | 5. niet benutte loon- en prijscompensatie (netto) | | 251.000 |
| 1 | 6. Per saldo voordeel BRP straat | | 157.000 |
| | 7. Per saldo voordeel sport | | 193.000 |
| 3 | - voordeel onderhoud buitensport | 92.000 | |
| 3 | - voordeel energie (i.v.m. sluiting corona) | 31.000 | |
| 3 | - voordeel afrekening subsidie spuk sport 2020 en sportakkoord | 59.000 | |
| 3 | - overig | 11.000 | |
| | 8. per saldo voordeel economische ontwikkeling | | 300.000 |
| 2 | - overgehevelde budgetten metalot 2020 niet benodigd | 127.000 | |
| 2 | - uitvoering uitgesteld (corona) | 63.000 | |
| 2 | - kansen over Grenzen | 37.000 | |
| 2 | - voordelig resultaat MRE 2020 | 43.000 | |
| 2 | - overig (o.a. centrummangement Budel) | 30.000 | |
| par. BV | 9. Voordeel P-budget | | 162.000 |
| 5 | 10. Lagere doorberekening uren aan projecten/grexen | | -136.000 |
| 5 | 11. lagere kosten bedrijfsvoering | | 82.000 |
| 5 | 12. Voordeel kapitaallasten | | 82.000 |
| 1 | 13. Voordeel openbaar groen | | 84.000 |
| 2 | 14. hogere opbrengst grondverkoop | | 56.000 |
| 1 | 15. Lagere kosten speelvoorzieningen | | 44.000 |
| 1 | 16. Voordeel straatreiniging | | 42.000 |
| 5 | 17. Nadelig resultaat GRSA2: exclusief corona | | -227.000 |
| div | 18. Afwijkingen < € 40.000 (Toelichting > € 20.000 toegelicht bij programma's) | | 318.000 |
| | Totaal | | 3.081.000 |

Uit tabel 1 blijkt dat het resultaat wordt veroorzaakt door incidentele en onvoorziene mee- en tegenvallers. Eventuele structurele doorwerkingen vanuit de jaarrekening 2021 verwerken we in de Burap 2022. Voor een nadere toelichting op bovenstaande afwijkingen verwijzen we naar de verantwoording per programma.

Uit tabel 2 blijkt dat 2021 structureel niet in evenwicht is. Vanaf de begroting 2022 is het structurele evenwicht herstelt.

Tabel 2 "inzicht structureel en incidenteel resultaat"

| | structureel | incidenteel | Voordelig |
|--|-------------|-------------|-----------|
| Verwacht resultaat 2021 (bijgestelde raming 2021) | -300 | 430 | 130 |
| Afwijking ten opzichte van het verwachte resultaat | | 3.081 | 3.081 |
| Resultaat 2021 | -300 | 3.511 | 3.211 |

Leeswijzer

Deze leeswijzer geeft u inzicht in de opbouw van de programmarekening 2021 van de gemeente Cranendonck. De jaarstukken zijn opgebouwd uit drie hoofdcomponenten, namelijk het jaarverslag, de jaarrekening en de bijlagen. Hieronder wordt per component de inhoud kort toegelicht.

Jaarverslag

Het jaarverslag bestaat uit 2 onderdelen, namelijk de programmaverantwoording en de paragrafen.

Programmaverantwoording

In dit onderdeel van de jaarstukken verantwoorden we het uitgevoerde beleid. De programma's zijn conform de programmabegroting 2021 opgenomen, namelijk:

- 1. Wonen + leven
- 2. Werk + economie
- 3. Recreatie + toerisme
- 4. Sociaal Domein
- 5. Bestuur + algemene dekkingsmiddelen
- 6. Overhead

We hebben per programma vervolgens de volgende informatie opgenomen:

- *De missie van het programma*
Hierin refereren we aan wat we willen bereiken per programma. Deze missies zijn overgenomen zoals vastgelegd in de programmabegroting 2021.
- *Wat hebben we bereikt?*
Hier laten we zien waar het gevoerde beleid zich in 2021 met name op gericht heeft en wat we daadwerkelijk bereikt hebben.
- *De producten*
Dit zijn de producten zoals vastgelegd in de Programmabegroting 2021. Per product is op hoofdlijnen toegelicht wat we bereikt hebben. Vervolgens geven we per product aan wat we willen bereiken en wat we hebben gedaan in 2021 om deze doelen te bereiken. Om snel inzicht te krijgen in de stand van zaken werken we met kleuren. De eerste kolom geeft de kleur aan hoe de stand van zaken was bij de Burap 2021. De tweede kolom geeft de kleur aan van de stand van zaken bij de jaarrekening. De betekenis van de kleuren is als volgt:

| | |
|--------|--|
| Groen | Loopt volgens (bijgestelde) planning van 2021, of is reeds volledig gerealiseerd in 2021. |
| Oranje | Loopt achter op planning, maar realiseren we wel binnen de voorgenomen kaders van 2021. |
| Rood | Niet gerealiseerd in 2021. We geven aan welke maatregelen genomen moeten worden of lichten toe waarom het niet gerealiseerd kan worden |
| Blauw | Taken worden beïnvloed door corona of zijn nieuw als gevolg van corona |

- *Effect- en prestatie-indicatoren*
De effect- en prestatie-indicatoren zijn geactualiseerd naar de huidige inzichten. In alle programma's benoemen we de effectindicatoren die betrekking hebben op het programma. De effectindicatoren ontleenen we aan "Waar staat je gemeente".
- *Beleidsindicatoren*
Per programma benoemen we conform de vernieuwde BBV-richtlijnen een aantal nieuwe beleidsindicatoren.

- *Relatie met verbonden partijen*
Per programma benoemen we beknopt de verbonden partijen die een relatie hebben met het betreffende programma. Dit bevordert het integrale beeld (nieuwe BBV-richtlijn).
- *Overzicht baten en lasten*
Per programma is een totaaloverzicht van de kosten toegevoegd.
- *Verantwoording afwijkingen*
Per product is een analyse van de financiële afwijkingen toegevoegd. Aangezien de cijfers afgerond worden op duizendtallen, kan het voorkomen dat er kleine afwijkingen voorkomen tussen de tabellen en de analyse hierop.

Paragrafen

Conform de verslagleggingsregels voor het opstellen van de jaarstukken is een aantal paragrafen opgenomen:

- Paragraaf Bedrijfsvoering
- Paragraaf informatiebeveiliging en privacy
- Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Paragraaf Verbonden partijen
- Paragraaf Financiering
- Paragraaf Lokale heffingen
- Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen
- Paragraaf Grondbeleid
- Paragraaf Subsidies
- Paragraaf Corona

De paragrafen Subsidies en Corona zijn niet verplicht.

Jaarrekening

Het tweede hoofdcomponent, de jaarrekening, bestaat uit 2 onderdelen, namelijk de staat van baten en lasten en de balans. Beide onderdelen zijn voorzien van een toelichting.

Bijlagen

In het derde en laatste hoofdcomponent is een aantal bijlagen ter toelichting opgenomen. Te weten:

- Staat van reserves en voorzieningen
- Overzicht investeringen
- Overzicht incidentele baten en lasten
- SISA-verantwoordingsinformatie
- Overzicht over te hevelen budgetten
- Overzicht kerngegevens
- Baten en lasten per taakveld
- Lijst met afkortingen

Jaarverslag 2021

Hoofdstuk 1 Programmaverantwoording

Programma 1: Wonen + leven

Missie van het programma:

De gemeente Cranendonck focust zich vooral op het behouden en versterken van de groene en rustieke, fijne leef- en woonomgeving. Het 'eigene' van elke kern behouden of versterken we. Budel heeft een centrumfunctie en voorzieningen in de verschillende kernen blijven behouden.

Producten:

1. Wonen
2. Verkeer & vervoer
3. Leefbaarheid
4. Openbare ruimte
5. Duurzaamheid

Wat hebben we bereikt?

Product Wonen

Woonvisie

In de Woonvisie is vastgesteld dat er in de periode 2016 tot en met 2029 815 woningen toegevoegd moeten en mogen worden. In 2021 zijn 83 nieuwe woningen gerealiseerd en 14 woningen gesloopt. Er zijn dus 69 woningen aan de woningvoorraad toegevoegd. In totaal zijn er tot en met 2021 332 woningen toegevoegd. Omdat de woningmarkt de afgelopen jaren veranderd is, is er in 2021 een nieuw woningbehoefteonderzoek uitgevoerd. De uitkomsten hiervan worden meegenomen in de actualisatie van de woonvisie die in 2022 wordt uitgevoerd.

Met woCom is de afspraak gemaakt om 100 – 130 sociale huurwoningen toe te voegen in de periode 2019 – 2025. In 2021 zijn 15 sociale woningen gerealiseerd door woCom. Om meer sociale woningen te kunnen bouwen zijn we samen met woCom op zoek naar locaties. Bij een aantal initiatieven van particulieren voor grotere woningbouwlocaties die in 2021 zijn opgestart is afgesproken dat 30% van de woningen in de sociale huursector gerealiseerd wordt samen met een woningcorporatie.

Overdracht woonwagens

De drie woningwagenlocaties in Cranendonck worden gefaseerd overgedragen aan woCom. Een start is gemaakt met de locatie de Wilg te Budel. Voor deze locatie zijn parameters en een bedrijfswaardeberekening opgesteld. Deze zijn door de gemeente beoordeeld en hierover zijn gesprekken gevoerd. Over een aantal parameters is overeenstemming bereikt, maar over een aantal parameters (zoals investeringen) lopen nog gesprekken.

Vergunningen

In 2021 is het aantal vergunningsaanvragen toegenomen. Er zijn circa 200 vergunningen aangevraagd, waaronder vergunningen voor enkele grotere projecten zoals het aanleggen van zonneparken en het realiseren van bedrijfsgebouwen. Ook zijn er veel vergunningen aangevraagd voor het toevoegen van woningen in bestaande bebouwing. Stikstof was ook in 2021 een punt van aandacht bij aanvragen. Vanwege de beperkte capaciteit bij vergunningverlening hebben veel aanvragen en verzoeken vertraging opgelopen, maar zijn desondanks binnen de wettelijke termijnen gebleven.

Bestemmings- en structuurplannen

In 2021 is de laatste actualisatie voor de ingang van de Omgevingswet vastgesteld: bestemmingsplan 'Budel en Budel-Dorplein'. De aandacht binnen ruimtelijke ordening lag in 2021 met name in de facilitering van het enorme aantal initiatieven. Zowel in het buitengebied als in de kernen worden veel aanvragen voor bestemmingsplanwijzigingen ingediend. Het gaat hierbij om kleinere particuliere aanvragen, maar ook grotere plannen en projecten zoals Samen naar de A2, Beuk/Berk, etc. Door het grote aantal procedures zijn in 2021 veel meer leges binnengekomen dan begroot. Bij de jaarrekening 2020 heeft de raad voor 2021 extra budget beschikbaar gesteld voor extra RO-personeel. Door de tekorten op de arbeidsmarkt is het in 2021 niet gelukt dit bedrag uit te geven aan extra personeel. De resterende middelen blijven binnen de algemene reserve beschikbaar voor 2022.

De gemeenteraad heeft in 2021 negen bestemmingsplannen vastgesteld, vijftien formele verzoeken behandeld en vier aanvragen voor een omgevingsvergunning met een uitgebreide procedure verleend.

Regiekamer

Elke twee weken worden nieuwe initiatieven beoordeeld in de Regiekamer. Plannen worden hier integraal besproken vanuit de diverse disciplines. Denk hierbij aan ruimtelijke ordening, volkshuisvesting, stedenbouwkunde, zorg, verkeer, milieu, duurzaamheid e.a. Vervolgens begeleidt een vaste regisseur/projectleider het verdere proces en is het aanspreekpunt voor de initiatiefnemer. In 2021 zijn 50 initiatieven behandeld in de Regiekamer.

Cultuurhistorie/cultureel erfgoed

In 2021 is gestart met het opstellen van de actualisering van het erfgoedbeleid. Dit is, mede gelet op de invoering van de Omgevingswet, een belangrijk aandachtspunt. Daarnaast is er aandacht geweest voor panden die mogelijk in aanmerking komen voor een beschermde status. Dit betreft een grootschalig project dat nog niet is afgerond. De A2 Erfgoedcommissie is hierbij betrokken. Waar mogelijk nemen we panden met cultuurhistorische waarden op in bestemmingsplanactualisaties.

Omgevingswet

De invoering van de Omgevingswet is, vanwege de vertraging van het landelijke digitaliseringsstelsel, wederom uitgesteld. De beoogde invoeringsdatum is nu 1 januari 2023. Vanwege het uitstel van de wet in combinatie met de grote reguliere werkvoorraad is in 2021 ook de gemeentelijke omgevingsvisie uitgesteld, in 2022 wordt met een startnotitie een begin gemaakt met de omgevingsvisie. In mei 2020 is de bestuursopdracht 'implementatie Omgevingswet in Cranendonck, doen wat moet, ambitie waar het kan' door het college vastgesteld. Daar waar mogelijk vindt de uitwerking voor implementatie in de regio Zuidoost Brabant plaats. Daarnaast werken we op onderdelen samen met Valkenswaard en Heeze-Leende. De nieuwe VTH-applicatie en plansoftware is geïmplementeerd. In aanloop naar de Omgevingswet gaan we met de nieuwe instrumenten aan de slag.

Product Verkeer & vervoer

In 2021 gaf de gemeente uitvoering aan het Operationeel Uitvoeringsplan Wegen 2021 en het Uitvoeringsprogramma Verkeer en Vervoer 2021.

De gemeente zette de tijdelijke maatregelen tegen het sluipverkeer vanaf de A2 door in 2021 en we realiseerden al een aantal van de fiets- en sluipmaatregelen. In 2022 worden deze maatregelen verder afgerond.

Tot slot ronden we het bestemmingsplan voor het project Samen mee naar de A2 verder af zodat de vaststelling hiervan in het 1e kwartaal van 2022 plaats kan vinden. Tevens kochten we gronden aan voor dit project.

In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen wordt verder ingegaan op de resultaten van 2021.

Product Leefbaarheid

Leefbaarheid en (behoefte aan) basisvoorzieningen is een samenlevingsvraagstuk geworden. In dorpsontwikkelingsvisies besteden gemeenschappen aandacht aan dit vraagstuk, waarbij iedere gemeenschap haar eigen tempo hanteert. Ondanks de Coronaperikelen zijn er concrete processen gestart in de kernen Gastel, Budel-Dorplein en Maarheeze. In deze processen gingen inwoners met elkaar het gesprek aan over de toekomst van (voorzieningen in) hun dorp. Ieder dorp gaf hier op eigen wijze invulling aan.

De coronacrisis veroorzaakte vertraging in de toekomstige exploitatie van de Smeltkroes. Zowel de Smeltkroes als de bibliotheek waren in 2021 periodes gesloten. Hierdoor liep ook het huisvestingsproces van de bibliotheek Maarheeze verregaande vertraging op. In 2021 kon de bibliotheek nog geen gebruik maken van de nieuw beoogde ruimte.

Product Openbare ruimte

De gemeente voerde in 2021 regulier onderhoud uit om de bereikbaarheid en kwaliteit van de verschillende woonkernen binnen de gemeente Cranendonck op orde te houden. Uit periodieke monitoring blijkt dat de gerealiseerde kwaliteit voldoet aan het streefniveau. De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen gaat hier nader op in.

Product Duurzaamheid

In 2021 is in regionaal verband de Regionale Energie Strategie 1.0 (RES 1.0) afgerond en vastgesteld. Ook is de aanzet gegeven tot een Samenwerkings- en Uitvoeringsprogramma wat in 2022 zijn verdere uitwerking gaat krijgen. Met betrekking tot de Cranendonckse energiestrategie vergunden we twee zonneparken en stelde de gemeenteraad de Transitievisie Warmte vast.

Op het gebied van energiebesparing is het subsidietraject rondom de Regeling Reducering Energiegebruik afgerond. Aan de waardebonactie namen bijna 2500 woningeigenaren deel, de inkoopactie voor grootschalige isolatiemaatregelen leverde bijna 500 offerteaanvragen op. Dit heeft geleid tot een collectieve inkoopactie, waar uiteindelijk 57 huishoudens aan deelnamen. Naar aanleiding van de resultaten rondom de CO2 scan besloten we om in het huidige energiecontract over te stappen naar 100% zonnestroom. Gemeentelijke gebouwen, rioolinstallaties en de openbare verlichting worden nu voorzien van schone stroom, wat een aanzienlijke besparing in CO2 oplevert voor de organisatie.

Programmaverantwoording

| | Burap | Jaar-rekening | Toelichting |
|---|-------|---------------|---|
| 1. Wonen | | | |
| <i>Wat wil de raad bereiken?</i> | | | |
| <p>Wonen in Cranendonck is voor alle inwoners, gezond passend en goed. Net als in de rest van Nederland is ook in Cranendonck op dit moment de vraag naar woningen groter dan het aanbod. Er wordt gewerkt aan een grote hoeveelheid bouwplannen: grote projecten zoals Boschakkers en Neerlanden, maar ook tientallen initiatieven voor projecten met een omvang van 2 tot 15 woningen. Als gemeente sturen we op de bouw van sociale huurwoningen en kleine woningen, geschikt voor één- en twee persoons huishoudens, met name voor starters en senioren. Daarnaast is er aandacht voor nieuwe woonvormen, zoals flexwonen, senioren-zorgarrangementen en CPO (collectief particulier opdrachtgeverschap).</p> | | | |
| <i>Toelichting bestaand beleid</i> | | | |
| Woonvisie | | | <p>De Woonvisie is in 2021 verder tot uitvoering gebracht. In 2021 zijn 69 woningen aan de woningvoorraad toegevoegd. Bij de bouw van woningen sturen we vooral op kleine woningen voor één en twee persoons huishoudens. In 2021 is de notitie Flexwonen vastgesteld en de Doelgroepenverordening opgesteld. Daarnaast is er een nieuw woningbehoefteonderzoek uitgevoerd. De uitkomsten hiervan worden meegenomen in de actualisatie van de woonvisie die in 2022 wordt uitgevoerd.</p> <p>Met woCom is de afspraak gemaakt om 100 – 130 sociale huurwoningen toe te voegen in de periode 2019 – 2025. In 2021 zijn 15 sociale woningen gerealiseerd door woCom. Om meer sociale woningen te kunnen bouwen zijn we samen met woCom op zoek naar locaties. Bij een aantal initiatieven van particulieren voor grotere woningbouwlocaties is als voorwaarde gesteld dat 30% van de woningen in de sociale huursector gerealiseerd moet worden samen met een woningcorporatie. Verder is samen met woCom een project opgestart om doorstroming van senioren te bevorderen.</p> |
| Prestatieafspraken | | | Jaarlijks worden deze met woCom vastgesteld. Er is extra aandacht voor de realisatie van sociale woningbouw. |
| Uitvoer Gebiedsaanpak Budel-Schoot | | | De gebiedsaanpak Budel-Schoot loopt. De acties uit de Gebiedsaanpak zijn grotendeels afgerond of lopen. Twee keer per jaar vindt hierover overleg plaats tussen de gemeente, woCom en bewoners van Budel Schoot. |
| Overdracht woonwagens | | | In 2021 is expertise ingehuurd om de bedrijfswaareberekening en parameters voor de overdracht te beoordelen en hierover in gesprek te gaan met woCom. Inmiddels is op diverse punten overeenstemming bereikt maar zijn er ook nog onderwerpen waarover gesprekken worden gevoerd. |
| Uitvoeringsparagraaf structuurvisie | | | De uitvoeringsparagraaf van de structuurvisie dient als toetsingskader voor projecten. |
| Omgevingsvergunningen | | | Het aantal reeds ingediende omgevingsvergunningaanvragen en vooroverleggen is hoger dan vorig jaar. Door voorgaande in combinatie met het stijgend aantal informatieverzoeken, de voorbereiding op het nieuwe werksysteem en het ontbreken van extra FTE is de gemiddelde doorlooptijd van de aanvragen langer dan gewenst, maar blijft het binnen de wettelijke termijnen. De leges zijn in de tweede helft van 2021 ruim bijgetrokken. Dit heeft grotendeels te maken met het feit dat |

| | | | |
|--|--|--|---|
| | | | de leges voor enkele grote projecten hoger zijn uitgevallen dan vooraf was ingeschat. Hiertegenover staat dat met name bij ruimtelijke ordening extra personeel ingehuurd is om een aantal vergunningprocedures te begeleiden vanuit het ruimtelijke spoor. |
| Bestemmings- en structuurplannen | | | De raad heeft in juli 2021 bestemmingsplan 'Budel en Budel-Dorplein' vastgesteld. Dit was vooralsnog de laatste grote actualisatie voor de invoering van de Omgevingswet. De focus ligt tot de invoering van de Omgevingswet op het afwickelen van het grote aantal aanvragen voor met name woningbouw en transitie in het buitengebied. |
| Buitenkans! | | | Er loopt momenteel een groot aantal ruimtelijke procedures voortkomende uit project Buitenkans. |
| Centrumplan Budel | | | Het jaar 2021 is benut om ontwerpen uit te werken voor de herinrichting openbare ruimte van het centrumgebied van Budel en aangrenzende woonstraten. Het is ondanks de coronapandemie gelukt om klankbordgroep bijeenkomsten te organiseren en het ontwerp samen met inwoners verder vorm te geven. Momenteel worden de laatste details voor de ontwerpen besproken en uitgewerkt. Daarnaast is de omgevingsvergunning verleend voor de voormalige Rabobank/Tasko locatie. De sloop-/bouwwerkzaamheden zijn inmiddels gestart. |
| Centrumvisie Maarheeze | | | In 2021 is in werkgroepverband het ontwerp definitief gemaakt voor de onderdoorgang van de A2. De vergunningen bij Rijkswaterstaat voor de bedrukking van de geluidsschermen van de snelweg zijn aangevraagd en verleend. In 2022 wordt de opwaardering daadwerkelijk gerealiseerd. |
| Cultuurhistorie/cultureel erfgoed | | | De actualisering van het erfgoedbeleid loopt in A2-verband. Het college kijkt samen met de A2 erfgoedcommissie of er consequenties zijn voor mogelijke uitbreiding van monumentale statussen. Inhoudelijke voorbereiding / besluitvorming zou plaatsvinden in de eerste helft 2021, maar is vertraagd. Inhoudelijke voorbereiding/besluitvorming gebeurt gefaseerd en de eerste besluitvorming vindt plaats in 2022. Bij actualisering van de bestemmingsplannen worden de betreffende panden meegenomen. |
| Vergunningen bijzondere wetten en apv | | | In de begroting is rekening gehouden met een legesopbrengst die gebaseerd is op een kostendekkendheid van 5,1%. De verwachte opbrengsten zijn nagenoeg gehaald, ondanks dat niet alle evenementen zijn doorgedaan. Ook zijn leges ontvangen voor onder andere drank- en horecaverunningen en standplaatsen. De update van het evenementenbeleid is uitgesteld in verband met covid-19. |
| <i>Nieuwe beleidsvoornemens</i> | | | |
| Omgevingswet | | | De invoering van de Omgevingswet is opnieuw uitgesteld door het ministerie; de beoogde invoeringsdatum is 1 januari 2023. Dat betekent dat een deel van de werkzaamheden (zoals opleidingen en ICT) wordt doorgeschoven naar 2022. Doordat de invoering van de Omgevingswet ook landelijk nog steeds tot nieuwe inzichten leidt, is het lastig om dit zowel in tijd als in budget nauwkeurig te kunnen plannen. Bij de behandeling van de burap 2021 is besloten om de niet-benutte budgetten van 2021 over te hevelen naar 2022. |
| Omgevingsvisie | | | Vanwege uitstel van de invoering van de Omgevingswet, is ook de omgevingsvisie uitgesteld naar 2022 en 2023. |
| 2. Verkeer & Vervoer | | | |
| Wat wil de raad bereiken? | | | |
| De gemeente Cranendonck beschikt over een doelmatig, veilig en duurzaam functionerend verkeers- en vervoerssysteem dat zorgt voor een goede bereikbaarheid. Hierbij staat de kwaliteit voor de individuele gebruiker in een goede verhouding tot de kwaliteit voor de samenleving als geheel. Dit doen wij samen met verschillende overheden, burgers en het bedrijfsleven. Er is bestendigheid in de maatschappelijke doelen, flexibiliteit in de planning en effectiviteit in de handhaving van normen en beleidsregels. | | | |

| | | | |
|---|--|--|---|
| | | | <i>Toelichting bestaand beleid</i> |
| Gemeentelijk Verkeer en Vervoerplan 2017-2025 (GVVP) | | | Conform planning. |
| Uitvoeringsprogramma Verkeer en Vervoer (UVV) | | | Loopt conform planning. Alleen aanpak kruising Burgemeester van Houtstraat – Meemortel schuiven we naar 2022 door in verband met andere werkzaamheden die ook in het centrum plaatsvinden. |
| A2 problematiek | | | De doseerlichten zijn conform planning in 2021 geplaatst en ze zijn in werking. De uitvoering van de fysieke afsluiters is vertraagd en vindt in het 1e kwartaal van 2022 plaats. De fietsmaatregelen voeren we in het tweede kwartaal van 2022 uit. |
| Wegenbeheer | | | Volgens planning Beheerplan wegen 2021-2025. |
| Uitvoeringsprogramma wegen 2021 | | | Uitvoeringsplan (onderhoud) wegen voerden we volgens planning uit. |
| Wegmeubilair, -bewijzering en openbare verlichting | | | Beheer en onderhoud openbare verlichting loopt volgens planning. |
| | | | |
| Realisatie overige resultaatafspraken | | | |
| | | | |
| Vervangingen wegen uitvoering planjaar 2021 | | | Het project Koenraadweg, Hugten, Hugterweg is in het voorjaar van 2021 afgerond. Daarnaast is het volgende te melden. <ul style="list-style-type: none"> • Infrastructurele verbeteringen smalle wegen 2021 zijn voorbereid en worden aangelegd in het voorjaar van 2022. • Vervangen houten brug in Cranendonckse Bosch is voorbereid en wordt begin 2022 uitgevoerd. |
| | | | |
| | | | <i>Nieuwe beleidsvoornemens</i> |
| Laadinfrastructuur | | | De gemeente werkt mee aan dit provinciale project. De proactieve plaatsing van openbare laadpalen is gestart en loopt volgens planning. |
| | | | |
| 2 Leefbaarheid | | | |
| Wat wil de raad bereiken? | | | |
| Behouden en waar mogelijk vergroten van de leefbaarheid van de kernen van Cranendonck. Basisvoorzieningen en de directe betrokkenheid van de inwoners zijn daarvoor belangrijke voorwaarden. We gaan met de kernen in gesprek over de vraag aan welke basisvoorzieningen behoefte is en welke rol de gemeenschap hierin kan betekenen. De gemeenschapshuizen kunnen hierin een belangrijke rol vervullen. | | | |
| | | | <i>Toelichting bestaand beleid</i> |
| Gemeenschapshuizen | | | <ol style="list-style-type: none"> 1. De Schakel: met de begroting 2019 besloot uw raad het initiatief meer in het dorp te leggen en de inwoners zelf aan zet te laten. De noodzakelijke kaders hiervoor stelde het college vast. De gemeenschap overweegt of zij aan de slag wil met dit vraagstuk en hoe zij dit wil vormgeven. De gemeenschap bepaalt de voortgang. De werkgroep Gemeenschapshuis is gestopt. De gemeenschap neemt het gemeenschapshuis mee in de dorpsontwikkelingsvisie van Budel-Dorplein 2. De Schaapskooi: op 26 mei 2020 besloot uw raad om het dorp vertrouwen te geven en het krediet beschikbaar te stellen. Dit krediet is voor de realisatie van een gemeenschapsvoorziening in Gastel. De locatie die het dorp op het oog had bleek niet haalbaar als locatie. Als gevolg hiervan is de werkgroep, die het proces van de stichting van een nieuw gemeenschapshuis trok, gestopt. Het |

| | | | |
|---|--|--|---|
| | | | <p>gemeenschapshuis wordt nu meegenomen in het proces om te komen tot een dorpsontwikkelingsvisie voor Gastel.</p> <p>3. De Smeltkroes: Maarheeze doorloopt een proces om te komen tot een dorpsontwikkelingsvisie, waar de Smeltkroes een belangrijk onderdeel van vormt. Dit proces kost tijd. Tot de uitkomsten van het proces bekend zijn, kent de Smeltkroes een tijdelijke exploitatievorm waarbij een beheerdersduo is aangesteld.</p> |
| Burgerparticipatie | | | De term burgerparticipatie hebben we vervangen door de term vitale gemeenschappen. Om te komen tot vitale gemeenschappen richten we ons op inwoners, maatschappelijke partners en de interne organisatie. Iedere dorpskern in een eigen tempo. Ook met maatschappelijke partners voerden we gesprekken over de visie en de doorontwikkeling van opbouwwerk. |
| | | | |
| | | | Nieuwe beleidsvoornemens |
| | | | n.v.t. |
| | | | |
| 4 Openbare Ruimte | | | |
| Wat wil de raad bereiken? | | | |
| <p>Een aantrekkelijke woon-, werk- en leefomgeving is van belang: voor de eigen inwoners, voor bedrijven en natuurlijk ook voor toeristen en recreanten. De openbare ruimte speelt ook een belangrijke rol in de leefbaarheid op andere fronten. Openbare ruimte is bijvoorbeeld onmisbaar binnen een gemeente vanwege milieukwaliteit, waterberging en een gezonde leefomgeving. Openbare ruimte is toegankelijk, beschikbaar en bruikbaar voor iedereen. Als randvoorwaarde geldt dat de buitenruimte in eigendom en of beheer is bij de gemeente. Onze burgers wonen in een omgeving waarbij ze tevreden zijn over de inrichting en het beheer van de openbare ruimte.</p> | | | |
| | | | <i>Toelichting bestaand beleid</i> |
| Riolering | | | In 2021 startten we de werkzaamheden voortkomende uit de jaarschijf van 2021 uit het vGRP 2021-2025 op. De werkzaamheden in het kader van het strategische en operationele beheer verliepen volgens plan. |
| Groenvoorzieningen | | | In 2021 voerden we een grote aanplanronde uit. Daarnaast besteedden we extra aandacht aan een aantal onderhoudsachterstanden. Bij de schouwronde in het najaar heeft de beeldkwaliteit van het openbaar groen een B-niveau behaald, waarmee het ruimschoots voldoet aan het garantieniveau. |
| Onderhoud sloten | | | We voerden het onderhoud aan de gemeentelijke sloten in 2021 volgens planning uit. |
| Afval | | | Op 12 december 2021 is door de raad het inzamelsysteem 2022 vastgesteld gebaseerd op de resultaten van de pilot tariefzak. Hierbij is de tariefzak afgeschaft en de inzamelfrequentie van de grijze container op eens in de acht weken gehouden. Tevens besloot het college de afvalinzameling opnieuw aan te besteden en niet toe te treden tot een gemeenschappelijke regeling. |
| Speelplekken | | | Beheer en onderhoud loopt volgens planning. Voor verdere toelichting zie paragraaf onderhoud kapitaalgoederen. |
| Milieu - Vergunningverlening, toezicht en handhaving | | | De wettelijke milieutaken worden uitgevoerd door de ODZOB. Vanaf 1 januari 2020 is het Regionaal Operationeel Kader van kracht, hierdoor is milieutoezicht meer risico- en branchegericht. In 2021 zijn naast een aantal agrarische inrichtingen de bedrijven uit de branches metaalelektro en logistiek gecontroleerd. |

| | | | |
|--|--|--|---|
| | | | Daarnaast worden vergunningen meer risicogericht getoetst. De ODZOB werkt hierdoor efficiënter. |
| Milieu | | | Gemeente Cranendonck heeft in januari 2020 ingestemd met uitbreiding van de regeling verwijdering calamiteuze stoffen. De kosten voor eventuele bodemsanering zijn nu ook meegenomen in deze regeling. Door deze uitbreiding is het niet meer legitiem de kosten door te berekenen in de afvalstoffenheffing, vanaf 2021 wordt dit uit het milieubudget betaald. In 2021 zijn ten opzichte van 2020 in onze regio minder dumpingen geweest. |
| Saneringsregeling varkenshouderij | | | In 2021 zijn veel werkzaamheden uitgevoerd in het kader van de warme saneringsregeling varkenshouderij. In de gemeente Cranendonck doen 3 locaties mee aan deze regeling. De externe kosten die gemeenten maken komen in aanmerking voor subsidie. In 2022 dienen we de subsidieaanvraag in. |
| Begraafplaats | | | We behielden in 2021 de begrote baten op de begraafplaats. De begraafplaats is kwalitatief op orde en er zijn geen onderhoudsachterstanden. |
| Straatmeubilair | | | Beheer en onderhoud loopt volgens planning. Wij zijn gestart met de inventarisatie van het straatmeubilair. |
| Bodembeleid | | | In 2022 is budget voorzien voor het opstellen van een nieuwe bodemkwaliteitskaart en bodembeheernota. De werkzaamheden ter voorbereiding zijn grotendeels in 2021 uitgevoerd. Het merendeel van de kosten is dan ook in 2021 betaald. |
| | | | |
| <i>Realisatie overige resultaatafspraken</i> | | | |
| Realiseren investeringen voor de riolering in 2021 voortvloeiend uit het vGRP | | | <p>Vanuit de jaarschijf 2020 waren de projecten 't Stepke, het Centrumplan en de vijver bij het Boudriepark doorgeschoven naar 2021, omdat we deze rioleringswerkzaamheden willen combineren met bovengrondse werkzaamheden. Deze werkzaamheden starten in 2022.</p> <p>Vanuit de jaarschijf 2021 voerden we het afkoppelproject Kijkkokers uit. Dit betrof de afkoppeling van een groot parkeerterrein naar een infiltratievoorziening in de groenzones langs het terrein. Hiermee dragen we bij aan het voorkomen van wateroverlast en het klimaatadaptief inrichten van de leefomgeving. De belangrijkste investering voor 2021, te weten blauwe ader Sterkselse weg, is vertraagd. De voorbereiding van dit project ronden we in 2022 af.</p> |
| | | | |
| 5 Duurzaamheid | | | |
| Wat wil de raad bereiken? | | | |
| <p>Duurzaamheid is een van de speerpunten van het raadsprogramma 2018-2022 én de Metropoolregio (MRE). Ook in 2021 zetten we daarom vol in op duurzaamheid. Het thema laten we terugkomen in alle plannen, initiatieven en ontwikkelingen. Dit wordt gedaan door uitvoering van de Duurzaamheidsnota 2020-2024 conform het 'duurzame' ambitieniveau. Dit houdt in dat we focussen op de direct wettelijk verplichte taken, zoals de RES en de Transitievisie warmte.</p> <p>Naast het reguliere budget van € 100.000 dat bij vaststelling van de Nota Duurzaamheid is toegekend ontvangen wij het zogenaamde "enveloppengeld". Dit geoormerkte geld zetten we in om de</p> | | | |

verplichtingen vanuit het klimaatakkoord te realiseren. Daarnaast worden daar waar mogelijkheden zijn subsidies aangevraagd om ons werkbudget te vergroten.

| | | | <i>Toelichting bestaand beleid</i> |
|--|--|--|---|
| Regionale Energiestrategie (RES) | | | De gemeenteraad stelde de RES 1.0 op 23 november 2021 vast. |
| Transitievisie Warmte (TVW) | | | De gemeenteraad stelde de transitievisie warmte op 23 november 2021 vast. |
| Uitvoering Nota Zonneparken | | | In 2021 zetten we verdere stappen in de realisatie van Zonneparken in Cranendonck. Over twee initiatieven (Aasdonken en de Raak) nam de gemeenteraad op 21 september 2021 een definitief besluit. In voorjaar 2022 wordt duidelijk of deze zonneparken SDE-subsidie toegekend krijgen. Voor initiatief Aardbrandsven werd op 14 december 2021 een besluit over het ontwerpplan genomen. |
| Regeling Reductie Energiegebruik (RRE) | | | De waardebonactie in het kader van de RRE-subsidie is in maart 2021 succesvol afgerond, 2479 huishoudens namen deel en bespaarden 433 ton CO2 via kleine besparende maatregelen. Parallel liep er een collectieve inkoopactie voor isolatiemaatregelen. Hieraan namen 57 huishoudens deel en werd naar verwachting 73 ton CO2 bespaard. Van het restantbudget van de subsidie is in oktober 2021 een nieuwe collectieve inkoopactie gestart. Dit heeft tot 29 deelnemers geleid met een verwachte CO2-besparing van 40 ton. |
| Visie wind | | | In de zienswijze op de Concept RES 1.0 gaven we aan dat Cranendonck geen mogelijkheden ziet voor windenergie in de bestaande zoekgebieden. In combinatie met de beperkte mogelijkheden hiervoor in Cranendonck is geen beleid voor windenergie opgesteld. |
| Groene Zone | | | De looptijd van de Groene Zone is verlengd tot eind maart 2022. In Cranendonck zijn eind 2021 253 huishoudens deelnemers aan dit project. We bekijken of de mogelijkheid bestaat om isolatiemaatregelen toe te voegen aan de Groene Zone in een nieuw op te zetten project. |
| Natura 2000 | | | Om de natuurwaarden van het buitengebied te stimuleren ontwikkelden we in 2021 nieuw duurzaam pachtbeleid. Met de agrarische sector van Cranendonck is gedurende 2021 een zorgvuldig proces doorlopen om tot de nota Duurzame geliberaliseerde pacht 2022 te komen. Deze nota beschrijft het nieuwe systeem van geliberaliseerde pacht. Op 16 november 2021 stelde het college het nieuwe pachtbeleid vast voor de geliberaliseerde gronden. Vanaf 2022 zijn de geliberaliseerde pachtgronden op de nieuwe duurzame wijze uitgegeven. |
| Verduurzaming gemeentelijke gebouwen | | | In 2021 is een start gemaakt met de inventarisatie en energiescans van de gemeentelijke gebouwen. In 2022 ronden we deze verder af. In de nieuwe raadsperiode wordt het Duurzaam Meerjaren Onderhouds Programma (DMOP) conform planning opgeleverd. |
| Duurzaam bouwen | | | Het opstellen van Duurzaam bouwen beleid is een wens genoemd in het raadsprogramma. Met de vaststelling van de nota duurzaamheid door de raad (dec 2019) is gekozen voor het duurzaam scenario, bestaande uit voornamelijk wettelijke taken. Er is daarmee niet gekozen voor acties of beleid op gebied van duurzaam bouwen. Wettelijk gezien worden er steeds strengere eisen gesteld aan de energieprestaties van nieuwe gebouwen. Zo is gasloos bouwen voor nieuwbouw verplicht geworden per 1 juli 2018. Sinds 1 januari 2021 geldt ook de BENG (Bijna Energie Neutrale Gebouwen) norm, waarbij strengere eisen zijn gesteld om energiegebruik te beperken. Het effect van duurzaam bouwen beleid ten aanzien van energie is daarmee verminderd. |
| Klimaatbestending Cranendonck | | | In het vGRP 2021-2025 is budget en regelgeving geborgd ten behoeve van groen en klimaat. De in het vGRP aangekondigde financiële prikkel voor het stimuleren van klimaatadaptatie bij burgers en bedrijven realiseerden we in 2021. Op 31 augustus 2021 stelde het college hiertoe een subsidieregeling vast: de "Subsidieregeling stimulering vasthouden en verwerken hemelwater op bedrijfs- en particulier terrein". |

Effectindicatoren

| Omschrijving | Realisatie (voorgaande jaren) | Bron | Streefwaarden/ Gerealiseerd* | | | |
|--|--------------------------------------|-----------|------------------------------|--|-------|-----------------------------|
| | | | 2021 | | 2021* | |
| % aantal woningen gereed / totale woningopgave 2016-2029: 815 woningen De gemiddelde opgave is 58 per jaar. | 263 woningen (gemiddeld 52 per jaar) | BAG / MRE | 100 % | | 119% | We voegden 69 woningen toe. |
| Tevredenheid burger openbaar vervoer in gemeente | 6,7 | WSJG | 6,7 | | 6,0 | |
| Tevredenheid burger over welzijnsvoorzieningen | 6,4 | WSJG | 6,4 | | 6,5 | |
| Woonomgeving | 54 | WSJG | 54 | | 66 | |

| Naam effectindicator | Eenheid | Bron | Jaar | Cranendonck | Nederland |
|----------------------------------|---------|------------|------|-------------|-----------|
| Aantal woningen met zonnepanelen | % | RWS / WSJG | 2020 | 22,5 | 15,7 |

Beleidsindicatoren

Om de vergelijkbaarheid van gemeentes te verbeteren, zijn conform de vernieuwde BBV-richtlijnen een aantal beleidsindicatoren voor dit programma bepaald:

| Naam indicator | Eenheid | Bron | Jaar | Cranendonck | Nederland |
|---|---------------------------|----------------|------|-------------|-----------|
| Ziekenhuisopname na verkeersongeval met een motorvoertuig | % | VeiligheidNL | 2019 | 4,6% | 13,7% |
| Overige vervoersongevallen met een gewonde fietser | % | VeiligheidNL | 2018 | 9% | 11% |
| Omvang huishoudelijk restafval | Kg/inwoner | WSJG | 2019 | 76 | 161 |
| Hernieuwbare energie | % | Klimaatmonitor | 2019 | 6,8% | 8,6% |
| Nieuwgebouwde woningen | Aantal per 1.000 woningen | WSJG | 2020 | 4,1 | 8,9 |

Relatie met verbonden partijen

In overeenstemming met de vernieuwde BBV-richtlijnen wordt in elk programma beknopte informatie gegeven over de verbonden partijen die hiermee een relatie hebben. Voor dit programma zijn dat de

onderstaande verbonden partijen. Meer gedetailleerde informatie over deze partijen is terug te vinden in de paragraaf Verbonden partijen.

Omgevingsdienst Zuidoost Brabant

Doel: De Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB) voert namens de provincie Brabant en 21 gemeenten taken uit op het gebied van vergunningverlening, toezichthouden en handhaving.

| Financiële informatie: | | 2018* | 2019* | 2020* | 2021 * | 2022 | 2023 | 2024 |
|------------------------|-------------------------------|-------|-------|-------|--------|------|------|------|
| (x €1.000,-) | Basistaken | 222 | 225 | 159 | 158 | 174 | 184 | 184 |
| | Overdracht prov. bodemtaken | 0 | 0 | 0 | 0 | 47 | 93 | 93 |
| | Verzoektaken | 118 | 106 | 103 | 164 | 163 | 173 | 173 |
| | Collectieve taken | 42 | 43 | 44 | 45 | 45 | 45 | 45 |
| | Gemeentelijke bijdrage milieu | 382 | 374 | 326 | 367 | 429 | 495 | 495 |

* Cijfers op basis van gerealiseerde werkzaamheden

Mutaties lopend beleid (negatief is nadeel)

| Wonen | S/I | Afwijking lasten | Afwijking baten | Afwijking reserves | Saldo afwijking |
|---|-----|------------------|-----------------|--------------------|-----------------|
| Bijdrageregelingen: Er ontstaat een voordeel door het grote aantal behandelde initiatieven in 2021. De hogere inkomsten worden toegevoegd aan de reserve Fonds Ruimtelijke Kwaliteit en de reserve Landschapsversterking. | I | | 27 | -27 | 0 |
| Inzet planbegeleiding RO initiatieven: Bij de vaststelling van de jaarrekening 2020 is extra budget beschikbaar gesteld voor planbegeleiding RO initiatieven (€ 100.000 voor 2021 en € 100.000 voor 2022). Het budget is pas medio 2021 beschikbaar gekomen, door de krapte op de arbeidsmarkt zijn er nog geen kosten gemaakt in 2021. De resterende middelen blijven binnen de algemene reserve beschikbaar voor 2022. | I | 100 | | -100 | 0 |
| Project Buitenkans: er is een overschrijding van de kosten van inhuur, daar staat tegenover dat er in 2021 hogere legesinkomsten zijn (zie verderop). | | -57 | | | -57 |
| Kosten omgevingswet: De invoering van de Omgevingswet is opnieuw uitgesteld, De beoogde invoeringsdatum is 1 januari 2023. Dat betekent dat een deel van de werkzaamheden (zoals opleidingen en ICT) wordt doorgeschoven naar 2022. Doordat de invoering van de Omgevingswet ook landelijk nog steeds tot nieuwe inzichten leidt, is het lastig om dit zowel in tijd als in budget nauwkeurig te kunnen plannen. Bij de behandeling van de Burap 2021 is besloten om de niet-benutte middelen van de omgevingswet over te hevelen naar 2022. | I | 160 | | -160 | 0 |
| Legesopbrengsten: De gemeente behandelde in 2021 veel aanvragen tot bestemmingsplanwijzigingen. Hierdoor zijn de legesinkomsten veel hoger dan verwacht. | I | | 98 | | 98 |
| Omgevingsvergunningen: In het laatste maanden van 2021 zijn er meer en grotere projecten (o.a. zonneparken) vergund dan vooraf was voorzien. | I | | 238 | | 238 |

| | | | | | |
|---|------------|-------------------------|------------------------|---------------------------|------------------------|
| Woningbouw: Woningbehoefteonderzoek: in 2021 is, in samenwerking met de A2, een onderzoek uitgevoerd naar de woningbehoefte op regionaal, gemeentelijk en kernniveau voor de komende jaren. (12k) | I | -27 | | | -27 |
| Woonwagens: voor de overdracht van De Wilg is expertise ingehuurd om de parameters en bedrijfswaardeberekening te beoordelen en te onderhouden met woCom. De kosten voor deze inhuur zijn voor 2021 niet geraamd, maar vanaf 2022. (15k) | | | | | |
| Overige geringe afwijkingen (o.a. planschadevergoedingen) | I | 58 | 24 | | 82 |
| Totaal | | 234 | 387 | -287 | 334 |
| Verkeer & Vervoer | S/I | Afwijking lasten | Afwijking baten | Afwijking reserves | Saldo afwijking |
| Straatreiniging: in 2021 is dit budget vanuit de notitie IBOR verhoogd. In 2021 startten we met de omvorming naar het uitbesteden van veegwerkzaamheden, hierdoor is de inhaalslag voor straatreiniging (nog) niet uitgevoerd. | I | 42 | | | 42 |
| Legesopbrengsten: Het betreft vergoedingen van Nutsbedrijven voor werkzaamheden aan kabels en leidingen. De Nutsbedrijven voerden in 2021 meerdere saneringswerkzaamheden uit aan de water- en gasleidingen. Voorafgaand aan een jaar zijn de projecten die Nutsbedrijven gaan uitvoeren niet altijd bij de gemeente bekend. | I | | 50 | | 50 |
| Afschrijvingen en rente: de kapitaallasten zijn lager dan begroot omdat een aantal geplande projecten nog niet zijn afgerond. Het betreft onder meer woonstraten kern Budel, GVVP 2018 en 2019, Koenraadweg/Hugten, herinrichting Stationsstraat Maarheeze en samen naar de A2. | I | 88 | | | 88 |
| Ontwikkelas randweg Oost-Fabrieksstraat. De uit 2020 overgehevelde middelen zijn bestemd voor nader onderzoek. Het project loopt door in 2022. De resterende middelen blijven binnen de reserve overhevelingen beschikbaar voor 2022. | I | 24 | | -24 | 0 |
| Overige geringe afwijkingen | I | -25 | 48 | | 23 |
| Totaal | | 129 | 98 | -24 | 203 |

| Leefbaarheid | S/I | Afwijking lasten | Afwijking baten | Afwijking reserves | Saldo afwijking |
|---|-----|------------------|-----------------|--------------------|-----------------|
| De Borgh: Als eigenaar van de accommodatie de Borgh betalen we voor het pand OZB-belasting. De gemeente ontvangt van de De Borgh een dienstverleningsvergoeding. | I | -28 | 25 | | -3 |
| De Borgh: Op basis van de VMOC-regeling is de huur in de coronaperiode (gedeelte van 2020 en 2021) kwijtgescholden. Hierdoor zijn de werkelijke inkomsten voor de gemeente lager dan de raming. Dit bedrag aan gedeerde inkomsten wordt gedekt uit de geormerkte coronagelden. | I | | -61 | | -61 |
| De Smeltkroes: het gebouw is teruggenomen door de gemeente en er is een nieuwe beheerder die geen huurkosten betaald (15k). Verder ontvangt de gemeente geen huur van de bibliotheek Maarheeze vanwege overgang foyer Smeltkroes. | I | | -46 | | -46 |
| | | | | | 0 |
| Overige geringe afwijkingen | I | 22 | -43 | | -21 |
| Totaal | | -6 | -125 | 0 | -131 |
| Openbare Ruimte | S/I | Afwijking lasten | Afwijking baten | Afwijking reserves | Saldo afwijking |
| Openbaar Groen: In 2021 is dit budget vanuit de notitie IBOR verhoogd. Het was, mede door personeelstekorten in de groensector, niet mogelijk om onze werkzaamheden binnen een jaar op te schalen om deze volledige ophoging te benutten. Daarnaast was 2021 qua weersomstandigheden bijzonder gunstig, waardoor er minder stormschade en droogteschade hersteld hoefde te worden. | I | 85 | | | 85 |
| Speelvoorzieningen: Het afbouwen van het aantal speelplekken in de gemeente is gestart. Op diverse plaatsen zijn afgeschreven toestellen niet meer vervangen. | I | 44 | | | 44 |
| Afval: In lijn met de ontwikkelingen zoals beschreven in de burap 2021 is er minder restafval aangeboden als gevolg van de pilot tariefzak. | I | -180 | 147 | | -33 |
| Riolering VGRP: | | | | | |

| | | | | | |
|---|------------|-------------------------|------------------------|---------------------------|------------------------|
| Onderzoek, planvorming en contracten: de planvorming voor actualisatie van het BRP i.c.m. het Kallisto-project in samenwerking met waterschap de Dommel is door personele omstandigheden verschoven naar 2022. Contractbeheer, vernieuwing van contracten en de nieuwe subsidieregeling is met eigen personeel uitgevoerd waardoor hiervoor geen kosten zijn gemaakt. | I | 87 | | | 87 |
| Mechanische riolering: in verband met de nieuwe aanbesteding van het contract voor onderhoud van mechanische riolering zijn de onderhoudskosten en bijbehorende coördinatiekosten lager uitgevallen. | I | 24 | | | 24 |
| Vrijvalriolering: het verschil wordt veroorzaakt doordat er tijdelijk minder kosten zijn gemaakt voor rioolinspectie en bijbehorend preventief klein onderhoud. Ook de kosten voor correctief onderhoud zijn lager uitgevallen. | I | 169 | | | 169 |
| Riolering algemeen: er zijn in 2021 minder kosten geweest voor de post toerekening veegkosten en asfaltherstel. Deze niet bestede toerekeningskosten betreffen vooral de toerekening voor onderhoud van watergangen. | I | 87 | | | 87 |
| Rioolheffing: de baten van de rioolheffing waren hoger dan begroot. De baten zijn op voorhand niet exact in te schatten omdat deze mede afhangen van het drinkwaterverbruik. | I | | 31 | | 31 |
| Voorziening riolering: het resultaat op het product riolering is in werkelijkheid 372k voordeliger dan begroot. De onttrekking uit de voorziening valt daarom lager uit. Het totale saldo van riool komt hiermee uit op nul (gesloten financiering). | I | -201 | -176 | | -377 |
| Huisaansluitingen: de kosten voor de aanleg van huisaansluitingen waren hoger dan de ontvangen bijdragen. | I | -57 | 31 | | -26 |
| | | | | | |
| Overige geringe afwijkingen | I | 35 | -17 | 4 | 22 |
| Totaal | | 93 | 16 | 4 | 113 |
| Duurzaamheid | S/I | Afwijking lasten | Afwijking baten | Afwijking reserves | Saldo afwijking |
| RRE-subsidie: het project rond de Regeling Reducering Energieverbruik ziet op het terugdringen van het energieverbruik van huishoudens. Het project is in 2020 later van start gegaan en liep zodoende door in het jaar 2021. Subsidiegelden zijn volledig ingezet, conform projectbegroting is er een bijdrage vanuit de gemeente gedaan. | I | -161 | 143 | | -18 |

| | | | | | |
|--|---|------|-----|------|-----|
| Advieskosten Verkenning Wijkuitvoeringsplan Heesakker: conform de vastgestelde Transitievisie Warmte wordt er in de wijk Budel-Heesakker gestart met een verkenning alvorens er over wordt gegaan op het opstellen van een wijkuitvoeringsplan voor de warmtetransitie in die wijk (gemaakte kosten 35k). | I | -35 | | | -35 |
| Het resultaat op het product duurzaamheid wordt gedekt vanuit de reserve Duurzaamheid. | I | 8 | | 45 | 53 |
| Totaal | | -188 | 143 | 45 | 0 |
| Totaal structureel | | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Totaal incidenteel | | 262 | 519 | -262 | 519 |
| Totaal programma | | 262 | 519 | -262 | 519 |

Totale programmakosten Wonen + Leven

| PROGRAMMA 1 - Wonen en Leven | Rekening 2020 | Primitief 2021 | Wijziging 2021 | Begroting 2021 | Werkelijk 2021 | Afwijking 2021 |
|---------------------------------------|--------------------|--------------------|-------------------|--------------------|--------------------|-----------------|
| Lasten | | | | | | |
| BELEIDSVELD 1.1 Wonen | -1.729.000 | -1.337.008 | -245.520 | -1.582.528 | -1.348.595 | 233.933 |
| BELEIDSVELD 1.2 Verkeer en vervoer | -2.514.000 | -2.747.275 | -362.167 | -3.109.442 | -2.980.039 | 129.403 |
| BELEIDSVELD 1.3 Leefbaarheid | -990.000 | -977.700 | -14.915 | -992.615 | -998.712 | -6.097 |
| BELEIDSVELD 1.4 Openbare ruimte | -5.748.000 | -5.755.191 | -288.856 | -6.044.047 | -5.950.398 | 93.649 |
| BELEIDSVELD 1.5 Duurzaamheid | - | -100.000 | -188.000 | -288.000 | -476.104 | -188.104 |
| Totaal Lasten | -10.981.000 | -10.917.174 | -1.099.458 | -12.016.632 | -11.753.848 | 262.784 |
| Baten | | | | | | |
| BELEIDSVELD 1.1 Wonen | 1.439.000 | 781.277 | 100.000 | 881.277 | 1.268.707 | 387.430 |
| BELEIDSVELD 1.2 Verkeer en vervoer | 138.000 | 27.098 | 40.000 | 67.098 | 165.540 | 98.442 |
| BELEIDSVELD 1.3 Leefbaarheid | 109.000 | 175.809 | - | 175.809 | 50.666 | -125.143 |
| BELEIDSVELD 1.4 Openbare ruimte | 4.486.000 | 4.921.570 | -150.000 | 4.771.570 | 4.786.139 | 14.569 |
| BELEIDSVELD 1.5 Duurzaamheid | - | - | - | - | 143.156 | 143.156 |
| Totaal Baten | 6.172.000 | 5.905.754 | -10.000 | 5.895.754 | 6.414.209 | 518.455 |
| Saldo voor resultaatbestemming | -4.809.000 | -5.011.420 | -1.109.458 | -6.120.878 | -5.339.639 | 781.239 |
| Bestemmingen | | | | | | |
| Stortingen reserves | -713.000 | -80.000 | -220.000 | -300.000 | -349.077 | -49.077 |
| Onttrekkingen reserves | 305.000 | 146.275 | 153.119 | 299.394 | 85.417 | -213.977 |
| Bestemming per saldo | -409.000 | 66.275 | -66.881 | -606 | -263.660 | -263.054 |
| Saldo na resultaatbestemming | -5.218.000 | -4.945.145 | -1.176.339 | -6.121.484 | -5.603.299 | 518.185 |

Programma 2: Werk + economie

Missie van het programma:

De gemeente Cranendonck profileert zich als gemeente waar ondernemers zich graag vestigen en gevestigd blijven. Hierbij neemt de gemeente een duidelijke positie binnen Brainport en de regio in. De ontwikkeling van Metalot is hierin richtinggevend.

Producten:

1. Economie
2. Ondernemen

1. Economie

Werklocaties: bedrijventerreinen, buitengebied en centra

Op bedrijventerreinen Rondven en Meemortel is een start gemaakt met de revitalisering van groene bermen. Daarnaast is een eerste aanzet gemaakt om gezamenlijk te gaan nadenken over mogelijke oplossingen voor knelpunten op de terreinen. Denk hierbij aan parkeren en verkeers(on)veiligheid. Natuur en stikstof zorgen voor uitdagingen in de doorontwikkeling van gevestigde ondernemers op de bestaande bedrijventerreinen. In regionaal verband en met de provincie worden gesprekken gevoerd om tot oplossingen te komen. In het buitengebied is in 2021 voor diverse plannen vanuit het ontwikkelperspectief Buitenkans! nieuw economisch perspectief geboden. Door vast te houden aan het detailhandelsbeleid is de ontwikkeling van supermarkten op locaties buiten de kernen van Budel en Maarheeze voorkomen, vindt revitalisering van de aanloopstraten plaats en worden deze centra compacter.

Bedrijventerreinontwikkeling

Bedrijventerrein Airpark (2a) is uitverkocht. Voor de ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen is er in regionale bedrijventerreinprogrammering vastgesteld. Naast de kwantitatieve programmering zijn er ook afspraken gemaakt over de kwaliteit van nieuwe bedrijventerreinen. Deze Brainport Principles zorgen ervoor dat nieuwe bedrijventerreinen in de regio toekomstbestendig ontwikkeld worden. We zijn gestart met onderzoeken over strategische grondaankopen voor de ontwikkeling en uitbreiding van bedrijventerreinen buiten de geplande ontwikkeling van Airpark 2b.

Digitale bereikbaarheid

Er zijn flinke stappen gezet in de digitale bereikbaarheid. Er is een marktpartij gevonden voor de aanleg van glasvezel in de overige kernen en wijken van Cranendonck. De leges voor grootschalige aanleg van kabels en leidingen binnen de bebouwde kom zijn gelijkgetrokken met de leges van grootschalige aanleg in het buitengebied. Naast glasvezel hebben we ook een marktpartij gevonden en zijn we gestart met een onderzoek naar mogelijkheden voor verbetering van bereikbaarheid voor mobiele telefonie op Airpark.

Bereikbaarheid

Er is een ondernemersinitiatief gestart voor een onderzoek/pilot naar samenwerking ten behoeve van de bereikbaarheid van bedrijventerrein Airpark via gedeeld of openbaar vervoer. Voor dit initiatief is de subsidie ondernemerskracht ingezet. De verbetering van de bereikbaarheid is via de werkateliers Economie/Mobiliteit MRE ingediend voor de lobby met de regering via de Brainport Nationale Actieagenda.

Lokale samenwerking

Op de bedrijventerreinen is tussen ondernemers nog geen structurele samenwerking gerealiseerd. We blijven dit vanuit de gemeente wel stimuleren, maar de verantwoordelijkheid om te komen tot samenwerking ligt bij de ondernemers. De rol van de gemeente verandert naar een meer faciliterende rol op verzoek van ondernemers en als netwerkpartner. Vanuit de leden van OCC is de behoefte uitgesproken om Cranendonck Werkt! verder uit te bouwen naar een jaarrond programma en/of platform.

Dit als katalysator voor de lokale arbeidsmarkt om jongeren in Cranendonck te vinden en te binden aan lokale bedrijven. Ook BIVAK ontwikkelde zich in 2021 verder. Beide initiatieven zijn van belang voor ondernemers in Cranendonck en hebben een sterke relatie met programma 4: Sociaal domein. Er is gestart met de bouw van het 'Bedrijfspannend Anno 2050' op het bedrijventerrein Airpark. Met terugwerkende kracht is voor dit project de subsidie in het kader van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling en het rijk in het kader van OPZuid toegekend. Deze subsidie werd door een samenwerking van lokale ondernemers, onderwijs en overheid in 2019 aangevraagd. Door het toepassen van innovatieve en duurzame technologieën wordt gebouwd volgens de normen van 2050. Een van de voornaamste doelen van het project is het delen van de opgedane kennis over duurzaam bouwen met de markt en andere ondernemers.

Ontwikkelingsgericht Bedrijvencontactcentrum

Vanwege decentralisatie, bezuinigingen, de snellere buitenwereld, krapte op de arbeidsmarkt, organisatieontwikkeling, grote uitdagingen voor ondernemers en het achterblijven van structurele samenwerking tussen ondernemers is er extra inzet nodig geweest binnen dit programma die hebben gezorgd voor extra werkdruk en spanning op de eigenlijke werkzaamheden. In de vorm van contactmomenten, urgente vraagstukken en adhoc problemen tussen overheid en ondernemers. Zo zijn de beleidsadviseurs economie ook ingezet ter ondersteuning bij vergunningsaanvragen, ruimtelijke vraagstukken, startende crisis van de stikstofproblematiek. Ook de crisis Coronamaatregelen hebben veel extra tijd en denkkracht gevraagd. We zien dit als tijdelijke noodzakelijke investering in de basiseconomie van Cranendonck, maar dat gaat wel ten koste van proactief oppakken en communiceren, economische ambitie, beleidstaken en langere termijn taken en projecten die horen bij dit programma.

2. Ondernemen

Er is beleid vastgesteld voor het doen van grondaankopen voor actieve grondpolitiek. Via actieve grondpolitiek kan de gemeente optimaler sturen op de realisatie van publieke doelen onder andere vanwege de beschikkingsmacht over de grond. De gemeente kan op die manier het beste sturing geven aan fasering, inspraak van burgers, kostenverhaal c.q. winstrealisering en kwaliteit van de planontwikkeling. Concreet voor Cranendonck betekent dit dat we beter sturing kunnen geven aan ontwikkeling van woningen en uitbreiding van bestaande bedrijventerreinen waar grote behoefte voor is.

Programmaverantwoording

| | burap | Jaar-rekening | Toelichting |
|---|-------|---------------|--|
| 1. Economie | | | |
| Wat wil de Raad bereiken? | | | |
| In het raadsprogramma 'Samen Doen' geeft de raad prioriteit aan gemeenschappelijkheid op de thema's (burger)participatie, duurzaamheid, doorontwikkeling in het sociale domein en grote innovatieve projecten zoals Metalot en BIVAK. Dit zijn thema's die binnen het programma 'Werk + Economie' volledig tot uiting komen. De gemeente zet in op de bedrijventerreinen van de toekomst én de doorontwikkeling van Metalot. Hierdoor ontstaat er een podium om in gezamenlijkheid te komen tot duurzaamheids- en arbeidsmarktoplossingen. Het intensiveren van de samenwerking tussen bedrijven, onderwijs en overheid én het meedenken en faciliteren bij ontwikkelingen in de markt, maken in Cranendonck het verschil. De naam van het raadsprogramma 'Samen Doen' geeft exact weer wat onze ondernemers van ons verwachten en sluit naadloos aan op de missie uit de 'Visie Economisch Cranendonck'. | | | |
| Participatie in Centrummanagement Budel | | | In 2021 is er met centrummanagement vooral gecommuniceerd over de Coronacrisis, aanpassing winkeltijdenverordening, terrassen en plannen voor revitalisering van het centrum van Budel. In 2021 is er gestart met een koopstroomonderzoek. De resultaten worden in 2022 bekend gemaakt. In |

| | | | | |
|--|--|--|--|---|
| | | | | overleg met het centrummanagement is in 2021 reclamebelasting opgelegd, maar wordt precario niet geheven en leges voor aanpassing van bijvoorbeeld terrassen worden niet opgelegd. |
| Gezamenlijk corona ondernemersloket met de gemeenten Cranendonck, Heeze-Leende en Valkenswaard | | | | Om ondernemers tijdens de coronacrisis te ondersteunen hebben we samen met de andere A2-gemeenten en de GRSA2 één corona ondernemersloket A2 (OLA2) ingericht. Ondernemers kunnen bij het loket terecht voor informatie, het aanvragen van lokale regelingen (o.a. Tozo, TONK en uitstel betaling gemeentelijke belastingen) en doorverwijzingen naar de juiste instanties. Binnen het ondernemersloket werken we integraal samen met economische zaken, W&I, veiligheid, belastingen, KCC, communicatie en DIV. |
| Visie 'Economisch Cranendonck' en Investeringsprogramma 'Economisch Cranendonck' | | | | Er is uitvoering gegeven aan de doelen in de Visie 'Economisch Cranendonck' en het onderliggende Investeringsprogramma 'Economisch Cranendonck'. Het bedrijvencontactcentrum is ook in 2021 ingezet om ondernemers te ondersteunen in diverse uitdagingen zoals de coronacrisis. Ook is er gekozen om de navolgende activiteiten vanwege de aanhoudende coronacrisis naar 2022 te verplaatsen: - de organisatie van een MKB-bijeenkomst A2-gemeenten voor deelname en inschrijvingen op aanbestedingen; - bijeenkomst evaluatie van de visie 'Economisch Cranendonck'. Vanuit het Ontwikkelperspectief 'Buitenkans!' is in 2021 nieuw economisch perspectief geboden aan initiatieven en bedrijfslocaties in het buitengebied van Cranendonck |
| Keyport | | | | - Er zijn twee leden vanuit Cranendonck aangesloten bij het Kernteam van Keyport om de belangen van onze ondernemers te behartigen. - In de tweede helft van 2021 is een bedrijfsbezoek georganiseerd voor de gemeenteraad van Cranendonck die door de raad ook goed bezocht is. - Het ondernemersontbijt was gepland in November 2021 maar is verschoven naar 2022 i.v.m. opnieuw aangescherpte coronamaatregelen |
| Verordening Ondernemerskracht | | | | In 2021 zijn er twee aanvragen voor de subsidie ondernemerskracht ingediend: 1. Pilot samenwerking ondernemers bereikbaarheid Airpark. 2. Nieuwe impuls Cranendonck Werkt! Door middel van een digitaal platform |
| Bestuurlijke ontwikkelingen Metropoolregio | | | | De 21 Zuidoost-Brabantse gemeenten werken samen aan de thema's economie, mobiliteit, transitie landelijk gebied en energietransitie. In het samenwerkingsakkoord 2019-2022 en de onderliggende jaarlijkse werkprogramma's is opgenomen op welke wijze gemeenten samen de ambities op de thema's verwezenlijken. De MRE heeft hierin een ondersteunende rol. In verband met het sluiten van een nieuw samenwerkingsakkoord zijn er diverse masterclasses gegeven en is in de aanloop daar naartoe een ambitiedocument opgeleverd. |

| | | | |
|---------------------------------------|--|--|--|
| | | | Door het unieke Brainport ecosysteem, de krachtige regionale triple helix samenwerking en de Brainport Nationale Actieagenda is onze regio specifiek benoemd in het landelijke regeerakkoord. |
| Benchmark | | | De fysieke bijeenkomst in het kader en voor de start van het uitvoeren van de benchmark 'Ondernemerspeiling' is vanwege de coronacrisis niet doorgedaan in 2021. Deze wordt doorgeschoven naar 2022. |
| Toekomstbestendige bedrijventerreinen | | | <p>Er is gestart met de versterking van de samenwerking met en tussen ondernemers. Er zijn diverse gesprekken gevoerd met een aantal ondernemers, zij zien (nog) geen urgentie om opgaven nu of in de toekomst op hun pad komen gezamenlijk op te pakken. In plaats daarvan hebben we als gemeente ervoor gekozen om individueel in gesprek te blijven met onze ondernemers.</p> <p>Op de Meemortel en het Rondven is gestart met de aanleg van klimaat adaptieve groene bermen. Op beide terreinen is onderzoek gedaan naar overlast die wordt ervaren door parkeren in de openbare ruimte.</p> <p>Er zijn afspraken gemaakt tussen provincie, waterschap en de 21 gemeenten van de Metropoolregio Eindhoven over de programmering van bedrijventerreinen. Onderdeel van deze programmering zijn de Brainport Principles. Dit zijn afspraken waarmee alle nieuwe terreinen in de Brainportregio met dezelfde kwaliteit en toekomstbestendig ontwikkeld worden. Deze Brainport Principles worden de basis voor de ontwikkeling van Airpark 2b. Er wordt onderzocht of deze afspraken ook gemaakt kunnen worden voor het toekomstbestendig maken van de bestaande bedrijventerreinen in de regio.</p> |
| Metalot | | | In Q1-2021 is een 'roadmap' opgezet voor de commercialisatie van de drie thema's waar Metalot zich op richt: metal fuel, waterstof en battery tech. Ook is het merkverhaal uitgewerkt dat moet bijdragen aan de bekendheid van Metalot onder (potentiële) stakeholders. In 2021 is een werkgroep gestart met de herijking van de ambities (uitkomst verwacht Q1-2022). Met het OCC zijn gesprekken gestart over mogelijkheden voor samenwerking tegen netcongestie en voor opslag van energie. |
| Snel internet | | | <p>Glasvezel coöperatie Cranendonck//net en nieuwe aansluitingen Airpark ondersteunt door gebruik te kunnen maken van garantstelling;</p> <p>Uitvoering project glasvezel Buitgebied gefaciliteerd;</p> <p>Marktpartij gevonden en convenant gesloten voor de aanleg van glasvezel in de overige kernen en wijken van Cranendonck;</p> <p>Legesverordening is aangepast om grootschalige projecten voor aanleg van kabels en leidingen binnen de bebouwde kom gelijk te trekken met grootschalige aanleg in het buitengebied.</p> |

| | | | |
|--|--|--|---|
| Weekmarkten | | | <p>Vanwege de maatregelen omtrent corona hebben de marktcoöpieden met non-food producten tijdelijk hun standplaats niet kunnen innemen op de weekmarkt. Daarmee zijn de standplaatsgelden tijdelijk komen te vervallen voor een bepaalde periode. Dit was niet van toepassing voor de food-branche.</p> <p>Sinds mei 2021 konden alle marktcoöpieden weer hun standplaatsen innemen op de weekmarkt. Q 4 zijn op beperkte schaal promotieactiviteiten georganiseerd om de weekmarkt in Budel weer een extra impuls te geven.</p> |
| Baronie van Cranendonck | | | <p>De Baronie ontwikkelt zich voorspoedig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De Herenboeren hebben een 2e succesvol teeltseizoen gehad. Inmiddels telt de coöperatie 200 leden; • De plannen voor horeca/verblijf zijn in nauw overleg met de gemeente zorgvuldig ingepast en zijn door de omgeving goed ontvangen; • De eigenaar van het kinderdagverblijf is gestart met de planuitwerking. Gewerkt wordt aan een vergunningsaanvraag; • IVN heeft haar belevingstuin geopend en haar intrek genomen in een tijdelijk verblijf; • In het kasteeltje is de heksenexpositie geopend; • Met de ondernemers van een duurzaam landbouwinitiatief is overeenstemming over het inrichtingsplan; • Nu plaats en omvang van alle initiatieven bekend is het bestemmingsplan weer opgepakt. |
| Gebiedsontwikkeling Nassau Dietz Kazerne | | | <p>Op dit moment maakt het COA gebruik van een tijdelijke vergunning, geldig tot 1 juli 2024. Om voortzetting na deze datum mogelijk te maken, heeft het COA aan de gemeente het verzoek gericht om medewerking te verlenen aan een wijziging van het bestemmingsplan. De gemeente heeft aangegeven dat er sprake is van vermindering van het draagvlak voor de gebiedsontwikkeling. Daarom is het verzoek tot wijziging ingetrokken.</p> |
| Samenwerking Grensgebied De Kempen (Kans over Grenzen) | | | <p>De focus lag in 2021 op de toekomst van de samenwerking (continueren in de huidige vorm of in een andere vorm) en het verkennen van alternatieve mogelijkheden. Hierbij is ook gekeken naar lopende projecten en de vraag of de samenwerking hier nog een (cruciale) rol in heeft. Ook is verkend welke andere samenwerkingsvormen er in de regio actief zijn en welke toegevoegde waarde SGDK heeft ten opzichte van deze.</p> <p>Ambtelijk is een voorstel voor de toekomst van de samenwerking uitgewerkt.</p> |
| | | | |
| Brugverbinding Zuid-Willemsvaart | | | <p>De gemeenten Weert en Cranendonck blijven zich inzetten voor de realisatie van de brugverbinding. We verkennen - in nauwe afstemming en samen met de samenwerking - alternatieve (financierings-) mogelijkheden.</p> |

| | | | |
|--|--|--|---|
| | | | In de twee helft van 2021 werd bekend dat RWS een bestaande brug bij Itteren (Limburg) wil alloceren. Deze brug ligt over het Julianakanaal en voldoet niet meer voor de huidige functie (combinatie van gemotoriseerd verkeer met fietsers, wandelaars ed.). Onze locatie wordt, samen met drie locaties in Maastricht, meegenomen in een haalbaarheidsonderzoek |
| 2. Ondernemen | | | |
| Wat wil de Raad bereiken? De economie wordt ook gestimuleerd door ruimtelijke ontwikkelingen. Deze zijn vaak de dragers van economische activiteiten. Hierdoor is het van belang om dergelijke ontwikkelingen (grondexploitaties, pacht, enzovoort) te stimuleren. Dit beleidsveld bevat producten die daarin voorzien. | | | |
| | | | |
| Reststroken | | | Verkoop van reststroken vindt niet meer proactief plaats. Inkomende verzoeken worden going concern afgehandeld. |
| Pacht | | | In 2021 zijn de geliberaliseerde pachtblokken verpacht volgens het in 2012 vastgestelde pachtbeleid. Eind 2021 ronden we het proces voor de actualisatie van het pachtbeleid voor geliberaliseerde pacht af. Vervolgens is het nieuwe duurzame pachtbeleid vastgesteld. Hierdoor verpachten we de pachtblokken in 2022 volgens het nieuwe beleid. |
| Verkoop kavels | | | De kavel aan de Losplaats in Maarheeze is in eigendom overgedragen. Dit was de enige gemeentelijke kavel die nog te koop was. |
| Rechten van opstal | | | Bestaande rechten van opstal houden we in stand. Enkel voor eventueel nieuw te plaatsen zendmasten gaan we nog nieuwe rechten van opstal aan. Overige verzoeken tot vestigen van rechten van opstal worden per verzoek beoordeeld. |
| Gemeentelijke eigendommen | | | De toekomstbestendige vastgoedstrategie en daaraan gekoppelde Meerjaren Investerings Planning (MJIP) en Duurzaam Meerjaren Onderhoudsplan (DMOP) zijn in voorbereiding. |

Effectindicatoren

Hieronder staan de gemiddelde Cranendonckse cijfers van de Ondernemerspeiling. We zijn overgestapt van de methodiek MKB-vriendelijkste gemeente naar de Ondernemerspeiling omdat hierbij de ondernemerstevredenheid specifiek gemeten wordt.

| Ondernemerspeiling (begroting 2021) | 2019 – resultaat | 2021- streven |
|-------------------------------------|-------------------|-------------------|
| Samenwerking met ondernemers | 5,7 van 10 punten | 6,2 van 10 punten |
| Ondernemingsklimaat gemeente | 6,1 van 10 punten | 6,6 van 10 punten |
| Vestigingsklimaat gemeente | 5,8 van 10 punten | 6,3 van 10 punten |

Beleidsindicatoren

Om de vergelijkbaarheid van gemeentes te verbeteren, zijn conform de vernieuwde BBV-richtlijnen een aantal beleidsindicatoren voor dit programma bepaald:

| Naam indicator | Eenheid | Bron | Jaar | Cranendonck | Nederland |
|--------------------------------|---|------|------|-------------|-----------|
| Functiemenging * | % | WSJG | 2020 | 48,9% | 53,2% |
| Vestigingen (van bedrijven) ** | Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 74 jaar | WSJG | 2020 | 173,4 | 158,4 |

* De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.

** Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-75 jaar.

Relatie met verbonden partijen

In overeenstemming met de vernieuwde BBV-richtlijnen wordt in elk programma beknopte informatie gegeven over de verbonden partijen die hiermee een relatie hebben. Voor dit programma zijn dat de onderstaande verbonden partijen. Meer gedetailleerde informatie over deze partijen is nog steeds terug te vinden in de paragraaf.

Het is belangrijk dat Cranendonckse ondernemers optimaal gebruik kunnen maken van de projecten én voordelen van onze samenwerkingsverbanden Keyport en Metropoolregio Eindhoven - Brainport. Vanuit de visie 'Economisch Cranendonck' zetten we vooral in op de ontwikkeling van talent, kennis en het vestigingsklimaat.

Keyport 2020

Doel: Keyport 2020 is het samenwerkingsverband tussen ondernemers, onderwijs- en kennisinstellingen en de gemeenten Leudal, Maasgouw, Nederweert, Roerdalen, Roermond, Weert en Cranendonck (triple helix). Deze partijen slaan de handen ineen om de economische structuur van de regio duurzaam te versterken en het vestigingsklimaat te verbeteren.

Het routeplan Keyport Next Level legt de focus op vier programmaliijnen: innovatie, ondernemerschap, arbeidsmarktoptimalisatie en zichtbaarheid en branding van de regio.

Op 7 juli 2020 is de deelname aan Keyport heroverwogen en besloten is om deelname aan Keyport te continueren in eerste instantie voor twee jaar. Daaraan zijn door de raad de navolgende voorwaarden gesteld: geen verhoging van de inwonersbijdrage, er vindt een tussentijdse evaluatie plaats voor de behandeling van de begroting van 2023 (november 2022) en er wordt een lid namens Cranendonck toegevoegd aan het Kernteam Keyport 2020 om de belangen van onze inwoners en ondernemers te behartigen. In 2020 stelde Keyport het routeplan Keyport Next Level vast onder de door de gemeenteraad aan gedragen voorwaarden.

| | | | | | | | | |
|--|------------------------|------|------|------|------|------|------|------|
| Financiële informatie: (x €1.000,-) | | 2018 | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 |
| | Gemeentelijke bijdrage | 52 | 52 | 52 | 52 | 52 | 52 | 52 |

Metropoolregio Eindhoven - Brainport

Doel: Samenwerken zit in het DNA van de Metropoolregio Eindhoven. Bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheid maken zich samen hard voor een sterke regio.

De deelnemende gemeenten zijn Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel de Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre. Het doel van de samenwerking is het handhaven en uitbouwen van het kenmerkende economische profiel van de regio, om op die manier het vestigings- en verblijfsklimaat voor onze inwoners en bedrijven te stimuleren. De 21 gemeenten werken samen aan de thema's met betrekking tot economie, mobiliteit, transitie landelijk gebied en energietransitie. In het samenwerkingsakkoord 2019-2022 staat wat de gemeenten doen aan deze vier thema's. Om effectief te zijn, zijn slagkracht, eigenaarschap en focus nodig. De Metropoolregio sluit daarvoor aan op de Brainport Nationale Actie Agenda.

Brainport

Brainport heeft een meerjarenplan gepresenteerd: Brainport Next Generation, verder uitgewerkt in de Brainport Agenda. Deze agenda gaat in op gesignaleerde knelpunten, maar ook op de kansen die er liggen om vanuit de regio bij te dragen aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken (gericht op talent, vestigingsklimaat, kennis/innovatie & ondernemen, digitalisering en maatschappelijke innovaties).

| | | | | | | | | |
|--|------------------------|------|------|------|------|------|------|------|
| Financiële informatie: (x €1.000,-) | | 2018 | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 |
| | Gemeentelijke bijdrage | 286 | 286 | 286 | 297 | 298 | 298 | 298 |

Mutaties lopend beleid (negatief is nadeel)

| Economie | S/I | Afwijking lasten | Afwijking baten | Afwijking reserves | Saldo afwijking |
|--|-----|------------------|-----------------|--------------------|-----------------|
| Economisch stimuleringsbeleid | | | | | |
| In 2020 is er 76k euro overgeheveld vanwege mogelijke extra kosten vanwege koerswijzigingen van Metalot na het wegvallen van het DIC door de stikstofproblematiek. In 2021 is er gewerkt aan de hernieuwde koers van Metalot maar dit heeft in 2021 niet geleid tot extra investeringen, projecten, initiatieven of andere kosten vanuit het werkbudget (50k) voor Metalot. | I | 127 | 0 | 0 | 127 |
| Economische ontwikkeling en Economische visie Cranendonck: In 2021 ontstaat er een voordeel doordat er activiteiten voor de uitvoering van de Economische Visie uitgesteld zijn. Oorzaken voor uitstel zijn bijvoorbeeld de coronacrisis en het achterblijven van initiatieven die bijdragen aan het bereiken van de doelen o.a. vanuit samenwerking tussen ondernemers. Voorgesteld wordt om dit voordeel over te hevelen naar 2022 voor de verdere uitvoering van het programma in de Economische Visie. | I | 63 | 0 | 0 | 63 |
| Kansen over grenzen: De samenwerkingspartners hebben besloten géén bijdrage te doen voor 2021 (25k) aangezien de toekomst van de samenwerking wordt verkend. Daarnaast is een bedrag overgeheveld van 2020 naar 2021 om goed aangehaakt te blijven bij de regionale bereikbaarheidsstudie. Dit bedrag is echter niet meer nodig. Dit hebben we georganiseerd zonder inzet van deze middelen. | I | 37 | | 0 | 37 |
| MRE Door het voordelige jaarresultaat 2020 van de MRE ontstaat in 2021 een voordeel van 43k. | I | 43 | 0 | 0 | 43 |
| Overige geringe afwijkingen | I | 43 | -11 | -31 | 1 |
| Totaal | | 313 | -11 | -31 | 271 |
| | | | | | |
| | | | | | |
| | | | | | |

| Ondernemen | S/I | Afwijking lasten | Afwijking baten | Afwijking reserves | Saldo afwijking |
|---|-----|------------------|-----------------|--------------------|-----------------|
| Zakelijke rechten en gronden; Verkoop panden. | | | | | |
| Zakelijke rechten en gronden; Verkoop reststroken. Er zijn meer kosten gemaakt voor de verkoop van reststroken, deze inzet heeft gezorgd voor een hogere opbrengst. | I | -33 | 56 | | 23 |
| Kapitaallasten: een uitgebreide toelichting op de kapitaallasten is te vinden in programma 5, onderdeel kapitaallasten. | I | 31 | | | 31 |
| Grondexploitaties | | | | | |
| Voor een uitgebreide toelichting op de grondexploitatie verwijzen we naar de paragraaf grondbeleid. | I | 1.497 | -1.229 | -268 | 0 |
| Overige geringe afwijkingen | I | -12 | -2 | | -14 |
| Totaal | | 1.483 | -1.175 | -268 | 40 |
| Totaal structureel | | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Totaal incidenteel | | 1.796 | -1.186 | -299 | 311 |
| Totaal programma | | 1.796 | -1.186 | -299 | 311 |

Totale programmakosten Economie + Ondernemen

| PROGRAMMA 2 - Werk en economie | Rekening 2020 | Primitief 2021 | Wijziging 2021 | Begroting 2021 | Werkelijk 2021 | Afwijking 2021 |
|---------------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| Lasten | | | | | | |
| BELEIDSVELD 2.1 Economie | -672.000 | -821.549 | -159.457 | -981.006 | -668.090 | 312.916 |
| BELEIDSVELD 2.2 Ondernemen | -2.052.000 | -871.582 | -2.239.199 | -3.110.781 | -1.628.020 | 1.482.761 |
| Totaal Lasten | -2.724.000 | -1.693.131 | -2.398.656 | -4.091.787 | -2.296.110 | 1.795.677 |
| Baten | | | | | | |
| BELEIDSVELD 2.1 Economie | 12.000 | 19.727 | - | 19.727 | 9.105 | -10.622 |
| BELEIDSVELD 2.2 Ondernemen | 3.234.000 | 906.375 | 2.429.601 | 3.335.976 | 2.161.683 | -1.174.293 |
| Totaal Baten | 3.246.000 | 926.102 | 2.429.601 | 3.355.703 | 2.170.788 | -1.184.915 |
| Saldo voor resultaatbestemming | 523.000 | -767.029 | 30.945 | -736.084 | -125.322 | 610.762 |
| Bestemmingen | | | | | | |
| Stortingen reserves | -1.445.000 | - | - | - | -341.810 | -341.810 |
| Onttrekkingen reserves | 220.000 | 30.000 | 159.457 | 189.457 | 232.453 | 42.996 |
| Bestemming per saldo | -1.225.000 | 30.000 | 159.457 | 189.457 | -109.357 | -298.814 |
| Saldo na resultaatbestemming | -702.000 | -737.029 | 190.402 | -546.627 | -234.679 | 311.948 |

Programma 3: Recreatie + toerisme

Missie van het programma:

De gemeente Cranendonck wil voor haar inwoners en derden een gemeente zijn waar het prettig recreëren en verblijven is.

Producten:

1. Sport
2. Cultuur
3. Toerisme en evenementen

Wat hebben we bereikt?

Product Sport

- Corona had in 2021 grote invloed op sporten en bewegen in Cranendonck. Het verenigingsleven en andere sportactiviteiten lagen gedeeltelijk stil. We zijn proactief in gesprek gebleven met sportaanbieders om binnen de maatregelen sporten optimaal (aangepast) mogelijk te maken. Speciaal voor jongeren is er ingezet op activiteiten om hen te ondersteunen bij ontstane achterstanden (sociaal-emotioneel / beweging).
- In 2021 stond de sportvisie op de agenda. Personele bezetting in combinatie met krapte op de arbeidsmarkt vertraagden dit proces. Hierdoor is het overleg tussen sportverenigingen en de gemeente ook vertraagd. Om de voortgang te waarborgen bleef de sportmakelaar binnen de mogelijkheden in gesprek met verenigingen. Besluitvorming over de sportvisie is uitgesteld tot de nieuwe raadsperiode.
- We zetten de uitvoering van het sportakkoord voort. Sportstimulering en ondersteuning van sportverenigingen/ sporthubs waren daarbij de belangrijkste pijlers. We stelden de MJOP's voor de buitensportaccommodaties op. Besluitvorming daarover is uitgesteld tot de nieuwe raadsperiode.

Product Cultuur

- Ook binnen de cultuursector heeft corona gezorgd voor veel impact. Podia moesten sluiten, verenigingen moesten hun activiteiten stopzetten en evenementen werden afgelast. Cultuurcraan heeft desondanks gezocht naar alternatieven en twee programma's uitgevoerd: Coronamonologen en Verruim je blik. Op de Baronie is als onderdeel van de (in ontwikkeling zijnde) Natuur en Cultuurpoort een expositie ingericht over de Heksenvervolgingen van 1595. Deze konden we vanwege de coronamaatregelen in 2021 maar beperkt openstellen. Cranendonck nam in 2021 ook weer deel aan de Open Monumentendag. Het uitgebreide programma in meerdere kernen trok veel bezoekers, vooral in Budel-Dorplein. Verder werkte de gemeente vorig jaar aan het opstellen van een nieuw Koersdocument Cultuur dat begin 2022 wordt vastgesteld door de raad.

Product Recreatie, toerisme en evenementen

- VVV Cranendonck heeft haar werkplan 2021 vanwege corona slechts ten dele kunnen uitvoeren. De VVV-winkel en het smokkelmuseum waren door de coronamaatregelen een groot deel van het jaar gesloten. De VVV is een van de partijen die actief betrokken is bij de nieuwe invulling van het Schepenhuis. Het smokkelmuseum is bezig met een toekomstvisie, waarbij ook de huisvesting van het museum bekeken wordt. Hierover komt medio 2022 duidelijkheid.
- De gemeente heeft een verbeterplan opgesteld voor de recreatieve fietsroutes in Cranendonck. Deze aanpassingen worden najaar 2022 doorgevoerd.
- Natuurgrenspark De Grootte Heide voerde haar vastgestelde jaarplan in 2021 voor het grootste deel uit. Daarnaast is voor De Grootte Heide een nieuw onderscheidend marketingconcept en een nieuwe huisstijl ontwikkeld.
- Grenspark Kempen ~ Broek diende in 2021 de UNESCO-aanvraag in. Daarnaast voerde zij haar reguliere activiteiten uit (onder andere website, routekaarten, foldermateriaal).
- De kermissen zijn in 2021 (waar mogelijk) georganiseerd volgens de op dat moment geldende coronarichtlijnen.

Programmaverantwoording

| | Burap | Jaarrekening | Toelichting |
|---|-------|--------------|---|
| 1. Sport | | | |
| <p>Wat wil de raad bereiken?</p> <p>De gemeente Cranendonck biedt haar inwoners de mogelijkheid kennis te maken met en deel te nemen aan een gevarieerd aanbod aan sport- en beweegactiviteiten. Hierbij besteedt de gemeente speciale aandacht aan jeugd, ouderen en mensen met een (lichamelijk, geestelijk, financieel sociaal) beperking. De gemeente stimuleert verenigingen om nieuwe vormen van samenwerken te ontwikkelen en toekomstplannen te maken waarbij de faciliteiten van sportparken op orde zijn.</p> <p>Verenigingen, stichtingen en vrijwilligers zijn onmisbaar voor het in stand houden van de leefbaarheid van de kernen. Door middel van het verlenen van gemeentelijke subsidie ondersteunt de gemeente de verenigingen daarbij.</p> | | | |
| | | | <i>Realisatie bestaand beleid/nieuwe beleidsvoornemen</i> |
| Actualiseren/opstellen (sport) accommodatiebeleid | | | We voerden gesprekken met verenigingen van de buitensportaccommodaties over meer jaren onderhoudsplannen (MJOP's). Besluitvorming over de MJOP's is uitgesteld tot de nieuwe raadsperiode. |
| Ontwikkelen sporthubs | | | We voerden gesprekken met verenigingen van de buitensportaccommodaties. De ontwikkeling naar sporthubs is onderdeel van het koersdocument sport dat in 2022 wordt voorgelegd aan de raad. |
| Regionaal loket aangepast sporten | | | Advisering en uitvoering rondom aangepast sporten vond beperkter plaats door corona. Afhankelijk van de geldende corona-maatregelen zijn zoveel mogelijk activiteiten georganiseerd, waaronder de Uniek Sporten familiedag, Nationale Sportweek en wandelchallenge. |
| Subsidiebeleid | | | De Algemene subsidieverordening is in juli 2021 vastgesteld door de raad. De nadere regels voor sport werken we uit. |

| | | | |
|---|--|--|---|
| Combinatiefunctionarissen | | | Uitvoering van activiteiten vond beperkt plaats vanwege de coronamaatregelen en de sluiting van scholen en sportparken. Veel activiteiten zijn afgelast of doorgeschoven. De combinatiefunctionarissen sport/ bewegingsonderwijs zijn ingezet bij toegestane onderwijsactiviteiten zoals gymlessen en de verbindende maatschappelijke programma's Jeugd aan Zet en Perspectief voor de Jeugd (daar waar nodig). |
| | | | <i>Realisatie overige resultaatafspraken</i> |
| De sportaccommodaties voldoen aan de veiligheidsnormen | | | Op basis van inspecties voerden wij onderhoud en reparatie uit. De accommodaties voldoen daarmee aan de veiligheidseisen. |
| Minimaal 95% van de subsidieaanvragen wordt binnen wettelijke termijn afgehandeld | | | Alle subsidieaanvragen zijn binnen de gestelde termijn afgewikkeld. De subsidies aan verenigingen continueerden we ondanks dat niet alle activiteiten plaatsvonden. |
| 100% van de hulpvragen van de sportorganisaties wordt afgehandeld | | | In samenwerking met de vrijwilligerscentrale beantwoordden we hulpvragen. De corona-gerelateerde hulpvragen pakten we integraal op. |
| Tegemoetkoming Verhuurders Sport (TVS) | | | In 2021 dienden we als gemeente (weer) een aanvraag in voor tegemoetkoming verhuurders sport bij het Ministerie. De ontvangen middelen TVS-regeling zijn doorbetaald aan de huurders van de sportaccommodaties voor de kwijtschelding van de huren. |
| 2. Cultuur | | | |
| <p>Wat wil de raad bereiken?</p> <p>Inwoners van Cranendonck de mogelijkheid bieden kennis te maken met en deel te nemen aan (lokale) kunst- en culturele activiteiten. Samen met het onderwijs en Cultuurcraan stimuleert en faciliteert de gemeente een structureel aanbod van culturele evenementen en kunst, ook voor jeugd.</p> <p>Verenigingen, stichtingen en vrijwilligers zijn onmisbaar voor het in standhouden van de leefbaarheid van de kernen. Door middel van het verlenen van gemeentelijke subsidie ondersteunt de gemeente de verenigingen daarbij.</p> | | | |
| | | | <i>Realisatie bestaand beleid/nieuwe beleidsvoornemen</i> |
| Cultuureducatie met Kwaliteit (CMK), inzet cultuurcoach | | | De cultuurcoach adviseerde op afstand. Cultuuractiviteiten vonden vanwege de coronamaatregelen beperkter en in een andere vorm plaats. CMK werd door sluiting van de scholen beperkt uitgevoerd. Tussen de lockdowns door hebben 2 scholen wel CMK gedaan (64 lessen). |
| Cultuurplatform/ Cultuurcraan | | | Uitvoering van Cultuurcraan vond beperkt plaats door de coronamaatregelen. Veel activiteiten zijn afgelast of doorgeschoven omdat de podia in 2021 nauwelijks open waren. Wel vond de wedstrijd 'Verruim je Blik' met een tentoonstelling in de Borgh plaats. |
| Subsidiebeleid (nieuw Koersdocument Cultuur) | | | Naar aanleiding van de motie "cultuurmiddelen" organiseerden we een raadsinformatiebijeenkomst en een sessie met stakeholders uit het culturele werkveld. De input uit deze sessies en van andere beleidsterreinen – nemen we mee in het nieuwe Koersdocument cultuur. Dit document wordt in het eerste kwartaal van 2022 door de raad vastgesteld. |
| 3. Recreatie, toerisme en evenementen | | | |

| | | | |
|--|--|--|---|
| <p>Wat wil de raad bereiken?</p> <p>De gemeente Cranendonck wil een aantrekkelijke en gastvrije gemeente zijn voor recreanten en toeristen. In februari 2014 heeft de raad het beleidsplan "Recreatie en toerisme" vastgesteld en daarbij de keuze gemaakt voor scenario 1: "De basis op orde".</p> <p>Onze gemeente maakt onderdeel uit van twee grote grensoverschrijdende natuurgebieden: Natuurgrenspark De Groote Heide en het Grenspark Kempen~ Broek. Ook zijn twee toeristische 'parels' benoemd: de Baronie van Cranendonck en Budel- Dorplein. De recreatieve mogelijkheden die hier uit voortvloeien gaan we actiever promoten. De VVV's binnen de Groote Heide, de Groote Heide en de gemeenten starten samen met het verbeteren van de samenwerking van de toeristische diensten met de Groote Heide.</p> | | | |
| | | | <i>Realisatie bestand beleid/nieuwe beleidsvoornemen</i> |
| (grensoverschrijdende) Samenwerkingsverbanden De Groote Heide en Kempen-Broek | | | <p>We namen ambtelijk en bestuurlijk actief deel aan beide samenwerkingsverbanden.</p> <p>Ondanks corona is het jaarplan van De Groote Heide uitgevoerd zonder noemenswaardige vertraging. Behaalde resultaten zijn onder andere: het programma Gastheerschap voor ondernemers en VVV's waaraan ruim 20 personen deelnamen, ontwikkeling van een nieuw (onderscheidend) marketingconcept en nieuwe huisstijl, uitgave nieuwe wandelkaart en vernieuwing van de website. Ook werkte De Groote Heide actief samen met partners uit het gebied, bijvoorbeeld voor het realiseren en doorontwikkelen van de natuurpoorten (waaronder de Baronie).</p> <p>Grenspark Kempen~ Broek diende de UNESCO-aanvraag in. Dit traject heeft door corona enige vertraging opgelopen, maar zonder gevolgen voor het verkrijgen van deze status. Kempen~ Broek heeft de diverse stakeholders hier actief bij betrokken. Daarnaast startte het internationale project Willemsroute op. Dit project heeft tot doel het recreatief ontsluiten van de Zuid-Willemsvaart en het achterland. Verder voerde Kempen~ Broek de reguliere activiteiten uit zoals het onderhouden van de website, uitgave van foldermateriaal en routekaarten.</p> |
| Toeristenbelasting (zie ook cijfermatige toelichting programma 5) | | | <p>De verordening toeristenbelasting stond voor twee jaar vast (2020 en 2021). Sinds 2019 voert bureau ANG in opdracht van de gemeente een jaarlijkse (steekproef) controle uit onder de belastingplichtigen. Dit leidt tot correctere aangiftes en een hogere opbrengst aan toeristenbelasting.</p> <p>In 2021 is de definitieve aanslag over 2020 opgelegd en de voorlopige aanslag over 2021. In 2020 en 2021 vonden minder overnachtingen door toeristen en arbeidsmigranten plaats dan waar we in de jaarrekening 2020 en begroting 2021 van zijn uitgegaan. Zo was in 2020 het aantal overnachtingen 14.500 lager dan in 2019. Waarschijnlijk heeft dit te maken met corona (er vonden onder andere geen meerdaagse evenementen met overnachting plaats).</p> |
| VVV | | | <p>De VVV heeft haar werkplan 2021 vanwege corona slechts ten dele kunnen uitvoeren. De VVV-winkel en het museum waren een groot deel van het jaar vanwege corona gesloten. De VVV heeft wel een nieuwe toeristische plattegrond van Cranendonck uitgebracht en een verbeteringslag gemaakt met de website. Ook heeft de VVV actief gewerkt aan het project gedichtentafels en heeft het museum meegewerkt aan een nieuwe smokkelbelevingsfietsroute. Beide projecten zijn in 2022 gereed. Daarnaast is het VVV-bestuur met de gemeente in gesprek over de nieuwe invulling van het Schepenhuis. Verder wordt er nagedacht over de toekomst van het smokkelmuseum. Hierover komt in 2022 duidelijkheid.</p> |

| | | | |
|---|--|--|--|
| Schepenhuis | | | Het college ging akkoord met een invulling van het Schepenhuis zoals aangegeven in het advies van de initiatiefgroep: beperkte horeca met zorg. Voor deze invulling vond een aanbesteding plaats op basis van een uitvraag. Vanaf 1 april neemt 't Kluutje haar intrek in het Schepenhuis. De heemkundekring en de lokale VVV krijgen daarin een plek. |
| Kermissen | | | <p>Vanwege corona is het besluit genomen om de kermissen Budelschoot, Soerendonk en Maarheeze niet door te laten gaan. De kermissen van Budel en Gastel zijn met inachtneming van de geldende coronamaatregelen georganiseerd. De kermis Budel heeft vanwege de coronamaatregelen plaatsgevonden op het evenemententerrein aan de Poelderstraat.</p> <p>Verder zijn de pachtsommen komen te vervallen van de kermisexploitanten vanwege corona. Dit houdt in dat de opbrengsten voor de gemeente substantieel lager zijn in 2021. Mede door het uitbesteden van de organisatie van de kermissen i.v.m. corona zijn de uitvoeringskosten eenmalig hoger uitgevallen.</p> <p>Het nadeel als gevolg van gederfde inkomsten en hogere lasten (per saldo € 50.000) is conform raadsbesluit van december 2021 gedekt uit ontvangen corona gelden.</p> <p>Met betrekking tot de toekomst van de kermissen in de kleine kernen wordt aangehaakt bij de toekomstvisies die op dit moment door de inwoners van diverse kernen zelf worden opgesteld. Deze trajecten lopen nog en worden op z'n vroegst na de zomer van 2022 afgerond. De gemeente gaat hierover ook in gesprek met de direct betrokken partijen (o.a. horeca, stichtingen) over de toekomst van de kermis. Vanwege de onzekere (corona)situatie rondom de kermis in 2021 vonden deze nog niet plaats..</p> |
| | | | <i>Realisatie overige resultaatafspraken</i> |
| Uitbreiding en opwaardering recreatieve fiets- en wandelpaden | | | Er is extra (eenmalig) budget beschikbaar gesteld in de begroting 2022 voor het verbeteren van de recreatieve routes. Voor het recreatieve fietsroutenetwerk is in afstemming met het Routebureau een verbeterplan gemaakt (knooppunten bewegwijzering). De uitvoering hiervan vindt in 2022 (na het fietsseizoen) plaats. Voor het wandelroutenetwerk wordt nog gewerkt aan een verbeterplan. Daarnaast werkt de gemeente aan een plan van aanpak voor het opwaarderen van de (recreatieve) fietspaden. |
| Opstellen beleid verschillende informatieboarden | | | De gemeente heeft nog geen begin gemaakt met het opstellen van beleid voor bewegwijzering vanuit diverse disciplines (o.a. verkeer, economie, recreatie en toerisme). Dit heeft te maken met drukte en andere prioriteiten. Er is geen sprake van een acuut probleem of urgentie. |

Effectindicatoren

| Nr. | Omschrijving | Realisatie (voorgaande jaren) | Bron | Streefwaarden Gerealiseerd | |
|-----|--|-------------------------------|------|----------------------------|------|
| | | | | 2021 | 2021 |
| 1.1 | Tevredenheid burgers over sportvoorzieningen | 7,6 | WSJG | 7,6 | 7,9 |
| 2.1 | Tevredenheid burgers over cultuur | 6,4 | WSJG | 6,5 | 6,5 |

Beleidsindicatoren

Om de vergelijkbaarheid van gemeentes te verbeteren, zijn conform de vernieuwde BBV-richtlijnen een aantal beleidsindicatoren voor dit programma bepaald:

| Naam indicator | Eenheid | Bron | Jaar | Cranendonck | Nederland |
|----------------|---------|------|------|-------------|-----------|
| Niet sporters | % | WSJG | 2020 | 47,3 | 49,3 |

Mutaties lopend beleid (negatief is nadeel)

| Sport | S/I | Afwijking lasten | Afwijking baten | Afwijking reserves | Saldo afwijking |
|--|-----|------------------|-----------------|--------------------|-----------------|
| Subsidie Sportverenigingen: Vanwege corona is gebruik gemaakt van de compensatieregeling Tegemoetkoming Verhuurders Sportaccommodaties (TVS-regeling). De hogere baten zijn veroorzaakt door de ontvangst van de rijksbijdrage voor de TVS-regeling. De middelen TVS-regeling zijn doorbetaald aan de huurders van de sportaccommodaties voor de kwijtschelding van de huren. Deze kwijtschelding van de huren heeft vervolgens geleid tot lagere accommodatiesubsidies wat een voordeel opleverde. | I | -96 | 208 | | 112 |
| Subsidie SPUK sport: in het kader van de subsidie SPUK Sport (BTW compensatie) wordt over 2021 een toekenning ontvangen van 145k (begroot was 74k). Daarnaast is de definitieve vaststelling over 2020 32k lager dan verwacht, als gevolg van de definitieve SISA- verantwoording in de jaarrekening 2020. Per saldo leidt dit tot een positieve afwijking van 35k. Deze bedragen wijzigen mogelijk nog n.a.v. definitieve SISA- verantwoording 2021. | I | | 39 | | 39 |
| Subsidie sportakkoord: in het kader van de subsidie sportakkoord is in 2021 een (niet begroot) bedrag van 85k ontvangen. De totale uitgaven verantwoord binnen dit product bedragen 54k. De overige bestedingen van 31k inzake subsidieverlening vrijwilligerscentrale 2021 zijn verantwoord binnen programma 4 WMO. | I | -54 | 85 | | 31 |
| Subsidie sportakkoord: in het kader van de ontvangen subsidie sportakkoord is in 2020 een bedrag van 20k (ten laste van de algemene reserve) overgeheveld naar 2021. Dit bedrag is niet besteed. | I | 20 | | | 20 |
| In het kader van de VMOC- regeling zijn bijdragen toegekend aan een drietal maatschappelijke organisaties. Deze lasten worden gedekt uit geormerkte coronagelden. | I | -18 | | | -18 |
| Binnensportaccommodaties: Vanwege coronamaatregelen waren de sportaccommodaties een deel van het jaar gesloten. Hierdoor ontvingen we minder inkomsten/ is een deel van de huur kwijtgescholden. Dit nadeel wordt gecompenseerd met voordeel uit de TVS-regeling. Daarnaast was de subsidie aan sporthal Zuiderpoort hoger dan begroot. | I | -11 | -36 | | -47 |
| Gymzaal muzenberg: Door harmonisatie van de peuterspeelzalen en kinderopvang, zijn de huurinkomsten vanuit de peuterspeelzaal komen te vervallen. Dit zorgt voor een herverdeling van de huurlasten onder de overige partijen en voor een overschrijding bij de gymzaal. | I | -25 | | | -25 |
| Binnensportaccommodaties: de kosten van gas/water/licht zijn lager door de sluiting vanwege coronamaatregelen. | I | 31 | | | 31 |

| | | | | | | | | | | |
|--|------------|--|-------------------------|--|--|------------------------|-----|--|---------------------------|------------------------|
| Buitensport: Vanwege coronamaatregelen waren de sportaccommodaties een deel van het jaar gesloten. Hierdoor ontvingen we minder inkomsten/ is een deel van de huur kwijtgescholden. Dit nadeel wordt gecompenseerd met voordeel uit de TVS-regeling. | I | | | | | -56 | | | -56 | |
| Onderhoud algemeen en kosten groen buitensport. Vanwege verwachte BTW-teruggave in het kader van de aanvraag SPUK sport regeling zijn de begrote uitgaven verhoogd. De budgetten zijn in 2021 niet volledig besteed. Er wordt gevraagd de niet bestede budgetten over te hevelen naar 2022. | I | | 92 | | | | | | 92 | |
| Overige geringe afwijkingen (waarvan € 17.000 voordeel inzake combinatiefunctionarissen, uitgaven in programma 4). | I | | 33 | | | -7 | | | 26 | |
| Totaal | | | - | | | 28 | 233 | | - | 205 |
| Cultuur | S/I | | Afwijking lasten | | | Afwijking baten | | | Afwijking reserves | Saldo afwijking |
| Overige geringe afwijkingen | I | | -11 | | | 12 | | | | 1 |
| Totaal | | | -11 | | | 12 | | | 0 | 1 |
| Toerisme en evenementen | S/I | | Afwijking lasten | | | Afwijking baten | | | Afwijking reserves | Saldo afwijking |
| Overige geringe afwijkingen | I | | -1 | | | -3 | | | 0 | -4 |
| Totaal | | | -1 | | | -3 | | | 0 | -4 |
| Totaal structureel | | | 0 | | | 0 | | | 0 | 0 |
| Totaal incidenteel | | | -40 | | | 242 | | | 0 | 227 |
| Totaal programma | | | -40 | | | 242 | | | 0 | 202 |

Totale programmakosten Recreatie + Toerisme

| PROGRAMMA 3 - Recreatie en toerisme | Rekening 2020 | Primitief 2021 | Wijziging 2021 | Begroting 2021 | Werkelijk 2021 | Afwijking 2021 |
|---|-------------------|-------------------|----------------|-------------------|-------------------|----------------|
| Lasten | | | | | | |
| BELEIDSVELD 3.1 Sport | -1.793.000 | -1.743.943 | -36.159 | -1.780.102 | -1.807.349 | -27.247 |
| BELEIDSVELD 3.2 Cultuur | -374.000 | -428.893 | - | -428.893 | -439.648 | -10.755 |
| BELEIDSVELD 3.3 Toerisme en evenementen | -241.000 | -246.137 | -14.257 | -260.394 | -261.567 | -1.173 |
| Totaal Lasten | -2.408.000 | -2.418.973 | -50.416 | -2.469.389 | -2.508.564 | -39.175 |
| Baten | | | | | | |
| BELEIDSVELD 3.1 Sport | 858.000 | 631.177 | 62.265 | 693.442 | 927.179 | 233.737 |
| BELEIDSVELD 3.2 Cultuur | 10.000 | 16.000 | - | 16.000 | 27.448 | 11.448 |
| BELEIDSVELD 3.3 Toerisme en evenementen | - | 53.469 | -35.744 | 17.725 | 14.560 | -3.165 |
| Totaal Baten | 868.000 | 700.646 | 26.521 | 727.167 | 969.187 | 242.020 |
| Saldo voor resultaatbestemming | -1.540.000 | -1.718.327 | -23.895 | -1.742.222 | -1.539.377 | 202.845 |
| Bestemmingen | | | | | | |
| Stortingen reserves | -20.000 | - | - | - | - | - |
| Onttrekkingen reserves | 27.000 | 15.052 | 20.000 | 35.052 | 35.052 | - |
| Bestemming per saldo | 7.000 | 15.052 | 20.000 | 35.052 | 35.052 | - |
| Saldo na resultaatbestemming | -1.533.000 | -1.703.275 | -3.895 | -1.707.170 | -1.504.325 | 202.845 |

Programma 4: Sociaal domein

Missie van het programma:

De gezondheid en zelfstandigheid van inwoners bevorderen, zodat iedereen zich optimaal kan ontwikkelen.

Producten

1. Werk en inkomen
2. Maatschappelijke ondersteuning
3. Jeugd
4. Onderwijs

Wat hebben we bereikt?

Product Werk en inkomen

Voor Werk en Inkomen was 2021 een bewogen jaar vol uitdagingen. Naast Corona waren er diverse nieuwe ontwikkelingen waar we invulling aan gaven. De uitvoering van de nieuwe Wet Inburgering werd uitgesteld en treedt per 1 januari 2022 in werking. Dit bracht veel voorbereidende werkzaamheden met zich mee. Daarnaast gaven we in 2021 uitvoering aan extra taken zoals Tozo, Tonk, het meldpunt slachtoffers toeslagen affaire belastingdienst en aan extra taken t.b.v. vroegsignalering.

Het uitkeringenbestand nam in 2021 af. De arbeidsmarkt herstelde en werkgelegenheid is behouden. Het aantal re-integratietrajecten dat kon worden opgestart is gestegen en weer op peil gebracht.

Product maatschappelijke ondersteuning

In 2021 zagen we nog steeds een toename van het aantal cliënten binnen de Wmo. De begroting werd tijdig aangepast omdat we dit aan zagen komen. Het heeft daarom geen negatief resultaat tot gevolg. De toename van het aantal cliënten houdt tred met de bevolking. Onveranderd ten op zichte van 2020 blijft corona. Het effect was en is dat we er, samen met onze inwoners en partners, onvoldoende in zijn geslaagd om individuele voorzieningen te collectivieren doordat de focus lag op het hier en nu. Hierna gaan we verder in op de verschillende producten/ontwikkelingen binnen de Wmo:

Hulp bij het huishouden

In het najaar van 2021 hebben we een paar maanden een korte wachtlijst gehad, waardoor inwoners niet meteen hulp kregen. Zorgaanbieders hadden te maken met ziekte van personeel en hadden moeite nieuw personeel te werven. Dit hebben wij proactief gecommuniceerd met de inwoners (via het HAC). Door nauwe samenwerking met zorgaanbieders en goed overleg over de inzet van de beschikbare capaciteit is de overlast voor inwoners zo beperkt mogelijk gehouden. Daarnaast is een mailadres gecommuniceerd naar inwoners voor klachten, vragen etc. Deze zijn niet binnengekomen. Wel een aanmelding van een nieuwe hulp. We hebben aanbieders ook ondersteund met de werving van nieuwe personeel door plaatsing van advertenties op gemeentepagina's. Dit alles heeft ertoe geleid dat er eind december 2021 geen wachtlijst meer was.

Begeleiding 18+

In 2021 is voor wat betreft het maatwerkproduct begeleiding (zowel begeleiding individueel als begeleiding groep) een start gemaakt om te komen tot een nieuwe aanbesteding in 2022 binnen A2-verband. De productontwikkeling met de daarbij behorende tarieven worden in 2022 uitgewerkt.

Collectief vervoer

In 2021 is, evenals in 2020, gewerkt met staffeltarieven om de gevolgen van corona te compenseren. Daarbij is afgesproken dat de aanbieders van collectief vervoer een lokaal marktonderzoek verrichten in 2022 om in de toekomst het aanbod beter af te stemmen op de vraag.

Product Jeugd

Individuele voorzieningen

In 2021 waren er minder aanmeldingen jeugdhulp in vergelijking met 2020. De complexiteit van de hulpvragen lag echter hoger dan in 2020. Enerzijds gaat het om zwaardere casuïstiek en problematiek die getriggerd of verergerd is door de lockdowns en coronamaatregelen. Anderzijds moesten inwoners soms (mede door corona) langer wachten op zorg of ondersteuning (o.a. door wachtlijsten bij aanbieders), waardoor deze in de tussentijd complexer is geworden. Er waren relatief veel spoedgevallen die voorrang kregen. Ook hierdoor waren er meer hulpvragen die een langere wachttijd kenden.

Preventie

Een deel van de reguliere preventie-activiteiten kon niet doorgaan vanwege Corona. Het gaat dan om weerbaarheidstrainingen en groepstrajecten voor kinderen in echtscheidingssituaties (KIES trainingen). Waar nodig kregen kinderen en jongeren individuele hulp en ondersteuning. Ook zochten we naar andere mogelijkheden om jongeren perspectief te bieden in Corona-tijd, zoals sport en beweegactiviteiten. Deze activiteiten bekostigden we uit subsidiegelden van de programma's Perspectief voor jeugd en Jeugd aan zet.

Product Onderwijs

Technisch onderwijs

In 2021 ontwikkelde BIVAK zich verder. Hierdoor ontstond de behoefte aan uitbreiding. BIVAK vroeg daarvoor financiering voor extra lokalen aan. Bij BIVAK ligt de focus op technisch onderwijs dat innovatief is en past bij de huidige ontwikkelingen op de arbeidsmarkt.

Onderwijs aan asielzoekerskinderen

Het Kwadrant (onder bestuur van stichting Limburgs Voortgezet Onderwijs) verzorgde voortgezet onderwijs aan de 12-17 jarige asielzoekerskinderen. De onderwijsactiviteiten vinden plaats op de opvanglocatie.

Basisschool De Opstap biedt als dependance van basisschool De Stapsteen in de Muzenberg onderwijs aan asielzoekerskinderen. Binnen De Opstap is een 5e lokaal gerealiseerd voor de asielzoekerskinderen.

Kinderopvang/peuteropvang

Vanwege Corona voerde de GGD in 2021 minder inspecties uit bij gastouderopvang, kinderopvang en buitenschoolse opvang. Ook is een deel van de inspecties digitaal uitgevoerd in plaats van op locatie.

Programmaverantwoording

| | Burap | Jaarekenin g | Toelichting |
|---|-------|-----------------|-------------|
| Sociaal domein algemeen | | | |
| Wat wil de raad bereiken? | | | |
| 1. Samenredzaamheid: inwoners hebben en houden regie over eigen leven | | | |
| 2. Leefbaarheid: inwoners voelen zich prettig in hun woonomgeving | | | |
| 3. Participatie: inwoners doen mee en dragen bij (naar vermogen) | | | |
| 4. Talentontwikkeling: inwoners groeien gezond en veilig op en kunnen zich maximaal ontwikkelen | | | |
| Realisatie nieuwe beleidsvoornemens | | | |

| | | | |
|---|--|---|--|
| Relaties met het veld | | | <ul style="list-style-type: none"> • We voerden (vervolg)gesprekken met partners in het voorveld, met als doel organisch partnerschap op middellange termijn en het borgen van de visie. Deze gesprekken vonden op diverse momenten in het jaar plaats, zowel op bestuurlijk als uitvoerend niveau. • De raad stelde de aangepaste subsidie verordening (ASV) vast. • Project het Automaatje is na de zomervakantie gestart. |
| Samenhang en integraliteit | | • | <ul style="list-style-type: none"> • In het kader van het preventieakkoord voerden we diverse gesprekken in de samenleving. Grote bijeenkomsten hebben vanwege Corona niet plaatsgevonden. • In het voorjaar van 2021 implementeerden we de AVE methode (aanpak voorkomen escalatie). Met deze methode werken we nog meer integraal aan casussen waarbij zorg en veiligheid aan de orde zijn en versterken we de verbinding tussen beide domeinen. In het najaar evalueerden we deze aanpak en stuurden we bij om het proces te optimaliseren. |
| Kwaliteit | | | <ul style="list-style-type: none"> • We analyseerden diverse interne processen. Waar mogelijk richtten we deze slimmer en efficiënter in. • We trainden alle collega's werkzaam binnen het sociaal domein op inhoud en integraal werken. • We voerden een zelfscan uit naar het werken aan veiligheid in het sociaal team. Op basis van de resultaten stelden we een plan van aanpak op. • We stapten over op het continue meten van clientervaring ter vervanging van het jaarlijkse retrospectieve cliëntervaringsonderzoek (ceo). |
| Metten en weten | | | In 2017 voerden we een nulmeting met de monitor sociaal domein uit naar de mate waarin het maatschappelijk effect 'Alle inwoners participeren autonoom en zelfstandig naar vermogen en behoefte' behaald wordt. De resultaten presenteerden we in de vorm van rozetten. Eind 2021 stelden we de rozetten opnieuw op, waarbij we ook keken naar verschillen over de tijd op gemeenteniveau. De rapportage hierover wordt in 2022 aan de raad aangeboden. |
| Taakstellingen | | | Ten opzichte van de begroting 2020 zijn in 2021 extra taakstellingen op de budgetten van WMO (€ 100.000) en Jeugd (€ 200.000) doorgevoerd. Deze taakstellingen zijn binnen het programma gerealiseerd. |
| 1. Werk & Inkomen | | | |
| <i>Wat wil de Raad bereiken?</i> | | | |
| De afdeling Werk & Inkomen ondersteunt de gemeenten in het beleid om te werken aan een samenleving waarin iedereen naar vermogen meedoet en/of toegroeit naar zelfstandigheid. Burgers die dat niet zelfstandig kunnen, stimuleren wij weer actief te worden en te groeien. We bieden hen een vangnet totdat ze weer zelf een inkomen hebben. | | | |
| <u>Realisatie bestaand beleid</u> | | | |
| Ontwikkeling aantal uitkeringen | | | Het aantal uitkeringen nam het afgelopen jaar af van 237 naar 229, een afname van 8 (3,4%). |
| Beleidsplan schuldhulpverlening 2021 | | | In 2021 zijn we gestart met vroegsignalering. Steeds meer vaste lasten organisaties zijn gedurende het jaar hierop aangesloten, waardoor we steeds meer signalen ontvangen en dus steeds groter bereik krijgen. Ervaring is dat mensen het waarderen dat we contact opnemen, maar het graag zelf willen regelen. We houden daarbij vinger aan de pols doordat we de signalen elke maand binnenkrijgen. Schuldhulpverlening aan ondernemers is gestart, waarbij 'Over Rood' met ondernemers als vrijwilligers extra ondersteuning kan bieden aan ondernemers. Behandeling van het |

| | | | |
|---|--|--|--|
| | | | Beleidsplan Schuldhulpverlening in combinatie met de Koers 'Minimale armoede, maximaal meedoen' is in overleg met de raad doorgeschoven naar Q1 2022. |
| Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz) | | | De ondersteunende regeling Tozo is per 1 oktober 2021 stopgezet. De inzet voor uitvoering van de Tozo vond plaats binnen de uitvoeringsbudgetten die we daartoe van het Rijk ontvingen. Ook gaven wij in 2021 uitvoering aan een nieuwe regeling, de Tonk. Doel van deze regeling was mensen bij te staan in het voldoen van de vaste lasten, om vooral huisuitzetting te voorkomen. De regeling richtte zich niet alleen op ondernemersgezinnen, maar dat was wel een groot deel van de doelgroep. Zowel landelijk als in Cranendonck is zeer beperkt beroep gedaan op de Tonk. Ook de uitvoering van de Tonk realiseerden we binnen de beschikbare uitvoeringsbudgetten. Bij de start van corona was de verwachting dat het beroep op Bbz sterk zou toenemen als de ondersteunende maatregelen vanuit het Rijk zijn stopgezet. Met name door de lockdown in december 2021 was er een toename van het aantal aanvragen Bbz. Eind december zijn er 7 aanvragen Bbz levensonderhoud binnen gekomen. |
| Re-integratie | | | Ondanks coronabeperkingen voerden we de meeste re-integratiewerkzaamheden planmatig uit. Dit heeft zeker bijgedragen aan de relatief hoge uitstroom naar betaald werk, naast de inzet van onze arbeidsmakelaars en partners. We gebruikten de uitgebreide bestandsanalyse van eind 2020 voor de inrichting van de aanbestedingsprocedure voor commerciële re-integratiepartners. De publieke partners (Ergon en Risse Groep) zijn preferred supplier, maar daarnaast worden individuele (maatwerk)trajecten afgenomen. De aanbesteding is begeleid door Bizob. |
| Wijziging Wet Inburgering | | | 2021 stond in het teken van de implementatie van de nieuwe wet Inburgering. Deze is ingegaan per 1-1-2022. Bij onze voorbereidingen hebben we enige vertraging opgelopen door personele omstandigheden. Daarnaast ontstond een impasse in de afstemming tussen de landelijke koepels van onderwijsorganisaties over de financiële vergoeding voor de onderwijsroute. De aanbesteding daarvan is daardoor sterk vertraagd en nog niet in 2021 afgerond. |
| 2. Maatschappelijke Ondersteuning | | | |
| <i>Wat wil de Raad bereiken?</i> | | | |
| De gemeente Cranendonck bevordert de (arbeids-) participatie, bestaanszekerheid en (financiële) zelfstandigheid van haar inwoners en voorziet in (tijdelijke) inkomensondersteunende voorzieningen en bijbehorende dienstverlening. Integraliteit met de andere beleidsvelden binnen het programma 'Sociaal Domein' is daarbij de insteek | | | |
| <i>Realisatie bestaand beleid</i> | | | |
| Beschermd wonen/maatschappelijke opvang (BW/MO) | | | De overheveling van Beschermd Wonen is inmiddels uitgesteld naar 2024. Binnen de regio liggen we op koers voor 2023. De regiovisie doordecentralisatie beschermd wonen is inmiddels vastgesteld en in 2022 start een nieuwe inkoop. |
| Collectief aanbod en voorliggende voorzieningen | | | Met GGzE oriënteren we ons nadrukkelijk op de inzet van ervaringsdeskundigen bij verschillende ondersteuningsvormen. Dit is naar verwachting operationeel in 2022. De verwachte kostenstijging zette in 2021 inderdaad door. Een combinatie van corona, vergrijzing en toenemende zorgbehoefte blijkt de oorzaak te zijn. Opvallend was de stijging van het aantal meldingen van jongeren tussen de 20 en 29 jaar. |
| Hulp bij het huishouden (Hbh) | | | De overschrijding voor Hbh is hoger uitgevallen dan in de Burap 2021 werd verwacht. Voornaamste reden voor de |

| | | | |
|---|--|--|--|
| | | | overschrijding is de stijging van het aantal inwoners dat gebruik maakt van Hbh. Daarnaast zijn de kosten voor Hbh wat hoger vanaf 1 juli 2021 na een aanbestedingsprocedure. |
| 3. Jeugd | | | |
| <i>Wat wil de Raad bereiken?</i> | | | |
| <p>We scheppen voorwaarden voor persoonlijke groei en welbevinden voor alle jeugdigen in de gemeente Cranendonck. Daarnaast werken we samen met zorgaanbieders aan een aantal systeendoorbraken in het jeugdzorgstelsel. Hulp en ondersteuning aan jeugdigen en hun gezinnen moet voor iedereen gemakkelijk toegankelijk zijn. Door het scheppen van voorwaarden voor persoonlijke groei en het verbeteren van de hulpverlening en goede lokale basisvoorzieningen willen we bereiken dat meer kinderen opgroeien in een kansrijk en veilig thuis tot zelfstandige inwoners die actief deelnemen aan de samenleving en zowel sociaal als economisch zelfredzaam zijn. Hierbij gaan we eerst uit van de mogelijkheden die jeugdigen, ouders en hun leefomgeving zelf hebben. Als dit niet voldoende is, is professionele hulpverlening mogelijk.</p> | | | |
| <i>Realisatie bestaand beleid</i> | | | |
| In gesprek met aanbieders jeugdzorg | | | Inkooporganisatie Eindhoven voert namens Cranendonck periodiek en incidenteel contractgesprekken met aanbieders jeugdzorg. Dit op basis van de afgesloten dienstverleningsovereenkomsten. Lokaal sturen we op cliënt -en aanbiedersniveau op kwaliteit van de geleverde zorg en monitoren we of beoogde resultaten worden bereikt. Daar waar stagnatie in het proces plaatsvindt voeren we gesprekken met aanbieders. |
| Nieuwe aanbesteding jeugdzorg | | | Samen met inkooporganisatie Eindhoven doorliepen we het aanbestedingstraject. Voor het onderdeel mono zijn de contracten gegund. Voor het onderdeel multi troffen we de voorbereidingen. |
| Wachlijsten | | | <p>Gedurende het jaar is er in meer en mindere mate sprake geweest van een wachtlijst bij het Sociaal Team. Begin 2021 ging het om 2 casussen. Door een aannamestop vanaf juni 2021 bij JBB en WSG loopt de wachttijd op en moesten jeugdconsulenten vaker inspringen om versneld hulp te bieden. Eind augustus was er bij 16 casussen sprake van een wachttijd langer dan 6 weken.</p> <p>We troffen verschillende maatregelen om deze wachtlijst te laten dalen (inzet extra medewerker en efficiencyslag in verdeling van casussen). De overheveling van € 200.000 uit de jaarrekening en de extra gelden vanuit de meicirculaire 2021 zetten we hier gedeeltelijk voor in. Dit leidde in het begin van het 3e kwartaal tot een daling van het aantal casussen op de wachtlijst. In december zagen we echter weer een stijging tot 13 casussen.</p> <p>Ook bij aanbieders van gespecialiseerde jeugdzorg was er sprake van wachtlijsten, met name op het gebied van ggz-Problematiek.</p> <p>Rond de zomerperiode is vanwege personele- en Bedrijfsvoeringsproblemen een opnamestop geweest bij gecertificeerde instellingen.</p> |
| 4. Onderwijs | | | |
| <i>Wat wil de Raad bereiken?</i> | | | |

| | | | |
|--|--|--|---|
| De gemeente Cranendonck ondersteunt en faciliteert onderwijsinstellingen om hun taak adequaat uit te kunnen voeren. Daarnaast draagt de gemeente bij aan de ontwikkeling van kinderen, onder andere via de scholen en via voor- en vroegschoolse educatie. | | | |
| <i>Realisatie bestaand beleid</i> | | | |
| Leerlingenvervoer | | | <p>Met ingang van het schooljaar 2021-2022 werken we samen met een andere vervoerder. Daarnaast voerden we de verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Cranendonck 2021 in.</p> <p>De financiële gevolgen van de andere vervoerder en de update van de verordening zijn budgetneutraal. De daadwerkelijke kosten van het leerlingenvervoer zijn afhankelijk van het aantal leerlingen en de te rijden routes in het aangepast vervoer.</p> |
| Huisvesting Primair Onderwijs | | | <p>We stelden een concept Integraal Huisvestingsplan (IHP) op dat zich uitsluitend richt op de onderwijshuisvestingssituatie. Dit plan ontwikkelden we samen met de schoolbesturen en andere kindpartners. Drie sporen zijn van belang: huisvesting, de kwaliteit van het onderwijs en de rol en positie van ouders en inwoners (vitale gemeenschappen).</p> <p>Uiteindelijk leidt het IHP tot langjarige afspraken tussen gemeente en onderwijsbesturen/-instellingen.</p> <p>De afronding en vaststelling van het IHP stelden we uit tot de nieuwe raadsperiode. Dit zodat we het concept IHP kunnen verrijken met de uitkomsten uit het onderzoek naar het toekomstig onderwijs in Budel-Dorplein en Budel-Schoot.</p> |
| Laaggeletterdheid | | | <p>In de bestuurlijke afspraken tussen VNG en OCW is vastgelegd dat onder regie van de gemeenten een effectieve aanpak van Laaggeletterdheid wordt gerealiseerd. Gemeente Cranendonck voert dit uit via het DigiTaalhuis. Dit is een lokaal taalnetwerk waarin de gemeente samenwerkt met Cordaad Welzijn, STERcollege, Bibliotheek De Kempen (BDK) en Stichting Lezen en Schrijven om laaggeletterdheid te bestrijden.</p> <p>Vanwege de corona-maatregelen vond een deel van de activiteiten beperkter of in andere vorm plaats zoals de taalcafé's en vrouwentaalgroep.</p> |

Effectindicatoren

Binnen het sociaal domein is het handelen gericht op het herstellen, behouden en/ of vergroten van de gezondheid en zelfstandigheid van onze inwoners. We zetten diverse instrumenten in om de resultaten van dit handelen te meten en rapporteren hierover elk kwartaal aan de raad.

Beleidsindicatoren

Om de vergelijkbaarheid van gemeentes te verbeteren, zijn conform de vernieuwde BBV-richtlijnen een aantal beleidsindicatoren voor dit programma bepaald:

| Naam indicator | Eenheid | Bron | Jaar | Cranendonck | Nederland |
|--|---|-----------------|------|-------------|-----------|
| Absoluut verzuim *) | Aantal per 1.000 leerplichtigen van 5 - 18 jaar | DUO/ Ingrado | 2020 | 17,7 | 2,7 |
| Relatief verzuim **) | Aantal per 1.000 leerplichtigen van 5 - 18 jaar | DUO/ Ingrado | 2019 | 8 | 26 |
| Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers) | % deelnemers aan het VO en MBO | DUO | 2020 | 1,5% | 1,7% |

| | | | | | |
|--|---|---|------|----------|-------|
| | onderwijs (12-21 jaar) | | | | |
| Banen | Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 74 jaar | LISA | 2020 | 657,6 | 795,9 |
| Jongeren met een delict voor de rechter | % 12 t/m 21 jarigen | CBS | 2020 | 1% | 1% |
| Kinderen in uitkeringsgezin | % kinderen tot 18 jaar | CBS | 2020 | 3% | 6% |
| Netto arbeidsparticipatie | % van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking | CBS | 2020 | 67% | 68,4% |
| Achterstandsleerlingen ***) | % 4 t/m 12 jarigen | Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel | 2012 | 8,6% | 11,6% |
| Werkloze jongeren | % 16 t/m 22 jarigen | CBS | 2020 | 1% | 2% |
| Personen met een bijstandsuitkering | Aantal per 10.000 inwoners 18 jr eo | CBS | 2021 | 213,1 | 431,2 |
| Lopende re-integratievoorzieningen | Aantal per 10.000 inwoners van 15 – 74 jaar | CBS | 2020 | 84,0 | 202,0 |
| Jongeren met jeugdhulp | % van alle jongeren tot 18 jaar | CBS | 2021 | 8,9% | 10,5% |
| Jongeren met jeugdbescherming | % van alle jongeren tot 18 jaar | CBS | 2021 | 1% | 1,1% |
| Jongeren met jeugdreclassering | % van alle jongeren van 12 tot 23 jaar | CBS | 2021 | Onbekend | 0,3% |
| Cliënten met een maatwerkarrangement WMO | Aantal per 10.000 inwoners | CBS | 2021 | 520 | 649 |
| Demografische druk #) | % | CBS | 2021 | 76,9% | 70,1% |

* Er wordt gesproken van absoluut verzuim als een leerplichtige en/of kwalificatieplichtige jongere niet op een school of instelling staat ingeschreven.

** Er is sprake van relatief verzuim als een leer- of kwalificatieplichtige jongere wel op een school staat ingeschreven, maar gedurende een bepaalde tijd (ongoorloofd) de lessen/praktijk verzuimt. Ook veelvuldig te laat komen kan hiertoe worden gerekend.

***Deze indicator is vervallen.

De som van het aantal personen van 0 tot 15 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 15 tot 65 jaar.

Relatie met verbonden partijen

In overeenstemming met de vernieuwde BBV-richtlijnen geven we in elk programma beknopte informatie over de verbonden partijen die hiermee een relatie hebben. Voor dit programma zijn dat de onderstaande verbonden partijen. Meer gedetailleerde informatie over deze partijen is nog steeds terug te vinden in de paragraaf.

GGD

Doel: De GGD Brabant Zuidoost is een regionaal samenwerkingsverband met de gemeenten Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel de Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre. Doel van deze regeling is de behartiging van de belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van de Wet publieke gezondheid.

| Financiële informatie: (x €1.000,-) | | 2018 | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 |
|--|------------------------|------|------|------|------|------|------|------|
| | Gemeentelijke bijdrage | | 335 | 348 | 379 | 690 | 695 | 686 |

Regionaal Bestuur Openbaar Onderwijs de Kempen

Doel: Samen met negen andere gemeenten houdt de gemeente Cranendonck het openbaar basisonderwijs in stand via een gemeenschappelijke regeling. De school bestuurlijke verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn overgedragen aan de Stichting de Kempen, regionaal bestuur voor openbaar en algemeen basisonderwijs.

| Financiële informatie: (x €1.000,-) | | 2018 | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 |
|--|------------------------|------|------|------|------|------|------|------|
| | Gemeentelijke bijdrage | | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |

Werkvoorzieningsschap de Risse

Doel: Werkvoorzieningsschap de Risse zorgt voor de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening voor de gemeenten Cranendonck, Nederweert en Weert. De Risse richt zich primair op het vinden van aangepast werk voor mensen met een Sw-indicatie. Met de komst van de Participatiewet ontwikkelt de Risse zich naar een mens-ontwikkelbedrijf.

| Financiële informatie: | 2018 | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 |
|---|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|
| (x €1.000,-) | | | | | | | |
| Gemeentelijke bijdrage (gelijk aan budget ten behoefte van Wsw in participatie-budget) | 2.055 | 1.882 | 2.014 | 1.968 | 1.870 | 1.840 | 1.762 |
| Extra gem. bijdrage 2021 | | | | 48 | 31 | 13 | |
| Extra gem. bijdrage o.b.v. primaire begroting 2022 | | | | | 126 | 118 | 94 |
| Extra bijdrage weerstandsvermogen | | | | 204 | | | |

Mutaties lopend beleid (negatief is nadeel)

| Werk & Inkomen | S/I | Afwijking lasten | Afwijking baten | Afwijking reserves | Saldo afwijking |
|---|-----|------------------|-----------------|--------------------|-----------------|
| Uitkeringsgerechtigden Ondanks corona is het aantal uitkeringen in 2021 afgenomen tot 229 (-3,4%). Hierdoor zijn de uitkeringslasten lager dan begroot. Doordat landelijk het aantal uitkeringen minder is afgenomen dan verwacht is het toegekende budget BUIG hoger dan begroot. | I | 119 | 61 | | 180 |
| Bijzondere bijstand De uitgaven voor bijzondere bijstand bewindvoering zijn in 2021 toegenomen. Ook is er meer uitgegeven aan kinderp participatie dan begroot (subsidie Stichting Leergeld en Voedselbank, fashioncheques & sinterklaasactie). | I | -65 | 27 | | -38 |
| TOZO In de bijgestelde begroting is ervan uitgegaan dat de Tozo stopt per 1 juli 2021. Hierdoor is er geen rekening gehouden met de verlenging tot 1 oktober 2021 en zijn de uitgaven hoger dan begroot. Alle uitgaven Tozo worden volledig vergoed door het rijk. Voor de uitvoeringskosten ontvangt de gemeente een vaste vergoeding. De werkelijke uitvoeringskosten waren € 87.000 lager dan de ontvangen vergoeding | I | 214 | -127 | | 87 |
| Participatiebudget: In de begroting is rekening gehouden met de kosten voor een arbeidsmakelaar. Deze werkzaamheden zijn tijdelijk deels belegd bij Werk.kom. Voor het project 'Samen aan de Slag' met Weert en Nederweert is een kwartiermaker ingehuurd die betaald wordt door Cranendonck. De kosten hiervan worden doorberekend aan Weert en Nederweert (baat € 33.000). | I | 29 | 33 | | 62 |

| | | | | | |
|---|------------|-------------------------|------------------------|---------------------------|------------------------|
| Sociale werkvoorziening In de begroting 2022 van de Risse is opgenomen dat het noodzakelijk is om het weerstandsvermogen van de Risse Groep in 2021 éénmalig aan te vullen. In de kadernota 2022 was deze éénmalige bijdrage in de jaarschijf 2022 verwerkt. Om liquiditeitsproblemen bij de Risse te voorkomen en om binnen de voorschriften te handelen, is deze bijdrage in 2021 verwerkt. De éénmalige bijdrage komt ten laste van het resultaat van de jaarrekening 2021. | I | -229 | | | -229 |
| overige geringe afwijkingen | I | 39 | -10 | | 29 |
| | | | | | |
| | | | | | |
| Totaal | | 107 | -16 | 0 | 91 |
| Maatschappelijke ondersteuning | S/I | Afwijking lasten | Afwijking baten | Afwijking reserves | Saldo afwijking |
| Begeleiding 18+ : Het aantal inwoners dat gebruik maakt van (vooral individuele) begeleiding stijgt nog steeds. Dit komt door vergrijzing, het feit dat mensen ouder worden en langer thuis wonen. Ook in 2021 waren voorliggende voorzieningen als huiskamerprojecten als gevolg van corona gesloten waardoor hulpvragen niet collectief opgepakt konden worden. | I | -86 | | | -86 |
| Woningaanpassingen: In 2021 zijn de kosten voor woningaanpassingen afgenomen en lager dan de raming. Het blijft onvoorspelbaar hoeveel woningaanpassingen beschikbaar worden. | I | 58 | | | 58 |
| Hulpmiddelen: De kosten voor hulpmiddelen zijn t.o.v. 2020 iets gestegen. In 2020 is € 106.609 uitgegeven. In 2021 is dat € 118.167. Ten opzichte van de ramingen ontstaat wel nadeel. | I | -35 | | | -35 |
| Wmo subsidies en bijdragen: Dit voordeel is ontstaan door een voordelige afrekening van de subsidies van 2020 en minder inhuur dan geraamd doordat onvoldoende capaciteit beschikbaar was op de markt. | I | 151 | | | 151 |

| | | | | | |
|--|---|------|-----|-----|------|
| 1 ^e lijnszorg WMO: Het Rijk stelde extra middelen ter beschikking op grond van het hoofdlijnen akkoord GGZ en preventie dakloosheid. Voorgesteld wordt om via de resultaatbestemming 2021 een deel van deze middelen (53.000) over te hevelen naar 2022. | I | 57 | | | 57 |
| Cliëntondersteuning: Er is minder gebruik gemaakt van met name sociaal juridische dienstverlening (SJD) door MEE dan verwacht. In 2022 start een 2 jarig project om cliëntondersteuning in Cranendonck anders vorm te geven. Naar verwachting leidt dit tot een andere inzet van de beschikbare middelen op de langere termijn. | I | 47 | | -25 | 22 |
| Mantelzorg: Eind 2021 is het mantelzorgcompliment uitgevoerd door Cordaad Welzijn. Het grootste deel van de kosten zijn gemaakt begin 2022. Door een registratiefout is een deel van de mantelzorgers in eerste instantie niet bereikt. Dit is later gecorrigeerd. Een deel van de kosten drukt hierdoor op 2022. Daarnaast hebben door Corona minder activiteiten plaatsgevonden en hebben mogelijk ook minder mantelzorgers deelgenomen aan een activiteit. | I | 22 | | | 22 |
| Hulp bij het huishouden: De overschrijding is hoger uitgevallen dan in de 2e burap 2021 werd verwacht. Voornaamste reden voor de overschrijding is de stijging van het aantal inwoners dat gebruik maakt van Hbh. Daarnaast zijn de kosten voor Hbh wat hoger vanaf 1 juli 2021 na een aanbestedingsprocedure. | I | -105 | | | -105 |
| Werkbudget vitale gemeenschappen: We stimuleren inwoners om gesprekken te voeren over de toekomst van hun dorp. Deze processen zijn in 2021 goed op gang gekomen. Iedere dorpskern geeft hier op eigen wijze en in eigen tempo invulling aan. Dit betekent ook dat zij op verschillende manieren gefaciliteerd worden. Niet in alle dorpen is gebruik gemaakt van het beschikbare werkbudget. | I | 37 | | | 37 |
| Overige geringe afwijkingen | I | 39 | -11 | -34 | -6 |
| Totaal | | 185 | -11 | -59 | 115 |

| Jeugd | S/I | Afwijking lasten | Afwijking baten | Afwijking reserves | Saldo afwijking |
|---|-----|------------------|-----------------|--------------------|-----------------|
| Individuele voorzieningen: Op individuele voorzieningen jeugd houden we in 2021 een bedrag van 479K over. Dit bedrag wijkt niet veel af van de middelen die we in 2021 extra ontvingen vanuit het rijk (432K). We stellen voor om dit bedrag (432k) via de resultaatbestemming in twee jaar (2022 en 2023) over te hevelen. Op die manier groeien we gelijkmatiger toe naar de nog te realiseren taakstelling van 300K vanaf 2022. Daarnaast vormen we hiermee een buffer voor eventuele inhaalzorg als gevolg van Corona en vangen we onzekerheden met betrekking tot de nieuwe inkoop jeugd op (ontstaan door nieuwe systematiek multi en nieuwe tarifiering). De middelen gebruiken we ook om de kosten op te vangen voor het verstevigen van de regionale samenwerking | I | 479 | | | 479 |
| Jeugdbescherming/jeugdreclassering: Ten aanzien van JB/JR hebben we een voordeel van € 86.000. Dit heeft o.a. te maken met de opnamestop in 2021 waardoor er minder is uitgegeven. Ook ontvingen we in 2021 eenmalig een bedrag van € 52.000 aan DUVO gelden van de gemeente Eindhoven. Dit zijn rijksmiddelen voor aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling. Dit bedrag is regionaal niet besteed in 2021 en daarom doorgestort naar individuele gemeenten. Een deel van dit bedrag is gebruikt voor de tegemoetkoming aan Jeugdbescherming Brabant. Het restant wordt overgeheveld naar 2022 via de resultaatbestemming. | I | 34 | 52 | | 86 |
| Preventie: Een aantal preventie-activiteiten heeft vanwege corona niet of in aangepaste vorm plaatsgevonden, zoals de weerbaarheidstrainingen. | I | 25 | | | 25 |
| Overige geringe afwijkingen | I | -4 | 5 | | 1 |
| Totaal | | 534 | 57 | 0 | 591 |
| | | | | | |

| Onderwijs | S/I | Afwijking lasten | Afwijking baten | Afwijking reserves | Saldo afwijking |
|--|-----|------------------|-----------------|--------------------|-----------------|
| Gymonderwijs basisonderwijs: In dit product zijn de huurlasten voor het gymonderwijs opgenomen alsook de kosten voor het gymvervoer. Vanwege coronamaatregelen heeft het onderwijs en daarmee ook het gymvervoer een tijd stil gelegen. Dit resulteert in een incidenteel voordeel. | I | 25 | | | 25 |
| Lokaal onderwijsbeleid: Besteding Rijksmiddelen; de gemeente ontvangt vanuit het Rijk middelen voor Onderwijsachtenbeleid. In 2021 zijn niet alle middelen besteed, onder andere vanwege minder geïndiceerde peuters door de GGD (v/h Zuidzorg). Omdat het gaat om een doeluitkering met een terugbetaalverplichting reserveren we het niet-bestede deel. | I | 215 | -215 | | 0 |
| overige geringe afwijkingen | I | 9 | -13 | 5 | 1 |
| Totaal | | 249 | -228 | 5 | 26 |
| Totaal structureel | | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Totaal incidenteel | | 1.037 | -160 | -54 | 823 |
| Totaal programma | | 1.075 | -198 | -54 | 823 |

Totale Programmakosten Sociaal Domein

| PROGRAMMA 4 - Sociaal domein | Rekening 2020 | Primitief 2021 | Wijziging 2021 | Begroting 2021 | Werkelijk 2021 | Afwijking 2021 |
|--|--------------------|--------------------|-------------------|--------------------|--------------------|------------------|
| Lasten | | | | | | |
| BELEIDSVELD 4.1 Werk en inkomen | -10.168.000 | -8.445.628 | -894.990 | -9.340.618 | -9.232.711 | 107.907 |
| BELEIDSVELD 4.2 Maatschappelijke ondersteuning | -6.098.000 | -5.901.392 | -956.070 | -6.857.462 | -6.672.985 | 184.477 |
| BELEIDSVELD 4.3 Jeugd | -4.728.000 | -5.639.573 | -180.505 | -5.820.078 | -5.295.980 | 534.098 |
| BELEIDSVELD 4.4 Onderwijs | -1.724.000 | -1.619.535 | -346.293 | -1.965.828 | -1.717.167 | 248.661 |
| Totaal Lasten | -22.718.000 | -21.606.128 | -2.377.858 | -23.983.986 | -22.908.842 | 1.075.144 |
| Baten | | | | | | |
| BELEIDSVELD 4.1 Werk en inkomen | 6.042.000 | 3.921.000 | 850.000 | 4.771.000 | 4.754.929 | -16.071 |
| BELEIDSVELD 4.2 Maatschappelijke ondersteuning | 81.000 | 135.189 | -8.760 | 126.429 | 115.722 | -10.707 |
| BELEIDSVELD 4.3 Jeugd | - | - | - | - | 56.991 | 56.991 |
| BELEIDSVELD 4.4 Onderwijs | 141.000 | 9.476 | 398.106 | 407.582 | 179.417 | -228.165 |
| Totaal Baten | 6.265.000 | 4.065.665 | 1.239.346 | 5.305.011 | 5.107.059 | -197.952 |
| Saldo voor resultaatbestemming | -16.453.000 | -17.540.463 | -1.138.512 | -18.678.975 | -17.801.783 | 877.192 |
| Bestemmingen | | | | | | |
| Stortingen reserves | -10.000 | - | -188.106 | -188.106 | -183.777 | 4.329 |
| Onttrekkingen reserves | 51.000 | 45.375 | 311.000 | 356.375 | 297.451 | -58.924 |
| Bestemming per saldo | 41.000 | 45.375 | 122.894 | 168.269 | 113.674 | -54.595 |
| Saldo na resultaatbestemming | -16.412.000 | -17.495.088 | -1.015.618 | -18.510.706 | -17.688.109 | 822.597 |

Programma 5: Bestuur + algemene dekkingsmiddelen

Missie van het programma:

De gemeente Cranendonck is een open, transparante en betrouwbare publiekrechtelijke organisatie. Op basis van een verantwoorde inzet van de beschikbare middelen draagt zij zorg voor handhaving en naleving van de geldende wet- en regelgeving. De gemeente staat ten dienste van alle burgers en overige partijen.

Producten:

1. Algemeen bestuur
2. Dagelijks bestuur
3. Openbare orde
4. Burgerdiensten/dienstverlening
5. Algemene dekking

Wat hebben we bereikt?

Product algemeen en dagelijks bestuur

De producten van de P&C-cyclus zijn op tijd aangeleverd en van goede kwaliteit. De jaarrekening 2020 is voorzien van een goedkeurende accountantsverklaring. In het kader van de actieve informatieplicht ontving de raad diverse raadsinformatiebrieven

Product openbare orde

In het kader van openbare orde zijn de speerpunten zoals opgenomen in de Kadernota Integrale Veiligheid 2020-2022 verder uitgewerkt. Hierin zijn de aanpak ondermijnende criminaliteit, het versterken van de verbinding tussen zorg en veiligheid en het verbeteren van een veilige woon- en leefomgeving prioriteit. Door het aanstellen van een programmaleider Ondermijning Dommelstroom wordt er in regionaal verband ingezet op diverse ondermijningsprojecten.

Product burgerdiensten/dienstverlening

De producten en diensten aan de burger zijn tijdig en goed geleverd. De transitie burgerzaken is een continue proces met steeds nieuwe ontwikkelingen, ook de wet BRP is in ontwikkeling en wordt steeds complexer. Om de kwaliteit van de BRP en adressen te waarborgen vinden er regelmatig adrescontroles plaats, door de coronacrisis zijn minder huisbezoeken geweest dan gepland.

Product algemene dekking

Begin 2021 zijn de 4 organisaties gestart met het werken met het geharmoniseerde rekeningschema, dat was het eerste grote actiepoint op basis van de geharmoniseerde financiële verordeningen.

Product bedrijfsvoering

Eind 2021 heeft de nieuwe gemeentesecretaris haar analyse gedeeld met de organisatie en het bestuur. De eerste stappen in de uitwerking zijn gezet.

We werden in 2021 geconfronteerd met de gevolgen van de krapte op de arbeidsmarkt, vacatures zijn moeilijk in te vullen en het is steeds lastigere om tijdelijke medewerkers te vinden.

Eind 2021 is geconcludeerd dat er steeds meer externe dreigingen zijn die onze informatieveiligheid kunnen beïnvloeden, door de GRSa2 is er direct geschakeld in de vorm van inzet van extra capaciteit.

Programmaverantwoording

| | burap | Jaarrekening | Toelichting |
|--|-------|--------------|---|
| 1. Algemeen Bestuur | | | |
| Wat wil de raad bereiken? | | | |
| Het streven van de raad is om een open, transparante en betrouwbare publiekrechtelijke organisatie te zijn die zijn kaderstellende en controlerende rol volgens het duale stelsel vervult. | | | |
| | | | <i>Realisatie bestaand beleid</i> |
| Raadsprogramma Samen Doen! | | | In de begroting 2021 zijn een aantal prioriteiten uit het raadsprogramma opgenomen. De coronacrisis heeft ook in 2021 invloed gehad op de voortgang van een aantal projecten. De raad is daarover steeds apart geïnformeerd |
| | | | <i>Realisatie overige resultaatafspraken</i> |
| De raad vervult zijn kaderstellende en controlerende rol aan de hand van de volgende P&C-producten c.q. beleidsnotities die wij in 2021 ter besluitvorming hebben aangeboden: | | | P&C-documenten zijn conform planning aangeleverd bij de raad. De jaarrekening 2020 en de begroting 2022 zijn in 2021 tijdig aangeleverd bij de provincie. In 2021 is 1 Burap opgesteld. |
| Over de jaarstukken geeft de controlerende externe accountant een (goedkeurende) controle-verklaring af voor zowel getrouwheid als rechtmatigheid. Bovendien is sprake van instemming door de toezichthouder Provincie Noord-Brabant van de programmabegroting. | | | Op basis van de begroting 2021 heeft de Provincie Noord-Brabant repressief toezicht afgegeven. We hebben een goedkeurende verklaring ontvangen over de jaarrekening 2020. |
| 2. Dagelijks bestuur | | | |
| Wat wil de raad bereiken? | | | |
| Om de doelstellingen van de raad te realiseren, voert het college het collegeprogramma uit dat bij aanvang van elke raadsperiode wordt opgesteld. Hierbij zorgt het college ervoor dat zij ten dienste staat van alle burgers en overige partijen en haar rol vervult conform de Gemeentewet. De voortgang van het afhandelen van het collegeprogramma is door middel van de Lange Termijn Agenda (LTA) inzichtelijk gemaakt voor de raad. Planningen, mijlpalen en acties worden in de LTA bijgehouden. | | | |
| | | | <i>Realisatie bestaand beleid</i> |
| Collegeprogramma | | | Het collegeprogramma 2021 is verwerkt in de Lange Termijn Agenda, de uitvoering loopt. Het realiseren van de planning is in 2021 wederom beïnvloed door de coronacrisis, dit had ook invloed op onderwerpen uit het raadsprogramma en de LTA . De LTA wordt periodiek geactualiseerd en bijgesteld. |

| | | | |
|---|--|--|--|
| | | | <i>Realisatie overige resultaatafspraken</i> |
| Alle, op basis van wet- en regelgeving, noodzakelijke besluiten zijn genomen. | | | Alle wettelijke besluitvorming heeft plaatsgevonden |
| De actieve informatieplicht aan de raad is vervuld door o.a. het opleveren van raadsinformatiebrieven en het organiseren van raadsinformatieavonden. | | | De raad wordt regelmatig geïnformeerd door raadsinformatiebrieven |
| We gaan ervaring opdoen met de nieuwe werkvormen | | | Er wordt onderscheid gemaakt in informatieavonden en werkbijeenkomsten voor de raad. Voor werkbijeenkomsten wordt afhankelijk van het onderwerp een werkvorm bepaald. Vanwege de coronacrisis zijn de bijeenkomsten vrijwel volledig digitaal geweest. |
| 3. Openbare Orde | | | |
| Wat wil de raad bereiken? | | | |
| In de gemeente Cranendonck leven de mensen samen in een veilige en leefbare woonomgeving. De gemeente heeft de regierol met betrekking tot de integrale veiligheid. De gemeente gaat de toezicht- en handhavingcapaciteit op alle beleidsterreinen breder inzetten. | | | |
| | | | |
| | | | <i>Realisatie bestaand beleid/ nieuwe beleidsvoornemens</i> |
| Kadernota Integrale Veiligheid 2020-2022; ondermijnende criminaliteit | | | Op het gebied van de Kadernota is op verschillende prioriteiten inzet geweest. Door het aanstellen van een Programmaleider Ondernijning Dommelstroom wordt er in regionaal verband ingezet op diverse ondernijningsprojecten. Bijvoorbeeld een gezamenlijk gemeentelijk Bibob beleid. Ook is er ingezet op het intern versterken van de verbinding tussen zorg en veiligheid door wekelijks overleg tussen Sociaal Domein en Veiligheid. Hierdoor is de informatiedeling en positie versterkt en kunnen we adequater handelen bij casussen. Veel capaciteit is besteed aan zaken met betrekking tot het AZC. Het voorkomen en aanpakken van overlast van AZC bewoners in de omgeving van het treinstation en op de looproute AZC-Maarheeze is hier een voorbeeld van. Daarnaast door diverse overleggen met COA, locatiemanagers, politie, OM en interne partners (communicatie, projectmanager etc) om gezamenlijk voor omwonenden de veiligheid te waarborgen. |
| Controle op verleende omgevingsvergunningen | | | Er zijn ongeveer 200 controles op omgevingsvergunningen uitgevoerd. |
| Toezicht door boa's | | | Toezicht op APV loopt. De afgelopen periode is er ingezet op extra controles o.a. door corona. Sinds geruime tijd is er sprake van inhuur van externe boa's t.b.v. het AZC. Deze controles lopen maar brengen wel extra kosten met zich mee. De kosten worden betaald door het Rijk |
| 4. Burgerdiensten/dienstverlening | | | |
| Wat wil de raad bereiken? | | | |
| Een dienstverlening die voldoet aan de behoefte en logica van onze klanten. De gemeente heeft haar dienstverlening vraaggericht, efficiënt en proactief ingericht en levert kwalitatief hoogwaardig werk. | | | |
| | | | <i>Toelichting bestaand beleid</i> |
| BRP en aanpak adreskwaliteit | | | Om de kwaliteit van de BRP en adressen te waarborgen vinden er regelmatig adrescontroles plaats. Aandachtspunt is dat het |

| | | | |
|---|--|--|---|
| | | | aantal noodzakelijke controles hoger is dan het aantal dat uitgevoerd kan worden. Daarnaast levert de 'bijvangst' bij andere taakvelden veel werk op wat momenteel 'geparkeerd' moet worden. De kwaliteit van de huisbezoeken moet geëvalueerd worden. Het is mogelijk efficiënter om te gaan met de huisbezoeken. Om kwaliteit te bundelen zouden er mogelijk minder vaak herhaalde huisbezoeken plaats kunnen vinden. Het idee is om de BOA te koppelen aan de toezichthouder BRP. Zo wordt de kennis gebundeld en kan er doelmatiger een huisbezoek worden uitgevoerd. |
| De nieuwe identiteit van Burgerzaken; transitie burgerzaken | | | In 2020 is de applicatie I-burgerzaken geïmplementeerd. In 2021 is gestart met het door ontwikkelen van de applicatie. De dienstverlening is aan het digitaliseren om het voor de burger gemakkelijker te maken. Regelmatig vindt er overleg plaats met de A2- gemeenten. Tijdens deze overleggen wordt er gezocht naar harmonisatie en de release notes besproken. De kennisbank van excellence wordt geregeld bijgewerkt. De transitie burgerzaken is een continu proces met steeds nieuwe ontwikkelingen. Ook is de wet BRP in ontwikkeling. Hierop ontwikkelt het vakgebied zich voortdurend. |
| | | | <i>Realisatie overige resultaatafspraken</i> |
| De gemeente voldoet aan de wettelijke verplichtingen rondom basisregistraties. Dit betekent dat zij bij de uitvoering van haar publieke taken gebruik maakt van deze registraties. De BRP is actueel. Dit wordt getoetst door een zelfevaluatie (audit), waaruit voor de gemeente een slagingspercentage van minimaal 95% voortvloeit. | | | Elk jaar vindt er een zelfevaluatie plaats om te toetsen of de BRP actueel is. De uitvoering start in juli 2021, de resultaten zijn in december 2021 bekend. We voldoen wel aan de wettelijke eisen van de basisregistraties. De evaluatie over 2021 is minder t.o.v. 2020. Dit komt doordat het vakgebied Burgerzaken steeds complexer wordt. Het werk vraagt steeds meer juridische kennis dan voorheen. Voor 2022 is een ontwikkelplan opgezet voor het team Burgerdiensten. De medewerkers worden bijgeschoold. De verbinding met Gegevensbeheer wordt aangescherpt om zo tot een betere kwalitatieve BRP te komen. |
| 5. Algemene Dekking | | | |
| Wat wil de raad bereiken? | | | |
| De gemeente voert een gezond financieel beleid. Gezien de tekorten in het sociaal domein is het de komende jaren niet mogelijk om een jaarlijks structurele sluitende begroting te krijgen. De koers is bijgesteld, in 2021 vullen we het tekort aan vanuit de algemene reserves, in de jaarschijven vanaf 2022 presenteren we een structureel sluitend beeld. | | | |
| Er is nog steeds sprake van een goede vermogenspositie waardoor we onze verplichtingen nakomen en de gewenste investeringen voor onze inwoners en bedrijven doen. Voor deze investeringen kunnen – na zorgvuldige overweging – (bestemmings)reserves ingezet worden. De verhouding tussen de hoogte van de woonlasten en het niveau van de voorzieningen is goed. De belastingen en heffingen zijn gebaseerd op het principe van kostendeckende tarieven. | | | |
| | | | <i>Toelichting bestaand beleid</i> |
| Loon- en prijscompensatie 2021-2024 (exclusief sociaal domein) | | | Vanaf de begroting 2018 wordt in de meerjarenraming prijscompensatie toegepast. In de begroting 2021 is gerekend met een prijscompensatie van 100%. De werkelijke prijsstijging is lager dan begroot. |
| Uitkering Gemeentefonds | | | De in de bijgestelde begroting 2021 opgenomen berekening is gebaseerd op de septembercirculaire 2021. Het volgende bijstellingsmoment is de meicirculaire 2022. Onzeker is in hoeverre de uitkomsten van de herijking van het gemeentefonds vanaf 1-1-2023 in de meicirculaire 2022 worden verwerkt. In de jaarrekening is de decembereirculaire 2021 verwerkt. |

| | | | |
|---|--|--|---|
| | | | <i>Realisatie overige resultaatafspraken</i> |
| De structurele lasten zijn gedekt door structurele baten in de jaarschijven 2022, 2023 en 2023 | | | Het structurele evenwicht is vanaf begrotingsjaar 2022 bereikt. |
| De woonlasten voor burgers en bedrijven zijn per saldo niet verhoogd met uitzondering van inflatie. Mocht een verhoging toch nodig blijken, dan laten we zien dat de lasten en voordelen voor de inwoners met elkaar in evenwicht zijn. | | | De OZB is met meer dan het inflatiepercentage gestegen, dit was nodig om tot een sluitende begroting te komen. |
| Op twee momenten per jaar beoordelen we de hoogte van de reserves & voorzieningen. | | | De hoogte van de reserves en voorzieningen wordt jaarlijks bij de begroting en jaarrekening beoordeeld. In de burap wordt een actueel overzicht van de reserves en voorzieningen opgenomen. |
| De tarieven van rechten, heffingen en belastingen zijn tijdig vastgesteld net als de bijbehorende verordeningen. | | | Alle verordeningen zijn tijdig vastgesteld. |
| Producten P&C-cyclus: kadernota, begroting, jaarrekening, bestuursrapportage. | | | De P&C-documenten zijn tijdig aan de raad aangeboden ter besluitvorming. |
| | | | |
| 6. Bedrijfsvoering | | | |
| <p>Wat wil de raad bereiken?</p> <p>De samenleving verandert en de organisatie verandert mee. Cranendonck is een enthousiaste en stimulerende partner die samenwerkt in de breedste zin van het woord om maatschappelijke doelen te realiseren. Hierbij wordt altijd de positieve benadering gehanteerd: "Wat kan er wel" en "Hoe kunnen wij bijdragen" is bij elk vraagstuk de insteek. Vertrouwen is het uitgangspunt van waaruit wij handelen.</p> <p>De ambtelijke organisatie is extern gericht en zorgt daarmee voor een optimale ondersteuning van het bestuur bij het uitvoeren van haar taken.</p> <p>Door de overheveling van de bedrijfsvoeringstaken naar de GRSA2 wordt de ondersteuning vanuit dit samenwerkingsverband geleverd. Een groot deel van dit product is derhalve opgenomen in de paragraaf Verbonden Partijen en paragraaf bedrijfsvoering.</p> | | | |
| | | | <i>Toelichting bestaand beleid</i> |

| | | | |
|--|--|--|---|
| Visie op de organisatie | | | <p>In 2021 heeft een nieuwe analyse door de nieuwe gemeentesecretaris plaatsgevonden. Deze is gedeeld met organisatie en bestuur. De eerste stap van de evaluatie van de zelfsturende teams en de mogelijk nieuwe inrichting is genomen.</p> <p>Dienstverlening: Er is overgegaan naar een postregistratie Zaakgericht werken dit zal tot effect hebben op langere termijn dat er een betere bewaking van de afhandeltermijnen kan plaatsvinden; de implementatie heeft gelijktijdig plaatsgevonden met een inhaalactie van de openstaande post; er is een training voorbereid voor communicatie voor goede gesprekken met burgers.</p> <p>Er is een extra overlegstructuur op gezet en geïnvesteerd in extra communicatie.</p> <p>Gezien de arbeidsmarkt konden de incidentele middelen voor RO niet ingezet worden.</p> <p>Burgerparticipatie: In het verlengde van vitale gemeenschappen worden de inwoners van de kernen "uitgedaagd" om het initiatief te nemen om na te denken en aan de slag te gaan met de toekomst van hun kern; inmiddels zijn daar de eerste reacties van te merken; de mindset van de medewerkers van onze ambtelijke organisatie loopt een vergelijkbare ontwikkeling door</p> |
| | | | <i>Toelichting bestaand beleid</i> |
| Verplaatsen fietsenstalling gemeentehuis | | | De verplaatsing van de fietsenstalling naar achterzijde van het gemeentehuis is afgerond. |
| Vervangen zonnepanelen gemeentehuis | | | De zonnepanelen zijn vervangen |
| | | | |
| | | | <i>Realisatie overige resultaatafspraken</i> |
| Informatieveiligheid | | | <p>De belangrijkste maatregelen die zijn uitgevoerd en direct bijdragen aan het realiseren van de informatieveiligheidsdoelstellingen zijn:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Organisatorische en technische maatregelen in relatie tot de implementatie van de BIO; 2. Bevorderen van bewustwording door deelname aan teamoverleggen, beantwoorden van specifieke vragen en bewust ingaan op incidenten; 3. Naar aanleiding van de bevindingen van het onderzoek van de Rekenkamer en de hack bij Hof van Twente, is in december 2020 versneld overgegaan tot het invoeren van meerfactor authenticatie op alle accounts en de nazorg daarvan. 2. Het analyseren van processen waarin privacygevoelige gegevens verwerkt worden, risico's inventariseren en het proces aanpassen om de kans op en impact van deze risico's te verkleinen. <p>Door de bovenstaande beheersmaatregelen wordt binnen de gemeente bewuster omgegaan met gevoelige informatie en persoonsgegevens.</p> <p>Eind 2021 is geconcludeerd dat er steeds meer externe</p> |

| | | | |
|--|--|--|--|
| | | | dreigingen zijn die onze informatieveiligheid kunnen beïnvloeden. Door de GRSa2 is er direct geschakeld in de vorm van inzet van extra capaciteit. In overleg met de gemeenten wordt er begin 2022 een scan uitgevoerd zodat er structureel maatregelen genomen kunnen gaan worden. Dit brengt extra middelen met zich mee. Naast aanpassen van techniek moeten ook gebruikers continue alert zijn op veiligheidsmaatregelen. Dat vraagt meer inzet van iedereen. |
| De ondersteunende taken worden in A2 verband uitgevoerd op minimaal het niveau dat nu van toepassing is. | | | Het kwaliteitsniveau is vastgesteld in de begroting van de GRSa2. In 2021 richtte de GRSa2 zich op de herijking van de fijnstructuur en de gevolgen voor de taakstelling. De raad is tijdens de raadsinformatieavonden van 19 mei 2021 en 13 oktober 2021 bijgepraat over alle ontwikkelingen. |
| De mid-office is geïmplementeerd en daardoor werken we zaakgericht. | | | De implementatie van het zaakgericht werken loopt volop. De registratie van de post vindt in het nieuwe zaaksysteem plaats en een aantal van de grote applicaties (denk bijvoorbeeld aan Werk en Inkomen) zijn gekoppeld aan het zaaksysteem om de werkprocessen te vereenvoudigen. |
| Jaarlijks bijpraten van de raad over organisatieontwikkeling | | | De raad is in mei bijgepraat over de actuele organisatieontwikkelingen. |

Effectindicatoren

| Omschrijving | Realisatie (voorgaande jaren) | Bron | Streefwaarden | Gerealiseerd |
|--|----------------------------------|------|---------------|--------------|
| | | | 2020 | 2020 |
| Inwoners hebben vertrouwen in burgemeester en wethouders | 6,0 | WSJG | 6,3 | 6,47 |
| Burgemeester en wethouders maken hun beloften waar | 5,3 | WSJG | 5,7 | 5,73 |
| De gemeente wordt goed bestuurd | 5,8 | WSJG | 6,1 | 6,48 |
| Er is sprake van een goede verhouding tussen de hoogte van de gemeentelijke belastingen en het voorzieningenniveau | 5,3 | WSJG | 5,8 | 6,5 |
| De burgers hebben invloed op wat er in de gemeente gebeurt | 5,3 | WSJG | 5,8 | 5,92 |
| Burgers worden voldoende betrokken bij de totstandkoming van gemeentelijke plannen | 5,5 | WSJG | 5,8 | 5,9 |
| De gemeente is geïnteresseerd in de mening van haar burgers | 6 | WSJG | 6,2 | 6,5 |
| Er zijn voldoende mogelijkheden tot inspraak op gemeentelijke plannen | 5,7 | WSJG | 6 | 7,8 |
| Burgers worden voldoende betrokken bij de uitvoering van gemeentelijke plannen | 5,4 | WSJG | 5,6 | 6,5 |
| Burgers hebben voldoende invloed op datgene wat de gemeente doet | 5,1 | WSJG | 5,2 | 6,3 |

| Omschrijving | Realisatie (voorgaande jaren) | 2017 Cr | 2017 NL | Bron |
|--|-------------------------------------|------------|------------|------|
| Gemiddelde directie dienstverlening | | 6,48 | 6,77 | WSJG |
| Ontevreden over dienstverlening | | 18% | 13% | WSJG |
| Aanvragen of voorleggen gemakkelijk | | 70% | 79% | WSJG |
| Afhandelingstijd acceptabel | 8,8 | 73% | 76% | WSJG |
| Medewerker voldoende deskundig | 8,7 | 69% | 77% | WSJG |
| Burger/klant is aangenaam verrast | | 39% | 43% | WSJG |
| Communicatie en voorlichting | 8,8 | 6,53 | 6,69 | WSJG |
| Voldoende communicatie over verloop afhandeling | | 66% | 69% | WSJG |
| Gemeente gebruikt heldere taal | | 59% | 66% | WSJG |
| Digitale dienstverlening | 7,0 | 6,60 | 6,94 | WSJG |

Getal is een waardering tussen 0 en 10

Het % is het % burgers/klanten '(helemaal) mee eens'

| Onderwerp | Bron | Cranendonck | Nederland | Streefwaarde 2020 |
|-------------------------------------|------|-------------|-----------|----------------------|
| Overlastindex* | WSJG | 98 | 96 | 92 |
| Index onveiligheidsgevoelens** | WSJG | 89 | 89 | 88 |
| Index vermijdingsgedrag*** | WSJG | 81 | 95 | 77 |
| Index onveiligheidsperceptie**** | WSJG | 106 | 87 | 92 |

*Overlastindex: De maat voor ervaren overlast in de buurt.

**Onveiligheidsgevoel: De maat voor ervaren onveiligheid in de buurt

***Vermijdingsgedrag: de maat van hoe vaak men het eigen gedrag aanpast aan situaties in eigen buurt.

****Onveiligheidsperceptie: De maat waarin men de veiligheidssituatie in eigen buurt ervaart

Beleidsindicatoren

Om de vergelijkbaarheid van gemeenten te verbeteren, zijn conform de vernieuwde BBV-richtlijnen een aantal beleidsindicatoren voor dit programma bepaald:

| Naam indicator | Eenheid | Bron | Jaar | Cranendonck | Nederland |
|--|---|-----------------|------|-------------|-----------|
| Formatie | Fte per 1.000 inwoners | Eigen gegevens | 2021 | 4,5 | * |
| Bezetting | Fte per 1.000 inwoners | Eigen gegevens | 2021 | 4,5 | * |
| Apparaatskosten | Kosten per inwoner | Eigen begroting | 2021 | € 346 | * |
| Externe inhuur | Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen | Eigen begroting | 2021 | 22% | * |
| Overhead | % van totale lasten | Eigen begroting | 2021 | 13,19% | * |
| Verwijzingen Halt | Aantal per 1.000 jongeren | Bureau Halt | 2020 | 3 | 11 |
| Winkeldiefstallen | Aantal per 1.000 inwoners | CBS | 2020 | 1,7 | 2,0 |
| Geweldsmisdrijven | Aantal per 1.000 inwoners | CBS | 2020 | 4 | 4,5 |
| Diefstallen uit woning | Aantal per 1.000 inwoners | CBS | 2020 | 1,4 | 1,8 |
| Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte) | Aantal per 1.000 inwoners | CBS | 2020 | 5,4 | 6,2 |
| Gemiddelde WOZ-waarde | Duizend euro | CBS | 2021 | € 295 | € 290 |
| Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden | In Euro's | COELO | 2020 | € 823 | € 733 |
| Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden | In Euro's | COELO | 2020 | € 901 | € 810 |

*Betreft nieuwe gegevens, waardoor er nog geen vergelijkingscijfers van Nederland beschikbaar zijn.

Relatie met verbonden partijen

In overeenstemming met de vernieuwde BBV-richtlijnen is in elk programma beknopte informatie weergegeven over de verbonden partijen die hiermee een relatie hebben. Voor dit programma zijn dat de onderstaande verbonden partijen. Meer gedetailleerde informatie over deze partijen is nog steeds terug te vinden in de betreffende paragraaf.

A2-samenwerking

Doel: De gemeenten Cranendonck, Heeze-Leende en Valkenswaard zijn de onderlinge samenwerking aangegaan vanuit de overtuiging dat dit de individuele bestuurskracht en identiteit van de afzonderlijke gemeenten versterkt. Het behoud van kwaliteit, het borgen van de continuïteit, het verbeteren van de dienstverlening, het verminderen van de kwetsbaarheid en (op termijn) efficiencyvoordelen zijn voor alle gemeenten belangrijke motieven om een nieuwe stap in de samenwerking te zetten.

| | | | | | | | | |
|--|------------------------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|
| Financiële informatie: (x €1.000,-) | | 2018 | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 |
| | Gemeentelijke bijdrage | 4.583 | 4.796 | 5.183 | 5.755 | 5.396 | 5.233 | 5.233 |

Veiligheidsregio Brabant Zuidoost

Doel: Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) is een organisatie waarin de brandweer, de geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR) en de regionale ambulancevoorziening (RAV) samenwerken om incidenten en rampen te voorkomen, te beperken en te bestrijden.

VRBZO is een samenwerkingsverband tussen 21 gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant.

| | | | | | | | | |
|--|------------------------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|
| Financiële informatie: (x €1.000,-) | | 2018 | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 |
| | Gemeentelijke bijdrage | 1.087 | 1.119 | 1.177 | 1.205 | 1.227 | 1.227 | 1.227 |

Mutaties lopend beleid (negatief is nadeel)

| Algemeen bestuur | S/I | Afwijking lasten | Afwijking baten | Afwijking reserves | Saldo afwijking |
|---|-----|------------------|-----------------|--------------------|-----------------|
| | | | | | |
| Overige geringe afwijkingen | I | 13 | | | 13 |
| | | | | | |
| Totaal | | 13 | 0 | 0 | 13 |
| Dagelijks bestuur | S/I | Afwijking lasten | Afwijking baten | Afwijking reserves | Saldo afwijking |
| | | | | | |
| Voor een toelichting verwijzen we naar het P-budget | I | 66 | -15 | | 51 |
| | | | | | |
| Overige geringe afwijkingen (representatie- en vergaderkosten) | I | 2 | | | 2 |
| | | | | | |
| Totaal | | 68 | -15 | 0 | 53 |
| Openbare orde | S/I | Afwijking lasten | Afwijking baten | Afwijking reserves | Saldo afwijking |
| | | | | | |
| Openbare orde: Projectleider ondermijning. Vanuit het rekeningresultaat 2020 is een bedrag in de algemene reserve gereserveerd van € 32.000 voor inzet van de projectleider ondermijning in 2021 en 2022. Het restant budget van € 16.000 blijft gereserveerd voor 2022. | I | 16 | | -16 | 0 |
| Overige geringe afwijkingen | I | 16 | 8 | | 24 |
| | | | | | |
| Totaal | | 32 | 8 | -16 | 24 |
| Burgerdiensten/ dienstverlening | S/I | Afwijking lasten | Afwijking baten | Afwijking reserves | Saldo afwijking |
| | | | | | |
| BRP Straat Voor 2021 is er meer budget beschikbaar gesteld voor de BRP straat Budel tov de voorgaande jaren. Vanwege de lagere asielinstroom vanwege corona was de capaciteit niet 100% . Hierdoor hebben wij dus ook minder ingehuurd. | | 145 | | | 145 |

| | | | | | |
|--|------------|-------------------------|------------------------|---------------------------|------------------------|
| Secretarieleges: De hogere leges worden voornamelijk veroorzaakt daardat er een inhaalslag gemaakt is in verband met Corona. De verlooptdatum van de rijbewijzen is in 2020 door het RDW verlengt tot 1 juli 2021. Hierdoor is er een inhaalslag gemaakt in 2021 met het verlengen van rijbewijzen die ingelijk in 2020 al verlopen waren. Ook de reisdocumenten hebben een inhaalslag gemaakt net voor de zomer. Door corona zijn veel vakanties uitgesteld geweest. Net voor de zomer zijn de vakanties vrijgegeven, waardoor er een toename was van het verlengen van de reisdocumenten. | I | -10 | 53 | | 43 |
| Overige geringe afwijkingen (representatie- en vergaderkosten) | I | -9 | | | -9 |
| Totaal | | 126 | 53 | 0 | 179 |
| Algemene dekking | S/I | Afwijking lasten | Afwijking baten | Afwijking reserves | Saldo afwijking |
| OZB De eerste analyse laat zien dat de hogere opbrengst wordt veroorzaakt doordat: 1. de werkelijke stijging (6,78%) van de woz-waarden hoger is dan de geraamde verhoging (5,5%) 2. werkelijke areaaluitbreiding is hoger dan de raming (circa € 1 miljoen) 3. Lagere inschatting WOZ waarde per 1-1-2021. Uit de analyse van de meeropbrengsten ozb van 2020 en 2019 is niet geconcludeerd dat deze meeropbrengsten structureel waren. Op basis van de aanslagoplegging 2022 en een nadere analyse van de niet-woningen beoordelen we hoeveel van de meeropbrengst ozb een structureel karakter heeft. In de BURAP 2022 komen we hierop terug. De structurele effecten verwerken we in de begroting 2023 en de tariefberekening ozb 2023. | I | | 308 | | 308 |

| | | | | | |
|---|---|-----|------|-----|-------|
| Algemene uitkering Het voordeel ten opzichte van de begroting is vooral ontstaan door de effecten van de decembercirculaire 2021. Dit wordt vooral veroorzaakt door de compensatie als gevolg van corona (261k) en middelen voor dienstverlening i.h.k.v. de toeslagenaffaire (96k). Voor een uitgebreide toelichting verwijzen we naar raadsinformatiebrief van de decembercirculaire 2021. | I | | 371 | | 371 |
| Oormerken corona middelen: Raadsvoorstel december oormerken voor 2022 maximaal € 355.000. Op basis van het definitieve overzicht van de uitgaven en inkomsten corona 2021 oormerken we een bedrag van € 178.351 voor corona. Voor een uitgebreide toelichting verwijzen we naar de paragraaf Corona | I | | | 177 | 177 |
| Bespaarde rente Voor een toelichting verwijzen we naar de toelichting onder bedrijfsvoering; kapitaallasten. | I | | 77 | | 77 |
| Toerekening uren aan projecten en grondexploitaties In 2021 zijn er minder uren toegerekend aan projecten en grondexploitaties dan geraamd. Dit wordt met name veroorzaakt doordat projectleiders in 2021 ook zijn ingezet voor ruimtelijke plannen. Mede hierdoor zijn de leges zijn hoger. | I | | -136 | | -136 |
| | | | | | |
| loon-en prijscompensatie: De algemene stelposten is voor 311k niet benut. Een bedrag van 110k van dit budget is nodig om de cao afspraken van eind 2021 te dekken. In de raming is 220k opgenomen. Verder is de stelpost voor het sociaal domein niet geheel benut (50k) | I | 361 | | | 361 |
| toeristenbelasting: De lagere opbrengst toeristenbelasting wordt veroorzaakt doordat het aantal overnachtingen in 2020 en 2021 lager is dan wij bij de jaarrekening 2020 en begroting 2021 van zijn uitgegaan. Dit is coronagerelateerd. | I | | -39 | | -39 |
| | | | | | |
| Overige geringe afwijkingen (per saldo 26k) | I | 105 | -79 | -15 | 11 |
| | | | | | |
| Totaal | | 466 | 502 | 162 | 1.130 |

| Bedrijfsvoering | S/I | Afwijking lasten | Afwijking baten | Afwijking reserves | Saldo afwijking |
|---|-----|------------------|-----------------|--------------------|-----------------|
| kapitaallasten: Dit nadeel wordt veroorzaakt door: 1. hogere toerekening rente aan reserves (-77k) 2. lagere toerekening rente aan producten (-66k) 3. lagere externe rentekosten doordat een gedeelte van de geplande investeringen in 2022 worden uitgevoerd. Het nadeel van de onderdelen 1 en 2 komt als voordeel terug op de verschillende producten. | I | -108 | 12 | | -96 |
| Totaal | | -108 | 12 | 0 | -96 |
| Overhead: | S/I | Afwijking lasten | Afwijking baten | Afwijking reserves | Saldo afwijking |
| P-budget Voor een toelichting verwijzen we naar de paragraaf bedrijfsvoering; onderdeel P-budget. | I | 177 | | -64 | 113 |
| GRSa2: het tekort van € 32.000 bestaat uit 2 delen: aandeel in de frictiekosten van € 15.000. dit wordt gedekt uit de ARVA en een btw-verhogende kostencomponent van € 17.000. | I | -32 | | 15 | -17 |
| Saldo GRSa2 2021. Het voorlopig saldo 2021 van de GRSa2 is € 798.000 negatief. Het aandeel van Cranendonck in dit saldo is € 288.000, waarvan 61.000 coronagerelateerd. | I | -288 | | | -288 |
| Dienstverlening: Op dit product zijn diverse aspecten van dienstverlening verzameld. Er is in een overschot van € 82.000 onderverdeeld in: kantoorbenodigdheden en abonnementen € 21.000, dienstverlening algemeen € 23.000 en digitalisering archief en informatiebeveiliging € 38.000 | I | 82 | | | 82 |

| | | | | | |
|---|---|-----|-----|------|-------|
| Gemeentehuis: advieskosten zijn gebruikt om een start te maken met het in kaart brengen kosten MJIP. Vanwege corona is een achterstand ontstaan. Restant budget gaat naar 2022. | I | 74 | | -74 | 0 |
| | | | | | |
| Overige geringe afwijkingen | I | 18 | 7 | 9 | 34 |
| | | | | | |
| Totaal | | 31 | 7 | -114 | -76 |
| Totaal structureel | | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Totaal incidenteel | | 628 | 567 | 32 | 1.227 |

Totale programmakosten Bestuur + algemene dekkingsmiddelen

| PROGRAMMA 5 - Bestuur en algemene dekkingsmiddelen | Rekening 2020 | Primitief 2021 | Wijziging 2021 | Begroting 2021 | Werkelijk 2021 | Afwijking 2021 |
|--|-------------------|--------------------|--------------------|--------------------|--------------------|------------------|
| Lasten | | | | | | |
| BELEIDSVELD 5.1 Algemeen bestuur | -693.000 | -749.578 | 211.003 | -538.575 | -525.913 | 12.662 |
| BELEIDSVELD 5.2 Dagelijks bestuur | -694.000 | -853.886 | -19.744 | -873.630 | -805.893 | 67.737 |
| BELEIDSVELD 5.3 Openbare orde | -1.923.000 | -1.864.841 | -86.039 | -1.950.880 | -1.918.346 | 32.534 |
| BELEIDSVELD 5.4 Burgerdiensten/dienstverlening | -1.455.000 | -1.326.200 | -212.522 | -1.538.722 | -1.412.629 | 126.093 |
| BELEIDSVELD 5.5 Algemene dekking | -1.887.000 | -1.835.229 | 97.656 | -1.607.654 | -1.141.482 | 466.172 |
| BELEIDSVELD 5.6 Bedrijfsvoering | -670.000 | -2.752.512 | 2.658.332 | -94.180 | -202.074 | -107.894 |
| BELEIDSVELD 5.7 Overhead | - | -20.607.897 | 12.987.991 | -7.619.906 | -7.837.901 | -217.995 |
| Totaal Lasten | -7.322.000 | -29.990.143 | 15.636.677 | -14.223.547 | -13.844.239 | 379.308 |
| Baten | | | | | | |
| BELEIDSVELD 5.1 Algemeen bestuur | 20.000 | - | - | - | - | - |
| BELEIDSVELD 5.2 Dagelijks bestuur | 5.000 | 34.164 | -19.643 | 14.521 | - | -14.521 |
| BELEIDSVELD 5.3 Openbare orde | 194.000 | 82.000 | 50.000 | 132.000 | 139.670 | 7.670 |
| BELEIDSVELD 5.4 Burgerdiensten/dienstverlening | 344.000 | 252.187 | -27.000 | 225.187 | 278.503 | 53.316 |
| BELEIDSVELD 5.5 Algemene dekking | 38.675.000 | 37.656.610 | 3.212.633 | 40.869.243 | 41.370.891 | 501.648 |
| BELEIDSVELD 5.6 Bedrijfsvoering | 651.000 | 2.752.510 | -2.752.510 | - | 12.312 | 12.312 |
| BELEIDSVELD 5.7 Overhead | - | 13.952.230 | -13.863.633 | 88.597 | 343.988 | 255.391 |
| Totaal Baten | 39.890.000 | 54.729.701 | -13.400.153 | 41.329.548 | 42.145.364 | 815.816 |
| Saldo voor resultaatbestemming | 32.568.000 | 24.739.558 | 2.236.524 | 27.106.001 | 28.301.125 | 1.195.124 |
| Bestemmingen | | | | | | |
| Stortingen reserves | -123.000 | - | -555.074 | -555.074 | -369.082 | 185.992 |
| Onttrekkingen reserves | 732.000 | 140.979 | 324.000 | 464.979 | 309.614 | -155.365 |
| Bestemming per saldo | 609.000 | 140.979 | -231.074 | -90.095 | -59.468 | 30.627 |
| Saldo na resultaatbestemming | 33.177.000 | 24.880.537 | 2.005.450 | 27.015.906 | 28.241.657 | 1.225.751 |

Programma 6: Overhead

Inleiding

Door de herziening van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is dit programma vanaf de begroting 2017 opgenomen. Door deze herziening worden de overheadkosten vanaf 2017 verantwoord op een taakveld "Overhead". Hierdoor wordt direct zichtbaar wat de overheadskosten van de gemeente zijn. De kenmerken van dit programma zijn anders dan in de andere programma's; om die reden wijkt de indeling ook af.

Doelstelling van het programma Overhead is om de raad op eenvoudige wijze meer inzicht te geven in de totale kosten van de overhead van de gehele organisatie en de raad ook meer zeggenschap over die kosten te geven. Om dit te kunnen vaststellen, wordt een definitie van het begrip overhead geïntroduceerd, waarbij we gebruik maken van de definities uit 'vensters voor bedrijfsvoering'.

Om inzicht te krijgen in alle elementen van de bedrijfsvoering zijn we in 2017 gestart met 'vensters voor bedrijfsvoering', een benchmarksysteem om inzicht te krijgen in alle elementen van de bedrijfsvoering. Vanaf de begroting 2018 worden de cijfers van de overhead conform de nieuwe methode toegelicht.

De definitie van overhead luidt: *alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces*. De definitie maakt het mogelijk een aantal kosten rechtstreeks toe te rekenen. Hieronder een samenvatting van wat onder overhead valt:

1. Leidinggevenden primaire proces
2. Financiën, toezicht en controle op eigen organisatie
3. Personeel en organisatie
4. Inkoop
5. Communicatie
6. Juridische zaken
7. Bestuursondersteuning
8. Informatie en automatisering
9. Facilitaire zaken en huisvesting
10. DIV (Documentatie en Informatie Voorziening)
11. Managementondersteuning primaire proces

De Cranendonckse vertaling van de overhead

In de begroting 2017 zetten we een eerste stap met betrekking tot de nieuwe richtlijn. In de begroting 2018 is een verdere stap gezet door de overhead verder uit te werken.

Voor 2019 verbeterden we de systematiek van de urenrekening. De gegevens zijn afgestemd op de nieuwe organisatie. De verbeterde systematiek van urenrekening is verwerkt in 2021. Op programmaniveau verandert daardoor dus het een en ander.

Vanaf 2018 corrigeren we de doorberekeningen voor de overhead. Deze moeten immers op een apart taakveld worden verantwoord. Dit betekent dat de doorberekende uren vanaf 2018 worden toegerekend exclusief overhead. Het taakveld overhead wordt apart zichtbaar gemaakt en niet meer verdeeld over de verschillende programma's. Door het centraal begroten van kosten van overhead gebeurt het berekenen van de "tarieven" extracomptabel.

De overhead bedraagt voor 2021 circa € 7,5 miljoen. Als percentage van de totale lasten van de begroting komt Cranendonck in 2021 tot een overheadpercentage van 13,19% (2020:11,55%).

Ten opzichte van de primaire begroting 2021 is de overhead circa € 1,3 miljoen hoger. Dit wordt veroorzaakt doordat:

- De salarissen zijn doorbelast op basis van de de doorbelasting die in de ramingen zijn gebruikt (op basis van voorcalculatie). Het gedeelte van salarissen dat daardoor niet wordt doorbelast aan de producten (en daardoor als overhead wordt aangemerkt) is daardoor hoger dan geraamd.
- De bijdrage in de bedrijfsvoering aan de GRSA2 hoger is (als gevolg van het nadelig resultaat 2021 van de GRSA2).
- In de primaire begroting het budget dienstverlening en ondernemingsraad niet in de overhead is meegenomen. Volgens de definitie behoren die wel tot de overhead.

In onderstaande tabel is de overhead gespecificeerd.

| Omschrijving | Bedrag x 1.000 |
|--|-------------------|
| Directie/leidinggevende en overig niet toe te rekenen aan producten in het primair proces (incl. OR) | 1.661 |
| Communicatie | 134 |
| Personeel & organisatie/HRM | 300 |
| Gemeentewerf/tractie | 215 |
| Facilitaire zaken/huisvesting | 721 |
| Ondersteuning | 216 |
| A2 samenwerking (exclusief W&I) | 4.218 |
| Visie op de organisatie | 29 |
| Totaal overhead | 7.494 |

Hoofdstuk 2 Paragrafen

Paragraaf bedrijfsvoering

1. De Gemeentelijk Schappelijke Regeling Samenwerking A2 (GRSA2)

Algemeen

De bedrijfsvoeringstaakgebieden van de gemeente zijn per 1 januari 2017 ondergebracht in de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking A2 gemeenten (GRSA2) van de gemeenten Cranendonck, Heeze-Leende en Valkenswaard. De dienstverlening van de GRSA2 heeft tot doel om de deelnemende gemeenten optimaal te faciliteren bij het realiseren van hun ambities. Dit door de uitvoering van de ondersteunende taken op het gebied van financiën, communicatie, personeel en organisatie, informatie-management, juridische zaken, inkoop, facilitaire zaken en bestuurs- en management ondersteuning. Daarnaast verzorgt de GRSA2 de uitvoerende werkzaamheden op het gebied van werk en inkomen voor de deelnemende gemeenten.

De takenbundeling op bedrijfsvoering moet voor de gemeente leiden tot meer kwaliteit, borging van de continuïteit, verminderde kwetsbaarheid, een versterking van de dienstverlening én het behalen van efficiencyvoordelen op de bedrijfsvoeringstaken in de periode 2017-2022, uitgaande van het takenpakket zoals dat is overgegaan naar de GRSA2 en de omstandigheden bij de start.

Wat heeft de GRSA2 gedaan in 2021?

Ook in 2021 heeft corona veel impact gehad op de maatschappij en onze organisaties. Wat we gerealiseerd hebben in 2021 is daarom gesplitst in Corona gerelateerde onderwerpen en andere onderwerpen.

Corona gerelateerd.

Onderstaande extra werkzaamheden die direct aan de coronacrisis gerelateerd zijn heeft de GRSA2 uitgevoerd:

- Optimaliseren beveiliging applicatie (MS Teams) ter ondersteuning van het thuiswerken.
- Uitbreiding van (digitale) functionaliteiten in MS Teams om het (thuis)werken te verbeteren en de onderlinge samenwerking beter te kunnen faciliteren.
- Inzet communicatie voor de coronawerkzaamheden van de veiligheidsregio
- De uitvoering van de Tozo en Tonk

Aandachtsgebieden bedrijfsvoering 2021

Harmoniseren en standaardiseren bedrijfsvoering

Voor een aantal bedrijfsvoeringstaakgebieden werd 6 jaar geleden al besloten tot applicatieharmonisatie. Dit moest hand in hand met de reorganisatie worden opgepakt en ondersteund vanuit I&A. Op het gebied van harmonisatie van de bedrijfsvoering processen en de bijbehorende ICT toepassingen zijn ook in 2021 weer stappen gezet:

- De implementatie van de (nieuwe) gezamenlijk VTH applicatie is in 2021 doorgevoerd. Deze applicatie is via regionale aanbesteding samen met ODZOB geselecteerd.
- Procesoptimalisaties binnen de administratie zijn verder doorgevoerd
- Uitrol van tweede fase Office365 (MS Teams)
- Verbeterplannen vanuit ENSIA/BIO projecten zijn verder afgerond.
- De basisinrichting van een nieuwe gezamenlijke vergunningen applicatie en het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) is afgerond. N.a.v. een gezamenlijke aanbesteding met de ODZOB ter voorbereiding op de komst van de omgevingswet.
- Het analoge archief is verder gedigitaliseerd zodat archiefstukken gemakkelijker toegankelijk zijn.

Digitaal (samen)werken en zaakgericht werken

De implementatie en uitrol van het zaakstelsel Excellence is in 2021 afgerond. Veel primaire processen zijn aangesloten waardoor we "digitaal" kunnen werken en ook burgers en bedrijven beter via de digitale kanalen de dienstverlening vanuit de gemeenten kunnen afnemen.

Naast de koppeling met de applicatie Zorgned, iBurgerzaken en Key2Subsidies, zijn o.a. ook de processen voor grondexploitatie en bezwaar & beroep sociaal domein, subsidies, kinderopvang, gastouderschap en leerlingbegeleiding en terugbelnotities ingevoerd.

Het Document Management Systeem (DMS) is vervangen, waardoor we ook hier een slag hebben gemaakt in het gebruiksvriendelijker en efficiënter werken. Het nieuwe DMS Alfresco is gekoppeld aan het zaakstelsel Excellence. Met een directe koppeling aan het zaakstelsel worden zaken daardoor niet alleen uniformer vastgelegd, maar zijn ook processen beter ingericht en geborgd.

Personeel & organisatie

De focus in 2021 heeft gelegen in het neerzetten van een goede basis in het systeem voor EHRM. Een aantal processen zijn (digitaal) ingericht in het systeem en sommige rapportages irt HRM zijn digitaal te ontsluiten. Er is gestart met het digitaliseren van de personeelsdossiers, er is nog geen toegang beschikbaar. Hiermee kan invulling gegeven worden aan het click-call-face principe wat als geldend principe geldt voor de ondersteuning vanuit de GRSA2.

Juridische zaken

Invoering Wet Open overheid (WOO).

Deze wet is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (WOB). De WOO verplicht overheden en semi-overheden om informatie die openbaar is, rechtstreeks toegankelijk te maken. De wet zal op 1 mei 2022 in werking treden. In 2021 is reeds gestart met de inrichting en implementatie van de consequenties van deze wet.

Wet elektronische publicaties (WEP)

Op 1 juli 2021 is de WEP in werking getreden. De WEP is een belangrijke wijziging in de Bekendmakingswet, de Algemene wet bestuursrecht en de Gemeentewet. De wet heeft als doelstelling om burgers volledig digitaal te informeren over besluiten die impact hebben op de leefomgeving. Het project om deze nieuwe wet en de uitvoering goed te borgen is uitgevoerd en afgerond.

Financiën

Rechtmatigheidsverklaring

De rechtmatigheidsverklaring zou vanaf 2021 anders ingericht moeten zijn. In plaats van de controlerend accountant, wordt het College van burgemeester en wethouders nu zelf verantwoordelijk voor het afgeven van een rechtmatigheidsverklaring. Echter de (wettelijke) invoering van de rechtmatigheidsverklaring is uitgesteld. Naar verwachting zal het eerste kwartaal van 2022 een besluit genomen worden over de daadwerkelijke invoering. Het project om de nieuwe structuur van de verklaring te borgen, is gestart in 2021 en loopt door in 2022.

2. De organisatieontwikkeling

Eind 2021 is door de gemeentesecretaris een 100 dagen analyse gedeeld met college en organisatie. Hieruit is naar voren gekomen dat een herijking is vereist van de organisatievisie en in het verlengde daarvan het werken in zelfsturende teams. Er is een gebrek aan duidelijkheid en nabijheid geconstateerd in de organisatie alsook tussen de organisatie en bestuur en de organisatie en het samenwerkingsverband A2. Er is noodzaak tot een basis op orde (systemen, structuur, sturing, processen, omgang etc.). De opgaven waarvoor de gemeente staat, gecombineerd met een op slot zittende arbeidsmarkt vraagt ook hierin om besluiten op vorm, inhoud en beschikbare middelen (geld en capaciteit). Er is een duurzame en vitale organisatie nodig voor een goede dienstverlening én uitvoering van de opgaven/opdrachten.

3. Het P-budget 2021

Bij de vaststelling van de kadernota 2018 is in het kader van realistisch begroten voorgesteld om vanaf 2018 indexeringen toe te passen. De indexering (3%) op het P-budget is als stelpost verwerkt in de begroting 2021.

Begin 2022 is er pas overeenstemming bereikt over de CAO 2021, de financiële consequenties voor 2021 zijn €139.511 (waarvan € 29.375 als corona-kosten verantwoord gaat worden), per saldo dus kosten tlv het p-budget van €110.136. Omdat de indexering op het P-budget 2021 van € 220.000 was verwerkt op de stelposten, zijn de gevolgen in onderstaande tabel apart vermeld.

In onderstaande tabel staat weergegeven hoe het P-budget voor 2021 is opgebouwd.

| | 2021 begroot | 2021 werkelijk | Vershil |
|---|--------------|----------------|---------|
| Niet-beïnvloedbare kosten (Bestuur en Raad) | 1.162.000 | 1.113.000 | 49.000 |
| Opleiding en secundaire arbeidsvoorwaarden | 330.000 | 238.000 | 92.000 |
| Administratieve kosten | 259.000 | 261.000 | -2.000 |
| Totale salariskosten | 7.273.000* | 7.360.000 | -87.000 |
| Stelposten | 220.000 | 110.000 | 110.000 |
| Totaal P-budget | 9.244.000 | 9.082.000 | 162.000 |

*in de begroting stond een bedrag van € 7.121.000, het verschil van € 152.000 wordt veroorzaakt door een begrotingswijziging van € 70.000 (jaarrekening 2020) en een interne overheveling van € 82.000 door de aanpassing van het rekeningschema.

Het verschil van € 162.000 op het totale P-budget kan als volgt verklaard worden:

| | | |
|---|-----------|---|
| + | € 49.000 | Lagere uitkering pensioenen oud-wethouders en salariskosten wethouders |
| + | € 92.000 | Lagere reiskosten en kosten WKR, beide als gevolg van corona |
| - | € 87.000 | Hogere salariskosten, in de maand december hebben we een afrekening ontvangen, dit wordt veroorzaakt door premies op het IKB budget |
| + | € 110.000 | Voordeel indexering |
| + | € 162.000 | Totaal |

Totaal personeelskosten

Het totaal aan personeelskosten, zowel voor vaste formatie als voor de inhuur, is in 2021 gefinancierd uit vier verschillende bronnen: het P-budget, het budget van majeure projecten, het budget van overige projecten en de GREX. Onderstaande tabel geeft het totaal aan personeelskosten voor de jaren 2019, 2020 en 2021 weer.

| Totaal personele kosten | 2021 | 2020 | 2019 |
|-------------------------|-----------|-----------|-----------|
| P-budget | 9.024.000 | 8.600.000 | 8.151.000 |
| GREX | 0 | 0 | 77.000 |
| Majeure projecten* | - | 46.000 | 42.000 |
| Overige projecten | | 1.115.000 | 1.223.000 |
| Totaal | 9.024.000 | 9.761.000 | 9.493.000 |

*De afzonderlijke rapportage op majeure projecten is vanaf 2021 vervallen

Externe inhuur

De raad heeft de wens uitgesproken om de externe inhuur te verminderen. Onderstaand een overzicht van de totale inhuur in 2021, 2020, 2019. We zien in 2021 weer een daling ten opzichte van voorgaande jaren. Door de geslaagde wervingscampagne eind 2020 waren vrijwel alle vacatures ingevuld. Eind 2021 zijn er weer nieuwe vacatures ontstaan.

| Kosten van inhuur | 2021 | 2020 | 2019 |
|--------------------------------------|-----------|-----------|-----------|
| Binnen P-budget | 596.000 | 1.367.000 | 877.000 |
| GREX | 0 | 0 | 0 |
| Overige projecten | 1.357.000 | 1.115.000 | 1.223.000 |
| | | | |
| Majeure projecten | | | |
| - Ontwikkeling wegenstructuur | 0 | 0 | 0 |
| - Centrumplan Budel | 0 | 0 | 0 |
| - Gebiedsvisie 'Kansen over grenzen' | 0 | 0 | 42.000 |
| - Bestemmingsplan DIC | 0 | 0 | 0 |
| - Baronie van Cranendonck | 0 | 46.000 | 77.000 |
| Totaal | 1.953.000 | 2.528.000 | 2.219.000 |

Geconcludeerd kan worden:

- Dat de inhuurkosten 2021 binnen het P-budget lager zijn dan voorgaande jaren. De belangrijkste oorzaak is de invulling van vacatures door de wervingscampagne. Een andere factor die meespeelt is dat het op een aantal openstaande vacatures niet gelukt is om tijdelijke inhuur te vinden door de krapte op de arbeidsmarkt en dat vacatures steeds moeilijker ingevuld worden.
- De inhuur kosten zit voornamelijk in de inhuur van medewerkers die de werkzaamheden voor de BRP-straat bij het COA uitvoeren, van medewerkers bij de uitvoering sociaal domein, medewerkers voor het project Buitenkans, handhaving en vitale gemeenschappen.

Paragraaf informatiebeveiliging en privacy

Verantwoordingstraject ENSIA

Jaarlijks dient de gemeente te voldoen aan ENSIA. Dit is een verplichting bestaande uit een zogenaamde zelfevaluatie d.m.v. vragenlijsten voor verschillende domeinen, aangevuld met een audit door een externe IT-auditor specifiek voor de domeinen DigiD en Suwinet. De zelfevaluatie is tijdig ingediend. De IT-audit voor DigiD en Suwinet heeft op het moment van schrijven plaatsgevonden. De auditor moet hierover nog formeel een assurance rapportage afgeven.

Bewustwording

We hebben afgelopen jaar extra aandacht besteed aan de digitale leeromgeving. Het doel hiervan is om over informatiebeveiliging en privacy de kennis te vergroten en het bewustzijn te verhogen. Hierdoor raken de medewerkers bekend met veilig gedrag en kunnen ze risico's rondom informatiebeveiliging en privacy beter herkennen.

Hiernaast zijn er zogenaamde roadshows gegeven waarbij verschillende afdelingen zijn bezocht. Er is tijdens deze roadshows een presentatie gegeven en er was ruimte om vragen te stellen over wat informatiebeveiliging en privacy betekent voor de dagelijkse werkzaamheden van de medewerkers. Er is ook aan de gemeenteraad een presentatie gegeven over informatiebeveiliging en privacy.

Governance

Om informatiebeveiliging en privacy in alle lagen van de organisatie te implementeren en borgen zijn de overlegstructuren die in 2020 zijn opgestart ook voortgezet in 2021. Tijdens deze gesprekken met o.a. de portefeuillehouders is er stilgestaan bij landelijke en interne ontwikkelingen en wat dit betekent voor onze organisatie.

Informatiebeveiligingsincidenten en datalekken

Door de inzet op het vergroten van kennis en het verhogen van bewustzijn wordt binnen de gemeente bewuster omgegaan met gevoelige informatie en persoonsgegevens. Door de verbeterde bewustwording worden meer datalekken gemeld. In 2021 hebben er twee datalekken plaatsgevonden. Hiervan zijn er geen bij de Autoriteit Persoonsgegevens gemeld.

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft inzicht in de robuustheid van de gemeentelijke begroting en de gemeentelijke financiële positie. In deze paragraaf beschrijven wij hoe sterk de gemeente is om onvoorziene, financiële tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat het beleid daarvoor veranderd hoeft te worden. Om dit te kunnen beoordelen, moeten we inzicht hebben in de omvang en achtergronden van de aanwezige weerstandscapaciteit en de risico's die voor onze gemeente aanwezig zijn. In de afgelopen jaren hebben we ons risicomangement verder doorontwikkeld. Een onverwachte gebeurtenis zoals de coronacrisis met allerlei financiële effecten onderstreept nog maar eens het belang van een toereikend weerstandsvermogen en van (voor zover mogelijk) een adequate risicobeheersing.

Invloed van Corona op de risico's en het weerstandsvermogen

We zijn als maatschappij vanaf 2020 geconfronteerd met het coronavirus, dit heeft een enorme impact op het dagelijks leven van de samenleving en de economie. Bij de jaarlijkse actualisatie van deze paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing is nooit rekening gehouden met een integraal risico van deze omvang. Het is niet in te schatten hoe het virus zich verder ontwikkeld en wat de financiële gevolgen hiervan zijn. Het benadrukt nogmaals het belang van een solide financiële positie om onverwachte tegenvallers te kunnen opvangen.

Drie soorten risico's

Bij het inventariseren van risico's is het van belang om een onderscheid te maken tussen jaarlijks terugkerende risico's en risico's die specifiek zijn voor een bepaald jaar. Er zijn risico's, zoals onzekerheden ten aanzien van de hoogte van de algemene uitkering, die van invloed zijn op het beleid van de gemeente, die elk jaar voorkomen en daarmee structureel van aard zijn. Dit betekent echter niet dat de kans op het risico en het financieel gevolg bij het voorkomen van het risico elk jaar hetzelfde is. Deze risico's worden elk jaar opnieuw gekwantificeerd.

Daarnaast zijn er risico's die specifiek zijn voor een bepaald jaar, omdat er in dat jaar bijvoorbeeld een project loopt dat risico's met zich meebrengt. Dit soort risico's, zoals vertraging van een project door externe omstandigheden, moet elk jaar opnieuw in beeld worden gebracht. Bepaalde ontwikkelingen, spelen niet elk jaar en zijn daardoor enkel in bepaalde jaren een risico.

Het risicoprofiel verschilt hierdoor van jaar tot jaar. Niet alleen de risico's verschillen qua kans en impact, maar ook de benodigde weerstandscapaciteit verschilt per jaar.

Naast jaarlijkse, structurele risico's en specifieke risico's per jaar zijn er ook nog risico's die niet te kwantificeren zijn. Hierbij gaat het om risico's die niet uit te drukken zijn in financiële middelen, maar waar we wel rekening mee moeten houden. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het aantal eenmansfuncties dat er binnen de gemeente aanwezig is. Bij het uitvallen van een medewerker die op eenmansfunctie zit, kan bijvoorbeeld de uitvoering van taken stagneren. Het is echter lastig in te schatten wat de financiële gevolgen hiervan zijn, maar het is wel degelijk een risico dat we als organisatie lopen.

Wat is weerstandscapaciteit?

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden die de gemeente heeft om niet begrote kosten, die onverwacht en substantieel zijn, op te vangen. Hierbij kan een onderscheid worden gemaakt tussen incidentele en structurele weerstandscapaciteit. Incidentele weerstandscapaciteit is het vermogen om calamiteiten en andere eenmalige tegenvallers op te kunnen vangen, zonder dat dit invloed heeft op de uitvoering van taken op het huidige niveau. Structurele weerstandscapaciteit omvat de middelen die permanent ingezet kunnen worden om tegenvallers in de lopende exploitatie op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van de programma's. Hoe groot de totaal beschikbare weerstandscapaciteit moet zijn, is afhankelijk van de risico's die de gemeente loopt.

De beschikbare incidentele weerstandscapaciteit is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- De algemene reserve voor enerzijds het opvangen van risico's waarvoor geen voorziening is getroffen zonder dat de uitvoering van het reguliere beleid van de gemeente wordt verstoord (= ondergrens) en anderzijds een vrij aanwendbaar deel.
- De algemene reserve grondexploitatie (ARG) is het onderdeel van de weerstandscapaciteit dat gereserveerd is voor het opvangen van risico's met betrekking tot de grondexploitatie. Voor een verdere toelichting verwijzen we naar de paragraaf grondbeleid.
- Vanuit het BBV is de gemeente verplicht om een post 'onvoorziene uitgaven' op te nemen in de begroting. Deze post is bedoeld voor het opvangen van onvoorzienbare, niet uitstelbare en onontkoombare uitgaven.
- De vrij aanwendbare bestemmingsreserves zijn reserves waaraan de gemeente een bepaalde bestemming heeft gegeven. Er is echter voor gekozen om de vrij aanwendbare bestemmingsreserves niet mee te nemen in de beschikbare weerstandscapaciteit. Aanwending van deze reserves kan namelijk negatieve gevolgen hebben voor bestaande voorzieningen.
- Stille reserves bestaan uit het verkoopresultaat (verkoopopbrengst minus lagere boekwaarde) van bijvoorbeeld groenstroken, gronden, gebouwen en aandelen, voor zover de verkoop binnen één jaar te realiseren is, de verkoop niet leidt tot een gat in de begroting en de verkoop de taakuitoefening van de gemeente niet aantast. Voor het bepalen van de beschikbare weerstandscapaciteit is echter besloten om dit niet mee te nemen.

Naast de incidentele weerstandscapaciteit, heeft de gemeente nog de mogelijkheid om de structurele weerstandscapaciteit te verhogen. Er is namelijk een deel onbenutte belastingcapaciteit: bij het heffen van de OZB zitten we op dit moment nog niet aan de maximaal te heffen belasting. Hier zit nog ruimte voor de gemeente, waardoor het deel uit maakt van de beschikbare weerstandscapaciteit. Indien het nodig is, kan de OZB verhoogd worden, zodat risico's opgevangen kunnen worden.

In de onderstaande tabel staat aangegeven op welke manier de beschikbare weerstandscapaciteit is opgebouwd.

| Beschikbare weerstandscapaciteit * € 1.000,-- | 31-12-2020 | 31-12-2021 |
|---|------------|------------|
| Algemene Reserve | 9.957 | 12.779 |
| Algemene Reserve Grondexploitatie (ARG) | 379 | 577 |
| Onvoorziene uitgaven | 10 | 10 |
| Stille Reserves | pm | pm |
| Totaal incidentele weerstandscapaciteit | 10.346 | 13.366 |
| Eigenaar woning | 1.362 | 1.440 |
| Eigenaar niet-woning | 0 | 0 |
| Gebruiker niet-woning | 0 | 0 |
| Totaal structurele weerstandscapaciteit | *1.362 | *1.440 |
| *Globaal op basis van ruimte 2020 | | |
| Totaal weerstandsvermogen | 11.708 | 14.806 |

Hoe is bepaald hoeveel weerstandscapaciteit we nodig hebben?

Om te bepalen of het weerstandsvermogen voldoende is, is naast de beschikbare weerstandscapaciteit ook inzicht nodig in de benodigde weerstandscapaciteit. Om de benodigde weerstandscapaciteit te bepalen, zijn de risico's die onze gemeente loopt organisatie-breed in kaart gebracht. Bij elk risico dat is genoemd in de inventarisatie, is aangegeven wat het risico inhoudt, wat de gevolgen zijn mocht het risico zich voordoen, welke beheersmaatregelen er eventueel genomen zijn en wat de maximale financiële gevolgen zijn (de impact). Op basis van deze analyse is de benodigde weerstandscapaciteit bepaald.

Onze top 10 aan risico's

In de onderstaande tabel presenteren we de top 10 van de risico's. In totaal zijn er ca. 100 risico's in beeld gebracht. In deze top 10 bevinden zich risico's die enerzijds een grote kans hebben om voor te komen en anderzijds als ze voorkomen, substantiële financiële gevolgen hebben.

| | Risico | Gevolgen | Maatregelen | Kans x impact / financiële gevolgen |
|---|---|--|--|-------------------------------------|
| 1 | Hogere kosten en lagere baten als gevolg van een pandemie | Door pandemie kan een economische recessie ontstaan. De inkomsten van het Rijk en andere inkomsten worden lager. Verder stijgen de kosten (o.a. bijstandsuitkeringen, beroep op zorg etc.). | In de begroting kan een bedrag worden opgenomen. Zorgen dat de organisatie wendbaar is om hier mee om te gaan. | € 550.000 |
| 2 | De noodzaak tot indiceren van specialistische jeugdzorg is groter dan het beschikbare budget | Overschrijding van het beschikbare budget | De indicaties worden getoetst voordat ze worden afgegeven door de consultant. Daarnaast worden de budgetplafonds maandelijks gemonitord, zodat dreigende overschrijding tijdig gesignaleerd wordt en bijsturing mogelijk is. | € 500.000 |
| 3 | Door externe omstandigheden stagneert de verkoop van (gemeentelijke) gronden e.d. | Er ontstaan tekorten op de grondexploitatie. | Voor een verdere onderbouwing verwijzen we naar de paragraaf grondbeleid. | € 364.000 |
| 4 | Toename van cyberdreigingen | De afgelopen periode laat een toename van incidenten en cyberdreigingen zien. Gevolg is het platleggen van infrastructuur ICT en kosten voor het opbouwen infrastructuur ICT, herstellen van data etc. | Cranendonck conformeert zich aan de beveiligingsmaatregelen zoals genoemd in BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid). Via auditverplichting ENSIA legt gemeente hierover verantwoording af | € 300.000 |
| 5 | De competenties van het personeel blijven achter en we kunnen onvoldoende gekwalificeerd personeel werven, terwijl de omgeving blijft veranderen. | Het verandervermogen van de eigen organisatie is niet voldoende, wat leidt tot tijdsverlies en overvraging van personeel. Het gevolg is dat men fouten maakt en personeel uitvalt. | Met de nieuwe visie op de organisatie en het implementatieplan wordt er gewerkt om dit risico te verkleinen / op te vangen. Ook is de afgelopen jaren al ingezet op verbetering van de competenties van het personeel. | € 270.000 |
| 6 | Plannen of bezuinigingen van hogere overheden leiden tot extra verplichte, maar niet begrote kosten voor de gemeente | Door extra verplichte uitgaven (o.a. omgevingswet, duurzaamheid) of minder inkomsten door verlaging van uitkeringen of subsidies, wordt het budget dat de gemeente zelf kan beïnvloeden en inzetten lager. | | € 250.000 |

| | Risico | Gevolgen | Maatregelen | Kans x impact / financiële gevolgen |
|----|---|---|---|-------------------------------------|
| 7 | Ontbreken risicoreserve GRSA2 | GRSA2 is onvoldoende in staat om onverwachte financiële tegenvallers op te kunnen vangen | Bijsturen via afvaardiging in bestuur GRSA2 | € 234.000 |
| 8 | Bezuiniging-operaties De raad besluit om bezuinigingen door te voeren, bijvoorbeeld door het hanteren van een nullijn op het P-budget. | Door bezuinigingen kan de dienstverlening voor de externe en interne klant onder druk komen te staan. Als met bezuinigingen niet ook een efficiencyslag gemaakt wordt, zal de kwaliteit van de dienstverlening verlagen. De controle op en de dienstverlening aan interne klanten komt onder druk te staan en doorlooptijden zullen mogelijk oplopen. | | € 200.000 |
| 9 | De begroting van de GR-en is niet toereikend, waardoor de gemeente bij moet betalen en meer moet betalen aan de gemeenschappelijke regeling dan begroot | Het gevolg is dat de gemeente meer uitgaven krijgt. | De raad kan via het zienswijze traject op de begrotingen invloed uitoefenen op de bedrijfsvoering van de GR-en. | € 200.000 |
| 10 | Na bodemonderzoek blijkt er bodemverontreiniging aanwezig te zijn, waardoor de gemeente verplicht is tot sanering. | Hiervoor zijn onvoldoende financiële middelen beschikbaar | | € 175.000 |

Totaalbedrag top-10 risico's 2020 en 2021

In 2021 bedroeg het totaalbedrag voor de top-10 risico's € 3.043.000. In 2020 is dit een bedrag van € 3.332.500. Dit verschil kan enerzijds worden verklaard doordat we de risico's van met name de grondexploitaties en de plannen voor bezuinigingen van de hogere overheden lager inschatten dan in 2020. Anderzijds hebben wij voor 2021 een risico opgenomen voor de gevolgen die voortvloeien uit de toename van cyberdreigingen.

De schadeclaim die voortvloeit uit de weigering van de aanvraag omgevingsvergunning supermarkt Budel is niet in de risicobeheermatrix opgenomen. In het verleden heeft de initiatiefnemer reeds een schadeclaim voor het niet tijdig kunnen exploiteren van een supermarkt neergelegd bij de gemeente van circa 2,2 miljoen euro. Recentelijk heeft de initiatiefnemer deze claim aangepast naar circa 5,1 miljoen euro. Deze niet nader onderbouwde claim bestaat uit schade ten gevolgen van onrechtmatig handelen en planschade. Wij merken hierbij op dat dit schadebedrag géén vaststaand gegeven is en dat het de vraag is of de rechter dit schadebedrag zal toekennen. Voor meer informatie verwijzen we naar de toelichting op de balans (onderdeel niet uit de balans blijvende verplichtingen).

Risico's met of zonder beheersmaatregel

Op het moment dat de risico's in beeld zijn, ontstaat natuurlijk de vraag hoe we die risico's beheersen. In bovenstaande tabel is nog niet voor elk risico een beheersmaatregel opgenomen. Maatregelen om het risico te verminderen kunnen oorzaakgericht of gevolggericht zijn. De eerste zorgen ervoor dat de kans dat de gebeurtenis optreedt, kleiner wordt. De gevolggerichte maatregelen zorgen ervoor dat de schade minimaal is wanneer de gebeurtenis toch plaatsvindt. In bovenstaande tabel is nog niet bij elk risico een beheersmaatregel benoemd. Dit is een vervolgstap die de organisatie nog moet zetten. Belangrijk om in het achterhoofd te hebben, is dat niet elk risico af te dekken valt met een beheersmaatregel. Een beheersmaatregel kan zo complex en/of duur van aard zijn, dat deze niet opweegt tegen het risico dat gelopen wordt.

Cranendonck kent een goede risicospreiding

Cranendonck kent een goede risicospreiding over de verschillende categorieën. De risico's die geïnventariseerd zijn, zijn verspreid over een groot aantal beleidsvelden en ook over verschillende categorieën. Daarnaast is ook het aantal risico's dat een groot financieel gevolg heeft, in combinatie met een hoge kans van voorkomen, in evenwicht met de minder waarschijnlijke risico's.

Focus aanbrengen ten aanzien van sturing op risico's

Als we kijken naar de sturing op de risico's heeft het weinig zin om flink te sturen op risico's met een kleine impact en een kleine kans. Om gestructureerd om te gaan met risico's en te focussen op risicobeheersing richten we ons op de risico's boven de € 250.000 en die een kans van 70% of meer hebben dat ze voor komen.

Het weerstandsvermogen wordt berekend aan de hand van de beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit. De beschikbare weerstandscapaciteit is € 14.806.000. Hier staat een benodigde weerstandscapaciteit tegenover van € 6.203.000. Dit is de optelsom van alle risico's die zijn geïnventariseerd (en dus niet alleen de eerder gepresenteerde top 10). In vergelijking met vorig jaar is de benodigde weerstandscapaciteit gedaald. Dit is deels verklaarbaar uit het feit dat risicomangement breder is uitgezet en er kritisch wordt gekeken naar mogelijke risico's (o.a. toename cyberdreigingen). Verder zijn er beheersmaatregelen genomen waardoor de risico's zijn verkleind (o.a. grondexploitaties). Dit houdt echter niet in dat de kans dat alle risico's zich voordoen groter is geworden; er is enkel kritischer gekeken naar mogelijke risico's en de bewustwording is daarmee ook vergroot.

Conclusie: Op dit moment hebben we ruim voldoende weerstandsvermogen. Met de beschikbare weerstandscapaciteit kunnen we alle risico's ruim 2 keer opvangen.

Zoals eerder vermeld is in 2015 gestart met een brede risico-inventarisatie. In de aankomende jaren vindt een verdere kwaliteitsverbetering plaats ten aanzien van de beoordeling en inschatting van de risico's en wordt ook bepaald hoe Cranendonck om moet gaan met de situatie waarin verschillende risico's tegelijk voordoen. Wat betreft de betekenis hiervan voor de ondergrens van de Algemene reserve zal bij een eerstvolgende doorontwikkeling van deze paragraaf een voorstel worden gedaan.

Financiële kengetallen

Het is verplicht om in deze paragraaf vijf financiële kengetallen op te nemen. Naast de kengetallen wordt een beoordeling van de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie tot de financiële positie opgenomen. De kengetallen en beoordeling zijn enerzijds bedoeld om de financiële positie inzichtelijker te maken. Anderzijds zijn de kengetallen bedoeld om gemeenten met elkaar vergelijkbaar te maken.

Het opnemen van deze kengetallen past in het streven naar meer transparantie. Daarnaast stelt het de raad in staat om op een eenvoudigere manier inzicht te krijgen in de financiële positie en de baten en lasten van de gemeente. Deze kengetallen drukken namelijk de verhouding uit tussen bepaalde onderdelen van de begroting. Daarnaast maken de getallen inzichtelijk over hoeveel (financiële) ruimte de gemeente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Hiermee geven ze inzicht in de financiële weerbaar- en wendbaarheid van de gemeentelijke begroting.

Wat betekenen deze financiële kengetallen?

1. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte geldleningen

De netto schuldquote geeft het niveau van de schuldenlast van de gemeente weer, ten opzichte van de eigen middelen. Ook geeft het een indicatie van de druk op de rentelasten en de aflossingen op de exploitaties. Dit kengetal geeft aan hoeveel schuld een gemeente kan dragen. Vanaf 100% blijft te weinig leencapaciteit over om financiële tegenvallers op te vangen. Bij 130% of hoger is sprake van een zeer hoge schuld. Dit kengetal is gevoelig voor schommelingen in inkomsten.

Een hoge netto schuldquote hoeft niet per definitie een probleem te zijn: deze kan veroorzaakt zijn door afgesloten leningen die worden doorgeleend aan bijvoorbeeld woningcorporaties die op hun beurt weer jaarlijks aflossen. Om inzicht te krijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote

zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. Hierdoor wordt inzichtelijk wat het aandeel van verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast.

| Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte geldleningen | | art BBV | Rek. | Rek. | Begr. |
|---|------------------------------------|---------|--------|--------|--------|
| | Per 1 januari van het jaar: | | 2020 | 2021 | 2021 |
| A | Vaste schulden | 46 | 30.559 | 28.386 | 30.544 |
| B | Netto vlottende schuld | 48 | 3.678 | 4.100 | 2.725 |
| C | Overlopende passiva (excl. Grexen) | 49 | 6.206 | 3.926 | 1.241 |
| D | Financiële activa | 36 | -1.734 | -1.883 | -473 |
| E | Uitzettingen < 1 jaar | 39 | -9.153 | -8.873 | -6.500 |
| F | Liquide middelen | 40 | -215 | -598 | -128 |
| G | Overlopende activa | 40a | -3.656 | -3.846 | -110 |
| | Totaal A t/m G | | 25.685 | 21.212 | 27.298 |
| H | Totale baten | 17 | 56.441 | 56.807 | 49.627 |
| Netto schuldquote ongecorrigeerd ed. (A + B + C - E - F - G)/H x 100% | | | 48,6 | 40,7 | 56,0 |
| Netto schuldquote gecorrigeerd ed. (A + B + C - D - E - F - G)/H x 100% | | | 45,5 | 37,3 | 55,0 |

2. Solvabiliteitsratio

Dit kengetal drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen en geeft daarmee inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Normaal bevindt de solvabiliteitsratio van een gemeente zich tussen de 80% en 30%. Bij een solvabiliteitsratio tussen de 30% en de 20% moet de gemeente oppassen en bij minder dan 20% is het bezit met zeer veel schuld belast. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente.

| Solvabiliteitsratio | art BBV | Rekening 2020 | Rekening 2021 | Begroting 2021 |
|---------------------|---------|---------------|---------------|----------------|
| A Eigen vermogen | 43 | 22.624 | 26.119 | 17.517 |
| B Balanstotaal | | 71.244 | 71.435 | 69.792 |
| Solvabiliteitsratio | | 31,8 | 36,6 | 25,1 |

3. Grondexploitatie

De grondexploitatie kan een grote impact hebben op de financiële positie van de gemeente. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. Terugverdienden betekent het aflossen van de schuld en het goedmaken van de rentelasten. Het kengetal geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. Het is dus belangrijk om te kunnen bepalen of er een reële verwachting is of de grondexploitatie kan bijdragen in de verlaging van de schuld.

| Grondexploitatie | art BBV | Rekening 2020 | Rekening 2021 | Begroting 2021 |
|-------------------------------------|---------|---------------|---------------|----------------|
| A Bouwgronden (niet) in exploitatie | | -900 | -1.036 | -66 |
| B Totale baten | 17 | 56.441 | 56.807 | 49.627 |
| Grondexploitaties A/B * 100% | | -1,6 | -1,8 | -0,13 |

4. Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Hiervoor gebruiken we het kengetal structurele exploitatieruimte. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat er wordt

gekeken naar de structurele baten en lasten ten opzichte van de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn.

| Structurele exploitatieruimte | | Rekening 2020 | Rekening 2021 | Begroting 2021 |
|-------------------------------|--|------------------|------------------|-------------------|
| | Jaar: | | | |
| A | Totale structurele lasten | 56.158 | 55.917 | 50.207 |
| B | Totale structurele baten | 55.134 | 55.901 | 49.627 |
| C | Totale structurele toevoegingen aan de reserves | 80 | 80 | 80 |
| D | Totale structurele onttrekkingen aan de reserves | 100 | 118 | 118 |
| E | Totale baten | 56.441 | 56.807 | 49.627 |
| | Structurele exploitatieruimte $(B-A) + (D-C)/(E) \times 100\%$ | -1,8% | 0,0% | -1,09% |

5. Belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishouden

De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin een financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar opgevangen kan worden en of er ruimte is voor nieuw beleid. Om deze ruimte te kunnen weergeven is een ijkpunt nodig. Er is gekozen om de belastingcapaciteit te relateren aan landelijk gemiddelde tarieven, ook omdat er behoefte is om inzicht te hebben in de lokale tarieven van omliggende gemeenten. De belastingcapaciteit wordt gerelateerd aan de hoogte van de gemiddelde woonlasten (OZB, rioolheffing en reinigingsheffing). Daarnaast wordt er ook gekeken naar de riool- en afvalstoffenheffing. Bij de beoordeling van dit kengetal kan daarnaast worden vermeld welke ruimte er is ten opzichte van het te heffen tarief.

| Woonlasten meerpersoonshuishouden | Rekening 2020 | Rekening 2021 | Begroting 2021 |
|--|------------------|------------------|-------------------|
| A OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde | 332 | 348 | 348 |
| B Rioolheffing voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde | 198 | 202 | 202 |
| C Afvalstoffenheffing voor een gezin | 236 | 274 | 274 |
| D Eventuele heffingskorting voor een gezin | 0 | 0 | 0 |
| E Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde | 766 | 824 | 824 |
| F Woonlasten landelijke gemiddelde voor gezin in t-1 (Coelo) | 735 | 773 | 773 |
| G Woonlasten t.o.v. landelijke gemiddelde $(E/F) \times 100\%$ | 104 | 107 | 107 |

Paragraaf verbonden partijen

Algemeen

De gemeente Cranendonck heeft bestuurlijke en financiële belangen in verschillende verbonden partijen, te verdelen in gemeenschappelijke regelingen, deelnemingen en samenwerkingsverbanden.

Als een gemeente zowel een bestuurlijk als een financieel belang heeft in een andere organisatie, spreken we van een verbonden partij. Een bestuurlijk belang betekent dat de gemeente een zetel heeft in het bestuur of dat de gemeente stemrecht heeft. Met een financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van een faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de partij verhaald kunnen worden op de gemeente.

Gemeenschappelijke regelingen/stichtingen

- GRSA2 samenwerking
- GGD
- Keyport 2020
- Metropoolregio Eindhoven
- Omgevingsdienst Zuidoost Brabant
- Regionaal samenwerkingsverband openbaar basisonderwijs De Kempen
- Veiligheidsregio Brabant Zuidoost
- Werkvoorzieningsschap de Risse

Deelnemingen

- Bank Nederlandse Gemeenten
- NV Brabant Water

Samenwerkingsverbanden

- Stichting Bureau Inkoop en aanbesteding Zuidoost Brabant (BIZOB)
- Regionaal Informatie- en Expertise centrum (RIEC)
- Veiligheidshuis

Gemeenschappelijke regelingen/stichtingen

| A2 samenwerking | |
|------------------------------------|---|
| Vestigingsplaats | Heeze- Leende |
| Rechtsvorm | Gemeenschappelijke regeling |
| Bestuurlijk verantwoordelijk: | R. van Kessel |
| Zitting in dagelijks bestuur | Ja, college van B&W |
| Belang op basis van stemverhouding | 33.3% |
| Relatie met programma | Programma 5: bestuur en algemene dekkingsmiddelen |
| Doel | De gemeenten Cranendonck, Heeze-Leende en Valkenswaard zijn de onderlinge samenwerking aangegaan vanuit de overtuiging dat dit de individuele bestuurskracht en identiteit van de afzonderlijke gemeenten versterkt. Het behoud van kwaliteit, het borgen van de continuïteit, het verbeteren van de dienstverlening en het verminderen van de kwetsbaarheid en (op termijn) efficiencyvoordelen zijn voor alle gemeenten belangrijke motieven om een nieuwe stap in de samenwerking te zetten. |
| Bestuurlijke ontwikkelingen | <p>Algemeen:</p> <p>De grootste uitdaging in 2021 was de opvang van de gevolgen van de coronacrisis voor de gemeenten. Dit heeft zich laten gelden in de uitvoering van de taken binnen het programma W&I maak ook binnen het programma overhead (bedrijfsvoering). We hebben de uitgaven/meerkosten ten gevolge van de coronacrisis zichtbaar gemaakt in vergelijking met onze reguliere werkzaamheden.</p> <p>Programma OVERHEAD</p> <ul style="list-style-type: none"> • Optimaliseren beveiliging applicatie (MS Teams) ter ondersteuning van het thuiswerken. • Uitbreiding van (digitale) functionaliteiten in MS Teams om het (thuis)werken te verbeteren en de onderlinge samenwerking beter te kunnen faciliteren. • Inzet communicatie voor de coronawerkzaamheden van de veiligheidsregio • Fijnstructuur: In 2021 is het rapport van onderzoeksbureau &vande Laar opgeleverd en heeft besluitvorming over de op te volgen aanbevelingen plaatsgevonden. Er is een routekaart ontwikkeld om invulling te geven aan deze aanbevelingen. • Rechtmatigheid: Het project om de nieuwe structuur van de verklaring te borgen, is gestart in 2021 en loopt door in 2022. Wanneer de rechtmatigheidsverklaring daadwerkelijk ingevoerd wordt is de GRSA2 hier klaar voor. • Wet Open Overheid: In 2021 is reeds gestart met de inrichting en implementatie van de consequenties van deze wet. • Wet elektronische publicatie: Het project om deze nieuwe wet en de uitvoering goed te borgen in de organisaties is uitgevoerd en afgerond. • De implementatie en uitrol voor 4 organisaties van het zaakstelsel Excellence is in 2021 afgerond. • Er is gestart met het digitaliseren van de personeelsdossiers. Hiermee kan invulling gegeven worden aan het click-call-face principe wat als geldend principe geldt voor de ondersteuning vanuit de GRSA2. <p>Programma WERK & INKOMEN</p> <ul style="list-style-type: none"> • Schuldhulpverlening De gewijzigde Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening (Wgs) is op 1 januari 2021 in werking getreden. Hierdoor zijn er op het gebied van schuldhulpverlening twee wettelijke taken bij gekomen. |

| | <ul style="list-style-type: none"> • Inkomen De implementatie van de Wet Vereenvoudiging Beslagvrije voet is afgerond. Met de inzet van de landelijke tool is het berekenen van de beslagvrije voet per situatie vereenvoudigd. Maar bovenal is de wettelijke bescherming van mensen met schulden beter geborgd. De uitkeringsverstrekking is ook in 2021 probleemloos verlopen, ondanks procesaanpassingen in verband met thuiswerken. Vooruitlopend op de landelijk re-integratie Ondanks coronabeperkingen zijn de meeste re-integratiewerkzaamheden planmatig uitgevoerd. Dit heeft zeker bijgedragen aan de relatief hoge uitstroom naar betaald werk, naast de inzet van onze arbeidsmakelaars en partners. • In 2021 is veel tijd en energie gestoken in het werken met armoedeplatforms in Cranendonck en Valkenswaard. De afstemming verliep in Heeze-Leende met de Adviesraad Sociaal Domein. • Regionale samenwerking Nadat Cranendonck in 2018 is over gegaan naar de arbeidsmarktregio Midden-Limburg werken we samen in twee arbeidsmarktregio's. Voor Heeze-Leende en Valkenswaard is dat Zuid Oost Brabant. • Gevolgen corona Ook in 2021 hebben we onze dienstverlening moeten aanpassen aan de corona-omstandigheden. Opnieuw zijn geen huisbezoeken afgelegd en is de handhaving op een andere manier ingevuld. • Ondernemersloket A2 In het Ondernemersloket A2 (Ola2) hebben de medewerkers van Economische zaken van de A2- gemeenten en van Werk & Inkomen ook in 2021 samen gewerkt om ondernemers bij te staan met raad en daad. • In Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers (Tozo) De uitvoering van de Tozo is per 1 oktober gestaakt en vervolgens afgewikkeld | | | | | | | | | | |
|--|--|--------------------------------------|---------------------------------------|---------------------------------------|---------------------------------------|---------------------------------------|---------|--|---------|---------|---------|
| Risico | In de begroting van de GRSA2 is een risicoparaagraaf opgenomen. In de Financiële regeling is opgenomen dat als onderdeel van het weerstandsvermogen de deelnemende gemeenten een risicoreserve aanhouden in hun eigen begroting. Hierin is aangegeven dat de inventarisatie van de risico's leidt tot een benodigde risicodekking in 2021 van €754.000. Het aandeel van Cranendonck is € 234.000. | | | | | | | | | | |
| <i>Financiële informatie (bedragen x € 1.000)</i> | <table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Resultaat 2021</i></th> <th><i>Eigen vermogen per 31-12-2020</i></th> <th><i>Eigen vermogen per 31-12-2021</i></th> <th><i>Vreemd vermogen per 31-12-2020</i></th> <th><i>Vreemd vermogen per 31-12-2021</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>- € 797</td> <td>-€ 400</td> <td>- € 723</td> <td>€ 6.786</td> <td>€ 7.115</td> </tr> </tbody> </table> | <i>Resultaat 2021</i> | <i>Eigen vermogen per 31-12-2020</i> | <i>Eigen vermogen per 31-12-2021</i> | <i>Vreemd vermogen per 31-12-2020</i> | <i>Vreemd vermogen per 31-12-2021</i> | - € 797 | -€ 400 | - € 723 | € 6.786 | € 7.115 |
| <i>Resultaat 2021</i> | <i>Eigen vermogen per 31-12-2020</i> | <i>Eigen vermogen per 31-12-2021</i> | <i>Vreemd vermogen per 31-12-2020</i> | <i>Vreemd vermogen per 31-12-2021</i> | | | | | | | |
| - € 797 | -€ 400 | - € 723 | € 6.786 | € 7.115 | | | | | | | |
| <i>Bijdrage gemeente (bedragen x € 1.000)</i> | <table border="1"> <thead> <tr> <th>2020</th> <th>2021</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 5.183</td> <td>€ 5.751</td> </tr> <tr> <td><i>Regulier</i></td> <td></td> </tr> <tr> <td><i>Totaal bijdrage (inclusief specials, Tonk etc.)</i></td> <td>€ 6.512</td> </tr> </tbody> </table> | 2020 | 2021 | € 5.183 | € 5.751 | <i>Regulier</i> | | <i>Totaal bijdrage (inclusief specials, Tonk etc.)</i> | € 6.512 | | |
| 2020 | 2021 | | | | | | | | | | |
| € 5.183 | € 5.751 | | | | | | | | | | |
| <i>Regulier</i> | | | | | | | | | | | |
| <i>Totaal bijdrage (inclusief specials, Tonk etc.)</i> | € 6.512 | | | | | | | | | | |

| GGD | |
|-------------------------------|---|
| Vestigingsplaats | Eindhoven |
| Rechtsvorm | Gemeenschappelijke regeling |
| Bestuurlijk verantwoordelijk: | M. Lemmen |
| Zitting in dagelijks bestuur | Nee |
| Belang op basis van bijdrage | 2,8% |
| Relatie met programma | Programma 4: Sociaal Domein |
| Doel | De GGD Brabant Zuidoost is een regionaal samenwerkingsverband met de gemeenten Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel de |

| | | | | | |
|---|---|--------------------------------------|--------------------------------------|---------------------------------------|---------------------------------------|
| | Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre. Doel van deze regeling is de behartiging van de belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van de Wet publieke gezondheid. Per 1 januari 2021 wordt ook de jeugdgezondheidszorg 0-4 verzorgd door de GGD Brabant Zuidoost. | | | | |
| Bestuurlijke ontwikkelingen | De belangrijkste ontwikkelingen waarmee de GGD te maken heeft gekregen in 2021 zijn: - bestrijden van Covid-19 (vaccineren, booster, testen, bron- en contactonderzoek, communicatie); - afronding van de ontwikkeling van een drielagen naar een tweelagen structuur; - leveren van een bijdrage aan onze gemeenten om te komen tot het opstellen en/of uitvoeren van de lokale preventieakkoorden; - het borgen van publieke gezondheid in de omgevingswet en -plannen van de gemeenten; - het verkleinen van sociaal-economische gezondheidsverschillen; - optimaal inzetten van Jeugdgezondheidszorg als collectieve basisvoorziening in de jeugdzorgketen en in het sociale domein, - uitvoeren van de meerjaren agenda m.b.t. monitoring en onderzoek, - uitvoeren van taken vanuit de Wvvgz en de Wijk-GGD-ers; - de GGD is in 2021 opnieuw gecertificeerd voor ISO9001 en voor NEN7510 (ambulancevoorziening); - tekorten op de arbeidsmarkt van verpleegkundigen en artsen; - het verbetersteam t.b.v. lean is uitgebreid met gecertificeerde medewerkers. | | | | |
| Risico | <p>Jaarlijks wordt voor het bestuur, bij het aanbieden van de programmabegroting, een actuele financiële risico-inventarisatie opgesteld. Eerder is besloten dat, gegeven de financieringsstructuur, voor de beide programma's PG en AZ afzonderlijke algemene reserves worden aangehouden. Het bestuur heeft eerder vastgesteld dat het weerstandsvermogen niet direct tot het niveau van de risico-inventarisatie hoeft te worden aangevuld, maar dat de kaders en staffels zoals vastgesteld in de beleidsnotitie Kaders P&C-documenten 4GR-deel 2 hiervoor leidend zijn.</p> <p>Het wordt hierbij echter aan het Algemeen Bestuur van de Verbonden Partij overgelaten of die bandbreedte volledig wordt ingevuld, aangezien dit organisatie-specifiek is en wordt bepaald door de aard van de baten en lasten. Een laag weerstandsvermogen betekent wel dat financiële tegenvallers van enige omvang niet uit de algemene reserve kunnen worden opgevangen.</p> <p>Gegeven de omzet is voor PG een kader stellende bandbreedte van toepassing van minimaal € 1.500.000 en maximaal € 2.000.000 en voor AZ van minimaal € 1.200.000 en maximaal € 1.500.000.</p> | | | | |
| <i>Financiële informatie (bedragen x € 1.000)</i> | <i>Resultaat 2021</i> | <i>Eigen vermogen per 31-12-2020</i> | <i>Eigen vermogen per 31-12-2021</i> | <i>Vreemd vermogen per 31-12-2020</i> | <i>Vreemd vermogen per 31-12-2021</i> |
| | € 12 | € 4.420 | € 4.707 | € 30.835 | € 29.189 |
| <i>Bijdrage gemeente (bedragen x € 1.000)</i> | 2020 | | 2021 | | |
| | € 379 | | € 690 | | |

| Keyport | |
|------------------------------------|---|
| Vestigingsplaats | Weert |
| Rechtsvorm | Stichting |
| Bestuurlijk verantwoordelijk: | F. Kuppens |
| Zitting in dagelijks bestuur | F. Kuppens heeft zitting in het stichtingsbestuur |
| Belang op basis van stemverhouding | Het bestuur van de Stichting Keyport bestaat uit: Bestuurders A namens de helix partner overheid (één per gemeente) Bestuurders B namens de helix partner bedrijfsleven (maximaal vier bestuurders) |

| | | | | | |
|---|--|--------------------------------------|--------------------------------------|---------------------------------------|---------------------------------------|
| | Bestuurders C namens de helix partner onderwijs- en kennisinstellingen (maximaal vier bestuurders) De stemverhouding tussen de bestuurders A, B of C moet te allen tijde in gelijke verhouding zijn en onafhankelijk van het aantal bestuurders namens het bedrijfsleven, het onderwijs of de overheid. Ieder bestuurslid met de titel Bestuurder A (overheid) kan één stem uitbrengen die gelijk staat een stem met een waarde van 1,14. | | | | |
| Relatie met programma | Programma 2: Economie + Ondernemen | | | | |
| Doel | Stichting Keyport is de samenwerking tussen de gemeenten Leudal, Maasgouw, Nederweert, Roerdalen, Roermond, Weert en Cranendonck, ondernemers, onderwijs- en kennisinstellingen. De stichting wil een substantiële bijdrage leveren aan het versterken van de sociaaleconomische structuur en het creëren van een stimulerend vestigingsklimaat van de regio Keyport zoals nader is uitgewerkt in het Routeplan Keyport Next Level 2021-2024. | | | | |
| Bestuurlijke ontwikkelingen | De gemeente is in 2015 toegetreden tot Keyport, waarmee de connectie met de grensprovincie en de daarin gelegen gemeenten versterkt wordt. In 2020 is deelname aan Keyport heroverwogen en besloten de samenwerking met Keyport voort te zetten onder voorwaarde dat: <ul style="list-style-type: none"> • er geen verhoging van de inwonersbijdrage plaatsvindt; • er een tussentijdse evaluatie plaatsvindt; (deze vindt plaats in 2022) • Cranendonck een rol inneemt binnen het kernteam. (In 2021 zijn 2 kernteamleden vanuit Cranendonck aangesloten). <p>Eind 2020 is door Keyport ingestemd met het bevroren van de bijdrage per inwoner voor de jaren 2021-2022 op het huidige niveau, zijnde €2,47. De voortgang van het Routeplan Keyport Next Level en bijbehorende financiering wordt in 2022 geëvalueerd. Daarnaast zijn er twee leden uit Cranendonck benoemd als lid van het Kernteam van Keyport.</p> <p>Naast de bijdrage voor deelname aan Keyport is het van belang om werkbudget te hebben om activiteiten bij ondernemers onder de aandacht te brengen, dit werkbudget is onderdeel van de visie 'Economisch Cranendonck'.</p> | | | | |
| Risico | Het bevroren van de inwonersbijdrage kan impact hebben op de realisatie van de ambitie zoals verwoord in het Routeplan Next Level. De Keyport begroting wordt jaarlijks separaat aan de gemeenteraad voorgelegd. Het Routeplan Keyport Next Level en de meerjarenbegroting 2021-2024 wordt in 2022 geëvalueerd. Indien de begroting de door de gemeenteraad vastgestelde jaarlijkse bijdrage overschrijdt, dan zal eerst budget worden gevraagd aan de gemeenteraad. | | | | |
| <i>Financiële informatie (bedragen x € 1.000)</i> | <i>Resultaat 2021</i> | <i>Eigen vermogen per 31-12-2020</i> | <i>Eigen vermogen per 31-12-2021</i> | <i>Vreemd vermogen per 31-12-2020</i> | <i>Vreemd vermogen per 31-12-2021</i> |
| | € 95 | € 79 | € 95 | € 1.030 | € 1.303 |
| <i>Bijdrage gemeente (bedragen x € 1.000)</i> | 2020 | | 2021 | | |
| | € 52 | | € 52 | | |

| Metropoolregio Eindhoven | |
|------------------------------------|--|
| Vestigingsplaats | Eindhoven |
| Rechtsvorm | Gemeenschappelijke regeling |
| Bestuurlijk verantwoordelijk: | R. Van Kessel |
| Zitting in dagelijks bestuur | Nee |
| Belang op basis van stemverhouding | De gemeente Cranendonck heeft 1 vertegenwoordiging in het AB met 2 stemmen (gelijk aan de andere twintig gemeenten m.u.v. Eindhoven, Helmond en Laarbeek). |

| | |
|-----------------------------|--|
| Relatie met programma | Programma 2: Economie + Ondernemen |
| Doel | <p>De 21 gemeenten in de Regio Eindhoven zetten zich op bepaalde terreinen van economie, energietransitie, transitie landelijk gebied en mobiliteit gezamenlijk in voor hun inwoners. Doel is het handhaven en uitbouwen van ons uniek economisch profiel.</p> <p>Strategische bestuurlijke samenwerking op de thema's Economie (inclusief uitvoering Stimuleringsfonds en betaalautoriteit Brainport Development NV), Transitie landelijk gebied, Energietransitie en Mobiliteit (incl. GGA). Het fungeren als archiefbewaarplaats van de overgebrachte archieven van de overheidsorganen binnen de regio Zuidoost-Brabant, met uitzondering van de gemeente Gemert-Bakel.</p> <p>Het bestuur van de Metropoolregio Eindhoven bestaat uit het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur en de voorzitter. In de hoofdstukken 4 en verder van de GR is alles omtrent samenstelling en werkwijze van deze organen geregeld. De bestuursorganen laten zich in hun taakuitoefening bijstaan door portefeuillehoudersoverleggen en andere overlegorganen. Samenstelling en werkwijze van deze overlegorganen is geregeld in een onderliggend statuut.</p> |
| Bestuurlijke ontwikkelingen | <p>Algemeen</p> <ul style="list-style-type: none"> - COVID-19 speelde ook in 2021 nog een grote rol. Medewerkers werken afwisselend thuis en op kantoor, werkplekken zijn beschikbaar volgens een rooster. Fysieke archiefstukken zijn en blijven raadpleegbaar in de bezoekersruimte. De bezoekersruimte is op afspraak open. Er geldt een maximum aantal bezoekers, zodat de 1,5 meter afstand gewaarborgd blijft. Alle afspraken uit het Samenwerkingsakkoord (MRE) en het Programma 2021-2022 (RHCE) zijn nagekomen, besluiten welke wettelijk vereist waren (o.a. vaststelling Programmabegroting 2022 en de Jaarrekening 2020) zijn genomen. Er heeft geen vertraging in de besluitvorming plaatsgevonden. - Op 29 juni jl. heeft het Hof Den Haag het arbitrale eindvonnis inzake de minderlevering brandbaar restafval 2015-januari 2017 nietig verklaard. De uitspraak hield tevens in dat Attero de door de Metropoolregio Eindhoven vooruitbetaalde naheffing moest terugbetalen. Dit is inmiddels gebeurd. Attero is tegen de uitspraak van het Hof in cassatie gegaan, wanneer deze procedure start is nog niet bekend. De looptijd van de procedure wordt ingeschat op 1,5 jaar. <p>Dienst Metropoolregio Eindhoven</p> <ul style="list-style-type: none"> - Op meerdere momenten zijn in 2021 (digitale) bijeenkomsten georganiseerd waar gemeenten (raden en colleges) input konden leveren t.b.v. de realisatie van het Werkprogramma 2022. Na afronding van de zienswijzeprocedure hierop zal besluitvorming door het Algemeen Bestuur plaatsvinden. - In de vorm van een ambitedocument zijn voorbereidingen getroffen om te komen tot de realisatie van een nieuw samenwerkingsakkoord voor de periode 2022-2025. <p>Dienst Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCE)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Volgend op het besluit van het Algemeen Bestuur op 16 december 2020 over het toekomstperspectief RHCE, zijn de openstaande vacatures nagenoeg volledig ingevuld. <p>Gulbergen</p> <p>Samen met de gemeenten Geldrop-Mierlo en Nuenen c.a. zijn de kaders en randvoorwaarden voor de ontwikkeling van het gebied in kaart gebracht en met medewerking van een Landschapsarchitect vertaald in een viertal ontwikkelrichtingen van het gebied. Hiermee is een volgende stap gezet in de definitieve invulling van het gebied</p> |
| Risico | Op basis van de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen Metropoolregio Eindhoven (vastgesteld AB juli 2018) wordt bepaald wat de organisatie onder risicomanagement verstaat en welke uitgangspunten hierbij worden gehanteerd. Tevens is bepaald welke risico's door de Metropoolregio Eindhoven worden gedragen en welke door de deelnemende gemeenten. Als uitwerking van de nota zijn voor de organisatie de |

| | | | | | |
|---|---|--|--|--|---|
| | risico's in beeld gebracht, geclassificeerd en financieel inzichtelijk gemaakt. Jaarlijks worden bij het opstellen van de begroting en jaarrekening deze risico's opnieuw beoordeeld. De huidige stand van de algemene reserves is voldoende om deze risico's af te dekken. | | | | |
| <i>Financiële informatie (bedragen x € 1.000)</i> | <i>Resultaat 2021</i> | <i>Eigen vermogen per 31-12-2020</i> | <i>Eigen vermogen per 31-12-2021</i> | <i>Vreemd vermogen per 31-12- 2020</i> | <i>Vreemd vermogen per 31-12-2021</i> |
| | € 596 | € 17.742 | € 14.424 | € 14.532 | € 14.426 |
| <i>Bijdrage gemeente (bedragen x € 1.000)</i> | 2020 | | 2021 | | |
| | € 299 | | € 299 | | |

| Omgevingsdienst Zuidoost Brabant | |
|------------------------------------|---|
| Vestigingsplaats | Eindhoven |
| Rechtsvorm | Gemeenschappelijke regeling |
| Bestuurlijk verantwoordelijk: | M. Lemmen |
| Zitting in dagelijks bestuur | Nee |
| Belang op basis van stemverhouding | Ieder lid van het algemeen bestuur heeft één stem. Cranendonck heeft dus 1/22 van de stemmen. Besluiten worden genomen met een meerderheid van stemmen van de aanwezige leden. Besluiten betreffende vaststelling van de begroting, begrotingswijzigingen en jaarrekening worden genomen met een meerderheid van stemmen, met dien verstande dat de meerderheid van stemmen eveneens tenminste de helft van de omzet vertegenwoordigt welke de uitvoeringsdienst in het voorafgaande jaar heeft gegenereerd op basis van de basistaken en verzoektaken. |
| Relatie met programma | Programma 1: Wonen en leven Programma 5: Bestuur en algemene dekkingsmiddelen |
| Doel | De Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB) voert namens de provincie Brabant en de gemeenten Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel de Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre taken uit op het gebied van vergunningverlening, toezichthouden en handhaving. Het zwaartepunt ligt hierbij op de wettelijk verplichte basistaken milieu. Daarnaast voert de ODZOB diverse verzoektaken uit op het gebied van milieu, bouwen en ruimtelijke ordening. |
| Bestuurlijke ontwikkelingen | De ODZOB voert volgens afspraak met de deelnemers taken uit volgens drie programmadelen: basistaken, verzoektaken en collectieve taken. Deze taken zijn uitgewerkt in de begroting van de ODZOB. Voor 2021 hadden onderstaande onderwerpen de aandacht: <ul style="list-style-type: none"> • Omgevingswet • Regionaal en uniform uitvoeringsbeleid • Klimaat, energie en duurzaamheid • Toekomstbestendige veehouderij • Stikstofproblematiek (voormalig Programma Aanpak Stikstof (PAS)) • Bodem • Asbest • Gezondheid • Ondermijnende criminaliteit • Zeer Zorgwekkende stoffen • Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) |

| | |
|--|--|
| | <ul style="list-style-type: none"> • In het najaar van 2021 is de bestuurlijke evaluatie van het ROK (Regionaal operationeel Kader) voor milieutoezicht opgeleverd. Parallel daaraan is gewerkt aan de verdere professionalisering van de uitvoering. Met name op het vlak van de interne organisatie, monitoring en planning zijn stappen voorwaarts gezet. Hierdoor zijn we er in geslaagd om in het najaar van 2021 de planning voor 2022 aan onze deelnemers te presenteren. • De inwerkingtreding van de Omgevingswet is (wederom) verschoven. Nu naar 1 januari 2023. De nieuwe wet leidt tot een stelselherziening met een grote impact op de bevoegde gezagen en organisaties die bij de wet betrokken zijn. Dit vraagt om regionale afstemming en samenwerking; vandaar dat de ODZOB in 2021 intensief heeft samengewerkt met haar deelnemers en andere ketenpartners. Het ODZOB-programma ter voorbereiding op de Omgevingswet heeft inmiddels de eerste (deel)projecten opgeleverd. Er is ook enige vertraging opgelopen door de verschuiving van de aanvangsdatum van de nieuwe wet. Dit betreft met name de opleidingsactiviteiten; deze verschuiven naar 2022. • In 2021 zijn de voorbereidingen op de inrichting van de nieuwe VTH-applicatie vertraagd. Deels door de vertraagde start van de Omgevingswet en deels door een (inmiddels vervallen) geschil met de leverancier. • Het afgelopen jaar was er, mede naar aanleiding van het vervolg op het rekenkameronderzoek uit 2020, veel aandacht voor de (grip op de) samenwerking tussen de ODZOB en haar partners. Het in 2021 in gang gezette traject zal in 2022 zeker een vervolg krijgen. |
|--|--|

| | |
|--------|--|
| Risico | <p>De omgevingsdienst heeft in haar begroting (niet-limitatief) een aantal risico's benoemd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bezuinigingen bij gemeenten en provincie leiden tot een omzetverlaging • Mogelijk uitstel omgevingswet • Stikstof, PFAS of soortgelijke ontwikkelingen • Niet realiseren van doelstellingen efficiency, standaardisatie, uitvoeringsbeleid, uniformiteit • Ongewenst informatiek • Uitval systemen • Ransomware • Image / politieke risico's • Kosten ontwikkeling ICT voorzieningen • Mis-match personeel versus werk • Vervangbaarheid medewerkers • Te lage productiviteit • Inhuur op overhead door bv. Ziekte <p>Ten behoeve van Ontwerpbegroting 2023 en jaarrekening 2021 zijn de risico's opnieuw geïnventariseerd. Uit deze inventarisatie blijkt dat de verwachtingswaarde van de risico's met de grootste potentiële impact € 2.742.500 bedraagt.</p> <p>De algemene reserve van de ODZOB bedraagt per ultimo 2021 € 1.905.317. Dat betekent dat de ODZOB-deelnemers het niet afgedekte deel van € 837.183 in hun eigen financiële buffers zouden moeten afdekken.</p> |
|--------|--|

| | | | | | |
|---|-------------------|----------------------------------|----------------------------------|--|--------------------------------------|
| Financiële informatie (bedragen x € 1.000) | Resultaat 2021 | Eigen vermogen per 31-12-2020 | Eigen vermogen per 31-12-2021 | Vreemd vermogen per 31-12- 2020 | Vreemd vermogen per 31-12-2021 |
| | € 1.046 | € 2.429 | € 3.266 | € 4.523 | € 5.150 |

| | | |
|---|-------|-------|
| <i>Bijdrage gemeente (bedragen x € 1.000)</i> | 2020 | 2021 |
| <i>Milieu</i> | € 326 | € 367 |
| <i>Totaal</i> | € 587 | € 681 |

| Regionaal Bestuur Openbaar Onderwijs de Kempen | | |
|--|--|------|
| Vestigingsplaats | Veldhoven | |
| Rechtsvorm | Gemeenschappelijke regeling | |
| Bestuurlijk verantwoordelijk: | M. Lemmen | |
| Zitting in dagelijks bestuur | Nee | |
| Relatie met programma | Programma 4: Sociaal Domein | |
| Doel | Samen met negen andere gemeenten (Bladel, Eersel, Heeze-Leende, Nederweert, Oirschot, Reusel-De Mierden, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre) houdt de gemeente Cranendonck het openbaar basisonderwijs in stand via een gemeenschappelijke regeling. De schoolbestuurlijke verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn overgedragen aan de Stichting de Kempen, regionaal bestuur voor openbaar en algemeen basisonderwijs. | |
| Bestuurlijke ontwikkelingen | De gemeente heeft in principe geen enkele inhoudelijke en financiële verantwoordelijkheid en bevoegdheid ten opzichte van Stichting de Kempen. Ook niet waar het gaat om de begroting van het schoolbestuur. Alleen als het schoolbestuur failliet zou gaan, wordt de gemeente weer verantwoordelijk voor de binnen de gemeentegrenzen aanwezige openbare basisscholen. De 10 aangesloten gemeenten vormen tezamen het Regionaal Samenwerkingsverband Openbaar Basisonderwijs De Kempen. | |
| Risico | Er zijn op dit moment geen risico's benoemd. | |
| <i>Bijdrage gemeente (bedragen x € 1.000)</i> | 2020 | 2021 |
| | € 0 | € 0 |

| Veiligheidsregio Brabant Zuidoost | |
|------------------------------------|---|
| Vestigingsplaats | Eindhoven |
| Rechtsvorm | Gemeenschappelijke regeling |
| Bestuurlijk verantwoordelijk: | R. van Kessel |
| Zitting in dagelijks bestuur | Nee |
| Belang op basis van stemverhouding | Bij het vaststellen van de jaarrekening, begroting en begrotingswijzigingen brengen de leden die een gemeente vertegenwoordigen tot 20.000 inwoners één stem uit, de leden die een gemeente vertegenwoordigen met 20.000 of meer inwoners brengen twee stemmen uit, vermeerderd met een stem per volledig veelvoud van 15.000 inwoners, waarmee het aantal van 20.000 inwoners door die gemeente wordt overschreden. In dit geval heeft de gemeente Cranendonck twee stemmen. Bij de overige besluitvorming door het algemeen bestuur vindt stemming plaats op basis van de gewone stemwaardering (één stem per gemeente). |
| Relatie met programma | Programma 5: Bestuur en algemene dekkingsmiddelen |
| Doel | Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) is een organisatie waarin de brandweer en de geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR) samenwerken om incidenten en rampen te voorkomen, te beperken en te bestrijden. |

| | |
|------------------------------------|--|
| | <p>VRBZO is een samenwerkingsverband tussen 21 gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant.</p> |
| <p>Bestuurlijke ontwikkelingen</p> | <p>Covid-19</p> <p>De coronacrisis had ook in 2021 nog een flinke impact op VRBZO. Met de Tijdelijke wet maatregelen Covid-19 (Twm) zijn veel bevoegdheden rondom maatregelen bij het kabinet en de Tweede Kamer belegd. Daarmee eindigde formeel de situatie waarmee vergaande maatregelen via tijdelijke noodverordeningen werden opgelegd. Onderdeel van de invoering van de Twm was het aanbieden van een (eind)verslag namens de voorzitter veiligheidsregio aan gemeenteraden over de bestrijding van de crisis. In februari 2021 is het tweede verslag Covid-19 namens de voorzitter aangeboden aan gemeenteraden.</p> <p>Daarna had VRBZO nog steeds een belangrijke taak in de coördinatie en afstemming in de regio. Op regionaal gebied vond via het regionaal beleidsteam op bestuurlijk niveau overleg plaats hoe de maatregelen (en versoepelingen) binnen de regio zo uniform als mogelijk worden toegepast. De coördinatie van werkzaamheden die hieruit voortkomen vergden capaciteit van de crisisorganisatie. Voor veel medewerkers uit de crisisorganisatie is de vermoeidheid zichtbaar. Met de versoepelingen vanuit het Rijk is in juli 2021 ook het crisisniveau van GRIP 4 na ruim 16 maanden afgeschaald. Dat betekent dat ook de crisisorganisatie grotendeels is ontbonden tot een kleine kerngroep. Zo is er bijvoorbeeld geen regionaal beleidsteam (RBT) meer actief in de regio. Wel kunnen er nog naar behoefte bestuurlijke bijpraat momenten worden georganiseerd waarbij Covid-19 het onderwerp is.</p> <p>Op operationeel gebied heeft Covid-19 bij de brandweer niet direct tot problemen geleid. Wel was het in sommige brandweerposten in de regio moeilijk om roosters passend te krijgen bij toenemend aantal besmettingen. Door de flexibele instelling van veel medewerkers heeft dit niet tot extra risico's geleid. Door de maatregelen was het praktisch onmogelijk om het volledige opleidings-, trainings- en oefenprogramma te doorlopen. Het programma heeft daardoor achterstanden opgelopen. De meest essentiële oefeningen en trainingen zijn doorgedaan om te voorkomen dat de (eigen) veiligheid in het geding kwam. Andere aanvullende opleidingen, die nodig zijn om de ontwikkelingen in het vakgebied goed bij te houden, zijn veelal uitgesteld.</p> <p>Visie 2025</p> <p>In 2021 is de koers voor de komende jaren vastgesteld. In het eerste kwartaal van 2021 zijn de (commissies van de) gemeenteraden samen met burgemeester bijgepraat op de ontwikkelingen en speerpunten uit de visie. In april visie door het bestuur vastgesteld. Daarna is direct aan de slag gegaan met de uitvoeringsagenda. Belangrijk accent hierin ligt op ontwikkeling van domein crisisbeheersing. Helaas zorgde de hoge werkdruk in dit domein door de coronacrisis ervoor dat we in 2021 niet alles konden doen wat we wilden. De komende jaren willen we hierop versterken.</p> <p>Omgevingswet</p> <p>In opdracht van het Veiligheidsberaad heeft Cebeon landelijk onderzoek uitgevoerd naar de kosten van de invoering van de Omgevingswet voor veiligheidsregio's. Op landelijk niveau komen de totale implementatiekosten voor veiligheidsregio's uit tussen de circa 20 en 30 miljoen euro, waarbij de kosten afhankelijk zijn van het totale risicoprofiel van de regio. De stelselherziening gaat naar verwachting leiden tot hogere structurele kosten voor de veiligheidsregio's. Uit het onderzoek blijkt een structurele kostenstijging van ongeveer 20% ten opzichte van de huidige kosten op de producten van risicobeheersing reëel. Vanuit de regionale samenwerking omgevingswet (gemeenten en diverse gemeenschappelijke regelingen) wordt nu in beeld gebracht wat de impact voor onze regio is.</p> |

| | | | | | |
|---|---|----------------------------------|----------------------------------|--|--------------------------------------|
| | <p>Vervoltraject denktank rechtspositie brandweervrijwilligers</p> <p>Het Veiligheidsberaad, het ministerie van Justitie en Veiligheid (J&V) en de Brandweerkamer onderzoeken op welke wijze de brandweerorganisatie opnieuw kan worden vormgegeven, op zo'n manier dat er nadrukkelijk en fundamenteel verschil is tussen vrijwilligers en beroepskrachten. Dat is namelijk nodig vanuit juridisch oogpunt. In landelijk verband wordt bekeken hoe de brandweer hieraan invulling kan geven. Dit wordt aangepakt via diverse bouwstenen. De eerste bouwsteen gaat over de verschillen van inzet en inroosting van vrijwilligers en beroepskrachten. De impact voor VRBZO zit met name in het feit dat het niet meer mogelijk is vrijwilligers te consigneren in het rooster van de repressieve beroepsdienst. In verhouding tot andere regio's is de impact relatief klein. Indien de andere bouwstenen ook geïmplementeerd dienen te worden zal de impact groter zijn, maar dit is vooralsnog niet aan de orde.</p> | | | | |
| Risico | <p>In de paragraaf Risicobeheersing en weerstandsvermogen van de Begroting 2021 zijn de risico's en de bijbehorende weerstandcapaciteit benoemd. In de jaarstukken 2021 is deze paragraaf geactualiseerd.</p> <p>Het niet-gedekte financiële risico voor gemeente Cranendonck bedraagt € 0,-.</p> | | | | |
| Financiële informatie (bedragen x € 1.000) | Resultaat 2021 | Eigen vermogen per 31-12-2020 | Eigen vermogen per 31-12-2021 | Vreemd vermogen per 31-12- 2020 | Vreemd vermogen per 31-12-2021 |
| | € 72 | € 2.483 | € 2.145 | € 42.498 | € 41.762 |
| Bijdrage gemeente (bedragen x € 1.000) | 2020 | | 2021 | | |
| | € 1.177 | | € 1.205 | | |

| Werkvoorzieningsschap de Risse | |
|--------------------------------|---|
| Vestigingsplaats | Weert |
| Rechtsvorm | Gemeenschappelijke regeling |
| Bestuurlijk verantwoordelijk: | M. Lemmen |
| Zitting in dagelijks bestuur | Ja, M. Lemmen |
| Belang | De gemeente Cranendonck is, evenals de andere deelnemende gemeenten, met twee leden in het algemeen bestuur vertegenwoordigd. Het dagelijks bestuur bestaat uit drie afgevaardigden van het algemeen bestuur. Naast een algemeen bestuur heeft de Risse Holding bv een Raad van Commissarissen, bestaande uit drie externe leden die op basis van hun specifieke deskundigheid zijn aangetrokken. |
| Relatie met programma | Programma 4: Zorg Uitvoering vanuit GR A2 samenwerking |
| Doel | Werkvoorzieningsschap de Risse zorgt voor de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening voor de gemeenten Cranendonck, Nederweert en Weert. De Risse richt zich primair op het vinden van aangepast werk voor mensen met een Sw-indicatie. Met de komst van de Participatiewet breidt het takenpakket van De Risse uit. Dit gebeurt via inzet en uitbreiding van activiteiten van de 'dochterorganisatie' Werk.kom. |
| Bestuurlijke ontwikkelingen | <p>In 2021 heeft de Risse een toekomstvisie ontwikkeld. In de toekomstvisie wordt uiteengezet hoe de omslag van werkbedrijf naar ontwikkelbedrijf wordt gemaakt door talenten van mensen te ontwikkelen zodat zij volwaardig meedoen in de maatschappij. De uitgezette koers sluit hiermee aan op de uitgangspunten van het gemeentelijke – en regionale beleid. De mens en diens hulpvraag staat hierbij centraal waarbij wordt ingezet op een integrale aanpak.</p> <p>Daarnaast heeft in 2021 actualisering van de GR plaatsgevonden die geldt m.i.v. 1 januari 2022. De actualisering van de tekst van de GR komt voort uit Wetswijzigingen binnen de GR en de wens om een op bestuurlijk niveau eea te vereenvoudigen.</p> |
| Risico | De begroting 2022 is een reële begroting, er is voorzichtig geraamd. Mogelijke financiële voordelen die volgen uit de implementatie van de toekomstvisie zijn hierin nog niet meegenomen. |

| | | | | | |
|---|--|--|--|--|---|
| | De aanvullende gemeentelijke bijdragen zijn niet gewijzigd en bedragen zoals eerder aangegeven 48.000 euro (2021) en 31.000 euro (2022) en 13.000 euro (2023). Verder is in 2021 een extra incidentele bijdrage van € 204.000 betaald om het weerstandsvermogen van de Risse eenmalig aan te vullen. | | | | |
| <i>Financiële informatie (bedragen x € 1.000)</i> | <i>Resultaat 2021</i> | <i>Eigen vermogen per 31-12-2020</i> | <i>Eigen vermogen per 31-12-2021</i> | <i>Vreemd vermogen per 31-12- 2020</i> | <i>Vreemd vermogen per 31-12-2021</i> |
| | nmb | € 108 | nmb | € 3.110 | nmb |
| <i>Bijdrage gemeente (bedragen x € 1.000)</i> | 2020 | | 2021 | | |
| | € 2.014 | | € 2.220 | | |

Deelnemingen

| Bank Nederlandse Gemeenten | | | | | |
|-------------------------------|---|---------|---------|---------|---------|
| Vestigingsplaats | 's-Gravenhage | | | | |
| Bestuurlijk verantwoordelijk: | De burgemeester vertegenwoordigt, als wettelijke vertegenwoordiger, de gemeente in de algemene aandeelhoudersvergaderingen. | | | | |
| Aantal aandelen | 5.000 | | | | |
| Belang | 0,009% (de BNG heeft in totaal 55.690.720 aandelen). De gemeente heeft zeggenschap in de BNG in het stemrecht op de aandelen (1 stem per aandeel) | | | | |
| Doel | De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde dienstverlening draagt BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. | | | | |
| Financiële informatie | | 2018 | 2019 | 2020 | 2021 |
| (x €1.000) | Resultaat | 337 | 163 | 221 | 236 |
| | Eigen vermogen | 4.991 | 4.887 | 5.097 | 5.062 |
| | Vreemd vermogen | 132.518 | 144.802 | 155.262 | 143.995 |
| | Dividend per aandeel (in €) | 2,50 | 1,27 | 1,81 | 2,28 |
| | Totaal dividend Cranendonck (in € 5.000 aandelen) | 12.500 | 6.350 | 9.050 | 11.400 |

| NV Brabant Water | | | | | |
|-------------------------------|--|---------|---------|---------|---------|
| Vestigingsplaats | 's-Hertogenbosch | | | | |
| Bestuurlijk verantwoordelijk: | R. van Kessel | | | | |
| Aantal aandelen | 19.976 | | | | |
| Belang | 0,2% (Brabant Water heeft 10 miljoen aandelen geplaatst) | | | | |
| Doel | Taak van Brabant Water NV is het winnen, zuiveren, transporteren en leveren van drinkwater en industriewater van hoge kwaliteit. De aandelen van Brabant water zijn in handen van de provincie (31,6%) 57 Brabantse gemeenten alsmede de gemeente Tholen. | | | | |
| Financiële informatie | | 2018 | 2019 | 2020 | 2021 |
| (x €1.000) | Resultaat | 31.316 | 29.508 | 8.913 | 10.493 |
| | Eigen vermogen | 635.876 | 665.384 | 674.183 | 684.676 |
| | Vreemd vermogen | 456.765 | 479.546 | 523.344 | 534.399 |
| | Dividend per aandeel (in €) | 0 | 0 | 0 | 0 |

Samenwerkingsverbanden

| Stichting Bureau Inkoop en aanbesteding Zuidoost Brabant (BIZOB) | | | | | |
|--|--|------|------|------|-------|
| Vestigingsplaats | Oirschot | | | | |
| Bestuurlijk verantwoordelijk: | M. Lemmen | | | | |
| Belang | 5,6% | | | | |
| Relatie met programma | Programma 5: Bestuur en algemene dekkingsmiddelen | | | | |
| Doel | De stichting Bizob is een samenwerking door achttien gemeenten in Zuidoost Brabant op inkoopgebied, waarbij een drietal doelstellingen worden nagestreefd: financieel (betere condities en prijzen, lagere inkoopkosten), kwaliteit (verbeterde specificaties, verkorte levertijden enz.) en procesmatig (transparant inkoopproces, integriteit inkoopprocessen, betrouwbaarheid enzovoort). | | | | |
| Financiële informatie (x €1.000,-) | | 2018 | 2019 | 2020 | 2021 |
| | Resultaat | 382 | 401 | 569 | 1.003 |
| | Eigen vermogen | 786 | 868 | 975 | 1.405 |
| | Vreemd vermogen | 633 | 956 | 886 | 1.140 |
| | Gemeentelijke bijdrage | 131 | 166 | 162 | 141 |

| Taskforce – RIEC Brabant Zeeland | |
|---------------------------------------|--|
| Portefeuillehouder | R. van Kessel |
| Relatie met programma | Programma 5: Bestuur en algemene dekkingsmiddelen |
| Doelstelling | Georganiseerde misdaad komt in allerlei vormen voor. Denk aan hennepsteelt, witwassen en vermogenscriminaliteit. Taskforce – RIEC is een bondgenootschap van gemeentelijke en provinciale overheden tegen ondermijning in Brabant en Zeeland. Zij ondersteunt met haar producten en diensten gemeenten en veiligheidspartners in de herkenning en aanpak van criminele activiteiten. Zo helpen ze onder meer bij de versterking van bestuurlijke weerbaarheid en een geïntegreerde aanpak van georganiseerde criminaliteit. Taskforce RIEC Brabant-Zeeland positioneert zich als partner, die intelligence, expertise, innovatie en uitvoering (actie) met elkaar verbindt. Zij bundelen krachten door samen te werken met bestuurders, overheidsdiensten, ondernemers en inwoners in Brabant en Zeeland om samen ondermijnende criminaliteit te bestrijden en te voorkomen. |
| Financiële informatie (x €1.000,-) | € 16 |

| Zorg- en Veiligheidshuis | |
|-------------------------------------|--|
| Vestigingsplaats | Helmond |
| Bestuurlijk verantwoordelijk: | M. Lemmen |
| Zitting in dagelijks bestuur | Nee |
| Relatie met programma | Programma 4: Sociaal Domein Programma 5: Bestuur en algemene dekkingsmiddelen |
| Doelstelling | Het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost zorgt voor een succesvolle aanpak van complexe casuïstiek binnen de thema's (risico)jeugd, veelplegers, nazorg ex-gedetineerden, relationeel geweld, overlast en verslaving is een gezamenlijke inspanning van gemeenten en ketenpartners een voorwaarde. Het gaat om het voorkomen en verminderen van recidive, (ernstige) overlast, criminaliteit en maatschappelijk uitval bij complexe problemen, door een combinatie van repressie, bestuurlijke interventie en zorg. |
| Financiële bijdrage (x €1.000,-) | € 5 |

Paragraaf Financiering

Algemeen

De Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido) verplicht tot het opstellen van een paragraaf financiering. Het doel van deze paragraaf is het verstrekken van informatie over en het inzichtelijk maken van het treasurybeleid, het beheersen van de financiële risico's en het zorgen voor zo voordelig mogelijke renteresultaten. Het beleid voor de treasuryfunctie is vastgelegd in het Treasurystatuut en maakt onderdeel uit van de "financiële verordening ex artikel 212 Gemeentewet".

De financieringsparagraaf gaat achtereenvolgens in op de volgende onderwerpen:

1. Ontwikkelingen
2. Kaderstelling
3. Rentevisie
4. Rentesystematiek
5. Financieringspositie
6. Leningenportefeuille
7. Kasgeldlimiet
8. Renterisiconorm
9. Schuldquote
10. Ontwikkelingen 2020
11. EMU-saldo

Ontwikkelingen

a. *Interne ontwikkelingen*

Met de invoering van de Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Wet Hof) kregen het Rijk en de medeoverheden een gelijkwaardige inspanningsverplichting opgelegd om hun begrotingen binnen de EMU-norm te houden. Dit laatste houdt in dat er meer gestuurd dient te worden op liquiditeiten en de ruimte voor investeringen mede bepaald wordt door het EMU saldo.

De gemeente Cranendonck maakt op basis van de informatie uit de organisatie een integrale liquiditeitsplanning. Bij het aangaan van transacties op de geld- en kapitaalmarkt wordt rekening gehouden met die liquiditeitsplanning en de kapitaalmarktrente.

Vanaf de begroting 2018 passen wij een nieuwe systematiek voor de rentetoerekening toe. Deze nieuwe systematiek is gebaseerd op wijzigingen in de bepalingen ten aanzien van de rente in het Besluit Begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

In de begroting 2021 rekenen wij met een rente omslagpercentage van 1,1%. Dit percentage is lager dan 2020 (2%). Het omslagpercentage wordt onder andere gehanteerd om binnen de gemeente kosten te verrekenen van het door de gemeente geleende geld. Het omslagpercentage is aangepast naar de marktrente die de afgelopen jaren flink is gedaald.

b. *Externe ontwikkelingen*

De vooruitzichten voor de Nederlandse economie staan mede in het teken van de coronapandemie en de overheidsmaatregelen om de verspreiding van het coronavirus te beperken. De Russische inval in Oekraïne brengt naast veel leed, ook onzekerheid met zich mee. Het belangrijkste economische gevolg voor Nederland is op dit moment een nog hogere energieprijs. Andere mogelijke effecten – op handel, financiële markten en op investeringen en consumptie – zijn op dit moment nog beperkt. De extra stijging van de energieprijzen komt bovenop een toch al forse inflatie, mede als gevolg van de economische schokken van de coronapandemie.

Kaderstelling

Ten aanzien van het treasurybeleid zijn de volgende kaders van belang:

- a. Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).
- b. Wet Financiering decentrale overheden (Fido).
- c. Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo).
- d. Treasurystatuut gemeente Cranendonck.
- e. Wet Houdbare overheidsfinanciën (Hof).

Ad a: De "Nota Rente" (2016) is uitgangspunt voor het gemeentelijk rentebeleid en de wijze van verantwoording. In onderdeel 4 "Rentestructuur" staat aangegeven op welke wijze vorm is gegeven aan de "Nota Rente". Tevens is daarbij gekeken naar de toekomstige ontwikkelingen.

Ad b: De uitvoering van treasury vindt haar wettelijke basis voornamelijk in de Wet Fido. Deze wet regelt dat de uitvoering van de treasuryfunctie binnen de gemeente uitsluitend de publieke taak dient en plaats vindt binnen de financiële kaders van de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Ook het schatkistbankieren is geregeld en geeft aan hoe omgegaan dient te worden met eventuele tegoeden.

Ad c: De Ruddo geeft onder andere voorschriften over beleggingen (minimale ratings) en derivaten-constructies.

Ad d: In het Treasurystatuut van de gemeente Cranendonck is de "beleidsmatige infrastructuur" van de treasuryfunctie van onze gemeente vastgelegd in de vorm van uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen, limieten en verantwoordelijkheden.

Ad e: De Wet Hof zorgt ervoor dat het Nederlandse begrotingstekort beperkt blijft tot maximaal 3% van het Bruto Binnenlands Product (BBP). Momenteel heeft deze wet nog geen invloed op het beleid van onze gemeente.

Rentevisie

Een visie omtrent de renteontwikkeling van de korte- en de lange termijn rente is een voorwaarde om de treasuryfunctie adequaat uit te oefenen. Door de huidige economische en politieke ontwikkelingen is het maken van een goede visie op de renteontwikkeling niet eenvoudig. De geld en kapitaalmarkt zijn op niveaus beland die gelet op het verleden niet eerder voorgekomen zijn. Voor een rentevisie vertrouwt de gemeente op de publicaties en verwachtingen van de Europese Centrale Bank (ECB).

Als gesproken wordt over de rente van de ECB gaat het meestal om de zogenaamde refirente. De refirente is de rente die banken moeten betalen aan de ECB wanneer zij geld bij de ECB opnemen (de zogenaamde herfinancieringsrente). Deze rente is 0,00% (evenals in augustus 2020). Dit is het laagste niveau ooit. De lagere rente betekent dat goedkoper geld kan worden geleend.

De situatie op de rentemarkt kan worden gezien op de lange en korte termijn.

Als referentierente voor de korte markt (geldmarkt) wordt gewoonlijk de 3-maands Euribor (Euro Interbank Offered Rate) gebruikt. Voor de lange markt ofwel kapitaalmarkt fungeert het tarief van de 10-jaars staatslening als referentie.

De standen van de genoemde renteniveaus zijn op het moment van het opstellen van de paragraaf financiering:

3-maands Euribor: -0,534% (bron: 18 maart 2022)

De 3-maands Euribor is de achterliggende jaren aanzienlijk gedaald tot zelfs een negatieve rente, mede door ingrijpen van de Europese Centrale Bank. De verwachting is dat het niveau komende jaar licht zal gaan stijgen.

10-jaars staatsobligatie: 0,624% (bron: IEX 18 maart 2022)

Ook deze rente is de afgelopen jaren fors gedaald. De praktijk leert echter dat gemeenten veelal geldleningen aantrekken voor een wat langere periode, met daaraan een langere rentevaste periode. Veelal valt de keuze op 20 of 25 jaar.

Rentesystematiek

De Commissie BBV doet in de "Nota Rente" (2016) een aantal stellige uitspraken (mag worden gezien als wetgeving) omtrent de wijze hoe omgegaan moet worden met de rentesystematiek. Essentie is dat op een juiste wijze de kosten toegerekend worden om daarmee ook de uniformiteit te bevorderen. Het betreft:

1. Het aantrekken en verstrekken van een lening betreft een treasury activiteit. De met deze activiteit gepaarde rentelasten en rentebaten behoren op het (nieuwe) taakveld "Treasury".
2. Indien een lening specifiek is aangetrokken voor een project of (door)verstrekking (één op één doorlening), is er sprake van projectfinanciering. In 2018 is voor de financiering van het project zonnepanelen gekozen voor projectfinanciering.
3. Als wel een rentevergoeding over het eigen vermogen en/of de voorzieningen wordt berekend, dan is deze vergoeding maximaal het rentepercentage dat is gebaseerd op het gewogen samenstel van de (bruto) externe rentelasten over het totaal van de lang en kort aangetrokken financieringsmiddelen.
4. De omslagrente wordt berekend door de aan de taakvelden toe te rekenen rente (in Euro's) te delen door de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa die integraal zijn gefinancierd. De omslagrente moet vervolgens op consistente en eenduidige wijze worden toegerekend aan de individuele activa. Het is niet toegestaan om per investering of taakveld te differentiëren in het toe te rekenen rentepercentage. Het bij de begroting (voor)gecalculeerde omslagrentepercentage mag binnen een marge van 0,5% worden afgerond.
5. Het toerekenen van rente aan de taakvelden vindt plaats via het taakveld "Treasury". Hiertoe worden alle rentelasten en rentebaten in eerste instantie op het taakveld "Treasury" geboekt. Dit geldt ook voor de rentelasten en -baten van projectfinanciering.

Daarnaast adviseert de Commissie BBV het renteschema uit deze nota in de paragraaf financiering van de programmabegroting en jaarstukken op te nemen. Hiermee wordt inzicht gegeven in de rentelasten externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening.

Voor 2021 zijn in de begroting de navolgende uitgangspunten gehanteerd:

- a. Rente omslag percentage: 1,1%
- b. Rente eigen financieringsmiddelen: 1,1%

Het renteschema voor 2021 ziet er als volgt uit:

| | |
|--|-----|
| Verzameling rentelasten en -baten | |
| a. Externe rentelasten over korte en lange financiering | 410 |
| b. Externe rentebaten (-/-) | 20 |
| Totaal door te rekenen externe rente | 390 |
| | |
| c1. Rente die aan grondexploitatie wordt toegerekend (-/-) | -8 |
| c2. Rente van projectfinanciering (-/-) | 12 |
| c2. Rentebaat van doorverstrekte leningen (projectfinanciering) | 12 |
| Totaal door te rekenen externe rente | 398 |
| | |
| d. (1) Rente over eigen vermogen* | 249 |
| (2) Rente over voorzieningen (gewaardeerd tegen contante waarde) | 0 |
| | |
| De aan taakvelden toe te rekenen rente | 647 |
| | |
| e. De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag) | 608 |
| | |
| f. Renteresultaat op het taakveld treasury | 39 |

* Deze rente wordt verantwoord als bespaarde rente op taakveld Treasury.

Financieringspositie

Bij de aanvang van het begrotingsjaar 2021 werd een theoretisch financieringstekort van afgerond € 6,5 miljoen verwacht. Het werkelijke financieringsoverschot is afgerond € 4,4 miljoen, ruim € 10,9 miljoen minder dan verwacht door een positief jaarrekeningresultaat in 2020 en het doorschuiven van investeringen (onder andere veroorzaakt door corona).

Het beeld van de financieringspositie ziet er voor het komende jaar als volgt uit:

| Financiering (x € 1.000,-) | 1-1-2021 | 1-1-2022 |
|----------------------------|----------|----------|
| Vaste activa | 55.261 | 54.667 |
| Voorraad grond grexen | -2.959 | -3.451 |
| Reserves en voorzieningen | -26.147 | -29.646 |
| Langlopende schulden | -30.544 | -28.376 |
| Financieringsoverschot | -4.389 | -6.806 |

Bovenstaand overzicht vormt de basis voor de op te stellen liquiditeiten- en kapitaalsbehoefte voor de komende perioden zoals aangegeven bij onderdeel 3. Alle onderdelen worden beoordeeld op basis van bovenstaand overzicht voor de bepaling van de behoefte aan middelen.

Leningenportefeuille

De leningenportefeuille kan voor 2021 als volgt worden weergegeven:

| Leningenportefeuille (x € 1.000,-) | |
|------------------------------------|--------|
| Stand per 1-1-2021 | 30.544 |
| Nieuwe leningen | 0 |
| Aflossingen | -2.168 |
| Stand per 31-12-2021 | 28.376 |

Kasgeldlimiet

Het doel van de kasgeldlimiet is conform de Wet Fido het beperken van de renterisico's rond de kortlopende schulden. Dit betekent dat de kortlopende schulden maximaal 8,5% van het begrotingstotaal mogen bedragen zodat het risico van het op enig moment om moeten zetten naar langlopende financiering is beperkt. Voor 2021 is het beeld van de kasgeldlimiet als volgt:

| Kasgeldlimiet 2021 (x € 1.000,-) | 1 ^e kw | 2 ^e kw | 3 ^e kw | 4 ^e kw |
|---|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| Totaal programmabegroting (lasten) | 50.676 | 50.676 | 50.676 | 50.676 |
| Percentage norm kasgeldlimiet | 8,5 | 8,5 | 8,5 | 8,5 |
| Kasgeldlimiet | 4.307 | 4.307 | 4.307 | 4.307 |
| Gemiddelde netto vlottende schuld (-) / Gemiddeld overschot vlottende middelen | -2.526 | -2.442 | -6.213 | -6.310 |
| Ruimte (+) / overschrijding (-) | 6.833 | 6.749 | 10.520 | 10.617 |

Conform de Wet Fido mag de kasgeldlimiet gedurende maximaal drie achtereenvolgende kwartalen worden overschreden.

Renterisiconorm

Het doel van de renterisiconorm is conform de Wet Fido het beheersen van de renterisico's op langlopende schulden. Dit gebeurt door het aanbrengen van spreiding in de looptijden van de leningen. De jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen mogen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Hiermee wordt voorkomen dat op eenzelfde moment herfinanciering van leningen plaats dient te vinden tegen een op dat moment ongunstige rente waardoor de rentelasten snel zouden oplopen.

Voor 2021 is het beeld van de renterisiconorm als volgt:

| Renterisiconorm (x € 1.000,-) | 2021 |
|--------------------------------------|--------|
| 1. Renteherzieningen | 0 |
| 2. Aflossingen | 2.168 |
| 3. Renterisico (1 + 2) | 2.168 |
| 4a. Begrotingstotaal (lasten) | 50.676 |
| 4b. Percentage regeling | 20% |
| 4. Renterisiconorm (4a x 4b) | 10.135 |
| 5. Ruimte (+) / overschrijding (-/-) | 7.967 |

Dit betekent dat de gemeente in 2021 voldoet aan de renterisiconorm.

Ontwikkelingen 2021

In 2021 is het conform de verwachting niet noodzakelijk gebleken aanvullende externe financiering aan te trekken. Op basis van een meerjarige liquiditeitenplanning beschikken we over inzicht in de geldstromen. Met het inzicht in de financieringsbehoefte kunnen we potentiële financiële risico's beperken c.q. ondervangen.

EMU-saldo

Binnen de Europese Unie is afgesproken dat het EMU-tekort van een land maximaal 3% van het BBP (Bruto Binnenlands Product) mag zijn. Het EMU-saldo is het saldo van de inkomsten en uitgaven van de overheid. Om inzicht te geven in het verwachte EMU-saldo van de lokale overheid is weergave van het saldo voor het nieuwe en eerstvolgende begrotingsjaar een verplicht onderdeel in de programmabegroting.

De ontwikkeling van het EMU-saldo van de gemeente Cranendonck vertoont het volgende beeld:

| | | | 2020 | 2021 |
|----|--|---|--------|--------|
| 1 | Exploitatiesaldo vóór toevoeging c.q. onttrekking uit reserves | N | 4.261 | 3.495 |
| 2 | Afschrijving ten laste van de exploitatie | P | 2.096 | 2.106 |
| 3 | Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie | P | 1.156 | 1.500 |
| 4 | Investeringen in (im)materiele vaste activa die op de balans wordt geactiveerd | N | -4.097 | -2.429 |
| 5 | Baten uit bijdragen van andere overheden, de EU en overigen | P | | 1.059 |
| 6 | Baten uit desinvesteringen in (im)materiele vaste activa | | | |
| 7 | Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw, woonrijp maken e.d. | | | |
| 8 | Buiten bouwgrondexploitatie, voor zover niet op de exploitatie verantwoord | | | |
| 9 | Lasten op balanspost voorzieningen voor zover deze met derden betreffen | | | |
| 10 | Lasten i.v.m. transacties met derden | | | |
| 11 | Verwachte boekwinst bij verkoop van effecten | | | |
| | Berekend EMU-saldo | | 3.416 | 5.731 |
| | | | | |
| | Emu referentie waarde gemeente Cranendonck (Emu-norm) | | -1.518 | -1.598 |
| | | | | |
| | Negatief bedrag is overschrijding – en positief is onderschrijding van de Emu-norm | | 4.934 | 7.329 |

Op basis van bovenstaande gegevens voldoen wij in 2021 aan de EMU-norm.

Paragraaf Lokale Heffingen

Wettelijk kader

Op grond van het besluit "Begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV)" dient in de paragraaf "Lokale heffingen" in ieder geval de volgende onderdelen te worden vermeld:

| Onderdeel | Op grond van: |
|---|-----------------------|
| De geraamde inkomsten | art. 10, letter a BBV |
| Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen | art. 10, letter b BBV |
| Een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, inclusief Onderbouwing berekening maximaal kostendeekkende tarieven | art. 10, letter c BBV |
| Een aanduiding van de lokale lastendruk | art. 10, letter d BBV |
| Een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid | art. 10, letter e BBV |

Wat willen we bereiken?

De lokale heffingen hebben tot doel dat de gemeente door het verwerven van eigen middelen dekking vindt voor haar uitgaven in het kader van de uitvoering van de gemeentelijke taken waarbij de lastendruk voor de inwoners in een goede verhouding staat tot het niveau van de voorzieningen.

Bovendien vindt door middel van de lokale heffingen sturing plaats op bepaalde doelstellingen, zoals het scheiden van afval.

Algemeen

De gemeente is autonoom in het bepalen van de hoogte van de gemeentelijke heffingen. Het bedrag van een gemeentelijke heffing mag niet afhankelijk worden gesteld van inkomen, winst of vermogen. Dit wil zeggen dat het voor gemeenten niet is toegestaan om door middel van belastingverordeningen inkomenspolitiek uit te voeren.

In de Gemeentewet en in enkele bijzondere wetten is geregeld welke heffingen de gemeente aan haar inwoners en bedrijven mag opleggen. In de gemeente Cranendonck zijn de volgende verordeningen van toepassing:

| Verordening op de heffing en invordering van: |
|---|
| Afvalstoffenheffing |
| Leges |
| Lijkbezorgingrechten |
| Marktgeden |
| Onroerende Zaakbelastingen |
| Reclamebelasting |
| Rechten en precariobelastingen |
| Rechten voor het innemen van standplaatsen |
| Rioolheffing |
| Toeristenbelasting |

Bovenstaande verordeningen zijn te raadplegen op de website van de gemeente www.cranendonck.nl bij het onderdeel "Wonen, verhuizen en belastingen" onder het hoofdstuk "WOZ/OZB en belastingen". De gemeente Cranendonck heft geen hondenbelasting, forensenbelasting en parkeerbelasting. Bij de redactie van de belastingverordeningen gelden zoveel als mogelijk de modelverordeningen van de VNG als leidraad.

In deze paragraaf zijn de bestaande beleidsuitgangspunten en –voornemens betreffende belastingen opgenomen, toegelicht en vervolgens op hun uitkomsten geanalyseerd. Hierbij zijn voor de woonlasten en de toeristenbelasting de tarieven vermeld. Voor de hoogte van de belastingen, rechten en tarieven gelden de volgende uitgangspunten:

- Binnen de wettelijke kaders de leges berekenen met toepassing van het profijtbeginsel en streven naar zo veel als mogelijk kostendekkende tarieven. Het profijtbeginsel houdt in dat hoe meer iemand profijt heeft van de door de overheid geleverde prestaties, hoe meer belasting/rechten daarvoor betaald dient te worden.
- Daar waar mogelijk binnen de wettelijke kaders specificeren van de producten en diensten in de legesverordening.

Vergelijking tarieven 2021 met gemeenten van A2-samenwerking volgens Coelo:

| Coelo 2021 | Cranendonck | Valkenswaard | Heeze-Leende |
|----------------------------------|-------------|--------------|--------------|
| 1-persoonshuishouden | 823 | 790 | 848 |
| meerpersoonshuishouden | *901 | 874 | 1.000 |
| Rangnummer** | 284 | 254 | 341 |
| OZB: | | | |
| Tarief woningen *** | 0,1242 | 0,1242 | 0,1063 |
| Tarief niet-woningen | 0,4902 | 0,4552 | 0,3275 |
| Afvalstoffenheffing: | | | |
| Tarief 1-persoonshuishouden*** | 258 | 212 | 204 |
| Tarief meerpersoonshuishouden*** | 336 | 297 | 276 |
| Rioolheffing: | | | |
| Tarief 1 persoons huishouden*** | 202 | 205 | 242 |
| Tarief meerpersoonshuishouden*** | 202 | 205 | 321 |

* De verdeling van de lastendruk is als volgt: afvalstoffenheffing € 336, OZB € 363 en rioolheffing € 202.

**Voor het rangnummer geldt dat nummer 1 de laagste woonlasten heeft. Coelo gaat uit van 355 gemeenten.

***In Cranendonck is het vastrecht voor 1-persoons of meerpersoonshuishoudens gelijk. Het Coelo gaat bij afvalstoffenheffing voor meerpersoonshuishoudens uit van een hoger aantal containerledigingen en een gemiddelde hogere WOZ-waarde.

Ontwikkelingen

Lokaal belastinggebied

Al vele jaren bepleit de VNG, maar ook andere instellingen zoals Raad voor de financiële verhoudingen en de Raad van State, voor een lokaal belastinggebied dat qua omvang beter past bij de steeds grotere hoeveelheid taken en verantwoordelijkheden van gemeenten. De VNG pleit voor een uitbreiding van het gemeentelijk belastinggebied. Deze uitbreiding houdt in dat gemeenten meer inkomsten uit de eigen belastingheffing krijgen en tegelijkertijd minder uitkeringen van het Rijk ontvangen. Het gevolg hiervan zal zijn dat er meer verschillen tussen gemeenten ontstaan doordat de verschillende gemeenteraden lokaal andere afwegingen maken tussen inkomsten en uitgaven.

Per saldo hoeft een uitbreiding van het gemeentelijk belastinggebied niet tot stijging van de belastingdruk te leiden. Door de vermindering van de uitkeringen van het Rijk aan gemeenten heeft het Rijk minder uitgaven en kunnen de rijksbelastingen omlaag. De uitbreiding van het gemeentelijk belastinggebied zal wel leiden tot verschuiving van belastingdruk tussen individuele burgers en bedrijven. Gemeenten heffen de belastingen immers naar andere maatstaven dan het Rijk doet en de tarieven zullen per gemeente verschillen.

In het meest recente regeerakkoord (december 2021) lijkt het nieuwe kabinet voorlopig vast te houden aan de bestaande financieringssystematiek. Een uitbreiding van het lokaal belastinggebied lijkt er dan in ieder geval tot 2025 niet te komen. Om een stabielere financiering voor de medeoverheden te realiseren en hun autonomie te vergroten, wordt in de komende jaren wel een nieuwe financieringssystematiek voor de periode na 2025 uitgewerkt, waarbij de mogelijkheid voor een groter eigen belastinggebied wordt betrokken. Hierbij worden in ieder geval ook alternatieven voor de onroerendezaakbelasting onderzocht.

Handreiking kostenonderbouwing VNG

Voorgeschreven is om de mate van kostendekking van de lokale heffingen toe te lichten. Hiervoor heeft de VNG een handreiking opgesteld. In deze handreiking wordt onder andere ingegaan hoe om te gaan met:

- De directe lasten;
- De indirecte lasten;
- Baten en kruissubsidiëring;
- Beleidsuitgangspunten en toelichting.

Deze aspecten richten zich voornamelijk op de bestemmingsheffingen (afval, riool, leges). Bij deze heffingen wordt hierop ingegaan.

Aansluiting landelijke voorziening WOZ

Vanaf 1 oktober 2016 dienen gemeenten/samenwerkingsverbanden de WOZ waarden van woningen openbaar te maken. Dit openbaar maken geschiedt landelijk door een WOZ-viewer (LV WOZ), waarmee de WOZ-waarden van woningen bekeken kunnen worden. Van gemeenten die op dat moment nog niet zijn aangesloten op de LV WOZ zijn de WOZ-waarden niet zichtbaar. De gemeente Cranendonck is sinds december 2016 aangesloten op de LV WOZ.

Ontwikkeling lastendruk gemeente Cranendonck 2019-2021 meerpersoonshuishouden

De berekening van de lastendruk is gebaseerd op de gemiddelde lastendruk per meerpersoonshuishouden. Bij de berekening van de afvalstoffenheffing is uitgegaan van 8 ledigingen van de container voor gft-afval (240 liter), waarvan 3 ledigingen in de maanden oktober tot en met december hebben plaatsgevonden en gratis zijn. De container met restafval van 240 liter is gemiddeld 3 maal geledigd in het gehele jaar. In 2021 is uitgegaan van 3 tariefzakken.

| | 2019 | 2020 | 2021 |
|---------------------|------|------|------|
| OZB | 321 | 332 | 348 |
| Afvalstoffenheffing | 234 | 236 | 274 |
| Rioolheffing | 195 | 198 | 202 |
| Totaal | 750 | 766 | 824 |

LET OP: bovenstaande aantallen wijken af van de gehanteerde aantallen door Coelo. De afwijking van de lastendruk zoals berekend door Coelo wordt veroorzaakt door de afvalstoffenheffing en de gemiddelde ozb waarde.

Belastingopbrengsten

In onderstaande tabel zijn de begrote en werkelijke opbrengsten van het jaar 2021 opgenomen. Ter vergelijking zijn de werkelijke opbrengsten 2020 vermeld.

De onderstaande vermelde bedragen vermenigvuldigen met € 1.000.

| | Jaarrekening 2020 | Begroting 2021 | Jaarrekening 2021 |
|-------------------------------------|----------------------|-------------------|----------------------|
| Onroerende zaakbelastingen | 5.254 | 5.388 | 5.696 |
| Afvalstoffenheffing | 1.854 | 2.268 | 2.160 |
| Rioolheffing (vGRP) | 2.070 | 2.072 | 2.103 |
| Toeristenbelasting | 242 | 230 | 192 |
| Lijkbezorgingrechten | 60 | 53 | 58 |
| Leges omgevingsvergunningen | 801 | 485 | 723 |
| Marktgeden | 12 | 20 | 9 |
| Precariobelasting/leges bijz.wetten | 33 | 36 | 22 |
| Leges verkeer | 104 | 59 | 110 |
| Leges bestemmingsplannen | 170 | 84 | 183 |
| Leges secretarie | 198 | 223 | 269 |
| Reclamebelasting | 27 | 33 | 26 |
| Totaal | 10.825 | 10.951 | 11.551 |

Uit bovenstaande tabel blijkt, dat de onroerende zaakbelastingen, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing voor het overgrote deel van de belastingopbrengsten zorgen. Voormelde heffingen en belastingen bepalen dan ook de lokale belastingdruk.

Toelichting per belastingsoort

Onroerende zaakbelastingen(OZB)

Onder de naam "onroerende zaakbelastingen" worden van onroerende zaken die binnen de gemeentegrenzen liggen de volgende belastingen geheven:

- Een gebruikersbelasting van degenen die bij het begin van het kalenderjaar onroerende zaken gebruiken. Dit geldt alleen voor niet-woningen.
- Een eigenarenbelasting van degenen die bij het begin van het kalenderjaar eigenaar zijn van onroerende zaken. Dit geldt voor woningen en niet-woningen.

Het tarief van de onroerende zaakbelastingen wordt weergegeven als een percentage van de waarde van een onroerende zaak. Daalt de gemiddelde waarde van de objecten, dan stijgen de tarieven OZB meer. Stijgt echter de waarde, dan dalen de tarieven. Door het hanteren van deze systematiek betaalt de belastingplichtige van een gemiddeld gewaardeerd object het voor dat jaar van toepassing zijnde indexatiepercentage meer dan in het voorgaande jaar.

De heffingsgrondslag voor 2021 is de waarde van de onroerende zaak naar peildatum 1 januari 2020. Hierbij is rekening gehouden met de waardeontwikkelingen tussen de vorige waarde-peildatum 1 januari 2019 en de geldende waarde-peildatum 1 januari 2020.

| Tarieven | 2019 | 2020 | 2021 |
|---------------|----------|----------|---------|
| Woningen | | | |
| Eigenaren | 0,1285 % | 0,1252 % | 0,1242% |
| Niet-woningen | | | |
| Eigenaren | 0,2558 % | 0,2625 % | 0,2733% |
| Gebruikers | 0,2031 % | 0,2084 % | 0,2169% |

De opbrengsten voor 2021 zijn gebaseerd op het totaal van de opgelegde kohieren inclusief de areaaluitbreiding in 2020 op basis van de vastgestelde tarieven. In incidentele gevallen is de opbrengst aangepast.

| | Jaarrekening 2020 | Begroting 2021 | Jaarrekening 2021 |
|----------------------|-------------------|----------------|-------------------|
| Eigenaren woningen | € 3.053.831 | € 3.122.683 | 3.244.033 |
| Eigenaren niet-won. | € 1.308.380 | € 1.348.746 | 1.453.558 |
| Gebruikers niet-won. | € 891.781 | € 916.652 | 999.071 |

De eerste analyse laat zien dat de hogere opbrengst wordt veroorzaakt doordat:

1. de werkelijke stijging (6,78%) van de woz-waarden hoger is dan de geraamde verhoging (5,5%)
2. werkelijke areaaluitbreiding is hoger dan de raming (circa € 1 miljoen)
3. Lagere inschatting WOZ waarde per 1-1-2021. Uit de analyse van de meeropbrengsten ozb van 2020 en 2019 is niet geconcludeerd dat deze meeropbrengsten structureel waren.

Op basis van de aanslagoplegging 2022 en een nadere analyse van de niet-woningen beoordelen we hoeveel van de meeropbrengst ozb een structureel karakter heeft. In de BURAP 2022 komen we hierop terug. De structurele effecten verwerken we in de begroting 2023 en de tariefberekening ozb 2023.

Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing wordt geheven van degenen die in de gemeente gebruik maken van een perceel waarvoor een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijk afval geldt.

De afvalstoffenheffing in de gemeente Cranendonck bestaat uit een vast en een variabel gedeelte. Elk huishouden is het vaste gedeelte verschuldigd. Het variabele gedeelte bestaat uit het aantal ledigingen, waarbij de bestemming (container voor gft-afval of restafval) en de grootte van de container van invloed zijn op het tarief.

Vanaf oktober 2020 is, naast de grijze container. De tariefzak voor restafval ingevoerd. In de raadsvergadering van 12 december 2021 heeft uw raad ingestemd met het afschaffen van de tariefzak als inzamelmiddel. De tarieven en inzamelfrequentie van de grijze container blijven behouden.

Ontwikkeling tarieven afvalstoffenheffing gemeente Cranendonck:

| | 2019 | 2020 | 2021 |
|-----------------------------|---------|-----------------|----------|
| Vastrecht per jaar | € 123 | € 134,40 | € 179,40 |
| Ledigen container gft-afval | | | |
| 140 liter * | € 1,50 | € 1,75 | € 1,75 |
| 240 liter * | € 2,25 | € 2,75 | € 2,75 |
| Ledigen container restafval | | | |
| 140 liter | € 11,00 | € 11,00/14,00** | € 14,00 |
| 240 liter | € 16,00 | € 16,00/24,00** | € 24,00 |
| Tariefzak | n.v.t. | € 2,50 | € 2,50 |

* 4^e kwartaal gratis

** tot 1 okt en vanaf 1 okt

| Afvalstoffenheffing 2021 | Primitieve Raming 2021 | Bijgestelde raming 2021 | Jaarrekening 2021 |
|--|------------------------|-------------------------|-------------------|
| Kosten van afvalverwijdering en verwerking (inclusief BTW) | 2.518.387 | 2.451.805 | 2.424.307 |
| Opbrengsten afvalstoffenheffing | 2.417.790 | 2.267.790 | 2.160.035 |
| Overige opbrengsten | 100.000 | 100.000 | 150.792 |
| Exploitatietekort 2021 | -597 | -84.015 | -113.481 |

Rioolheffing

De rioolheffing wordt geheven van de gebruiker van een perceel, waaruit water direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd. Met ingang van 2018 is er nieuw systeem van heffen van toepassing. Om meer tegemoet te komen aan het principe "de vervuiler betaalt" is vanaf 2018 de rioolheffing gebaseerd op het geloosde water op het riool op basis van de waterverbruik gegevens van Brabant Water. Dat deze wijze van heffen een verschuiving te zien geeft is evident. De rioolheffing voor bedrijven en niet-woningen zal afhankelijk van hun gebruik toenemen. De termijn waarbinnen het beoogde tarief voor particulieren op basis van het vastgestelde vGRP bereikt wordt, zal als gevolg van de nieuwe heffingssystematiek toenemen.

De nieuwe heffingssystematiek leidt tot de hieronder vermelde tarieven waarbij rekening is gehouden met indexatie.

De belasting als bedoeld in artikel 3, lid 1 onder a bedraagt per jaar:

| | |
|--------------------------------------|----------|
| a. Van 0 m3 tot en met 250 m3 | € 201,60 |
| b. Van 251 m3 tot en met 500 m3: | |
| Bedrag onder a. + € 120,- | € 325,74 |
| c. Van 501 m3 tot en met 750 m3: | |
| Bedrag onder b. + € 120,- | € 449,88 |
| d. Van 751 m3 tot en met 1.000 m3: | |
| Bedrag onder c. + € 120,- | € 574,02 |
| e. Van 1.001 m3 tot en met 1.250 m3: | |
| Bedrag onder d. + € 120,- | € 698,16 |
| f. Van 1.251 m3 tot en met 1.500 m3: | |
| Bedrag onder e. + € 120,- | € 822,30 |

Indien in een belastingtijdvak meer dan 1.500 m3 wordt verbruikt, is boven het ingevolge het onder f verschuldigde bedrag een recht verschuldigd van € 121,92 per jaar van het belastingtijdvak, voor elke hoeveelheid van 250 m3 of gedeelte daarvan waarmee de hoeveelheid van 1.500 m3 wordt overschreden.

De belasting als bedoeld in artikel 3, lid 1 onder a en b bedraagt per jaar:

| | |
|--|-------------|
| g. Tot 15.000 m3 is de opbouw van de belasting gelijk aan het vermelde onder artikel 3, lid 1 onder a; | |
| h. Boven de 15.000 m3 maar minder dan 30.000 m3 | € 10.182,00 |
| i. Boven de 30.000 m3 maar minder dan 100.000 m3 | € 20.364,00 |
| j. Boven de 100.001 m3 | € 30.546,00 |

Ontwikkeling tarief rioolheffing:

| Tarief per jaar | 2019 | 2020 | 2021 |
|-----------------|----------|----------|----------|
| Gebruiker | € 194,93 | € 198,00 | € 201,60 |

| Rioolheffing 2021 | Raming 2021 | Werkelijk 2021 |
|---|-------------|----------------|
| Kosten van rioolheffing (inclusief BTW) | 2.248.460 | 1.919.568 |
| Opbrengsten | 2.072.037 | 2.102.835 |
| Het exploitatieoverschot in 2021 bedraagt en komt ten gunste van de voorziening riolering | -176.423 | 183.267 |

Toeristenbelasting

Onder de naam toeristenbelasting wordt een directe belasting geheven voor het houden van verblijf met overnachting binnen de gemeente tegen een vergoeding in welke vorm dan ook door personen die niet als ingezetene zijn opgenomen in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens van de gemeente.

In 2019 is door een extern bureau onderzoek gedaan naar de heffing en innig van de toeristenbelasting. Op basis van dit onderzoek is het aantal overnachtingen verhoogd van 100.000 naar 150.000 en is het tarief van de toeristenbelasting in overeenstemming gebracht met de gemeenten in de regio. Het tarief is verhoogd van € 1,10 naar € 1,50.

Ontwikkeling tarief toeristenbelasting

| Tarief per overnachting | 2019 | 2020 | 2021 |
|-------------------------|--------|--------|--------|
| Bedrag | € 1,10 | € 1,50 | € 1,50 |

| Tarief per seizoen/jaar | 2019 | 2020 | 2021 |
|-------------------------|------|----------|--------|
| Bedrag | | € 315,00 | 315,00 |

In afwijking van het tarief per overnachting bedraagt met ingang van 2020 het tarief 315 euro voor het verblijf in verhuurde kampeermiddelen op een vaste standplaats of woningen op een recreatieterrein, die voor een seizoen of jaar worden verhuurd.

De (geraamde) opbrengst van de toeristenbelasting bedraagt voor:

| Werkelijk 2019 | Werkelijk 2020 | Raming 2021 | werkelijk 2021 |
|----------------|----------------|-------------|----------------|
| € 213.928 | € 241.566 | € 230.452 | 191.778 |

De lagere opbrengst toeristenbelasting wordt veroorzaakt doordat het aantal overnachtingen in 2020 en 2021 lager is dan wij bij de jaarrekening 2020 en begroting 2021 van zijn uitgegaan. Dit is coronagerelateerd.

Lijkbezorgingrechten

Onder de naam "Lijkbezorgingrechten" worden rechten geheven voor het gebruik van de begraafplaats en voor het door de gemeente verlenen van diensten in verband met de begraafplaats.

De tarieven voor 2021 zijn gebaseerd op de tarieven 2020 aangepast met de inflatiecorrectie. Hierbij is rekening gehouden met een afronding van de tarieven op 5 eurocent.

In de laatste jaren neemt het percentage begraven ten opzichte van cremen af. Hierdoor nemen de inkomsten verder af. De geraamde opbrengst voor begraafrechten zijn vanaf 2021 met € 30.000 naar beneden bijgesteld.

| Werkelijk 2019 | Werkelijk 2020 | Raming 2021 | Werkelijk 2021 |
|----------------|----------------|-------------|----------------|
| € 61.157 | € 60.244 | € 53.300 | 58.090 |

Leges

Onder naam "leges" wordt een aantal verschillende rechten geheven voor verstrekte diensten. De tarieventabel kent dan ook een diversiteit aan tarieven.

De tarieven voor 2021 zijn gebaseerd op de tarieven 2020 aangepast met de inflatiecorrectie. Hierbij is rekening gehouden met een afronding van de tarieven op 5 eurocent.

Bij het opstellen van de begroting 2021-2024 hebben we bij de legestarieven rekening gehouden met de kaders van uw raad. Geconcludeerd is dat het bereiken van 100% (vanaf 2020) kostendekkendheid van tarieven complex is. Dit is complex omdat we rekening moeten houden met regionale afspraken, kaders van de raad, maatschappelijke doelstellingen en wettelijk vastgestelde tarieven. Het kostendekkingspercentage voor 2021 komt uit op 93,2%.

| Opbrengst leges | Werkelijk 2020 | Primitieve Raming 2021 | Bijgestelde raming 2021 | Werkelijk 2021 |
|---|----------------|------------------------|-------------------------|----------------|
| Leges omgevingsvergunningen | € 800.727 | € 484.993 | 484.993 | 723.220 |
| Precariobelasting/leges bijzondere wetten | € 32.625 | € 35.526 | 35.526 | 22.456 |
| Leges verkeer | € 104.316 | 19.524 | 59.524 | 109.770 |
| Leges bestemmingsplannen | € 170.304 | € 84.034 | 84.034 | 182.755 |
| Leges secretarie | € 198.065 | € 250.473 | 223.473 | 269.132 |
| Totaal | €1.306.037 | 874.550 | 887.550 | 1.307.333 |

De hogere leges worden voornamelijk veroorzaakt door de hogere leges omgevingsvergunningen en hogere leges bestemmingsplannen. In het laatste maanden van 2021 zijn er meer en grotere projecten (o.a. zonneparken) vergund dan vooraf was voorzien. Verder behandelde de gemeente in 2021 veel aanvragen tot bestemmingsplanwijzigingen.

Marktgeden

Onder de naam "marktgeld" wordt een recht geheven voor het innemen van een standplaats op markten, daaronder begrepen de diensten welke in verband met een en ander, door of vanwege de gemeente worden verleend. De tarieven voor 2021 zijn gebaseerd op de tarieven 2020 aangepast met de inflatiecorrectie van 1,8%. Hierbij is rekening gehouden met een afronding van tarieven op 5 eurocent.

Naast het marktgeld wordt bij iedere marktkoopman die standplaats inneemt op de markt tevens servicekosten in rekening gebracht op basis van het solidariteitsprincipe. Onder deze servicekosten vallen de kosten voor de stroomvoorziening en de bijdrage in de kosten voor het organiseren van centrumactiviteiten.

Opbrengst marktgeden inclusief bijdrage in servicekosten:

| Werkelijk 2019 | Werkelijk 2020 | Raming 2021 | Werkelijk 2021 |
|----------------|----------------|-------------|----------------|
| € 13.899 | € 12.000 | € 19.727 | 9.105 |

Reclamebelasting

Sinds 1 januari 2014 wordt in het centrum van Budel onder de naam reclamebelasting een belasting geheven voor een openbare aankondiging die zichtbaar is vanaf de openbare weg. De opbrengst van de heffing, na aftrek van de heffingskosten, komt ten goede aan de ondernemersvereniging Budel-Centrum ten behoeve van het algemene ondernemersklimaat van het centrum van Budel.

Opbrengst reclamebelasting:

| Werkelijk 2019 | Werkelijk 2020 | Raming 2021 | Werkelijk 2021 |
|----------------|----------------|-------------|----------------|
| € 27.173 | € 27.204 | € 32.577 | 25.620 |

Kwijtscheldingsbeleid

De minima komen in aanmerking voor bijzondere bijstand, woonkostentoeslag, zorgtoeslag, huurtoeslag, minimaregelingen enzovoorts. Kwijtschelding van gemeentelijke heffingen komen daar nog bovenop. Door uw raad is op 29 januari 2019 de Regeling kwijtschelding gemeentelijke belastingen vastgesteld.

In onderstaande tabel staat weergegeven het werkelijk beroep dat op de regeling gedaan is in de periode 2019 tot en met 2021.

| Werkelijk 2019 | Werkelijk 2020 | Werkelijk 2021 |
|----------------|----------------|----------------|
| € 34.652 | € 33.534 | 33.520 |

Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

De gemeente investeert een groot vermogen in onze kapitaalgoederen zoals de wegen, het openbaar groen en de gebouwen. De kapitaalgoederen zijn van groot belang voor het zo optimaal mogelijk functioneren van onze gemeente, onder meer op het gebied van de leefbaarheid, veiligheid, recreatie, verkeer en vervoer. Onderhoud en beheer is nodig om kapitaalvernietiging te voorkomen. Deze paragraaf geeft inzicht in de mate van onderhoud en de financiële lasten daarvan.

Algemeen kaderstellend zijn:

- Notitie Beheer Openbare Ruimte 2021-2025 vastgesteld in september 2020. Hierin is afgesproken dat het garantieniveau van de kapitaalgoederen niveau C is. Hierbij wordt gestreefd naar het onderhoudsniveau C-plus voor de belangrijkste openbare ruimte en infrastructuur. De kwaliteit van de openbare ruimte wordt ieder jaar gemonitord.

Monitoring

- In 2021 is de kwaliteit van de openbare opnieuw gemonitord. De resultaten toonden aan dat de totale prestatie voldoet aan het gewenste streefniveau C-Plus.

Openbaar groen

Met de aanleg, het beheer en onderhoud van het gemeentelijke groen versterken we het groene en rustieke karakter van Cranendonck. Groen speelt een belangrijke rol in het behouden van en versterken van de eigen uitstraling van elke kern. Daarnaast draagt een robuuste groenstructuur bij aan het behalen van onze duurzaamheids- en klimaatdoelstellingen, onder meer door het verminderen van hittestress en het bufferen van regenwater. Zo kunnen wij Cranendonck ook in de toekomst leefbaar houden voor alle inwoners. Product Openbaar groen maakt onderdeel uit van programma 1: Wonen + Leven.

Voor het onderhoud van het kapitaalgoed "groen" is het volgende kaderstellend:

- Notitie Beheer Openbare Ruimte 2021-2025, vastgesteld door de Raad in september 2020 Hierin staat het gewenste kwaliteitsniveau beschreven.
- Flora- en faunawet (zorgplicht ten aanzien van beschermde planten en dieren)
- Nationaal en provinciaal natuurbeleid
- Zorgplicht bomen (VTA-controle en beheer)
- Bomenbeleid Cranendonck, december 2015
- Groenontwikkelplannen, december 2015

Financiële resultaten 2021

| Omschrijving | Begroting | Werkelijk | Restant | Realisatie jaar |
|---|-----------|-----------|---------|-----------------|
| Exploitatie | | | | |
| Groenvoorziening | 1.124.633 | 1.025.070 | 99.563 | 2021 |
| | | | | |
| Kredieten | | | | |
| Landschappelijk herinrichting Blake Beemd | 94.478 | 0 | 94.478 | 2021 |
| Aanplant bomen Cranendoncklaan/ Gr. Hornelaan | 46.138 | 36.058 | 10.080 | 2019-2022 |

| Reserve | Beginstand | Storting | Uitgaven | Eindstand |
|-------------------------------|------------|----------|----------|-----------|
| Reserve Landschapsversterking | 363.132 | 38.425 | 15.000 | 386.557 |

Onderhoud groen 2021

Uit de inventarisaties die we in 2020 deden naar de vitaliteit van de gemeentelijke bomen, bleek dat er snoeiachterstanden zijn. Daarom is er extra snoeicapaciteit ingezet. Situaties die gevaar opleverden en waaruit mogelijk aansprakelijkstellingen konden voortkomen pakten we als eerste aan. Deze snoeironde hebben we in 2021 voortgezet. De onderhoudsachterstanden zijn nog niet helemaal ingelopen, maar we verwachten in 2022 de achterstanden ingelopen te hebben.

In 2020 heeft de Stika-regeling (Groen Blauw Stimuleringskader), een provinciale subsidieregeling voor versterking van natuur en landschap, een nieuwe opzet gekregen. Vanaf 2021 doet de gemeente Cranendonck mee aan deze nieuwe regeling, de Stimuleringsregeling Landschap, welke wordt bekostigd uit de reserve landschapsversterking.

In 2021 maakten we de start met de herontwikkeling van het groen op de bedrijventerreinen de Meemortel en het Rondven, in samenspraak met de lokale ondernemers. De nieuwe aanplant is van Miscanthus-mengsel voorzien, wat de klimaatbestendigheid van de beplanting ten goede komt.

Onderhoudsachterstanden

Dit jaar werkten we volgens planning een deel van de onderhoudsachterstanden weg. Er is relatief weinig extreem weer geweest in 2021. Hierdoor konden we extra werkzaamheden verrichten en was er minder incidenteel onderhoud nodig. Bij de laatste meting van 2021 van de beeldkwaliteit heeft het openbaar groen kwaliteitsniveau B behaald. Dit is gelijk aan ons streefniveau.

Wij zetten de komende jaren deze inhaalslag door, waardoor voor wat betreft de beeldkwaliteit op termijn structureel dit niveau behaald kan worden.

Ontwikkelingen

In 2021 digitaliseerden we onze areaalgegevens nagenoeg volledig. Dit biedt de mogelijkheid om over de gehele breedte beeldbestekken toe te passen bij nieuwe aanbestedingen. Hierdoor gaan de kosten van het groenonderhoud enigszins stijgen, enerzijds omdat we verwachten dat het areaal groter zal uitvallen dan voorheen, en anderzijds omdat bij aanbestedingen op basis van beeldbestek het risico volledig bij de aannemer komt te liggen. Hier staat tegenover dat er efficiënter beheer kan plaatsvinden en het gewenste kwaliteitsniveau continu behaald wordt.

De uitvoering van de landschappelijke herinrichting Blake Beemd liep door corona vertraging op. In overleg met het nieuwe projectteam voor de Baronie van Cranendonck kijken we hoe we dit in 2022 vorm kunnen geven. De uitvoering van de werkzaamheden aan de Cranendoncklaan/Graafschap Hornelaan liep vertraging op door het aantreffen van vervuilde grond. Hiervoor zoeken we nog een oplossing.

Eind 2021 begonnen we met een interne inventarisatie van de wensen voor een nieuw groenbeleid, aangezien het oude bomenplan in 2024 afloopt. Er komt meer nadruk op de bijdrage die groen levert met betrekking tot onze klimaat- en natuuropgaven. We verwachten in de komende twee jaar dit nieuwe beleid op te leveren.

Wegen

Inleiding

Het onderhoud aan de wegen heeft de gemeente Cranendonck in 2021 laten uitvoeren op basis van het Beheerplan wegen 2021 - 2025 en het uitvoeringsplan wegen 2020 - 2021. In het uitvoeringsplan worden naast de verharde wegen ook de onverharde wegen, bermen, wegmarkeringen en civiele kunstwerken meegenomen. Na de winterperiode stelden we het uitvoeringsplan op, hoe om te gaan met de verouderingen van de verhardingen, winterse invloeden, zware transporten en kabel- en leidingwerk. Deze bijstelling van het uitvoeringsplan voerden we uit aan de hand van periodieke weginspecties en schouwgegevens. Daarnaast stemden we het uitvoeringsplan integraal af met verkeersmaatregelen, reconstructies en rioleringsprojecten.

Het uitvoeringsplan van 2021 stemden we af op de kwaliteitsambities van de notitie Beheer Openbare Ruimte 2021-2025. Deze notitie is in september 2020 vastgesteld. Hierin is afgesproken dat het garantieniveau van de kapitaalgoederen niveau C is. Hierbij streven we naar het onderhoudsniveau C-plus voor de belangrijkste openbare ruimte en infrastructuur.

Op basis van aanvullende onderhoudsadviezen zijn in 2021 werkkredieten beschikbaar gesteld voor het vervangen van de voetgangersbrug nabij het Cranendonckse Bosch en de infrastructurele verbeteringen smalle wegen 2021.

Het project Koenraadweg - Hugten rondden we in 2021 af met de aanleg van een aanvullend verkeersplateau nabij het Kruispunt Philipsweg, El-Pinar en de Romrijten. De nieuwe voetgangersbrug voor de locatie nabij het Kasteeltje Cranendonck in het Cranendonckse Bosch is gereed en plaatsen we begin 2022. Ook voerden we in het najaar de verbreding uit van het fietspad Den Engelsman – Philipsweg langs de spoorlijn in Maarheeze. Het fietspad en de bermen rondden we begin 2022 af. Het aanbrengen van de bermverhardingen uitvoeringsjaar 2021 zijn in voorbereiding en leggen we in het voorjaar 2022 aan.

Financiële resultaten 2021

| Omschrijving | Begroting | Werkelijk | Restant | Realisatie jaar |
|--|-----------|-----------|---------|-----------------|
| Exploitatie | | | | |
| Regulier onderhoud | 611.864 | 596.234 | 15.630 | 2021 |
| | | | | |
| Kredieten | | | | |
| Reconstructie Koenraadweg - Hugten | 243.040 | 153.132 | 89.908 | 2021 |
| Infrastructurele verbeteringen smalle wegen 2021 | 480.000 | 35.385 | 444.615 | 2021-2022 |
| Vervangen houten brug Cranendonckse Bosch | 30.000 | 7.845 | 22.155 | 2021-2022 |
| | | | | |

| Voorziening | Beginstand | Storting | Uitgaven | Eindstand |
|-----------------------------|------------|----------|----------|-----------|
| Voorziening onderhoud wegen | 448.013 | 765.085 | 513.115 | 699.083 |

Onderhoud wegen 2021

Naast het klein en regulier onderhoud voerde de gemeente in 2021 ook enkele grotere projecten uit. Dit was het groot onderhoud van de rijbanen Midbuulweg, Voorterdijk (gedeelte Kerkdijk tot de Berg), industrieweg Den Engelsman, Ulkedonken nabij de Carpoolplaats Maarheeze en de Orchideeënstraat. Ook vernieuwden we de fietspaden van de Zitterd nabij de komgrens Soerendonk.

Verder voerden we in 2021 verkeersmaatregelen uit aan op Klein - Schoot en plaatsten we definitieve verkeersmaatregelen bij Maarheeze om het sluipverkeer rondom de A2 te weren. Ook trof de gemeente naar aanleiding van klachten en meldingen een aantal kleinschalige verkeersmaatregelen.

De resterende middelen in de voorziening onderhoud wegen sluiten aan op de uitvoering van het beheerplan wegen voor de onderhoudsperiode 2021 - 2025. Bij het bepalen van de jaarlijkse storting in de voorziening is rekening gehouden met een doorkijk van 10 jaar tot 2030. Dit in overeenstemming met de eisen van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording).

De benodigde middelen voor de vervangingsinvesteringen vragen we jaarlijks aan in de begroting.

Onderhoudsachterstanden

Er zijn geen onderhoudsachterstanden. In de meerjarenplanning stemmen we het onderhoud integraal af op de geplande reconstructies, verkeersmaatregelen en rioleringsprojecten. Ook houdt de gemeente in de planning rekening met kabel- en leidingwerkzaamheden van de nutsbedrijven. Bij gepland groot onderhoud en reconstructies onderhouden we de wegen, pleinen en trottoirs op basis van de ondergrens kwaliteit C.

Ontwikkelingen

Het Gemeentelijk Verkeer- en Vervoersplan (GVVP) vastgesteld in 2017 vormt de basis voor het jaarlijkse Uitvoeringsprogramma Verkeer en Vervoer (UVV). In de begroting 2021 was een krediet van 560.000,- opgenomen voor het UVV 2021. De duurzaam veilige inrichting Deken van Baarsstraat en de herinrichting van de kruising Burgemeester van Houtstraat, Meemortel en Deken van Baarsstraat schoven we door naar 2022. Deze werkzaamheden combineren we met de werkzaamheden van de totale herinrichting van het centrum.

Openbare verlichting (elektrische installaties)

Openbare verlichting verbetert de leefbaarheid, de sociale- en verkeersveiligheid. Een belangrijk aandachtspunt is ook duurzaamheid en energiebesparing. Product Openbare verlichting maakt onderdeel uit van programma 1: Wonen + Leven.

Voor het onderhoud van het kapitaalgoed 'elektrische installaties' is het volgende kaderstellend:

- Notitie Beheer Openbare Ruimte 2021-2025, vastgesteld door de Raad in 2020. Hierin staat het gewenste kwaliteitsniveau beschreven.
- Richtlijn NPR 13201-2017 (Nederlandse Praktijk Richtlijn voor de kwaliteitscriteria van openbare verlichting).
- Politiekeurmerk Veilig Wonen en nieuwe ontwikkelingen in de woonkernen.
- Nationaal energie/klimaatakkoord.

Financiële resultaten 2021

| Omschrijving | Begroting | Werkelijk | Restant | Realisatie jaar |
|-----------------------|-----------|-----------|---------|-----------------|
| Exploitatie | | | | |
| Onderhoud en beheer | 162.795 | 206.320 | -43.525 | 2021 |
| Onderhoud algemeen | 45.736 | 8.859 | 36.877 | 2021 |
| | | | | |
| Kredieten | | | | |
| <i>Geen kredieten</i> | | | | 2021 |

| Voorziening | Beginstand | Storting | Uitgaven | Eindstand |
|-------------------------------|------------|----------|----------|-----------|
| Voorziening straatverlichting | 184.035 | 27.941 | 0 | 211.976 |

Kosten onderhoud 2021

Binnen de vastgestelde beheerkaders onderhouden we de openbare verlichting. In reactie op eigen waarneming of meldingen van anderen repareerden we defecten op adequate wijze. De huidige onderhoudsbudgetten waren toereikend voor dagelijks onderhoud.

In 2021 zijn diverse lichtmasten (± 420 stuks) in de dorpskern Budel geschilderd.

Om tot de 50% energiebesparing (2013-2030) van het energieakkoord te komen, moet nog 79% van de armaturen vervangen worden door LED-armaturen. De beschikbare middelen in de voorziening gaan we hiervoor herzien. Het restantbedrag van 2021 zetten we in voor de vervangingen in de toekomst.

Vanwege de verontreinigde grond in de openbare ruimte stijgen de vervangingskosten van lichtmasten (de palen). De afgelopen jaren hebben we nog geen grootschalige vervangingen van masten gedaan, maar we dienen vanaf 2023 hier wel rekening mee te houden.

Onderhoudsachterstanden

Bij de openbare verlichting zijn er geen onderhoudsachterstanden.

Speelvoorzieningen

Spelen is voor kinderen van groot belang voor hun lichamelijke en geestelijke ontwikkeling. Daarnaast nodigt een veilige openbare speelruimte uit tot actief bewegen. Product Speelvoorzieningen maakt onderdeel uit van programma 1: Wonen + Leven.

Voor het onderhoud van het kapitaalgoed 'speelvoorzieningen' is het volgende kaderstellend:

- Veiligheid van de speeltoestellen wordt getoetst aan de hand van wettelijke richtlijnen.

Financiële resultaten 2021

| Omschrijving | Begroting | Werkelijk | Restant | Realisatie jaar |
|--------------------|-----------|-----------|---------|-----------------|
| Exploitatie | | | | |
| Algemeen onderhoud | 78.523 | 35.000 | 44.000 | 2021 |
| | | | | |
| Kredieten | | | | |
| | | | | |

Kosten onderhoud 2021

De jaarlijkse inspecties en de daaruit voortvloeiende onderhoudswerkzaamheden betaalden we binnen het onderhoudsbudget. Volgens de vastgestelde besluitvorming is er geen ruimte voor vervangingsinvesteringen op krimplocaties.

Onderhoudsachterstanden:

Er zijn geen onderhoudsachterstanden.

Uitvoering projecten ter verbetering van kapitaalgoederen:

Conform eerder genomen besluiten bouwen we de locaties met speeltoestellen af van 58 naar 15 locaties. De natuurlijke levensduur van de toestellen is leidend voor de afbouw. Wanneer alle speeltoestellen zijn verwijderd aan de hand van de natuurlijke levensduur, blijven de locaties wel bestaan als speelveld.

Ontwikkelingen:

Volgens besluitvorming bouwen we het aantal locaties met speeltoestellen in de gemeente Cranendonck af. Uitgangspunt hierbij is de levensduur van de toestellen.

Steeds vaker komen er verzoeken of vragen van inwoners met betrekking tot speelplekken: een crossbaan, een calisthenicspark of het verzoek om een speelplaats te verplaatsen van locatie. We juichen ideeën en verzoeken van inwoners toe, en dagen ze uit om met de buurt in gesprek te gaan over hun ideeën om het draagvlak te vergroten. Hierbij neemt het aantal klassieke speelplekken (schommel, glijbaan, wip-kip) af en ontstaan meer natuurlijke en groene speelplekken waar kinderen en volwassenen kunnen klimmen, klauteren en recreëren. Doordat het initiatief van bewoners komt, is de kans groter dat de nieuwe vormen van deze speelplekken intensiever gebruikt worden. Als gemeente stimuleren we, denken we proactief mee en kijken we naar de (on)mogelijkheden binnen de (financiële) kaders.

Riolering & water

Inleiding

De gemeente heeft de wettelijke zorgtaken rondom afval-, hemel- en grondwater omschreven in het verbreed Gemeentelijk Riolerings Plan 2021-2025 (vGRP). Dit vGRP is een beleidsplan op lange termijn. De raad stelde dit vast in 2020. In het plan staat een berekening van de kostendekkendheid om de ontwikkeling van de rioolheffing inzichtelijk te maken. In kostendekkingsberekeningen maken we een analyse van de hoogte van het tarief van de rioolheffing in relatie tot de lasten en baten. De rioolheffing is een bestemmingsbelasting. Dit is een belasting waarvan de opbrengsten bestemd zijn voor een bepaald doel, in dit geval de gemeentelijke watertaken. De lasten bestaan enerzijds uit de exploitatielasten (jaarlijks terugkerende lasten) en anderzijds uit investeringen die over een lange termijn afgeschreven worden. Het beleid van het vGRP vertalen we jaarlijks naar operationele plannen. Ook eventuele verschuivingen in het uitvoeringsprogramma onderbouwen we hierin.

Alle inwoners en bedrijven in de gemeente Cranendonck hebben baat bij een goed en functioneel rioolstelsel uit oogpunt van volksgezondheid en milieubescherming. Daarnaast draagt doelmatige inzameling en verwerking van hemelwater bij tot een aangenaam woonklimaat met een groen karakter. "Riolering & Water" maakt onderdeel uit van programma 1: Wonen + Leven.

Voor het onderhoud van de kapitaalgoederen 'riolering & water' is het volgende kaderstellend:

- De Wet milieubeheer (afvalwaterzorgplicht);
- Waterwet (hemelwater- en grondwaterzorgplicht).
- VGRP 2021 - 2025

Financiële resultaten 2021

De exploitatieposten zijn verantwoord in de bijlage bij programma 1 wonen en leven.

| Omschrijving | Begroting | Werkelijk | Restant | Realisatie jaar |
|---|-----------|-----------|-----------|-----------------|
| Exploitatie | | | | |
| Aanleg en beheer (riolering algemeen) | 818.601 | 732.050 | 86.551 | 2021 |
| Doorbelasting uren | 252.013 | 252.013 | 0 | 2021 |
| Vrijvalriolering | 290.000 | 120.662 | 169.338 | 2021 |
| Mechanische riolering en meetapparatuur | 249.000 | 225.419 | 23.581 | 2021 |
| Onderzoek planvorming en contracten | 126.000 | 39.443 | 86.557 | 2021 |
| Rioolheffing opbrengsten | 2.072.037 | 2.102.835 | 30.798 | 2021 |
| | | | | |
| Kredieten | | | | |
| V-GRP jaarschijf 2020 | 2.494.276 | 93.763 | 2.400.512 | 2021 |
| V-GRP jaarschijf 2021 | 1.085.000 | 170.213 | 914.786 | 2021 |

| Voorziening | Beginstand | Storting | Uitgaven | Eindstand |
|-----------------------|------------|----------|----------|-----------|
| Voorziening riolering | 1.284.820 | 197.598 | 0 | 1.482.418 |

Het gedeelte van jaarschijf 2020 dat in 2021 is uitgevoerd betreft hoofdzakelijk voorbereidingskosten voor investeringen in relatie tot de bergingsvoorziening 't Stepke, het Centrumplan en de vijver Boudriepark. Het grootste deel van de investering is bestemd voor het centrumplan (Capucijnerplein en Dr. A. Mathijssenstraat rioolvervanging en blauwe ader), voor 't Stepke (waterberging) en voor fase 1 Boudriepark (aanleg infiltratievoorziening en herinrichten vijver in relatie tot toekomstige afkoppelprojecten). Deze rioleringsprojecten zijn vertraagd omdat we deze willen combineren met bovengrondse werkzaamheden. Deze werkzaamheden starten in 2022.

Conform het vGRP 2016-2020 voeren we vervangings- en verbeteringsinvesteringen uit. Binnen de financiële kaders van het vGRP vinden jaarlijks verschuivingen plaats.

Vanuit de jaarschijf 2021 voerden we het afkoppelproject Kijkakkers uit. Dit betrof de afkoppeling van een groot parkeerterrein naar een infiltratievoorziening in de groenzones langs het terrein. Hiermee dragen we bij aan het voorkomen van wateroverlast en het klimaatadaptief inrichten van de leefomgeving. De belangrijkste investering voor 2021, te weten blauwe ader Sterkselse weg is vertraagd, de voorbereiding van dit project wordt in Q2 2022 afgerond, uitvoering is voorzien vanaf Q3 2022. Met de uitvoering van dit project hebben we samen met de al eerder uitgevoerde projecten (fase 1 Sterkselseweg Zuid en fase 2 Stationstraat) de hoofdader voor toekomstige afkoppelprojecten in Maarheeze afgerond.

Gemeentelijke gebouwen

De gemeente verzorgt het beheer en onderhoud van de gemeentelijke gebouwen. De gemeentelijke gebouwen zijn onderdeel van programma 1: Wonen + Leven en programma 2 :Economie + Ondernemen.

Voor het onderhoud van het kapitaalgoed 'gebouwen' is het volgende kaderstellend:

- Nota gemeentelijke gebouwen, vastgesteld september 2016.
- Gebouwen dienen te voldoen aan de wettelijke eisen.
- De Raad heeft op 29 september 2020 het MJOP 2020 -2034 behandeld. Bij vaststelling door de raad is het MJOP mede kaderstellend.

Financiële resultaten 2021

| Omschrijving | Begroting | Werkelijk | Restant | Realisatie jaar |
|-----------------|-----------|-----------|---------|-----------------|
| Exploitatie | | | | |
| Klein onderhoud | 227.489 | 174.071 | 53.418 | 2021 |
| | | | | |
| Kredieten | | | | |
| | | | | |

| Voorziening | Beginstand | Storting | Uitgaven | Eindstand |
|--------------------------------|------------|----------|----------|-----------|
| Voorziening onderhoud gebouwen | 777.234 | 282.730 | 402.162 | 657.802 |

Kosten onderhoud 2021

De middelen voor dagelijks onderhoud bekostigen we uit de exploitatie. De middelen voor meerjaren onderhoud (MJOP) onttrokken we uit de voorziening gebouwen. Op basis van het vastgesteld Meerjarig Onderhoudsplan 2020-2034 stelden we eveneens de meerjarenplanning van de voorziening bij.

Ontwikkelingen

Om te komen tot een toekomstgericht gemeentelijk vastgoedbeleid is het noodzakelijk om het meerjaren onderhoudsplan (MJOP's) om te zetten in een duurzaamheids meerjaren plan (DMOP). Dit leveren we in 2022 op.

In 2021 ontwikkelden we het vastgoedbeleid verder door en besteedden we aandacht aan onderwerpen zoals kostendekkende huur, duurzaamheid, meerjaren investerings plan (MJIP) en monumentenonderhoud.

Gemeentelijke sportaccommodaties en bouwhallen

Inleiding

De sportaccommodaties maken deel uit van programma 3: Toerisme + Recreatie. De gemeente wil een gevarieerd aanbod aan sportactiviteiten ondersteunen. Hierbij legt de gemeente de verantwoordelijkheid voor het dagelijks beheer en onderhoud van de accommodaties zoveel mogelijk bij de gebruikers (lees: verenigingen) neer.

Voor het onderhoud van het kapitaalgoed 'sportaccommodaties' is het volgende kaderstellend:

- De gemeentelijke beleidsvisie in de nota 'sport en bewegen' (2011).
- Voor het onderhoud werken we met een conditiemeting op basis van de Nen2767.
- De sportaccommodaties moeten voldoen aan de wettelijke eisen.

Financiële resultaten 2021

| Omschrijving | Begroting | Werkelijk | Restant | Realisatie jaar |
|-----------------|-----------|-----------|---------|-----------------|
| Exploitatie | | | | |
| Klein onderhoud | 64.087 | 26.085 | 38.002 | 2021 |
| | | | | |
| Kredieten | | | | |
| | | | | |

| Voorziening | Beginstand | Storting | Uitgaven | Eindstand |
|--|------------|----------|----------|-----------|
| Voorziening onderhoud gebouwen VTBC | 490.335 | 179.370 | 303.098 | 366.607 |

Onderhoud sportaccommodaties en bouwhallen 2021

De gemeente verwerkte de onderhoudskosten in het meerjarig onderhoudsplan van de gemeentelijke gebouwen. Het dagelijks en groot onderhoud van de bouwhallen beleggen we via de huur-, bruikleen-, gebruiksovereenkomst bij de verenigingen.

Ontwikkelingen

Als uitwerking van het sportakkoord is een start gemaakt met het opstellen van Meerjaren Onderhoudsplannen (MJOP's) voor sportverenigingen (buitensport).

Onderhoud & vervanging Tractie

Inleiding

Tot slot is ook "tractie" (rollend materieel gemeentewerf) een onderdeel van de gemeentelijke kapitaalgoederen. De tractie gebruiken we voor onderhoud aan het openbare groen, sport, riool, openbare gebouwen, evenementen enz.

Voor het onderhoud van het kapitaalgoed "tractie" is het volgende kaderstellend:

- Tractiemiddelen moeten betrouwbaar in de bedrijfsvoering en veilig te zijn.
- Tractie moet voldoen aan de wettelijke eisen

Financiële resultaten 2021

| Omschrijving | Begroting | Werkelijk | Restant | Realisatie jaar |
|------------------|-----------|-----------|---------|-----------------|
| Exploitatie | | | | |
| Onderhoud | 30.362 | 18.500 | 11.861 | 2021 |
| Vervanging/lease | 29.250 | 33.880 | -4.630 | 2021 |
| | | | | |
| Kredieten | | | | |
| | | | | |

Onderhoud tractie 2021

Het huidige onderhoudsbudget was toereikend voor dagelijks onderhoud. Door goed onderhoud is de technische levensduur van de tractor en Berlingo caddy verlengd.

De levensduur van het aanvullend materieel zoals kipkar, houtversnipperaar, 2-wielige tuinbouwfrees, rolbezem, signaalwagen, Rioned wagen, fietspad zoutstrooier zijn door goed onderhoud verlengd.

Onderhoudsachterstanden

Er zijn geen onderhoudsachterstanden.

Ontwikkelingen

In 2022 starten we met de omvorming naar uitbesteden van veegwerkzaamheden, hierdoor is de inhaalslag voor straatreiniging (nog) niet uitgevoerd.

De economische levensduur van de tractor loopt op zijn einde. We onderzoeken zowel vervanging als lease of koop.

Paragraaf Grondbeleid

Deze paragraaf bevat een beknopte weergave van het door de gemeente gevoerde grondbeleid, zoals vastgelegd in de Nota Grondbeleid 2016 - 2020. Daarnaast wordt gerapporteerd over de voortgang van de gemeentelijke grondexploitaties en particuliere plannen.

De opzet van deze paragraaf is gebaseerd op het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)¹ en bevat een verantwoording van de gemeentelijke grondexploitaties en particuliere plannen. De boekwaarde van de projecten is eveneens volgens de voorschriften van het BBV verwerkt in de balans.

Grondbeleid

Nota Grondbeleid

In de nota Grondbeleid Gemeente Cranendonck 2016-2020 zijn de beleidskaders en uitgangspunten vastgelegd voor het beheer en de ontwikkeling van onroerend goed, gericht op het uiteindelijk realiseren van beleidsdoelstellingen op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling, volkshuisvesting, economie, etc.

Op 5 oktober 2021 is er een aanvulling gekomen op het grondbeleid door vaststelling van de notitie "Grondverwerving als oplossing voor versnelling woningbouwopgaaf" en een jaarlijks krediet beschikbaar te stellen voor grondaankopen ten behoeve van woningbouwontwikkelingen en bedrijventerreinen. Door het beschikbaar stellen van een krediet voor grondaankopen kan de gemeente naast het voeren van faciliterend grondbeleid ook actieve grondpolitiek toepassen. Het krediet wat door de raad beschikbaar is gesteld bedraagt € 2.000.000. Via actieve grondpolitiek kan de gemeente optimaler sturen op de realisatie van publieke doelen, met name omdat de gemeente als eigenaar sturing kan geven aan het inhoudelijke programma, fasering, inspraak van burgers, kostenverhaal c.q. winstrealisering en de algehele kwaliteit van de planontwikkeling. Er kan sturing worden gegeven aan de (kwantitatieve) invulling van de behoefte en de snelheid van de ontwikkeling.

Actualisatie grondexploitaties

Jaarlijks worden de grondexploitaties geactualiseerd. Over het geprognosticeerde financiële resultaat van de gezamenlijke grondexploitaties wordt gerapporteerd door middel van deze paragraaf.

Projecten

De grondexploitaties c.q. plannen zijn onderverdeeld in:

- Gemeentelijke grondexploitaties:
Er is sprake van een door de raad vastgestelde grondexploitatie. De gemeente is eigenaar van de grond. De boekwaarde van deze projecten wordt op de balans verantwoord in de categorie 'In exploitatie genomen (bouw)gronden'.
- Toekomstige gemeentelijke grondexploitaties:
De gemeente is eigenaar van de grond, er is nog geen grondexploitatie vastgesteld. De boekwaarde van de grond wordt verantwoord onder de categorie 'Materiële Vaste Activa'. De plankosten worden, maximaal 5 jaar, tot het moment van vaststelling van de grondexploitatie gerubriceerd onder de categorie 'Immateriële vaste activa'. Plankosten ouder dan 5 jaar worden

¹ Art. 16, besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten

afgeboekt indien blijkt dat er na het verstrijken van deze termijn geen grondexploitatie is vastgesteld. Er zijn momenteel geen plannen die dicht tegen deze termijn van 5 jaar aan zitten.

- Particuliere plannen:

De rol van de gemeente heeft betrekking op de procedure voor de vaststelling van een nieuw bestemmingsplan. Het eigendom van de grond is in particuliere handen. De gemeentelijke (plan)kosten worden door middel van een exploitatieplan of een anterieure overeenkomst in rekening gebracht bij de initiatiefnemer van het betreffende plan. De boekwaarde wordt op de balans verantwoord als kortlopende vordering indien er sprake is van een ondertekende anterieure overeenkomst.

Winst- en verliesneming.

Volgens de richtlijnen van de BBV treffen wij een (verlies)voorziening voor een gemeentelijke grondexploitatie die een geprognosticeerd tekort laat zien. Op basis van de jaarlijkse actualisatie van de betreffende grondexploitatie wordt de hoogte van de voorziening herijkt. Deze voorziening wordt, als een waarde correctie, in mindering gebracht op de boekwaarde van de bouwgrond in exploitatie. Bijstellingen van de voorziening worden verrekend met de reserve Grondexploitaties.

In de nota Grondbeleid is als richtlijn opgenomen dat er geen tussentijdse winstnemingen worden gedaan. De voorschriften vanuit het BBV zijn op dit punt echter aangescherpt en stellen dat de gemeente tot tussentijdse winstneming over moet gaan indien daarover voldoende zekerheid bestaat. Het Bbv heeft in maart 2017 een aanvullende notitie uitgebracht voor het tussentijds nemen van winst. Bij het stelsel van baten en lasten zoals geformuleerd in het Besluit Begroting en Verantwoording (Bbv) zijn het toerekeningbeginsel, het voorzichtigheidsbeginsel en het realisatiebeginsel essentiële uitgangspunten. Baten en lasten – en het daaruit vloeiende resultaat – moeten worden toegerekend aan de periode waarin deze zijn gerealiseerd. Bij meerjarige projecten betekent dit dat (de verwachte) winst niet pas aan het eind van het project als gerealiseerd moet worden beschouwd, maar gedurende de looptijd van het project tot stand komt en ook als zodanig moet worden verantwoord. Het verantwoorden van tussentijdse winst is daarmee geen keuze maar een verplichting die voortvloeit uit het realisatiebeginsel. Voor het bepalen van de tussentijdse winst is aansluiting gezocht bij een algemeen aanvaardbare methodiek (bedrijfsleven, fiscaal), waarbij rekening is gehouden met de bijzondere kenmerken van gemeentelijke grondexploitaties. De doelstelling van het gemeentelijk grondbeleid is immers niet primair gericht op het behalen van financieel rendement, maar op het bereiken van het gewenste voorzieningenniveau voor inwoners en bedrijven. De Percentage of completion (Poc) methode houdt rekening met de fase waarin de grondexploitatie, zowel wat betreft de opbrengsten als de kosten, verkeert. Daarnaast is deze methode eenvoudig toepasbaar en kan eenduidig worden gehanteerd voor alle positieve grondexploitaties die door gemeenten worden uitgevoerd. Hiermee wordt aangesloten bij de doelstelling van de vernieuwing van het BBV, namelijk vereenvoudiging en eenduidigheid en daarmee een betere onderlinge vergelijkbaarheid tussen gemeenten.

De berekening van de tussentijdse winst vindt plaats naar rato van de voortgang van het project. Hierbij wordt voor wat betreft de berekeningsmethodiek en de planinhoudelijke uitgangspunten niet afgeweken van de grondexploitatie of herziening zoals deze tot en met het verslagjaar door de raad zijn vastgesteld. Dit wordt berekend naar de mate waarin kosten en opbrengsten zijn gerealiseerd per individuele grondexploitatie. Hiermee wordt de totale winst over de individuele grondexploitatie opgedeeld/toegerekend aan de reeds verkochte kavels. Indien nog geen gronden zijn verkocht is er dus nog geen sprake van gerealiseerde winst. Maatgevend is de realisatie tot en met het lopende jaar ten

opzichte van het totaal van de kosten en opbrengsten van de grondexploitatie. In formule: % kostenrealisatie x % opbrengstrealisatie = % Poc.

(Ingeval de kosten voor 50% zijn gerealiseerd en de gronden voor 50% zijn verkocht, dan is de Poc dus 25%.) Volgens het Bbv is het toegestaan om vanuit het voorzichtigheidsprincipe 10% van de nog te realiseren opbrengsten en 10% van de nog te maken kosten in mindering te brengen op de totale raming om van hier uit het percentage winstneming te berekenen. Voor de jaarrekening 2019 is de Poc methode toegepast op de gemeentelijke grondexploitaties. In de eerstvolgende herziening van de nota grondbeleid zal deze nota aangepast worden op de voorschriften vanuit het BBV voor wat betreft het tussentijds nemen van winst.

Het toepassen van de Poc methode leidt voor één complexen tot de volgende winstneming over het boekjaar 2021:

| Overzicht tussentijdse winstneming | | |
|------------------------------------|---------------------|---------|
| Nr. | Naam | Bedrag |
| 9203 | Airpark fase II/IIb | 272.121 |
| Totaal | | 272.121 |

Waardering gronden toekomstige gemeentelijke grondexploitaties

Gronden en opstallen in het bezit van de gemeente die bedoeld zijn voor een toekomstige ontwikkeling maar waarbij (nog) geen sprake is van een raadsbesluit met de vaststelling van het grondexploitatiecomplex, inclusief grondexploitatiebegroting moeten op de balans worden gerubriceerd onder de categorie 'Materiële vaste activa'. Er is dus geen sprake van een vervaardigingsprijs maar van een verkrijgingsprijs. Op de boekwaarde van deze grond mogen daarom ook geen kosten, zoals rente, worden bijgeschreven. De activering van alle soorten grond geschiedt in de eerste plaats steeds tegen (historische) verkrijgingprijs (artikel 63.1 BBV) en bijkomende kosten. Op grond wordt niet afgeschreven. Grond wordt wel afgewaardeerd tot de marktwaarde indien sprake is van een (duurzaam) lagere marktwaarde (artikelen 65.1 en 65.2 BBV). De toekomstige gemeentelijke grondexploitatie Politiebureau betreft een verkoop van grond als onderdeel van het projectplan Rabobank. Deze grondverkoop zal in 2022 afgerond worden.

| Overzicht toekomstige gemeentelijke grondexploitaties | | |
|---|---------------|----------------|
| Project | | Boekwaarde |
| Nr. | Naam | Per 31-12-2021 |
| 9008 | Politiebureau | 83.567 |
| Totaal | | 83.567 |

Realisatie

Verloop boekwaarde gemeentelijke grondexploitaties

Als we naar de boekwaarde van de grondexploitaties kijken per 1-1-2021 zien we dat we in totaal €900.449 meer opbrengsten hebben ontvangen dan er kosten zijn. In 2021 loopt dit bedrag nog verder op doordat we €938.842 aan ontvangsten hebben tegenover €576.517 aan uitgaven. Na aftrek van de genomen tussentijdse winst voor een bedrag van €272.121 blijft er een boekwaarde van €1.035.652 over.

Het risicoprofiel voor de grondexploitatie is daardoor zeer laag.

| Verloop boekwaarde gemeentelijke grondexploitatie | | | | | |
|---|------------------------|------------------------------|--------------------------------------|-------------------------------------|--------------------------|
| Naam | Boekwaarde 1-1-2021 | Gerealiseerde kosten 2021 | Gerealiseerde opbrengsten 2021 | Tussentijdse winstneming 2021 | Boekwaarde 31-12-2021 |
| Budel Noord 2007 | 322.291 | 29.352 | 0 | 0 | 351.643 |
| Airpark Brabant fase II/IIb | -4.654.524 | 12.423 | 911.692 | 272.121 | -5.281.672 |
| Baronie van Cranendonck | 2.994.206 | 309.670 | 33.470 | 0 | 3.270.406 |
| Neerlanden | 437.578 | 225.072 | 38.680 | 0 | 623.971 |
| Totaal | -900.449 | 576.517 | 983.842 | 272.121 | -1.035.652 |

Toelichting per complex

Budel Noord

Voor Budel Noord was reeds een voorziening gevormd van €795.330. Deze blijft ongewijzigd. Alle kavels zijn verkocht. De komende jaren worden hier nog werkzaamheden uitgevoerd om deze locatie woonrijp te maken. In 2023 kan deze grondexploitatie naar verwachting worden afgesloten.

Airpark Brabant fase II/IIb

Airpark Brabant fase II is een gemeentelijke grondexploitatie. Op het bedrijventerrein Airpark is in 2021 8.336m² grond verkocht voor in totaal €862.000. De overige opbrengsten kwamen uit op een bedrag van €50.000. De uitgifte van gronden binnen deze grondexploitatie is inmiddels zo voorspoedig verlopen dat alle gronden nu verkocht zijn. Vandaar dat Airpark fase II in 2018 is uitgebreid met Airpark fase IIb. Inmiddels heeft ook de provincie groen licht gegeven voor de ontwikkeling van deze volgende fase. De ontwikkeling van fase IIb kan nu gestart worden. Gronden moeten nog verworven worden en het bestemmingsplan en onderzoeken moeten nog opgestart worden. De grondexploitatie Airpark fase II/IIb heeft een boekwaarde van €5.281.672 positief. Dit is na de tussentijdse winstneming van €272.121 in 2021. Eerder zijn er al winsten genomen voor een bedrag van €1.650.000. De toekomstig nog te maken kosten komen uit op een bedrag van €6.511.000. De toekomstig te ontvangen grondopbrengsten zijn begroot op €3.835.000. Daarmee sluit de grondexploitatie met een positief saldo van €4.527.000 op het einde van de looptijd per 31-12-2030. Dit positief saldo is inclusief tussentijdse winstnemingen.

Baronie van Cranendonck

Voor het plan Baronie van Cranendonck geldt dat er in 2020 door de gemeenteraad een grondexploitatiebegroting is vastgesteld. Vanaf het boekjaar 2020 is dit project een grondexploitatie en worden kosten niet meer als verlies genomen ten laste van de algemene reserve grondexploitatie maar worden deze kosten in de grondexploitatie meegenomen. De kosten van baronie die gemaakt zijn in de boekjaren 2016 t&m 2019 zijn ten laste gekomen van de reserve grondexploitatie. Deze kosten bedroegen in totaal € 871.375. Conform het besluit begroting en verantwoording mogen we deze kosten niet meenemen in de grondexploitatie van de Baronie. Deze kosten zullen we dus extra comptabel moeten bijhouden. In onderstaande tabel is te zien dat er een resultaat einde looptijd is berekend van

€766.740. Als we rekening houden met de reeds gemaakt kosten van € 871.375 welke ten laste van de reserve zijn genomen bedraagt het extra comptabele resultaat € 104.635 negatief. Dit wordt met name veroorzaakt door het feit dat er meer plankosten worden gemaakt dan begroot. Momenteel wordt er gewerkt aan een actualisatie van de plannen.

Neerlanden

Voor het project Neerlanden is gekozen om de gronden uit te geven via marktselectie. Inmiddels zijn de overeenkomsten getekend met de winnende partij en zijn de financiële afspraken verwerkt in de grondexploitatie. Naast dat we door marktselectie toe te passen een kwalitatief hoogwaardig en duurzaam plan krijgen is ook het financiële resultaat toegenomen met € 264.000. Het projectresultaat einde looptijd komt uit op een bedrag van € 3.036.000. Het totaaloverzicht voor wat betreft de projectresultaten voor de grondexploitaties is weergegeven in onderstaande tabel:

| Resultaat einde looptijd gemeentelijke grondexploitaties | | | | | | | |
|--|--------------------------------|--------------------------|---|---|--------------------------------|--|--|
| | Naam | Boekwaarde 31-12-2021 | Toekomstig nog te maken kosten | Toekomstig nog te realiseren opbrengsten | Resultaat einde looptijd | Reeds tussentijds genomen winst t&m 2021 | Totaal project resultaat = resultaat einde looptijd + reeds tussentijds genomen winst |
| | Budel Noord 2007 | 351.643 | 443.687 | 0 | 795.330 | 0 | 795.330 |
| | Airpark Brabant fase II/IIb | -5.281.672 | 6.510.658 | 3.834.686 | -2.605.699 | 1.921.778 | -4.527.477 |
| | Baronie van Cranendonck | 3.270.406 | 1.908.565 | 5.945.711 | -766.740 | 0 | -766.740 |
| | Neerlanden | 623.971 | 4.193.669 | 7.853.140 | -3.035.501 | 0 | -3.035.501 |
| | | | | | | | |
| | Totaal | -1.035.652 | 13.056.579 | 17.633.537 | -5.612.610 | 1.921.778 | -7.534.388 |

Wellicht ten overvloede wordt erop gewezen dat het becijferde resultaat is gebaseerd op voorcalculatorische, en dus nog niet geheel gerealiseerde, (exploitatie)resultaten die, gaande de exploitatieperiode nog aan verandering onderhevig kunnen zijn. Daarnaast is het behalen van dit resultaat afhankelijk van de algemene (economische) verwachtingen in combinaties met de risico's.

Overzicht grondaankopen

In oktober 2021 is door de gemeenteraad een krediet beschikbaar gesteld van €2.000.000 voor het doen van grondaankopen in het kader van actieve grondpolitiek. De hoogte van dit krediet wordt jaarlijks bij de begroting vastgesteld. In de vastgestelde beleidsnotitie is te lezen dat nadat een uitgave ten laste van dit krediet achteraf is verantwoord via een raadsvoorstel, tussentijdse rapportage of jaarrekening het beschikbaar gestelde budget weer vrijvalt. In 2021 is de locatie Rubenslaan 1 (voormalige bibliotheek) aangekocht voor een bedrag van €44.437. Op deze locatie gaan huurappartementen gerealiseerd worden door Wocom.

Particuliere plannen

Voor particuliere plannen geldt dat de gemeente geen grondbezit heeft. Sinds de wijziging van het BBV in 2016 is er een scheiding aangebracht tussen gemeentelijke grondexploitaties en particuliere plannen. Bij particuliere plannen treedt de gemeente faciliterend op. Feitelijk horen de particuliere plannen niet meer thuis in de paragraaf grondbeleid. Om het verloop te zien ten opzichte van voorgaande jaren en om volledig te zijn als het gaat om verlies- en winstnemingen nemen we ze toch mee in deze paragraaf.

Uitgangspunt voor particuliere plannen is dat de gemeente haar kosten verhaalt via een exploitatieplan of via anterieure overeenkomsten. Voor de huidige particuliere plannen zijn geen exploitatieplannen vastgesteld. Dat betekent dat de kosten verhaald worden via een anterieure overeenkomsten. In sommige gevallen kan de gemeente niet alle kosten verhalen. Voor kostenverhaal moeten de drie criteria profijt, causaliteit en toerekenbaarheid toegepast worden. Als voor een project niet 100% de drie criteria zijn toe te passen dan kan het zijn dat de gemeente kosten in een project voor haar rekening moet nemen. Daarnaast kan de gemeente alleen kosten verhalen zoals opgenomen in de kostensoortenlijst in het Besluit ruimtelijke ordening. Tot slot kan het zijn dat de gemeente een anterieure overeenkomst sluit en dat later blijkt dat kosten hoger zijn dan oorspronkelijke ten tijde van het sluiten van het contract was voorzien. Andersom kan uiteraard ook dat de daadwerkelijk gemaakte kosten voor de gemeente lager zijn dan de verhaalde kosten. In dat geval houdt de gemeente geld over aan een particulier project. Het uitgangspunt van de particuliere plannen is 100% kostenverhaal en een voor de gemeente sluitend plan. In het onderstaande overzicht zijn de boekwaardes van de particuliere plannen opgenomen en de toekomstig nog te maken kosten in combinatie met kostenbijdragen die nog ontvangen moeten worden.

| Financieel overzicht particuliere plannen | | | | |
|---|---------------------------|------------------------------|---|-----------------------|
| Boekwaarde 1-1-2021 | Gerealiseerde kosten 2021 | Gerealiseerde bijdragen 2021 | Verlies ten laste algemene reserve grondexploitatie | Boekwaarde 31-12-2021 |
| 143.228 | 76.360 | 0 | -4.097 | 62.771 |

Voor de particuliere plannen geldt dat de per saldo opgenomen boekwaarde van €62.771 een vooruitontvangen bedrag is vanuit gesloten anterieure overeenkomst waartegenover nog kosten gemaakt moeten worden. Het ontstane verlies in 2021 betreft het project Jumbo waar we meer kosten gemaakt hebben dan we aan kosten verhaald hebben.

| Overzicht winst- en verliesnemingen particuliere plannen | | |
|--|-------|-----------------------|
| Project | | Winst/verlies |
| Nr. | Naam | 2021 |
| | | (negatief is verlies) |
| 801 | Jumbo | -4.097 |
| Totaal | | -4.097 |

Financiële positie

De financiële positie bestaat uit de boekwaarde van de gemeentelijke grondexploitaties en de reserves en risico's die samenhangen met de exploitatie van (bouw)grond.

Reserve Ruimtelijke Kwaliteit

De gemeenteraad heeft in december 2018 de Nota fonds ruimtelijke kwaliteit vastgesteld. De voeding vindt plaats vanuit particuliere plannen waar een bijdrage wordt gevraagd voor het fonds ruimtelijke kwaliteit en door een bijdrage vanuit de gemeentelijke grondexploitaties op basis van een bijdrage per m² verkochte grond als het gaat om bedrijventerreinen en een bijdrage per typologie woning als het gaat om woningbouwplannen. De mutatie van deze reserve is weergegeven in onderstaande tabel.

| Verloop reserve Fonds Ruimtelijke kwaliteit | | |
|---|---------|----------------|
| Stand per 1-1-2021 | | 3.089.890 |
| | | |
| Stortingen vanuit complexen | 69.689 | |
| Stortingen vanuit anterieure overeenkomsten | 168.652 | |
| <i>Totaal mutaties 2021</i> | | <i>238.341</i> |
| | | |
| Stand per 31-12-2021 | | 3.328.231 |

Omdat het Bbv voorschrijft dat er vanuit de grondexploitaties geen kosten mogen worden genomen voor fondsvorming wordt de berekende mutatie aan het Fonds Ruimtelijke kwaliteit jaarlijks genomen bij de jaarrekening door een uitname uit de reserve grondexploitatie ten behoeve van de reserve Fonds Ruimtelijke kwaliteit. In 2021 is dit bedrag €69.689.

Door de raad is vanuit de reserve fonds ruimtelijke kwaliteit een bedrag van € 200.000 beschikbaar gesteld voor het project de Ark. Dit bedrag is tot op heden nog niet besteed in afwachting van de verdere planvorming en realisatie van dit project. Het is de verwachting dat dit bedrag in 2022 en 2023 besteed gaat worden aan de inrichting van de openbare ruimte en enkele aanpassing bij de school om de bouw van de woningen mogelijk te maken.

Voorziening Nadelige grondexploitaties

Volgens de richtlijnen van de BBV moet een voorziening worden getroffen voor gemeentelijke grondexploitaties die een voorgerecalculeerd tekort laten zien. Op basis van de jaarlijkse actualisatie van de gemeentelijke grondexploitatie wordt de hoogte van de voorziening herijkt. De voorziening wordt in mindering gebracht op de balanspost 'Onderhanden werk inzake grondexploitaties'.

Bijstellingen van de hoogte van de voorziening geschiedt middels verrekening met de reserve grondexploitatie.

| Specificatie voorziening Nadelige grondexploitaties | |
|---|----------------|
| Stand per 1-1-2021 | 795.330 |
| Benodigd per 31-12-2021 | |
| - Budel Noord 2007 | 795.330 |
| Aanvulling t.l.v. reserve grondexploitaties | 0 |
| <i>Stand 31-12-2021</i> | <i>795.330</i> |

Risico's grondexploitaties

Aan het exploiteren van (bouw)grond zijn risico's verbonden. Zeker gelet op de lange looptijden, de relatief hoge voorinvesteringen en omvangrijke geprognosticeerde verkoopopbrengsten bij gemeentelijke grondexploitaties, moet rekening gehouden worden met een reëel risico.

Voor de kwantificering van de risico's wordt onderscheid gemaakt in algemene (exploitatie)risico's en project specifieke risico's. Voor het complex Budel Noord 2007 is de risico inschatting, uitgaande van een 'slecht weer scenario' (dit wil zeggen een verslechtering van het geprognosticeerd resultaat of het niet (geheel) kunnen verhalen van de door de gemeente Cranendonck gemaakte kosten), berekend op een bedrag van €14.000. Het bedrag is voor Budel Noord laag omdat alle gronden zijn uitgegeven en nagenoeg alle kosten zijn gemaakt. Voor de complexen Neerlanden, Baronie en Airpark zijn de geprognosticeerde resultaten dusdanig dat risico's opgevangen kunnen worden binnen het resultaat van de grondexploitatie.

In de vermogenspositie is rekening gehouden met een risicobedrag van € 200.000 voor reeds gestarte initiatieven (het niet geheel kunnen verhalen van de door de gemeente gemaakte kosten) en € 150.000 (algemeen voorbereidingsbudget) voor nieuwe initiatieven welke uiteindelijk niet doorgaan; totaal een risicobedrag van € 350.000. Het totale bedrag voor risico's komt daarmee uit op een bedrag van €350.000 plus € 14.000 = € 364.000

Risico's in relatie tot reserve grondexploitatie

Het uitgangspunt voor het bepalen van de minimumhoogte van de reserve grondexploitaties is dat er voldoende financiële buffer aanwezig moet blijven voor een verantwoorde continuering van de bedrijfsvoering. Hierbij is de minimumhoogte berekend op € 364.000 gebaseerd op de risico's.

De huidige omvang van de reserve ad €577.475 is voldoende om de bestaande risico's af te dekken. Als we naar de huidige gemeentelijke grondexploitaties kijken en naar de particuliere plannen dan zien we dat het risicoprofiel is gedaald.

De bovengrens bedraagt anderhalf maal de omvang van de noodzakelijke ondergrens en gezien de omvang van de risico's bepaald op een bedrag van €546.000.

Reserve grondexploitaties

De reserve grondexploitaties is ingesteld om de resultaten van de lopende complexen en de ongedekte voorbereidingskredieten op te vangen. Elk jaar wordt op basis van de stand van de noodzakelijke reservepositie bepaald hoe hoog het bedrag is dat overgeheveld kan/moet worden naar/van de gemeentelijke algemene reserve.

| Overzicht verloop reserve Grondexploitaties | | |
|---|--|---------|
| Stand per 1-1-2021 | | 379.140 |
| | | |
| Bij: | Inflatiecorrectie | - |
| | Tussentijdse winstneming Airpark fase II en IIb | 272.121 |
| | Winstnemingen particuliere plannen | 0 |
| | | |
| Af: | Aanvullen voorziening nadelige grondexploitaties | 0 |
| | Dekking exploitatiesaldo toekomstige grondexploitaties | 0 |
| | Verlies nemen particuliere plannen (afname) | -4.097 |
| | Vennootschapsbelasting | 0 |
| | Storting vanuit de reserve in het fonds voor ruimtelijke kwaliteit | -69.689 |
| Saldo | | 577.475 |
| Afromen ten gunste van de algemene reserve | | 31.475 |
| Stand 31-12-2021 | | 546.000 |

Het is goed om aan te geven dat de onttrekking van € 69.689 uit de reserve grondexploitatie geen verlies is maar een overboeking naar de reserve ruimtelijke kwaliteit (zie onderdeel reserve ruimtelijke kwaliteit). Omdat de bovengrens van de risicoreserve is berekend op een bedrag van €546.000 kan er een bedrag van €31.475 worden afgeroomd ten gunste van de algemene reserve.

Weerstandvermogen

Op grond van het BBV bepaalt het weerstandvermogen de mate waarin middelen vrijgemaakt kunnen worden om naast het afdekken van tekorten ook substantiële tegenvallers en risico's op te vangen (zonder aanpassing van beleid).

Voor het bepalen van het weerstandvermogen zijn drie zaken van belang:

1. De uiteindelijke resultaten van de grondexploitaties en particuliere plannen;
2. De risico's van/rondom grondexploitaties;
3. De stand en ontwikkeling van de reserve grondexploitatie.

| Specificatie weerstandsvermogen | | |
|--|---|-------------|
| Reserve grondexploitaties per 31-12-2021 | | 577.475 |
| | | |
| Bij: | Nog te realiseren resultaat positieve projecten | |
| | - Gemeentelijke grondexploitaties: | |
| | Airpark II/IIb | 2.606.000 |
| | Baronie van Cranendonck | 767.000 |
| | Neerlanden | 3.036.000 |
| <i>Subtotaal</i> | | 6.986.475 |
| | | |
| Af: | Risico's dekking en verlies | -364.000 |
| | Risico minder winst | -711.000 |
| <i>Subtotaal</i> | | --1.075.000 |
| | | |
| Totaal weerstandsvermogen per 31-12-2021 | | 5.911.475 |

Het risico minder winst van €711.000 vloeit voort uit de risico analyse van de grondexploitaties Neerlanden, Baronie en Airpark waarbij naar scenario's wordt gekeken als mogelijk hogere inflatie van kosten (4%), stijging van rente naar 2,5% en 10% lagere grondprijzen in combinatie met een inschatting van de kans van optreden.

Er kan worden geconcludeerd dat de huidige reserve grondexploitatie en de geprognosticeerde positieve resultaten van de grondexploitaties ruimschoots de risico's afdekken.

Paragraaf subsidies

De gemeente levert een financiële bijdrage aan diverse instellingen en verenigingen in de vorm van subsidies. De subsidies zijn verwerkt in de programma's van de programmabegroting 2021. In totaal gaat het om een bedrag van circa € 3 miljoen. In deze paragraaf subsidies is het totaalbeeld van de subsidies opgenomen.

Soorten subsidies

Subsidie is 'de aanspraak op financiële middelen, door een bestuursorgaan verstrekt met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen en diensten' (artikel 4:21 van de Awb).

De Awb eist dat gemeenten de grondslag voor het verstrekken van subsidie vastleggen in een algemeen verbindend voorschrift (= subsidieverordening), dat door de raad is vastgesteld. Hierop zijn vier uitzonderingen mogelijk:

1. Subsidies die worden verleend in afwachting van de totstandkoming van een wettelijk voorschrift. Het wettelijk voorschrift moet dan binnen een jaar tot stand zijn gekomen;
2. Subsidiereregelingen die door de Europese Unie zijn vastgesteld;
3. Indien de begroting de subsidieontvanger specifiek vermeldt en het bedrag aangeeft waarop de subsidie ten hoogste kan worden vastgesteld (subsidieverstrekking op basis van een begrotingspost);
4. Eenmalige subsidies, mits deze voor ten hoogste vier jaren wordt verstrekt.

Bij bovenstaande uitzonderingen blijft gelden dat de procedure voor subsidieverstrekking moet voldoen aan de bepalingen van de Algemene wet bestuursrecht. Ook is het uitgangspunt dat de subsidie moet worden verstrekt voor een doel dat bijdraagt aan de realisatie van gemeentelijke beleidsdoelstellingen. Er zijn diverse soorten subsidies, elk met eigen kaders en richtlijnen:

1. Stimuleringssubsidies: een eenmalige subsidie voor een activiteit/activiteiten met een eenmalig of experimenteel karakter; of een eenmalige subsidie voor activiteiten waarvan het college heeft aangegeven dat ze die wil stimuleren.
2. Budgetsubsidies: een subsidie voor activiteiten die bij voortduring dan wel periodiek (één jaar of langer) plaatsvinden en die op grondslag van meetbare activiteiten wordt verleend aan (professionele) organisaties, waarbij een uitvoeringsovereenkomst met de organisatie kan worden gesloten.
3. Accommodatiesubsidie: een subsidie die bijdraagt aan de kosten van een accommodatie.
4. Activiteitensubsidie: een subsidie voor activiteiten die bijdragen aan gemeentelijke beleidsdoelen en bij voortduring dan wel periodiek (één jaar of langer) plaatsvinden waarmee de gemeente aangeeft het aanbod van bepaalde activiteiten door een organisatie van belang te vinden.
5. Ontwikkeling gemeenschapsinitiatieven: de facilitering van gemeenschappen bij het regisseren, realiseren dan wel in stand houden van hun eigen fysieke, sociale en mentale leefomgeving. Binnen de heelheid van deze gemeenschap is aandacht en ontwikkelingsruimte voor ieder die, ongeacht zijn fysieke en mentale mogelijkheden, geaardheid, culturele afkomst, achtergrond en geloofsovertuiging, op een positieve wijze hier deel van uit willen maken en een bijdrage willen leveren.

Beleid

Het beleid met betrekking tot subsidies is vastgelegd in het subsidiebeleid, de subsidieverordening van de gemeente Cranendonck (vastgesteld 2021) en bijbehorende nadere subsidieregels 2018. De nadere regels zijn voor ontwikkeling gemeenschapsinitiatieven en huisvesting accommodaties zijn vastgesteld. Voor de andere onderwerpen zijn we hier mee bezig.

Het subsidiebeleid geeft weer welke uitgangspunten de gemeente hanteert bij de toepassing van het instrument subsidie. Deze uitgangspunten vormen het kader voor de uitwerking van de subsidieverordening en de subsidieregels.

In de subsidieverordening staat de procedure van aanvraag, verlening, verantwoording en vaststelling van subsidies inclusief hieraan gekoppelde voorwaarden. Ook zijn er de administratieve verplichtingen (termijnen, te overleggen bewijsstukken, etc.) in opgenomen. Basis voor de verordening zijn de bepalingen zoals opgenomen in de Algemene wet bestuursrecht.

In de nadere regels, aangepast in 2018, wordt aangegeven hoe de hoogte van de subsidie wordt berekend en aan welke eisen en verplichtingen een aanvrager moet voldoen.

De gemeente streeft voor de diverse beleidsterreinen specifieke doelstellingen na. Subsidie wordt ingezet als middel om bepaalde maatschappelijke doelstellingen te behalen, bepaalde maatschappelijke ontwikkelingen te stimuleren.

De doelstellingen zijn uitgewerkt en vastgelegd in diverse beleidsplannen. Daarnaast wordt aangesloten op de strategische visie. De volgende algemene doelstellingen kunnen worden genoemd:

Wonen en leven

De gemeente biedt de mogelijkheid om burgers in elke kern samen te laten komen. Hierdoor versterken we de sociale cohesie. Onze burgers wonen in een omgeving waarbij ze tevreden zijn over het beheer van de openbare ruimte.

Kunst en cultuur

De gemeente biedt haar inwoners de mogelijkheid kennis te maken met en deel te nemen aan (lokale) kunst- en culturele activiteiten. Onderdeel hiervan is het behoud van de eigen identiteit van Cranendonck.

Sport

De gemeente biedt haar inwoners, met speciale aandacht voor jeugd en mensen met een beperking, de mogelijkheid kennis te maken met en deel te nemen aan een gevarieerd aanbod aan sport- en beweegactiviteiten.

Zorg

De gemeente stimuleert dat inwoners, van jong tot oud, zich kunnen ontplooiën en verantwoordelijkheid nemen. Inwoners doen mee in de samenleving.

Subsidieplafond

De gemeente Cranendonck werkt met een subsidieplafond. Dit subsidiebudget is het bedrag dat gedurende een subsidiejaar ten hoogste beschikbaar is voor verstrekking van basis- en stimuleringssubsidies. Het subsidiebudget kent een plafond dat voor 2021 wordt vastgesteld op € 493.257, dit is het plafond van 2020 verhoogd met een index van 1,8%. Jaarlijks is maximaal € 15.000 binnen het totale subsidiebudget beschikbaar voor stimuleringssubsidies. Bij een subsidieplafond worden subsidies verstrekt zolang er middelen beschikbaar zijn. Als het budget op is, wordt een subsidieverzoek in principe afgewezen. Voor de manier waarop de middelen worden verdeeld, worden nadere regels gesteld. In Cranendonck worden aanvragen behandeld op volgorde van binnenkomst.

Vanwege de huidige manier van subsidiëren, op basis van maatschappelijke doelstellingen, ondernemen verenigingen extra activiteiten om aan meer maatschappelijke doelstelling een bijdrage te kunnen leveren en daarmee meer subsidie ontvangen. Hiermee lijkt het subsidiebeleid een gewenst effect te behalen namelijk de bijdrage aan de doelstellingen van gemeentelijk beleid.

Financieel overzicht subsidies

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de subsidiebedragen zoals die zijn verleend in 2021. Omdat een aantal voetbalverenigingen een voetbalveld hebben ingeleverd, en dit ook effect heeft op de accommodatiesubsidie, was er bij de aanvragen voor 2021 geen overschrijding op het subsidiebudget. Organisaties die meer dan € 2.000 subsidie ontvangen, moeten een vaststellingsaanvraag indienen. In 2021 hadden we nog altijd te maken met coronamaatregelen. Ook dit had effect op het subsidiebudget.

| | | Begroot | Toegekend |
|------------------------|---|---------------|---------------|
| Basissubsidies | Beleidssterrein: kunst & cultuur | 71.775 | 70.750 |
| | Beleidssterrein: zorg | 63.258 | 59.700 |
| | Beleidssterrein: wonen & leven | 17.500 | 17.400 |
| | Beleidssterrein: sport: - maatschappelijke doelen | | 55.170 |
| | - accommodatiesubsidie | 325.724 | 276.119 |
| Stimulerings-subsidies | 12 aanvragen stimuleringsubsidies in 2021 (8x toekenningen, 3x afwijzingen en 1x ingetrokken) | <u>15.000</u> | <u>7.273</u> |
| | Totaal subsidiebudget | 493.257 | 486.412 |
| | | | |
| Budgetsubsidies | AK Smeltkroes | 14.215 | 14.215 |
| | Stichting Europese Jeugdsportdagen | 3.184 | 4.000 |
| | De Klimroos | 24.345 | 9.605 |
| | RICK | | 130.064 |
| | Stichting Muziekactiviteiten Grensland | 138.128 | 23.414 |
| | Stichting Cordaad-Welzijn | 393.169 | 393.169 |
| | Lumens Groep | 383.512 | 383.512 |
| | Radio Horizon (PULSAR) | 12.106 | 11.921 |
| | Stichting Carrousel | 6.324 | 2.774 |
| | GGzE | 93.804 | 79.017 |
| | Stichting Leergeld Weert en omstreken | 49.900 | 39.000 |
| | Stichting De Boodschappenmand (VW) | | 1.350 |
| | Stichting Voedselbank Weert en omstreken | | 2.100 |
| | Stichting Combinatie Jeugdzorg | 361.920 | 376.855 |
| | DigiTaalhuis | <u>24.500</u> | <u>20.000</u> |
| | | 1.505.107 | 1.490.996 |
| Andere regelingen | Bijdragen: | | |
| | - Bibliotheken Budel en Maarheeze | 378.249 | 373.293 |
| | - GGD | 662.890 | 690.183 |
| | - Exploatievergoeding de Smeltkroes | 32.334 | 30.512 |
| | - Gemeenschapshuizen: | | |
| | * de Reinder, Budel-Schoot | 30.723 | 30.721 |
| | * de Schakel, Budel-Dorplein | 3.009 | 3.010 |
| Totaal subsidies | | 3.105.569 | € 3.105.127 |

Zoals uit bovenstaand overzicht blijkt, is minder subsidie toegekend dan is begroot. Dit betekent overigens niet dat deze middelen echt over zijn; bijvoorbeeld een restant bij product kinderparticipatie voor Stichting Leergeld is ingezet voor meer (particuliere) kinderparticipatie.

Corona maatregelen

Vanwege de Corona maatregelen zijn sportaccommodaties een deel van het jaar (verplicht) gesloten geweest. Om amateursportverenigingen hierin tegemoet te komen is de TVS-regeling; Tegemoetkoming Verhuurders Sportaccommodaties, ingevoerd voor het eerste en tweede kwartaal 2021. Om in aanmerking te komen voor deze rijksregeling, moest aan amateursportverenigingen de huur kwijtgescholden worden voor deze periodes. Omdat de huur kwijtgescholden werd voor deze periodes, is ook de daarop betrekking hebbende accommodatiesubsidie in mindering gebracht. De inkomsten voor deze regeling zijn in de exploitatie 2021 verwerkt. De uitgaven zijn ook verantwoord in de jaarrekening 2021, de uitvoering hiervan vindt plaats in 2022. Dit leverde een voordeel op de accommodatiesubsidie op van € 77.000.

Voor de periode november en december 2021 en januari 2022 komt er nog een mogelijkheid een aanvraag TVS in te dienen, de precieze data en voorwaarden zijn momenteel nog niet bekend.

Budgetsubsidies

Budgetsubsidies vallen alleen onder de werking van het subsidiebeleid voor zover het gaat om de toepassing van aanvraag- en afhandeltermijnen. Inhoudelijk wordt per budgetgesubsidieerde instelling de subsidie bepaald. Er zijn geen algemeen geldende criteria voor deze instellingen (bijvoorbeeld voor het berekenen van de subsidie), zodat ook geen sprake is van een algemeen geldend subsidieplafond voor budgetsubsidies.

Te ontvangen subsidies

In de loop van 2016 is begonnen met het structureel actief zoeken naar subsidiemogelijkheden voor gemeentelijke projecten-activiteiten door middel van de inzet van een subsidioloog. Hier worden positieve resultaten mee geboekt, waardoor er meer middelen beschikbaar komen voor bepaalde projecten en ontwikkelingen binnen onze gemeente. Voor 2021 is deze werkwijze voortgezet.

Paragraaf Corona

Algemeen Inleiding

De bijzondere omstandigheden door het corona virus hadden ook in 2021 een enorme impact op het dagelijks leven van de samenleving en de economie. Diverse sectoren waren verplicht gesloten, inwoners werd opgeroepen zoveel mogelijk thuis te blijven, vanaf januari werd de avondklok ingesteld, leerlingen volgen thuisonderwijs en thuiswerken was de norm.

Om de impact van het coronavirus op de geplande taken van de gemeente zichtbaar te maken werken we in deze jaarrekening met een blauwe kleur. Werkzaamheden met een volledig blauwe kleur zijn nieuwe taken als gevolg van corona. Taken met een gedeeltelijk blauwe kleur zijn sterk beïnvloed door corona. Op veel terreinen en in de economie zullen de gevolgen in grote mate onzeker zijn en zullen ook na de crisis nog na-ijlen.

In deze paragraaf geven wij inzicht in de financiële gevolgen van de corona crisis in 2021 voor de gemeente Cranendonck.

Corona algemene baten en lasten

De gemeente Cranendonck ontvangt extra middelen van het Rijk om de extra kosten als gevolg van corona en de lagere inkomsten door corona op te kunnen vangen. In de Burap 2021 hebben we de extra rijksmiddelen hiervoor geormerkt. In de raadsvergadering van december 2021 gaven wij u een voorlopig inzicht op welke wijze de geormerkte middelen in 2021 zijn of worden ingezet.

Onderstaande tabel geeft een totaalbeeld van de zijn de corona inkomsten via de algemene uitkering en corona-gerelateerde kosten van 2021.

| | Raad december 2021 | Jaarrekening 2021 |
|---|--------------------|-------------------|
| Inkomsten corona 2021 algemene uitkering: | | |
| Algemene uitkering BURAP 2021 | 623.000 | 623.000 |
| Algemene uitkering septembercirculaire 2021 | 196.000 | 196.000 |
| Algemene uitkering decembercirculaire 2021 | - | 261.000 |
| Totaal inkomsten 2021 | 819.000 | 1.080.000 |
| | | |
| Besteding: | | |
| <u>Extra kosten als gevolg van corona</u> | | |
| Extra inzet openbare orde (veiligheid) | 68.000 | 67.257 |
| Extra inzet handhaving | 35.000 | 65.849 |
| Extra communicatie werkzaamheden | 46.000 | 68.150 |
| Extra kosten verkiezingen | 37.000 | 38.512 |
| Extra doorbelasting GRSa2 bedrijfsvoering (ICT, communicatie) | PM | 140.000 |
| Nadelig resultaat GRSa2 2021; aandeel corona | | 61.000 |
| Digitaal vergaderen raad | 5.000 | 5.504 |
| Jeugd aan zet | 10.000 | 10.000 |
| Bestedingen TONK (inclusief uitvoeringskosten) | 95.000 | 104.343 |
| mondkapjes en zelftesten W&I | | 25.250 |
| Coronavergoeding personeel (o.b.v. CAO) | | 29.574 |
| Overige kosten | | 2.476 |
| Meerkosten jeugd | | 9.050 |
| Meerkosten WMO | | 23.347 |
| | | |
| <u>VMOC regeling</u> | | |
| VMOC regeling | PM | 73.513 |
| | | |
| <u>Minder inkomsten als gevolg van corona</u> | | |
| Leges burgerdiensten | 27.000 | - |
| lagere toeristenbelasting | | 38.675 |
| Lagere leges evenementen | | 3.260 |
| lagere precariobelasting | | 1.000 |
| lagere opbrengsten markten | | 4.794 |
| Kermissen (minder inkomsten en hogere lasten) | 50.000 | 48.438 |
| Totaal besteed 2021 | 373.000 | 819.992 |
| Resteert | 446.000 | 260.008 |
| Overhevelen naar 2022 (restant ontvangen gelden voor TONK) | 91.000 | 81.657 |
| Reserveren voor corona uitgaven in 2022 | 355.000 | 178.351 |

In de jaarrekening 2021 zijn de financiële gevolgen (hogere kosten en lagere inkomsten) van corona in het boekjaar 2021 verwerkt. De raad heeft in december 2021 besloten om het verwachte overschot over te hevelen naar 2022. Uit de tabel blijkt dat in totaal wordt in 2021 € 178.351 overgeheveld naar 2022.

Ondanks corona liep een groot aantal processen door, uitkeringen zijn tijdig verstrekt, projecten in de openbare ruimten zijn voortvarend opgepakt en processen rondom de P&C-cyclus zijn geheel volgens planning doorlopen. Vooral projecten waarbij onze burgers een rol spelen zijn tijdelijk stopgezet. Evenementen, markten en kermissen konden gedeeltelijk niet doorgaan. Dit heeft wel veel overleg gevraagd tussen organisaties en gemeente om goede afspraken te maken. Dit heeft een beroep gedaan op de flexibiliteit van bestuur en medewerkers.

TOZO

Sinds het voorjaar 2020 voeren wij de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (TOZO) uit. Op basis van deze regeling krijgen ondernemers op verzoek een uitkering of een krediet om de Corona crisis te overleven. Een krediet betreft een lening die ondernemers uiterlijk binnen zes jaar moeten terugbetalen. Ter dekking van de uitvoeringskosten wordt van het rijk een bedrag van € 450 en € 800 ontvangen voor respectievelijk de aanvragen levensonderhoud en kredieten. De kosten die wij in de uitvoering maken vangen we op uit deze vergoeding.

In 2021 is er sprake van de volgende aantallen:

| | Aantal toekenningen levensonderhoud | Aantal toekenningen krediet |
|------|-------------------------------------|-----------------------------|
| TOZO | 107 | 15 |

De totale TOZO verstrekkingen minus de terugvorderingen en inclusief de vergoedingen per besluit bedraagt € 669.355, waarvan € 53.216 aan kredieten.

Regeling Tegemoetkoming Verhuurders Sportaccommodaties

Deze regeling is bedoeld voor de verhuurders van sportaccommodaties die (een deel van) de huursom hebben kwijtgescholden aan amateursportorganisaties. Voor de doeluitkering 'Regeling Tegemoetkoming Verhuurders Sportaccommodaties' ontvingen we in 2021 € 183.010. Dit bedrag is doorbetaald of verrekend met de huur voor sportaccommodaties. Het deel wat betrekking heeft op de accommodatiesubsidie is verrekend. De teveel betaalde accommodatiesubsidie in 2021 bedraagt € 106.354. Dit bedrag wordt verrekend met de vaststelling van de basissubsidie 2021.

Voor de periode van 1 november 2021 t/m 31 januari 2022 komt nog een laatste TVS-regeling. Het is nog niet bekend voor wanneer deze ingediend moet worden.

Hoofdstuk 3 Jaarrekening 2021

Staat van baten en lasten inclusief toelichting

Financieel resultaat

Het resultaat over 2021 bedraagt € 3.211.000 voordelig. Na de Burap 2021 en de verwerking van de septembercirculaire 2022 was verwachtten wij een resultaat van € 130.000 voordelig. Het saldo van de jaarrekening is hiermee voordeliger dan begroot tot een bedrag van € 3.081.000. Per programma is het volgende beeld van de afwijkingen te zien:

| Totale programmakosten (bedragen x € 1.000) | Rekening 2020 | Primitief 2021 | Wijziging 2021 | Begroting 2021 | Werkelijk 2021 | Afwijking 2021 |
|--|--------------------|--------------------|-------------------|--------------------|--------------------|------------------|
| Lasten | | | | | | |
| Wonen en Leven | -10.981.000 | -10.917.174 | -1.099.458 | -12.016.632 | -11.753.848 | 262.784 |
| Werk en economie | -2.724.000 | -1.693.131 | -2.398.656 | -4.091.787 | -2.296.110 | 1.795.677 |
| Recreatie en toerisme | -2.408.000 | -2.418.973 | -50.416 | -2.469.389 | -2.508.564 | -39.175 |
| Sociaal domein | -22.718.000 | -21.606.128 | -2.377.858 | -23.983.986 | -22.908.842 | 1.075.144 |
| Bestuur en algemene dekkingsmiddelen | -7.322.000 | -9.382.246 | 2.648.686 | -6.603.641 | -6.006.337 | 597.304 |
| Overhead | -6.027.000 | -20.607.897 | 12.987.991 | -7.619.906 | -7.837.901 | -217.995 |
| Totaal Lasten | -52.180.000 | -66.625.549 | 9.710.289 | -56.785.341 | -53.311.603 | 3.473.738 |
| Baten | | | | | | |
| Wonen en Leven | 6.172.000 | 5.905.754 | -10.000 | 5.895.754 | 6.414.209 | 518.455 |
| Werk en economie | 3.246.000 | 926.102 | 2.429.601 | 3.355.703 | 2.170.788 | -1.184.915 |
| Recreatie en toerisme | 868.000 | 700.646 | 26.521 | 727.167 | 969.187 | 242.020 |
| Sociaal domein | 6.265.000 | 4.065.665 | 1.239.346 | 5.305.011 | 5.107.059 | -197.952 |
| Bestuur en algemene dekkingsmiddelen | 39.890.000 | 54.729.701 | -13.400.153 | 41.329.548 | 42.145.364 | 815.816 |
| Totaal Baten | 56.441.000 | 66.327.868 | -9.714.685 | 56.613.183 | 56.806.606 | 193.423 |
| Gerealiseerd totaal van saldo van baten en lasten | 4.261.000 | -297.681 | -4.396 | -172.158 | 3.495.003 | 3.667.161 |
| Bestemmingen | | | | | | |
| Stortingen reserves | -2.311.000 | -80.000 | -963.180 | -1.043.180 | -1.243.746 | -200.566 |
| Onttrekkingen reserves | 1.335.000 | 377.681 | 967.576 | 1.345.257 | 959.987 | -385.270 |
| Bestemming per saldo | -977.000 | 297.681 | 4.396 | 302.077 | -283.759 | -585.836 |
| Vennootschapsbelasting | | | | | | |
| Gerealiseerd resultaat | 3.284.000 | - | - | 129.919 | 3.211.244 | 3.081.325 |

Gecomprimeerd per programma geeft dit het volgende beeld:

| Afwijkingen per programma (x € 1.000) | Afwijking lasten | Afwijking baten | Afwijking reserves | Afwijking saldo |
|---|------------------|-----------------|--------------------|-----------------|
| Wonen en Leven | € 263 | € 518 | € -263 | € 518 |
| Werk en economie | € 1.796 | € -1.185 | € -299 | € 312 |
| Recreatie en toerisme | € -39 | € 242 | € - | € 203 |
| Sociaal domein | € 1.075 | € -198 | € -55 | € 823 |
| Bestuur en algemene dekkingsmiddelen inclusief overhead | € 379 | € 816 | € 31 | € 1.226 |
| Totaal | € 3.474 | € 193 | € -586 | € 3.081 |

In 2021 is per saldo € 586.000 minder uit de reserves onttrokken dan in de bijgestelde raming 2021 (burap 2021) is opgenomen.

Het financiële verloop van het jaar 2021 basis van begrote cijfers

In de programmabegroting 2021 werd een nadelig resultaat voorzien van € 752.000. Door vaststelling van de burap 2021 en overige raadsvoorstellen verwachtten wij een positief resultaat van € 130.000. Deze mutaties lichten we als volgt toe:

(Bedragen x € 1.000)

| Omschrijving | Bedrag | Totaal |
|---|--------|--------|
| Primitieve begroting 2021 | | -752 |
| Begrotingsbehandeling (raad 10-11-2020) | | 153 |
| | | |
| Mutaties burap (raad 5-10-2021): | | |
| • Per saldo netto voordelige algemene uitkering(meicirculaire 2021) | 670 | |
| • Per saldo lagere uitkeringslasten | 250 | |
| • Verkoop kavel losplaats Maarheeze | 175 | |
| • Hogere kosten gladheidsbestrijding: Nieuwe aanbesteding en weersomstandigheden 2021 | -163 | |
| • Per saldo nadeel afval | -80 | |
| • Per saldo nadeel bestemmingsplannen | -50 | |
| • Overig | -22 | |
| | | |
| Totaal burap | | 780 |
| Septembercirculaire 2021(raad 2-11-2021) | | -51 |
| Totaal van de bijgestelde begroting 2021 | | 130 |

Financiële analyse op hoofdlijnen jaarrekening 2021

Financieel resultaat 2021

Het voordelige resultaat van de jaarrekening 2021 is hoger dan het verwachte bijgestelde begrote resultaat. Het voordelige resultaat dat de gemeente in 2021 heeft behaald bedraagt € 3.211.000.

Analyse totstandkoming resultaat 2021

De jaarrekening laat een totale omzet zien van € 57 miljoen en sluit met een voordelig saldo van € 3.211.000. In de bijgestelde raming gingen we nog uit van een verwacht voordelig saldo van € 130.000. Het definitieve resultaat is € 3.081.000 gunstiger dan verwacht. In de onderstaande tabel worden de belangrijkste verschillen ten opzichte van het verwachte resultaat van de bijgestelde begroting weergegeven welke (nagenoeg) geheel incidenteel van karakter zijn.

| Prog | | Bedrag | Bedrag |
|---------|--|---------|------------------|
| | 1. per saldo voordeel sociaal domein | | 823.000 |
| 4 | - Werk en inkomen | 92.000 | |
| 4 | - WMO | 105.000 | |
| 4 | - Jeugd | 591.000 | |
| 4 | - Onderwijs | 35.000 | |
| | 2. Hogere leges | | 431.000 |
| 1 | - bouwvergunningen | 238.000 | |
| 1 | - bestemmingsplannen (inclusief anterieure overeenkomsten) | 99.000 | |
| 5 | - leges burgezaken (netto voordeel) | 44.000 | |
| 1 | - leges verkeer en vervoer kabels en leidingen | 50.000 | |
| 5 | 3. hogere ozb | | 309.000 |
| 5 | 4. hogere algemene uikering (netto) | | 110.000 |
| 5 | 5. niet benutte loon- en prijscompensatie (netto) | | 251.000 |
| 1 | 6. Per saldo voordeel BRP straat | | 157.000 |
| | 7. Per saldo voordeel sport | | 193.000 |
| 3 | - voordeel onderhoud buitensport | 92.000 | |
| 3 | - voordeel energie (i.v.m. sluiting corona) | 31.000 | |
| 3 | - voordeel afrekening subsidie spuk sport 2020 en sportakkoord | 59.000 | |
| 3 | - overig | 11.000 | |
| | 8. per saldo voordeel economische ontwikkeling | | 300.000 |
| 2 | - overgehevelde budgetten metalot 2020 niet benodigd | 127.000 | |
| 2 | - uitvoering uitgesteld (corona) | 63.000 | |
| 2 | - kansen over Grenzen | 37.000 | |
| 2 | - voordelig resultaat MRE 2020 | 43.000 | |
| 2 | - overig (o.a. centrummangement Budel) | 30.000 | |
| par. BV | 9. Voordeel P-budget | | 162.000 |
| 5 | 10. Lagere doorberekening uren aan projecten/grexen | | -136.000 |
| 5 | 11. lagere kosten bedrijfsvoering | | 82.000 |
| 5 | 12. Voordeel kapitaallasten | | 82.000 |
| 1 | 13. Voordeel openbaar groen | | 84.000 |
| 2 | 14. hogere opbrengst grondverkoop | | 56.000 |
| 1 | 15. Lagere kosten speelvoorzieningen | | 44.000 |
| 1 | 16. Voordeel straatreiniging | | 42.000 |
| 5 | 17. Nadelig resultaat GRSA2: exclusief corona | | -227.000 |
| div | 18. Afwijkingen < € 40.000 (Toelichting > € 20.000 toegelicht bij programma's) | | 318.000 |
| | Totaal | | 3.081.000 |

Voor de een nadere toelichting op bovenstaande afwijkingen verwijzen we naar de verantwoording per programma.

Begrotingsrechtmatigheid

Hieronder een overzicht van de lasten per programma over 2021 in het kader van de begrotingsrechtmatigheid:

| Afwijkingen per programma (x € 1.000) | Afwijking lasten | Afwijking baten | Afwijking reserves | Afwijking saldo |
|---|------------------|-----------------|--------------------|-----------------|
| Wonen en Leven | € 263 | € 518 | € -263 | € 518 |
| Werk en economie | € 1.796 | € -1.185 | € -299 | € 312 |
| Recreatie en toerisme | € -39 | € 242 | € - | € 203 |
| Sociaal domein | € 1.075 | € -198 | € -55 | € 823 |
| Bestuur en algemene dekkingsmiddelen inclusief overhead | € 379 | € 816 | € 31 | € 1.226 |
| Totaal | € 3.474 | € 193 | € -586 | € 3.081 |

Programma 3 laat een overschrijding van de lasten zien. Deze verantwoorde lasten passen binnen het kader van de begrotingsrechtmatigheid. De toelichting op de onder- en overschrijdingen zijn terug te vinden in de programma's.

Algemene dekkingsmiddelen

Hier wordt een overzicht gegeven van de algemene dekkingsmiddelen bestaande uit:

1. Lokale heffingen; waarvan de besteding van de opbrengst niet gebonden is.
2. Algemene uitkering;
3. Dividend;
4. Saldo van de financieringsfunctie; betreft het renteresultaat.
5. Overige algemene dekkingsmiddelen; betreft onder andere boetes en bespaarde rente.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

| Omschrijving | Werkelijk 2021 |
|-----------------------------------|----------------|
| Lokale heffingen | * 5.888 |
| Algemene uitkering | 34.549 |
| Dividend | 9 |
| Saldo van de financieringsfunctie | -40 |
| Overige algemene dekkingsmiddelen | ** 249 |

* Betreft Ozb en Toeristenbelasting

** Betreft de bespaarde rente

Balans inclusief toelichting

Balans per 31 december 2021

| ACTIVA | Ultimo 2021 | Ultimo 2020 |
|---|---------------|---------------|
| VASTE ACTIVA | | |
| Immateriele vaste activa | 359 | 701 |
| Kosten van onderzoek en ontwikkeling | 1 | 323 |
| Bijdragen in activa van derden | 358 | 378 |
| Materiële vaste activa | 52.425 | 52.827 |
| Investerings met een economisch nut | 24.453 | 25.020 |
| Investerings met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven | 18.179 | 18.255 |
| Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut | 9.793 | 9.552 |
| In erfpacht | | |
| Financiële vaste activa | 1.883 | 1.734 |
| Kapitaalverstrekking aan: | | |
| - deelnemingen | 39 | 39 |
| Leningen aan: | | |
| - woningbouw corporaties | | |
| - deelnemingen | | |
| Overige langlopende leningen | 1.844 | 1.695 |
| Overige uitzettingen met een looptijd >= 1 jr. | | |
| VLOTTENDE ACTIVA | | |
| Voorraden | 3.451 | 2.959 |
| Grond- en hulpstoffen | | |
| Onderhanden werk (incl. bouwgronden in exploitatie) | 3.451 | 2.959 |
| Voorraad gereed product en handelsgoederen | | |
| Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar | 8.873 | 9.152 |
| Vorderingen op openbare lichamen | 4.222 | 4.814 |
| Rekening courant Rijk | 2.139 | 1.900 |
| Rekening courant verhouding met niet-financiële instellingen | 202 | 194 |
| Overige vorderingen | 2.310 | 2.244 |
| Uitzettingen in 's Rijksschatkist met een looptijd van < jaar | | |
| Liquide middelen | 598 | 215 |
| Kassaldi | 6 | 4 |
| Banksaldi | 592 | 211 |
| Overlopende activa | 3.846 | 3.656 |
| De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel: | | |
| - Rijk | | |
| - Overige Nederlandse overheidslichamen | | |
| Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen | 3.846 | 3.656 |
| TOTAAL ACTIVA | 71.435 | 71.244 |

| PASSIVA | Ultimo 2021 | Ultimo 2020 |
|---|--------------------|--------------------|
| VASTE PASSIVA | | |
| <u>Eigen vermogen</u> | 26.119 | 22.624 |
| Algemene reserves | 12.778 | 9.957 |
| Bestemmingsreserves | 10.130 | 9.383 |
| Gerealiseerde resultaat | 3.211 | 3.284 |
| <u>Voorzieningen</u> | 3.476 | 3.523 |
| Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's | 88 | 277 |
| Voorzieningen ter egalisering van kosten | 1.906 | 1.961 |
| Voorzieningen voor van derden verkregen middelen | 1.482 | 1.285 |
| <u>Vaste schulden met een rentetypische looptijd >= 1 jaar</u> | 28.386 | 30.559 |
| Onderhandse leningen van: | | |
| - Binnenlandse banken en andere financiële instellingen | 28.376 | 30.544 |
| - Openbare lichamen | | |
| Waarborgsommen | 10 | 15 |
| VLOTTENDE PASSIVA | | |
| <u>Netto vlottende schuld met rentetypische looptijd < 1 jaar</u> | 4.100 | 3.678 |
| Overige kasgeldleningen | | |
| Overige schulden | 4.100 | 3.678 |
| <u>Overlopende passiva</u> | 9.354 | 10.859 |
| Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, m.u.v. jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume | 474 | 375 |
| De van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van volgende begrotingsjaren | 2.804 | 4.658 |
| Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen | 649 | 997 |
| Herrubricering voorraad bouwgrondexploitatie met positieve boekwaarde | 5.428 | 4.829 |
| TOTAAL PASSIVA | 71.435 | 71.244 |

Toelichting op de balans

Inleiding

De jaarrekening 2021 is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Uitgangspunten voor de waardering van de activa zijn de vastgestelde uitgangspunten in de Financiële verordening Cranendonck 2020.

Alle vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling. In deze jaarrekening zijn de inkomsten verwerkt tot en met de decembercirculaire.

Tot slot heeft er een wijziging van de waarderingsgrondslagen als gevolg van de wijzigingen in het BBV plaatsgevonden. De wijzigingen hebben betrekking op de niet in exploitatie genomen gronden alsmede op de presentatie van de bijdragen aan activa in eigendom van derden. De effecten hiervan zijn onder de betreffende balansposten toegelicht.

Algemeen

Hieronder is bij de diverse onderdelen van de balans een toelichting gegeven. Alle bedragen in de tabellen van deze paragraaf zijn gedeeld door € 1.000,-. De mutaties in de balansposten boven € 50.000,- zijn gespecificeerd.

Vaste activa

Activa die bedoeld zijn om de uitoefening van de werkzaamheid van de gemeente duurzaam te dienen. Deze worden onderscheiden in immateriële, materiële en financiële vaste activa.

Immateriële vaste activa

Het BBV kent de volgende drie soorten immateriële vaste activa:

- de kosten die zijn verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio;
- de kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief;
- bijdragen aan activa en eigendom van derden.

Indien een vast actief buiten gebruik is gesteld, heeft op het moment van buitengebruikstelling een afwaardering van de boekwaarde plaatsgevonden naar de lagere restwaarde.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief zijn onder de volgende voorwaarden geactiveerd:

- het voornemen bestaat het actief te gebruiken of te verkopen;
- de technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien staat vast;
- het actief in de toekomst economisch of maatschappelijk nut genereert;
- de uitgaven die aan het actief toe te rekenen zijn betrouwbaar vast te stellen.

Bijdrage aan activa in eigendom van derden worden geactiveerd indien aan de volgende vereisten is voldaan:

- er is sprake van een investering door een derde;
- de investering draagt bij aan de publieke taak;
- de derde heeft zich verplicht tot het daadwerkelijk investeren op een wijze zoals is overeengekomen;
- de bijdrage kan door de gemeente worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.
- op de geactiveerde bijdragen aan activa in eigendom van derden wordt afgeschreven als was het actief waarvoor de bijdrage wordt verstrekt in bezit van de gemeente.

De post immateriële vaste activa wordt onderscheiden in:

| | Boekwaarde 31-12-2020 | Boekwaarde 31-12-2021 |
|---|--------------------------|--------------------------|
| Kosten afsluiten geldleningen | | |
| Kosten onderzoek en ontwikkeling | 323 | 1 |
| Bijdragen aan activa in eigendom van derden | 378 | 358 |
| Totaal | <u>701</u> | <u>359</u> |

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende 2021:

| | 31-12-2020 | Inv. | Herrubricering | Afschrijving | 31-12-2021 |
|---|------------|----------|----------------|--------------|------------|
| Kosten onderzoek en ontw. Bep. Actief | 323 | 7 | -322 | -7 | 1 |
| Bijdragen aan activa in eigendom van derden | 378 | 0 | 12 | -32 | 358 |
| Totaal | <u>701</u> | <u>7</u> | <u>-310</u> | <u>-39</u> | <u>359</u> |

Er zijn voor immateriële vaste activa in 2021 de volgende herrubriceringen (van/naar materiële vast activa) gedaan:

| | |
|---|-------------|
| Kleedlokalen sportpark Budel | 12 |
| Vorbereidingskrediet nieuwbouw de Schakel | <u>-322</u> |
| Totaal investering immateriële vaste activa | <u>-310</u> |

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa zijn fysiek aanwezige activa. Het BBV kent de volgende soorten materiële vaste activa:

- investeringen met een economisch nut;
- investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
- investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Investerings hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of indien ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Alle investeringen worden geactiveerd, uitgezonderd kunstvoorwerpen met een cultuurhistorische waarde.

Afschrijving

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn opgenomen in financiële verordening. De afschrijvingen worden berekend volgens de lineaire afschrijvingsmethode met uitzondering van activa waar (gelijkblijvende) opbrengsten mee worden gerealiseerd. Voor deze activa geldt de annuïtaire afschrijvingsmethode.

Afschrijvingen geschieden daarnaast onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Op gronden wordt niet afgeschreven, tenzij de grond deel uitmaakt van een investering in de openbare ruimte met maatschappelijk nut. Eventuele boekwinsten bij inruil of afstoting van een kapitaalgoed zijn als incidentele bate in de jaarrekening verwerkt.

Duurzame waardevermindering van vaste activa

Afwaardering van bedrijfseconomisch vastgoed vindt plaats indien de directe opbrengstwaarde lager is dan de boekwaarde. Lagere taxatiewaarden dan de boekwaarden van onroerende zaken zijn hierbij als duurzame waardedaling in aanmerking genomen. Afwaardering van maatschappelijk vastgoed vindt plaats indien de directe opbrengstwaarde lager is dan de boekwaarde en er ten opzichte van de huidige functie geen (bestuurlijke) intentie is voor duurzame exploitatie.

Buiten gebruik gestelde vaste activa

Indien een vast actief buiten gebruik is gesteld, heeft op het moment van buitengebruikstelling een afwaardering van de boekwaarde plaatsgevonden naar de lagere restwaarde.

De post materiële vaste activa wordt onderscheiden in:

| | Boekwaarde | | Boekwaarde | | |
|---|------------|------------|------------|--|--|
| | 31-12-2020 | 31-12-2021 | | | |
| Investerings met economisch nut | 25.020 | 24.453 | | | |
| Investerings met ec. nut, waarvoor een heffing kan worden geheven | 18.255 | 18.180 | | | |
| Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut | 9.550 | 9.793 | | | |
| Totaal | 52.826 | 52.426 | | | |

| | 31-12-2020 | Inv. | Desinv. | Herrubr. | Reguliere Afschr. | 31-12-2021 |
|--|------------|-------|---------|----------|-------------------|------------|
| Investerings met een economisch nut | | | | | | |
| Gronden en terreinen | 1.237 | 44 | | | 59 | 1.222 |
| gronden en terreinen balanscorr boekwaarde Baronie | 0 | | | | | 0 |
| Woonruimten | 212 | | | | 22 | 190 |
| Bedrijfsgebouwen | 22.523 | 138 | | 310 | 849 | 22.122 |
| Vervoermiddelen | 0 | | | | | 0 |
| Machines, apparaten en installaties | 463 | | | | 93 | 370 |
| Herrubricering boekwaarde scholen van IMVA | 0 | | | | | 0 |
| Overige materiële vaste activa | 585 | 36 | | | 72 | 549 |
| Subtotaal | 25.020 | 219 | 0 | 310 | 1.096 | 24.453 |
| Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven | | | | | | |
| Bedrijfsgebouwen | 68 | | | | 7 | 61 |
| Grond, weg- en waterbouwkundige werken | 18.187 | 456 | 19 | | 506 | 18.119 |
| Subtotaal | 18.255 | 456 | 19 | 0 | 513 | 18.180 |
| Investerings met een maatschappelijk nut | | | | | | |
| Grond, weg- en waterbouwkundige werken | 9.497 | 1.748 | 1.040 | | 463 | 9.743 |
| Machines, apparaten en installaties | | | | | | 0 |
| Overige materiële vaste activa | 53 | | | | 3 | 50 |
| Subtotaal | 9.550 | 1.748 | 1.040 | 0 | 466 | 9.793 |
| Totaal | 52.826 | 2.422 | 1.059 | 310 | 2.074 | 52.426 |

Er zijn voor Materiële vaste activa 2021 de volgende investeringen gedaan:

| | |
|--|-----------|
| Strategische gronden | 44.437 |
| Inrichting gemeentehuis | 1.164 |
| Verplaatsen fietsenstalling | 20.337 |
| Vervanging zonnepanelen gemeentehuis 2021 | 26.545 |
| Centrumplan Budel | 147.726 |
| Vervangen houten brug in het Cranendonckse Bosch | 8.548 |
| Herinrichting Stationssstraat Maarheeze | 65.719 |
| Uitvoeringsprogramma Verkeer en Vervoer 2021 | 74.129 |
| Infrastructurele verbetering smalle wegen 2021 | 37.997 |
| GVVP 2018 | 91.447 |
| GVVP 2019 | 36.222 |
| Samen naar de A2 | 6.477 |
| Natuur en cultuurpoort op Baronie Cranendonck randweg Zuid | 79.923 |
| Koenraadweg Hugten | 3.551 |
| Nieuwbouw de Schakel | 156.448 |
| 5e lokaal asielzoekersschool de Opstap | 3.813 |
| Aankoop inventaris Smeltkroes | 48.719 |
| Project de Schaapskooi | 36.003 |
| Herontwikkeling de Borgh | 5.951 |
| V-GRP (Verbreed Gemeentelijk Riolerings Plan) 2021 | 31.718 |
| V-GRP (Verbreed Gemeentelijk Riolerings Plan) 2020 | 170.213 |
| Totaal investeringen Materiële vaste activa | 266.589 |
| | 1.363.676 |

Financiële vaste activa

Het BBV kent de volgende soorten financiële vaste activa:

- kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen;
- leningen aan openbare lichamen, woningbouwcorporaties, deelnemingen en overige verbonden partijen;
- overige langlopende geldleningen;
- uitzettingen in 's Rijks schatkist met rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;

Participatie in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de marktwaarde van de aandelen daalt tot onder de verkrijgingsprijs, vindt afwaardering naar deze lagere marktwaarde plaats.

De post financiële vaste activa wordt onderscheiden in:

| | Boekwaarde 31-12-2020 | Boekwaarde 31-12-2021 |
|--------------------------------|--------------------------|--------------------------|
| Kapitaalverstrekkingen aan: | | |
| Deelnemingen | 39 | 39 |
| Totaal kapitaalverstrekkingen | <u>39</u> | <u>39</u> |
| Leningen aan: | | |
| Overige verbonden partijen | 1.695 | 1.844 |
| Totaal leningen u/g | <u>1.695</u> | <u>1.844</u> |
| Totaal financiële vaste activa | <u>1.734</u> | <u>1.883</u> |

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2021:

| | 31-12-2020 | Vermeerdering | aflossing/ Vermindering | 31-12-2021 |
|--|--------------|---------------|----------------------------|--------------|
| Aandelen Brabant Water N.V. | 1 | | | 1 |
| Aandelen BNG | 38 | | | 38 |
| Overige verstrekte geldleningen | 76 | | 3 | 73 |
| Verstrekte leningen particulieren ivm zonnepanelen | 1.045 | 208 | 79 | 1.174 |
| Verstrekte geldlening inrichting De Borgh | 471 | | -29 | 500 |
| Verstrekte geldlening Stimuleringsfonds | 103 | | 6 | 97 |
| Totaal financiële vaste activa | <u>1.734</u> | <u>208</u> | <u>59</u> | <u>1.883</u> |

Vlottende activa

Onder de vlottende activa worden afzonderlijk opgenomen de voorraden, de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar, de liquide middelen en de overlopende activa

Voorraden

In de balans worden onder de voorraden afzonderlijk opgenomen:

- grond- en hulpstoffen;
- onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie;
- gereed product en handelsgoederen;
- vooruitbetalingen.

De grond en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs worden de grond- en hulpstoffen tegen de lagere marktwaarde gewaardeerd.

| | Boekwaarde 31-12-2020 | Boekwaarde 31-12-2021 |
|--|--------------------------|--------------------------|
| Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie | 3.754 | 4.246 |
| Gereed product en handelsgoederen | | |
| Voorziening nadelige grondexploitaties | -795 | -795 |
| Totaal Voorraden | <u>2.959</u> | <u>3.451</u> |

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de voorraden gedurende het jaar 2021:

| | Boekwaarde 31-12-2020 | Kosten 2021 | Opbrengsten 2021 | Winst- neming | Boekwaarde 31-12-2021 |
|--------------------------|--------------------------|----------------|---------------------|------------------|--------------------------|
| Bouwgrond in exploitatie | | | | | |
| 9018 Budel Noord 2007 | 322 | 30 | 0 | 0 | 352 |
| 9464 Neerlanden II | 438 | 225 | -39 | 0 | 624 |
| 9460 Baronie | 2.994 | 310 | -34 | 0 | 3.270 |
| Totaal | <u>3.754</u> | <u>565</u> | <u>-73</u> | <u>0</u> | <u>4.246</u> |

Aan de in exploitatie genomen bouwgronden wordt rente toegerekend.

| | | |
|--|-----|-------------------|
| <u>Voorziening nadelige grondexploitaties per 1-1-2021</u> | | 795 |
| Storting in 2021 tlv AR grondexploitatie | | 0 |
| Onttrekkingen 2021 | | 0 |
| Subtotaal | | <u>795</u> |
| <u>Benodigde voorziening per 31-12-2021</u> | | |
| Budel-Noord 2007 | 795 | |
| Subtotaal | 795 | |
| Aanvulling t.l.v. reserve grondexploitaties (bijstorten) | | 0 |
| Balanspost nadelige grondexploitaties per 31-12-2021 | | <u><u>795</u></u> |

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt bepaald aan de hand van individuele beoordelingen van de openstaande posten.

De post uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar wordt onderscheiden in:

| | Boekwaarde 31-12-2020 | Boekwaarde 31-12-2021 |
|---|--------------------------|--------------------------|
| Vorderingen op openbare lichamen | 4.814 | 4.222 |
| Rekening courant Rijk | 1.900 | 2.139 |
| Rekening courant niet financiële instellingen | 194 | 202 |
| Overige vorderingen | 2.244 | 2.310 |
| Overige uitzettingen | 0 | |
| Totaal | <u>9.152</u> | <u>8.873</u> |

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

De post liquide middelen wordt onderscheiden in:

| | Boekwaarde 31-12-2020 | Boekwaarde 31-12-2021 |
|-----------|--------------------------|--------------------------|
| Kassaldo | 4 | 6 |
| Banksaldi | 211 | 592 |
| Totaal | <u>215</u> | <u>598</u> |

Overlopende activa

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. De post overlopende activa wordt onderscheiden in:

| | 31-12-2020 | 31-12-2021 |
|--|--------------|--------------|
| De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel | 0 | 0 |
| Overige nog te ontvangen bedragen | 1.717 | 1.841 |
| Vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen | 1.939 | 2.005 |
| Totaal | <u>3.656</u> | <u>3.846</u> |

Vaste passiva

Algemeen

Hieronder is bij de diverse onderdelen van de vaste passiva een toelichting gegeven.

De vaste passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij bij het betreffende balanshoofd anders staat vermeld. Alle bedragen in de tabellen van deze paragraaf zijn gedeeld door € 1.000,-.

Eigen Vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

Reserves

In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van reserves is een zaak van de gemeenteraad. Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra de raad aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Om die reden kunnen bestemmingsreserves naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve genoemd.

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de reserves gedurende het jaar 2021:

| | Boekwaarde 31-12-2020 | Boekwaarde 31-12-2021 | | |
|--------------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------|---------------|
| Reserves, gespecificeerd naar: | | | | |
| - Algemene reserve | 9.957 | 12.778 | | |
| - Bestemmingsreserves | 9.383 | 10.130 | | |
| Resultaat na bestemming | 3.283 | 3.211 | | |
| | <u>22.623</u> | <u>26.119</u> | | |
| | | | | |
| Naam Reserve | 31-12-2020 | Toename | Afname | 31-12-2021 |
| Algemene Reserves | | | | |
| Algemene Reserve | 9.957 | 3.283 | 462 | 12.778 |
| Resultaat | 3.283 | 3.211 | 3.283 | 3.211 |
| Totaal Algemene Reserves | <u>13.240</u> | <u>6.494</u> | <u>3.745</u> | <u>15.989</u> |
| | | | | |
| Bestemmingsreserves | <u>9.383</u> | <u>1.259</u> | <u>513</u> | <u>10.130</u> |

De onttrekkingen aan de Reserves, hebben betrekking op:

| | |
|---------------------------------|------------|
| Reserve dekking kapitaallasten | 118 |
| Reserve duurzaamheid | 45 |
| Reserve verduurzaming gebouwen | 50 |
| Reserve overgehevelde budgetten | 211 |
| Reserve landschapsversterking | 15 |
| Reserve Grondexploitatie | 74 |
| Totaal aan onttrekkingen | <u>513</u> |

De toevoegingen aan de Reserves, hebben betrekking op:

| | |
|---|--------------|
| Reserve eigen risico organisatie/ww rechten | 109 |
| Reserve dekking kapitaallasten | 49 |
| Reserve overgehevelde budgetten | 552 |
| Reserve Grondexploitatie | 272 |
| Reserve ruimtelijke kwaliteit | 238 |
| Reserve landschapsversterking | 38 |
| Totaal aan toevoegingen | <u>1.259</u> |

| | |
|--|-------------|
| De afname van de algemene reserve heeft betrekking op: | |
| Organisatievisie | -29 |
| Frictiekosten GRSa2 | -15 |
| <i>Raadsbesluit jaarrekening 2020, punt 5a:</i> | |
| Uitvoeringskosten TOZO | -86 |
| Projectleider ondermijning | -16 |
| <i>Raadsbesluit jaarrekening 2020, punt 5b:</i> | |
| Sociaal domein | -168 |
| Communicatie, beheersing effecten AZC | -55 |
| Opstartkosten buurtpreventieteams | -3 |
| Extra investering digitaal werken | -20 |
| Opvang van ziekte binnen P-budget | -70 |
| | <u>-462</u> |

Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (schulden) van de gemeente. Om die reden kunnen voorzieningen naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Voorzieningen worden gevormd indien er sprake is van:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten.
- Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.
- Bijdragen (sparingcomponent) aan toekomstige vervangingsinvesteringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven.
- Middelen verkregen van derden, die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen verkregen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

De vorming van een voorziening dan wel een dotatie aan een reeds bestaande voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle aanwendungen aan voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorzieningen gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord.

Aan voorzieningen ter egalisatie van (onderhouds)lasten van kapitaalgoederen over meerdere begrotingsjaren ligt een actueel (beheer)plan ten grondslag. Uitgevoerd achterstallig onderhoud is daarbij ten laste van de exploitatie verantwoord. Deze lasten zijn niet ten laste van de gevormde voorziening gebracht.

Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Voor het bepalen van het "jaarlijks vergelijkbaar volume" is een tijdsperiode van vier jaar gehanteerd.

Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn niet toegestaan.

De post voorzieningen wordt onderscheiden in:

| | Boekwaarde | |
|---|--------------|--------------|
| | 31-12-2020 | 31-12-2021 |
| Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's | 277 | 89 |
| Voorzieningen ter egalisering van kosten | 1.961 | 1.904 |
| Voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige ver- vangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven | 1.285 | 1.482 |
| | <u>3.523</u> | <u>3.476</u> |

| Naam Voorziening | 31-12-2020 | Toename | Afname | 31-12-2021 |
|--|--------------|--------------|--------------|--------------|
| Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's | 277 | 0 | 188 | 89 |
| Voorzieningen ter egalisering van kosten | 1.961 | 1.302 | 1.360 | 1.904 |
| investeringen waarvoor een heffing wordt geheven | 1.285 | 198 | 0 | 1.482 |
| Totaal Voorzieningen | <u>3.523</u> | <u>1.500</u> | <u>1.549</u> | <u>3.476</u> |

Het volgende overzicht geeft het verloop weer van de voorzieningen gedurende het jaar 2021:

| | |
|--|--------------|
| De toevoegingen die betrekking hebben op Voorzieningen ter egalisering van kosten: | |
| Voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen | 283 |
| Voorziening onderhoud groen | 47 |
| Voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen VTBC (excl. BTW) | 179 |
| Voorziening onderhoud wegen | 765 |
| Voorziening straatverlichting | 28 |
| Voorziening 2bconnect | 0 |
| Totaal toevoegingen Voorzieningen ter egalisering van kosten | <u>1.302</u> |
| De toevoegingen die betrekking hebben op Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's: | |
| Voorziening salarissen vtbc | 0 |
| Totaal toevoegingen aan Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's | <u>0</u> |
| De toevoeging die betrekking hebben op Voorzieningen voor investeringen waarvoor een heffing wordt geheven: | |
| Voorziening riolering | 198 |
| Voorziening afvalstoffenheffing | 0 |
| Totaal onttrekkingen aan Voorzieningen waarvoor een heffing wordt geheven | <u>198</u> |
| Totaal toevoegingen aan Voorzieningen | <u>1.500</u> |
| De onttrekkingen die betrekking hebben op Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's: | |
| Voorziening salarissen vtbc | 79 |
| Voorziening voormalig bestuur en personeel | 109 |
| Totaal onttrekkingen aan Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's | <u>188</u> |
| De onttrekkingen die betrekking hebben op Voorzieningen voor investeringen waarvoor een heffing wordt geheven: | |
| Voorziening riolering | 0 |
| Totaal onttrekkingen aan Voorzieningen waarvoor een heffing wordt geheven | <u>0</u> |
| De onttrekkingen die betrekking hebben op Voorzieningen ter egalisering van kosten: | |
| Voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen | 402 |
| Voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen VTBC (excl. BTW) | 403 |
| Voorziening onderhoud wegen | 513 |
| Voorziening straatverlichting | 0 |
| Voorziening 2bconnect | 43 |
| Totaal onttrekkingen aan Voorzieningen ter egalisering van kosten | <u>1.360</u> |
| Totaal onttrekkingen aan Voorzieningen | <u>1.549</u> |

Vaste schulden, met een rentetypische looptijd langer dan één jaar

De vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde (hoofdsom) verminderd met het totaal van de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

De onderverdeling van de in de balans opgenomen vaste schulden is als volgt:

| | Boekwaarde 31-12-2020 | Boekwaarde 31-12-2021 |
|--|--------------------------|--------------------------|
| Obligatieleningen | | |
| Onderhandse leningen van: | | |
| - Binnenlandse banken en overige financiële instellingen | 30.544 | 28.376 |
| Waarborgsommen | 15 | 10 |
| Totaal vaste schulden | <u>30.559</u> | <u>28.386</u> |

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden over het jaar 2021:

| | 31-12-2020 | Vermeerdering | Verminderings | 31-12-2021 |
|---------------------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Geldleningen | 30.544 | 0 | 2.168 | 28.376 |
| (Betaalde) waarborgsommen | 15 | 0 | 5 | 10 |
| Totaal vaste schulden | <u>30.559</u> | <u>0</u> | <u>2.173</u> | <u>28.386</u> |

Vlottende passiva

Algemeen

De vlottende passiva zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

De post netto-vlottende schulden wordt onderscheiden in:

| | Boekwaarde 31-12-2020 | Boekwaarde 31-12-2021 |
|------------------|--------------------------|--------------------------|
| Overige schulden | 3.678 | 4.100 |
| | <u>3.678</u> | <u>4.100</u> |

Overlopende passiva

De post overlopende passiva wordt onderscheiden in:

| | Boekwaarde 31-12-2020 | Boekwaarde 31-12-2021 |
|--|--------------------------|--------------------------|
| Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, m.u.v. jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume waarvoor een heffing wordt geheven | 375 | 474 |
| De van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van volgende begrotingsjaren | 4.658 | 2.804 |
| overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen | 997 | 649 |
| Herrubricering voorraad bouwgrondexploitatie met positieve boekwaarde | 4.829 | 5.428 |
| | <u>10.859</u> | <u>9.354</u> |

Specificatie en verloopoverzicht van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen specifieke uitkeringen:

| | saldo 01/01/21 | ontvangen bedragen | vrij gevallen bedragen | Herrubricering | saldo 31/12/21 |
|--|-------------------|-----------------------|---------------------------|----------------|-------------------|
| Vooruitontvangen uitkering toeslagenaffaire | 0 | 5 | | 11 | 16 |
| Subsidie verkeerslawaaï (SISA) | 24 | 79 | -32 | | 71 |
| Middelen tbv controle coronatoegangsbewijzen | 0 | 54 | | | 54 |
| SU NP onderwijs | 0 | 78 | | | 78 |
| Samen mee naar de A2 | 0 | 0 | | 6 | 6 |
| Maatregelen overlastgevende asielzoekers | 0 | 150 | -82 | | 68 |
| Subsidie RRE | 143 | - | -143 | | 0 |
| COA / Maatschappelijke begeleiding | - | 60 | | 346 | 406 |
| OAB/3f | 65 | 344 | -139 | | 270 |
| Ministerie Sociale Zaken Bbz | 140 | 297 | -12 | -15 | 410 |
| Voorschotten TOZO | 2.358 | 283 | -2.191 | | 450 |
| Subsidie MIRT | 1.719 | | -745 | | 974 |
| Diversen | 209 | | -198 | -11 | 0 |
| Totaal | 4.658 | 984 | -3.230 | 331 | 2.804 |

Schatkistbankieren

In principe dienen alle overtollige middelen in de schatkist te worden aangehouden. Er zijn echter een aantal uitzonderingen. Eén daarvan is het drempelbedrag. Dit is een minimumbedrag (afhankelijk van de omvang van de decentrale overheid) dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. Voor de gemeente Cranendonck is dat voor 2021 € 380.070 en voor kwartaal 3 en 4 € 1.013.520 (2% van het begrotingstotaal). Het drempelbedrag is bedoeld om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen: niet elke laatste euro hoeft in de schatkist te worden aangehouden. In principe hoeven dus alleen de liquide middelen die boven het drempelbedrag uitgaan in de schatkist te worden aangehouden. In 2021 heeft geen overschrijding plaats gevonden van het drempelbedrag.

Schatkistbankieren gedurende de vier kwartalen van 2021 is geweest:

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)

| | | Verslagjaar | | | |
|------------------|---|-------------|------------|------------|------------|
| (1) | Drempelbedrag | 380,07 | 380,07 | 1013,52 | 1013,52 |
| | | Kwartaal 1 | Kwartaal 2 | Kwartaal 3 | Kwartaal 4 |
| (2) | Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen | 148 | 112 | 133 | 121 |
| (3a) = (1) > (2) | Ruimte onder het drempelbedrag | 232 | 268 | 881 | 893 |
| (3b) = (2) > (1) | Overschrijding van het drempelbedrag | - | - | - | - |

(1) Berekening drempelbedrag

| | | Verslagjaar | | | |
|---|--|-------------|--------|---------|---------|
| (4a) | Begrotingstotaal verslagjaar | 50.676 | | | |
| (4b) | Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen | 50.676 | | | |
| (4c) | Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat | - | | | |
| (1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000 | Drempelbedrag | 380,07 | 380,07 | 1013,52 | 1013,52 |

(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen

| | | Kwartaal 1 | Kwartaal 2 | Kwartaal 3 | Kwartaal 4 |
|-------------------|---|------------|------------|------------|------------|
| (5a) | Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil) | 13.290 | 10.201 | 12.207 | 11.124 |
| (5b) | Dagen in het kwartaal | 90 | 91 | 92 | 92 |
| (2) - (5a) / (5b) | Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen | 148 | 112 | 133 | 121 |

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Aan natuurlijke en rechtspersonen verstrekte borgstellingen of garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen.

De borgstellingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

| | Borgstellingen 31-12-2020 | Borgstellingen 31-12-2021 |
|--|------------------------------|------------------------------|
| Verleende borgstellingen aan woningbouworganisaties: | | |
| BNG, verlening aan Wocom | 15.300 | 16.332 |
| Achmea, verlening aan Wocom | 17.000 | 17.000 |
| Nederlandse Waterschapsbank, verlening aan Wocom | 0 | 443 |
| BNG verlening aan Stichting Wonen Limburg | 0 | 44 |
| Nederlandse Waterschapsbank, verlening aan Stichting Wonen Limburg | 3.000 | 3.065 |
| Totaal verleende borgstellingen aan woningbouworganisaties | <u>35.300</u> | <u>36.884</u> |
| Overige verleende garantstellingen: | | |
| Coöperatieve vereniging Cranendonck | 247 | 219 |
| ASR | 1 | 0 |
| Syntrus | 12 | 0 |
| Florius | 74 | 68 |
| ABP | 10 | 3 |
| ING | 347 | 261 |
| Westland Utrecht Bank | 14 | 8 |
| Rabobank Weerterland en Cranendonck | 67 | 33 |
| Rabobank De Kempen | 4 | 1 |
| Totaal overige verleende garantstellingen | <u>776</u> | <u>593</u> |
| Totaal garantstellingen | <u>36.076</u> | <u>37.477</u> |

Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeente voor toekomstige jaren is verbonden

Claim Attero

Tot en met januari 2017 heeft de Metropoolregio Eindhoven (MRE) als contractpartner deelgenomen aan de Vereniging van Contracten (VvC) welke de belangen van de Brabantse gewesten - en daarmee dus de deelnemende gemeenten - behartigt. Door de Brabantse gewesten zijn contractafspraken gemaakt voor de aanbidding van huishoudelijke restafval dan wel gft-aval met Attero. Attero en de Brabantse gewesten hebben een juridisch geschil over de garantieplicht van aanlevering van brandbaar restafval. Punt van discussie betreft de minderlevering van brandbaar restafval van de gemeenten die vallen onder de Brabantse gewesten.

De zaak tussen Attero en de Brabantse gewesten over de garantieplicht van aanlevering van brandbaar restafval over de jaren tot 2014 is afgesloten en leidt niet tot naheffing voor de MRE gemeenten. Tegenstrijdig aan het vonnis over de jaren tot en met 2014 heeft de rechter in een vonnis bepaald dat de Brabantse gewesten over de periode 2015 tot en met 2017 wel verplicht zijn de minderlevering te compenseren aan Attero.

De VvC is het niet eens met dit vonnis. Het Dagelijks Bestuur (DB) van MRE heeft de VvC op 7 oktober 2019 gemandateerd om een vernietigingsprocedure te starten. De vernietigingsprocedure is gestart op 12 november 2019 en het vonnis is vernietigd. Dit betekent dat er niet langer een grondslag bestaat voor de betaling van een naheffing door gemeenten aan Attero.

Attero heeft op 29 september jl. cassatie ingesteld bij de Hoge Raad. De looptijd van de cassatieprocedure loopt ongeveer 1,5 jaar. Naar verwachting wordt door de Hoge Raad eind 2022 uitspraak gedaan. Als de Hoge Raad het vonnis terugdraaid, is compensatie aan Attero verplicht. De wijze waarop de afrekening / verdeling over de gemeenten plaats gaat vinden, is nog niet bekend. Gezien de onzekerheid over de omvang van het bedrag is hiervoor geen voorziening gevormd, maar is hiervoor € 100.000 opgenomen in de risicobeheermatrix. Dit betreft het maximale bedrag op grond van de verdeling van de claim op basis van het aantal inwoners.

Advies Fabrieksstraat 85 Budel

Naar aanleiding van een bestemmingsplanwijziging in 2009 en een vermeende toezegging van het college over het terugbestemmen van de voorheen geldende functie, is de gemeente gedagvaard door een eigenaar van een perceel met een agrarische bestemming. In deze civiele procedure wordt een bedrag ad € 203.837,50 + PM aan schadevergoeding gevorderd. De gemeente stelt zich in deze procedure onder meer op het standpunt dat schade ten gevolge van een planologische verslechtering valt onder de nog lopende planschadeprocedure en daarnaast dat de vordering is verjaard.

De civiele procedure waarin ruim 2 ton wordt gevorderd heeft de gemeente gewonnen, we hoeven niets te betalen. Hiertegen is geen beroep aangetekend dus die procedure is voorbij. Wel loopt er een planschadeprocedure waarin wij een tegemoetkoming in de planschade hebben toegekend van € 29.000 te vermeerderen met de wettelijke rente vanaf de datum waarop het verzoek is ingediend. Tegen de toekenning van dit bedrag is bezwaar en daarna beroep aangetekend. De eigenaar van het perceel eist ook hier 2 ton. Zowel de bezwaarcommissie als de rechtbank hebben de gemeente in het gelijk gesteld. Tegen de uitspraak van de rechtbank kan nog beroep worden aangetekend bij de raad van state.

Weigering aanvraag omgevingsvergunning supermarkt Budel

De Raad van State heeft in oktober 2021 uitspraken gedaan inzake bestemmingsplan 'Kom Budel en Kom Maarheeze Herziening supermarkten en parkeren' en de omgevingsvergunning voor het bouwen van de supermarkt.

De uitkomst is dat het bestemmingsplan rechtskracht behoudt en daarmee ook onherroepelijk is. De omgevingsvergunning is door de Raad van State vernietigd. In lijn met deze uitspraak heeft het College een nieuwe beslissing op bezwaar moeten nemen, waarbij de aangevraagde omgevingsvergunning is geweigerd. Hiertegen is door initiatiefnemer rechtstreeks beroep ingesteld bij de Raad van State. Deze zaak loopt nog.

In het verleden heeft de initiatiefnemer reeds een schadeclaim voor het niet tijdig kunnen exploiteren van een supermarkt neergelegd bij de gemeente van circa 2,2 miljoen euro. Recentelijk heeft de initiatiefnemer deze claim aangepast naar circa 5,1 miljoen euro. Deze niet nader onderbouwde claim bestaat uit schade ten gevolgen van onrechtmatig handelen en planschade. Wij merken hierbij op dat dit schadebedrag géén vaststaand gegeven is en dat het de vraag is of de rechter dit schadebedrag zal toekennen.

Rapportage WNT

De WNT is van toepassing op gemeente Cranendonck. Het voor gemeente Cranendonck toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2021 € 209.000 (het algemeen bezoldigingsmaximum).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

| Gegevens 2021 | | | | | |
|---|--|---------------|--|--------------------|--|
| bedragen x € 1 | | P. Bemelmans | | E. Jacobs | |
| Functiegegevens | | Griffier | | Gemeentesecretaris | |
| Aanvang en einde functievervulling in 2021 | | 01/01 – 31/12 | | 15/07 – 31/012 | |
| Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) | | 1,0 | | 1,0 | |
| Dienstbetrekking? | | ja | | ja | |
| Bezoldiging | | | | | |
| Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen | | 83.481 | | 49.780 | |
| Beloningen betaalbaar op termijn | | 14.942 | | 8.472 | |
| <i>Subtotaal</i> | | <i>98.423</i> | | <i>58.252</i> | |
| Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum | | 209.000 | | 97.342 | |
| -/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag | | N.v.t. | | N.v.t. | |
| Bezoldiging | | 98.423 | | 58.252 | |
| Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan | | N.v.t. N.v.t. | | N.v.t. N.v.t. | |
| Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling | | N.v.t. | | N.v.t. | |
| Gegevens 2020 | | | | | |
| bedragen x € 1 | | P. Bemelmans | | | |
| Functiegegevens | | Griffier | | | |
| Aanvang en einde functievervulling in 2020 | | 01/01 – 31/12 | | | |
| Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) | | 1,0 | | | |
| Dienstbetrekking? | | ja | | | |
| Bezoldiging | | | | | |
| Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen | | 79.756 | | | |
| Beloningen betaalbaar op termijn | | 14.379 | | | |
| <i>Subtotaal</i> | | <i>94.135</i> | | | |
| Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum | | 201.000 | | | |
| Bezoldiging | | 94.135 | | | |

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

| Gegevens 2021 | | |
|---|--------------------|---------------|
| bedragen x € 1 | | J. Schellevis |
| Functiegegevens | Gemeentesecretaris | |
| Kalenderjaar | 2021 | 2020 |
| Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde) | 01-01 – 31-07 | 15-09 – 31-12 |
| Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar | 7 | 4 |
| Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar | 1.110 | 577 |
| Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum | | |
| Maximum uurtarief in het kalenderjaar | € 199 | € 193 |
| Maxima op basis van de normbedragen per maand | € 160.400 | € 107.200 |
| Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12 | € 267.600 | |
| Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw) | | |
| Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief? | Ja | Ja |
| Bezoldiging in de betreffende periode | € 127.506 | € 73.279 |
| Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12 | € 200.785 | |
| | | |
| -/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag | N.v.t. | N.v.t. |
| Bezoldiging | € 127.506 | € 73.279 |
| | | |
| Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan | N.v.t. | N.v.t. |
| Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling | N.v.t. | N.v.t. |

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Bijlagen

Bijlage 1: Staat reserves en voorzieningen

| | Saldo 01-01-21 | Begroting 2021 | | | Jaarrekening 2021 | | | Begroting 2022 | | | Begroting 2023 | | | Begroting 2024 | | |
|----------------------------------|-------------------|----------------|-----------|-------------------|-------------------|-----------|-------------------|----------------|-----------|-------------------|----------------|-----------|-------------------|----------------|-----------|-------------------|
| | | Toename | Afname | Saldo 31-12-21 | Toename | Afname | Saldo 31-12-20 | Toename | Afname | Saldo 31-12-21 | Toename | Afname | Saldo 31-12-23 | Toename | Afname | Saldo 31-12-24 |
| RUBRIEK A | | | | | | | | | | | | | | | | |
| ALGEMENE RESERVES | | | | | | | | | | | | | | | | |
| 791001 | 9.956.686 | - | 845.646 | 8.798.926 | 3.283.737 | 461.829 | 12.778.594 | - | 555.145 | 12.223.449 | - | 114.999 | 12.108.450 | - | 150.000 | 11.958.450 |
| | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| TOTAAL RUBRIEK A | 9.956.686 | - | 845.646 | 8.798.926 | 3.283.737 | 461.829 | 12.778.594 | - | 555.145 | 12.223.449 | - | 114.999 | 12.108.450 | - | 150.000 | 11.958.450 |
| RUBRIEK B | | | | | | | | | | | | | | | | |
| BESTEMMINGRESERVES | | | | | | | | | | | | | | | | |
| 791012 | 1.582.677 | - | - | 1.582.677 | - | - | 1.582.677 | - | - | 1.582.677 | - | - | 1.582.677 | - | - | 1.582.677 |
| 791024 | 1.286.352 | - | 117.749 | 1.168.603 | 48.719 | 117.785 | 1.217.286 | - | 117.749 | 1.099.537 | - | 117.749 | 981.788 | - | 115.280 | 866.508 |
| 791032 | 499.784 | - | - | 499.784 | 109.074 | - | 608.858 | - | - | 608.858 | - | - | 608.858 | - | - | 608.858 |
| 791034 | 13.367 | - | - | 13.367 | - | - | 13.367 | - | - | 13.367 | - | - | 13.367 | - | - | 13.367 |
| 791040 | 229.739 | - | - | 229.739 | - | 44.948 | 184.791 | - | 150.000 | 34.791 | - | - | 34.791 | - | - | 34.791 |
| 791045 | 909.230 | - | 125.000 | 784.230 | - | 50.469 | 858.761 | - | 74.531 | 784.230 | - | - | 784.230 | - | - | 784.230 |
| 791064 | 372.698 | - | 368.373 | 4.325 | 552.008 | 211.112 | 713.594 | - | 713.594 | - | - | - | - | - | - | - |
| 791069 | 657.932 | - | - | 657.932 | - | - | 657.932 | - | - | 657.932 | - | - | 657.932 | - | - | 657.932 |
| 791070 | 363.132 | 50.000 | 11.250 | 401.882 | 38.425 | 15.000 | 386.557 | - | 15.000 | 371.557 | - | 15.000 | 356.557 | - | - | 356.557 |
| 791090 | 379.140 | - | - | 379.140 | 272.121 | 73.786 | 577.475 | - | 30.000 | 547.475 | - | - | 547.475 | - | - | 547.475 |
| 791091 | 3.089.890 | 200.000 | 70.000 | 3.219.890 | 238.341 | - | 3.328.231 | 80.000 | 200.000 | 3.208.231 | 80.000 | - | 3.288.231 | 80.000 | - | 3.368.231 |
| TOTAAL RUBRIEK B | 9.383.940 | 250.000 | 692.372 | 8.941.568 | 1.258.688 | 513.100 | 10.129.528 | 80.000 | 1.300.874 | 8.908.654 | 80.000 | 132.749 | 8.855.905 | 80.000 | 115.280 | 8.820.625 |
| RUBRIEK C | | | | | | | | | | | | | | | | |
| VOORZIENINGEN | | | | | | | | | | | | | | | | |
| 791080 | 1.284.820 | - | 176.423 | 1.108.397 | 197.598 | - | 1.482.418 | - | 292.694 | 1.189.724 | - | 292.694 | 897.030 | - | 259.192 | 637.838 |
| 791085 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| 791015 | 109.074 | - | 109.074 | - | - | 109.074 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| 791050 | 777.234 | 282.730 | 383.432 | 676.532 | 282.730 | 402.162 | 657.802 | 282.730 | 386.783 | 553.749 | 282.730 | 494.332 | 342.147 | 282.730 | 320.342 | 304.535 |
| 791049 | 490.335 | 179.370 | 399.762 | 269.943 | 179.370 | 402.528 | 267.177 | 179.370 | 275.379 | 171.168 | 179.370 | 36.138 | 314.400 | 179.370 | 91.221 | 402.549 |
| 791068 | 166.966 | - | 71.247 | 95.718 | - | 79.359 | 87.607 | - | 71.247 | 16.359 | - | - | 16.359 | - | - | 16.359 |
| 791054 | 448.013 | 765.085 | 765.085 | 448.013 | 765.085 | 513.115 | 699.984 | 765.085 | 765.085 | 699.984 | 765.085 | 765.085 | 699.984 | 765.085 | 765.085 | 699.984 |
| 791055 | - | 47.283 | 47.283 | - | 47.283 | - | 47.283 | 47.283 | 47.283 | 47.283 | 47.283 | 47.283 | 47.283 | 47.283 | 47.283 | 47.283 |
| 791075 | 62.794 | - | - | 62.794 | - | 42.535 | 20.259 | - | - | 20.259 | - | - | 20.259 | - | - | 20.259 |
| 791074 | 184.035 | 27.941 | 27.941 | 184.035 | 27.941 | - | 211.976 | 27.941 | 27.941 | 211.976 | 27.941 | 27.941 | 211.976 | 27.941 | 27.941 | 211.976 |
| TOTAAL RUBRIEK C | 3.523.272 | 1.302.409 | 1.980.247 | 2.845.434 | 1.500.007 | 1.548.773 | 3.474.506 | 1.302.409 | 1.866.412 | 2.910.502 | 1.302.409 | 1.663.473 | 2.549.438 | 1.302.409 | 1.511.064 | 2.340.783 |
| TOTAAL RESERVES EN VOORZIENINGEN | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | 22.863.898 | 1.552.409 | 3.518.265 | 20.585.927 | 6.042.432 | 2.523.702 | 26.382.628 | 1.382.409 | 3.722.431 | 24.042.605 | 1.382.409 | 1.911.221 | 23.513.793 | 1.382.409 | 1.776.344 | 23.119.858 |

| | |
|---------|------------------------------|
| reserve | 791001 Algemene Reserve (AR) |
|---------|------------------------------|

| | |
|--------------------------|---|
| soort reserve | Algemene reserve |
| budgethouder | Directeur/gemeentesecretaris. |
| wenselijk minimum bedrag | Geen ondergrens |
| wenselijk maximum bedrag | Geen bovengrens |
| doel van de reserve | Opvangen van jaarrekeningtekorten en het afdekken van risico's in algemene zin, waarvoor geen bestemmingreserves of voorzieningen zijn gevormd. |
| voeding uit | De voeding van deze reserve geschiedt door positieve programmarekening saldi aan deze reserve toe te voegen. |

| | Raming 2021 | Werkelijk 2021 | Raming 2022 | Raming 2023 | Raming 2024 | Raming 2025 |
|---|------------------|------------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|
| Stand reserve per 1-1- | 9.956.686 | 9.956.686 | 12.460.483 | 11.905.338 | 11.790.339 | 11.640.339 |
| resultaat 2020 storting vanuit reserve overheveling Budgetoverheveling omgevingswet | 3.283.000 | 3.283.737 | | | | |
| Totaal toevoegingen | 3.283.000 | 3.283.737 | - | - | - | - |
| Organisatievisie | 150.000- | 28.674- | 114.999- | 114.999- | | |
| Garantstelling de Borgh | | | | | | |
| Friciekosten GRSa2 | | 15.328- | | | | |
| Verwacht nadelig begroting 2020-2023 t/m raad 03-03-2020 raadsbesluit jaarrek.19 punt 4 naar grondexploitatie resultaat 2019 raadsbesluit jaarrek.19 punt 7 naar reserve duurzaamheid raadsbesluit jaarrek.19 punt 8 laaggeletterdheid/Geo/AVG Omgevingsplan | | | | | 150.000- | 150.000- |
| Raadsbesluit jaarrekening 2020, punt 5a: | | | | | | |
| ontwikkelas Randweg-Oost en Fabriekstraat | 24.203- | - | 24.203- | | | |
| Masterplan kansen over grenzen | 12.000- | - | | | | |
| Uitvoeringskosten TOZO | 86.000- | 86.000- | | | | |
| projectleider ondernijning | 32.000- | 16.057- | 15.943- | | | |
| Raadsbesluit jaarrekening 2020, punt 5b: | | | | | | |
| sociaal domein, overheveling vanuit jaarrekening 2020 | 200.000- | 168.416- | 200.000- | | | |
| inzet planbegeleiding RO initiatieven | 100.000- | - | 200.000- | | | |
| communicatie, beheersing effecten AZC | 70.000- | 54.753- | | | | |
| opstartkosten buurtpreventieteams | 15.000- | 2.601- | | | | |
| Extra investering digitaal werken | 20.000- | 20.000- | | | | |
| opvang van ziekte binnen P-budget | 70.000- | 70.000- | | | | |
| Totaal onttrekkingen | 779.203- | 461.829- | 555.145- | 114.999- | 150.000- | 150.000- |
| Stand reserve per 31-12- | 12.460.483 | 12.778.594 | 11.905.338 | 11.790.339 | 11.640.339 | 11.490.339 |

| | |
|---------|------------------------|
| reserve | 791012 Reserve Randweg |
|---------|------------------------|

| | |
|--------------------------|--|
| soort reserve | Bestemmingsreserve |
| budgethouder | Afdelingshoofd Beleid |
| wenselijk minimum bedrag | Geen ondergrens |
| wenselijk maximum bedrag | Geen bovengrens |
| doel van de reserve | Opvangen van grote fluctuaties in de reguliere bedrijfsvoering als gevolg van uitgaven in het kader van de voorbereiding/ontwikkeling van een eventuele randweg. |
| voeding uit | Resultaatbepaling bij eventuele positieve jaarresultaten. |

| | Raming 2021 | Werkelijk 2021 | Raming 2022 | Raming 2023 | Raming 2024 | Raming 2025 |
|------------------------------------|-------------|----------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| Stand reserve per 1-1- | 1.582.677 | 1.582.677 | 1.582.677 | 1.582.677 | 1.582.677 | 1.582.677 |
| | | | | | | |
| Totaal toevoegingen | - | - | - | - | - | - |
| Verbetermogelijkheden randweg zuid | | | | | | |
| | | | | | | |
| | | | | | | |
| | | | | | | |
| | | | | | | |
| | | | | | | |
| Totaal onttrekkingen | - | - | - | - | - | - |
| Stand reserve per 31-12- | 1.582.677 | 1.582.677 | 1.582.677 | 1.582.677 | 1.582.677 | 1.582.677 |

| | |
|---------|---------------------------------------|
| reserve | 791024 Reserve dekking kapitaallasten |
|---------|---------------------------------------|

| | |
|--------------------------|---|
| soort reserve | Bestemmingreserve |
| budgethouder | Afdelingshoofden |
| wenselijk minimum bedrag | Geen ondergrens |
| wenselijk maximum bedrag | Geen bovengrens |
| doel van de reserve | Overeenkomstig de voorschriften BBV de beschikking over de reserves te verantwoorden. |
| voeding uit | Eventuele stortingen van de onttrekkingen uit reserves die voor de dekking van kapitaallasten van diverse investeringen ter beschikking gesteld zijn. |

| | Raming 2021 | Werkelijk 2021 | Raming 2022 | Raming 2023 | Raming 2024 | Raming 2025 |
|---|-------------|----------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| Stand reserve per 1-1- | 1.286.352 | 1.286.352 | 1.168.603 | 1.050.854 | 933.105 | 817.825 |
| Herontwikkeling de Borgh (storting uit voorziening Onderwijs asielzoekers basisschool Onderwijs asielzoekers voortgezet onderwijs Verbetermogelijkheden randweg zuid Totaal toevoegingen | - | 48.719 | - | - | - | - |
| Aankoop stationstraat 50 Maarheeze (7810005) | 5.925- | 5.925- | 5.925- | 5.925- | 5.925- | 5.925- |
| Harrie Derckx complex (7530017) | 10.850- | 10.850- | 10.850- | 10.850- | 10.850- | 10.850- |
| Extra lasten voetbalveld Budel (7531002) | 1.733- | 1.733- | 1.733- | 1.733- | 1.733- | 1.733- |
| Onttrekking | - | - | - | - | - | - |
| Vervanging meubilair arbo (7003010) | - | - | - | - | - | - |
| Duur. Energiemaat. gemeentehuis (7001056) | 47.297- | 47.333- | 47.297- | 47.297- | 47.297- | 47.297- |
| Onderwijs asielzoekers basisschool | 26.625- | 26.625- | 26.625- | 26.625- | 26.625- | 26.625- |
| Onderwijs asielzoekers voortgezet onderwijs | 18.750- | 18.750- | 18.750- | 18.750- | 18.750- | 18.750- |
| Vervanging turnvloer(7530023) | 2.469- | 2.469- | 2.469- | 2.469- | 2.469- | 2.469- |
| Verbetermogelijkheden randweg zuid | 4.100- | 4.100- | 4.100- | 4.100- | 4.100- | 4.100- |
| Totaal onttrekkingen | 117.749- | 117.785- | 117.749- | 117.749- | 115.280- | 115.280- |
| Stand reserve per 31-12- | 1.168.603 | 1.217.286 | 1.050.854 | 933.105 | 817.825 | 702.545 |

| | |
|---------|--|
| reserve | 791092 Reserve eigen risico organisatie/ww rechten |
|---------|--|

soort reserve Bestemmingsreserve

budgethouder

wenselijk minimum bedrag Geen ondergrens

wenselijk maximum bedrag Geen bovengrens

doel van de reserve

voeding uit Voorziening voormalig bestuur en personeel

| | Raming 2021 | Werkelijk 2021 | Raming 2022 | Raming 2023 | Raming 2024 | Raming 2025 |
|--------------------------|-------------|----------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| Stand reserve per 1-1- | 499.784 | 499.784 | 608.858 | 608.858 | 608.858 | 608.858 |
| | | | | | | |
| Vanuit voorziening | 109.074 | 109.074 | | | | |
| | | | | | | |
| Totaal toevoegingen | 109.074 | 109.074 | - | - | - | - |
| | | | | | | |
| | | | | | | |
| | | | | | | |
| | | | | | | |
| | | | | | | |
| | | | | | | |
| Totaal onttrekkingen | - | - | - | - | - | - |
| | | | | | | |
| Stand reserve per 31-12- | 608.858 | 608.858 | 608.858 | 608.858 | 608.858 | 608.858 |

| | |
|---------|---------------------------------|
| reserve | 791034 Reserve aanleg glasvezel |
|---------|---------------------------------|

| | |
|--------------------------|--|
| soort reserve | Bestemmingsreserve |
| budgethouder | Afdelingshoofd Beleid |
| wenselijk minimum bedrag | Geen ondergrens |
| wenselijk maximum bedrag | Geen bovengrens |
| doel van de reserve | Honderd procent verglazing van de gemeente te komen, waarbij deze reserve het mogelijk maakt om kosten en opbrengsten met elkaar in verhouding te laten. |
| voeding uit | Eenzijds door de vergoeding van de glasvezel exploitant en anderzijds de vergoeding in de degeneratiekosten in de reserve te storten. |

| | Raming 2021 | Werkelijk 2021 | Raming 2022 | Raming 2023 | Raming 2024 | Raming 2025 |
|------------------------------------|-------------|----------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| Stand reserve per 1-1- | 13.367 | 13.367 | 13.367 | 13.367 | 13.367 | 13.367 |
| toevoeging 31/12/2020 | | | | | | |
| Totaal toevoegingen | - | - | - | - | - | - |
| Overheveling Glasvezel Cranendonck | | | | | | |
| Totaal onttrekkingen | - | - | - | - | - | - |
| Stand reserve per 31-12- | 13.367 | 13.367 | 13.367 | 13.367 | 13.367 | 13.367 |

| | |
|---------|-----------------------------|
| reserve | 791040 Reserve Duurzaamheid |
|---------|-----------------------------|

soort reserve Bestemmingsreserve
 budgethouder Afdelingshoofd Beleid
 wenselijk minimum bedrag Geen ondergrens
 wenselijk maximum bedrag Geen bovengrens
 doel van de reserve

voeding uit

| | Raming 2021 | Werkelijk 2021 | Raming 2022 | Raming 2023 | Raming 2024 | Raming 2025 |
|---|-------------|----------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| Stand reserve per 1-1- | 229.739 | 229.739 | 229.739 | 79.739 | 79.739 | 79.739 |
| punt 7 jaarrekening van AR | | | | | | |
| Totaal toevoegingen | - | - | - | - | - | - |
| onttrekkingen warmtetransitie(klimaatakkoord) opstellen wijkuitvoeringsplannen | | 44.948 | 150.000 | | | |
| Totaal onttrekkingen | - | 44.948 | 150.000 | - | - | - |
| Stand reserve per 31-12- | 229.739 | 184.791 | 79.739 | 79.739 | 79.739 | 79.739 |

| | |
|---------|---------------------------------------|
| reserve | 791045 Reserve verduurzaming gebouwen |
|---------|---------------------------------------|

soort reserve Bestemmingsreserve
 budgethouder Afdelingshoofd Beleid
 wenselijk minimum bedrag Geen ondergrens
 wenselijk maximum bedrag Geen bovengrens
 doel van de reserve

voeding uit

| | Raming 2021 | Werkelijk 2021 | Raming 2022 | Raming 2023 | Raming 2024 | Raming 2025 |
|--------------------------|-------------|----------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| Stand reserve per 1-1- | 909.230 | 909.230 | 858.761 | 784.230 | 784.230 | 784.230 |
| saldo verkoop 3 panden | | | | | | |
| Totaal toevoegingen | - | - | - | - | - | - |
| MJOP | 125.000- | 50.469- | 74.531- | | | |
| Totaal onttrekkingen | 125.000- | 50.469- | 74.531- | - | - | - |
| Stand reserve per 31-12- | 784.230 | 858.761 | 784.230 | 784.230 | 784.230 | 784.230 |

| | |
|---------|--|
| reserve | 791064 Reserve overgehevelde budgetten |
|---------|--|

| | |
|--------------------------|---|
| soort reserve | Bestemmingsreserve |
| budgethouder | Alle afdelingshoofden |
| wenselijk minimum bedrag | Geen ondergrens |
| wenselijk maximum bedrag | Geen bovengrens |
| doel van de reserve | Voorkomen dat middelen van lopende projecten opnieuw vrijgemaakt dienen te worden. |
| voeding uit | Middelen die via de bestuursrapportages of via de resultaatbepaling bij de programmarekening aangegeven zijn. |

| | Raming 2021 | Werkelijk 2021 | Raming 2022 | Raming 2023 | Raming 2024 | Raming 2025 |
|--|-------------|----------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| Stand reserve per 1-1- | 372.698 | 372.698 | 713.594 | - | - | - |
| burap 2020/2021 | | | | | | |
| reserve corona | | 178.351 | | | | |
| reserve TONK corona | | 81.657 | | | | |
| Natura 2000 (pachtbeleid) | | | | | | |
| Omgevingswet | | 142.000 | | | | |
| Koploper cliëntondersteuning economische visie | | 150.000 | | | | |
| metalot | | | | | | |
| uitvoering sportakkoord | | | | | | |
| cultuureducatie met kwaliteit | | | | | | |
| WMO cliëntervaringsonderzoek | | | | | | |
| DIT coördinator | | | | | | |
| Totaal toevoegingen | - | 552.008 | - | - | - | - |
| Lokaal sportakkoord/sportformateur | | | | | | |
| ontwikkelen omgevingsvisie | | | | | | |
| inhuur DIC | | | | | | |
| metalot | | | | | | |
| Nassau Dietz | | | | | | |
| centrumplan budel | | | | | | |
| Randweg oost, Fabrieksstr. Havenweg en Kempenweg | | | | | | |
| Kansen over grenzen/Samenwerking Grensgebied de Kempen | | | | | | |
| Economische visie | 30.000- | 30.000- | | | | |
| Bijdrage VRBZO/Dommelstroom Interventie Team | | | | | | |
| Veiligheidsfonds/coördinator DIT | | | | | | |
| Bedrijventerrein | | | | | | |
| Tonk | | | | | | |
| Afronden reserve naar 0 | | | 4.325- | | | |
| Reserve corona | | | 178.351- | | | |
| Duurzaamheid | | | 81.657- | | | |
| Omgevingswet | 138.916- | 444- | 280.472- | | | |
| Koploper cliëntondersteuning | | | 150.000- | | | |
| Natura 2000 (pachtbeleid) | 15.000- | 15.000- | - | | | |
| omgevingswet | | | | | | |
| economische visie | 71.243- | 52.454- | 18.790- | | | |
| metalot | 76.214- | 76.214- | - | | | |
| uitvoering sportakkoord | 20.000- | 20.000- | - | | | |
| cultuureducatie met kwaliteit | | | | | | |
| WMO cliëntervaringsonderzoek | 10.000- | 10.000- | | | | |
| DIT coördinator | 7.000- | 7.000- | | | | |
| storting in Algemene reserve | | | | | | |
| Totaal onttrekkingen | 368.373- | 211.112- | 713.594- | - | - | - |
| Stand reserve per 31-12- | 4.325 | 713.594 | - | - | - | - |

| | |
|---------|--------------------------------------|
| reserve | 791069 Reserve natuurcompensatie DIC |
|---------|--------------------------------------|

| | |
|--------------------------|---|
| soort reserve | Bestemmingsreserve |
| budgethouder | Afdelingshoofd Beleid |
| wenselijk minimum bedrag | Geen ondergrens |
| wenselijk maximum bedrag | Geen bovengrens |
| doel van de reserve | Voorzien in de natuurcompensatie voor het DIC. |
| voeding uit | Storting van een deel van die middelen die via verkoop van het Maarheezerbos/Hoenderbos zijn verkregen. |

| | Raming 2021 | Werkelijk 2021 | Raming 2022 | Raming 2023 | Raming 2024 | Raming 2025 |
|--------------------------|-------------|----------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| Stand reserve per 1-1- | 657.932 | 657.932 | 657.932 | 657.932 | 657.932 | 657.932 |
| | | | | | | |
| Totaal toevoegingen | - | - | - | - | - | - |
| Natuurcompensatie | | | | | | |
| | | | | | | |
| Totaal onttrekkingen | - | - | - | - | - | - |
| Stand reserve per 31-12- | 657.932 | 657.932 | 657.932 | 657.932 | 657.932 | 657.932 |

| | |
|---------|-------------------------------------|
| reserve | 791070 Reserve landschapversterking |
|---------|-------------------------------------|

| | |
|--------------------------|---|
| soort reserve | Bestemmingsreserve |
| budgethouder | Afdelingshoofd Beheer |
| wenselijk minimum bedrag | Geen ondergrens |
| wenselijk maximum bedrag | Geen bovengrens |
| doel van de reserve | De ruimtelijke kwaliteit van het buitengebied te verbeteren en/of te versterken waaronder het gebiedsgericht stimuleren van de Groen Blauwe Diensten. |
| voeding uit | Storting van een deel van de middelen die via verkoop van het Maarheezerbos /Hoenderbos zijn verkregen. |

| | Raming 2021 | Werkelijk 2021 | Raming 2022 | Raming 2023 | Raming 2024 | Raming 2025 |
|--|----------------|----------------|----------------|----------------|-------------|-------------|
| Stand reserve per 1-1- | 363.132 | 363.132 | 401.882 | 386.882 | 371.882 | 371.882 |
| storting, stika regeling Burap 2021 | 50.000 | 38.425 | | | | |
| Totaal toevoegingen | 50.000 | 38.425 | - | - | - | - |
| Stika regeling (raadsbesluit 18 dec 2018) herinrichting Blake Beemd | 11.250- | 15.000- | 15.000- | 15.000- | | |
| Totaal onttrekkingen | 11.250- | 15.000- | 15.000- | 15.000- | - | - |
| Stand reserve per 31-12- | 401.882 | 386.557 | 386.882 | 371.882 | 371.882 | 371.882 |

| | |
|---------|---------------------------------|
| reserve | 791090 Reserve grondexploitatie |
|---------|---------------------------------|

| | |
|--------------------------|--|
| soort reserve | Bestemmingsreserve |
| budgethouder | Afdelingshoofd Beleid |
| wenselijk minimum bedrag | Gekoppeld aan een ondergrens welke blijkt uite paragraaf Grondbeleid |
| wenselijk maximum bedrag | Anderhalf maal de omvang van de noodzakelijke ondergrens/buffer |
| doel van de reserve | Onvoorziene risico's in de gemeentelijke grondexploitaties opvangen met betrekking tot het kunnen voldoen van aanvullende kosten buiten de gevoteerde middelen om. |
| voeding uit | Gerealiseerde winsten op bouwgrondexploitaties of indien noodzakelijk aanvulling vanuit de algemene reserve. |

| | Raming 2021 | Werkelijk 2021 | Raming 2022 | Raming 2023 | Raming 2024 | Raming 2025 |
|---|-------------|----------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| Stand reserve per 1-1- | 379.140 | 379.140 | 379.140 | 349.140 | 349.140 | 349.140 |
| winstnemen Airpark raadsbesluit jaarrekening 2019 punt 4 van AR | | 272.121 | | | | |
| Totaal toevoegingen | - | 272.121 | - | - | - | - |
| Verliesnemen DIC Verliesnemen Nieuwstraat 55 Verlies nemen grex Jumbo Aanslag VPB nota grondbeleid Bijdrage per m2 verkochte bouwgrond | | 4.097- | 30.000- | | | |
| Totaal onttrekkingen | - | 73.786- | 30.000- | - | - | - |
| Stand reserve per 31-12- | 379.140 | 577.475 | 349.140 | 349.140 | 349.140 | 349.140 |

| | |
|---------|--------------------------------------|
| reserve | 791091 Reserve ruimtelijke kwaliteit |
|---------|--------------------------------------|

| | |
|--------------------------|---|
| soort reserve | Bestemmingsreserve |
| budgethouder | Afdelingshoofd Beleid |
| wenselijk minimum bedrag | Geen ondergrens |
| wenselijk maximum bedrag | Geen bovengrens |
| doel van de reserve | Uitgaven af te dekken die niet in het betreffende plan vallen maar die wel ten gunste van het plan komen. |
| voeding uit | Gerealiseerde verkopen van grond en de daaraan gekoppelde tarieven overeenkomstig de paragraaf Grondbeleid. |

| | Raming 2021 | Werkelijk 2021 | Raming 2022 | Raming 2023 | Raming 2024 | Raming 2025 |
|--|----------------|----------------|-----------------|---------------|---------------|---------------|
| Stand reserve per 1-1- | 3.089.890 | 3.089.890 | 3.219.890 | 3.099.890 | 3.179.890 | 3.259.890 |
| Bijdrage per m2 verkochte bouwgrond | 70.000 | 69.689 | | | | |
| Bijdrage op basis van anterieure overeenkomst (incl. BURAP 2021) | 130.000 | 168.652 | 80.000 | 80.000 | 80.000 | 80.000 |
| Totaal toevoegingen | 200.000 | 238.341 | 80.000 | 80.000 | 80.000 | 80.000 |
| Verwachte bestedingen | 70.000- | | 200.000- | | | |
| Totaal onttrekkingen | 70.000- | - | 200.000- | - | - | - |
| Stand reserve per 31-12- | 3.219.890 | 3.328.231 | 3.099.890 | 3.179.890 | 3.259.890 | 3.339.890 |

| | |
|-------------|------------------------------|
| voorziening | 791080 Voorziening riolering |
|-------------|------------------------------|

| | |
|--------------------------|--|
| soort voorziening | Waarvoor een heffing wordt geheven |
| budgethouder | Afdelingshoofd Beheer |
| wenselijk minimum bedrag | Geen ondergrens |
| wenselijk maximum bedrag | Geen bovengrens |
| doel van de voorziening | Naast het alloceren van gelden verkregen via heffingen van burgers tot doel om fluctuaties in de tariefstelling tot een minimum te beperken. |
| voeding uit | Door stortingen of onttrekkingen op basis van eventuele positieve of negatieve jaarresultaten bij het product riolering. |

| | Raming 2021 | Werkelijk 2021 | Raming 2022 | Raming 2023 | Raming 2024 | Raming 2025 |
|---|-------------|----------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| Stand reserve per 1-1- | 1.284.820 | 1.284.820 | 1.108.397 | 815.703 | 523.009 | 263.817 |
| Storting: resultaat 2019 Storting resultaat 2021 | | 197.598 | | | | |
| Totaal toevoegingen | - | 197.598 | - | - | - | - |
| Onttrekking mutatie 2e burap | 176.423 | | 292.694 | 292.694 | 259.192 | 259.192 |
| Totaal onttrekkingen | 176.423 | - | 292.694 | 292.694 | 259.192 | 259.192 |
| Stand reserve per 31-12- | 1.108.397 | 1.482.418 | 815.703 | 523.009 | 263.817 | 4.625 |

| | |
|-------------|---|
| voorziening | 791015 Voorziening voormalig bestuur en personeel |
|-------------|---|

soort voorziening Voor verplichtingen, verliezen en risico's

budgethouder Afdelingshoofd Ondersteuning

wenselijk minimum bedrag Geen ondergrens

wenselijk maximum bedrag Geen bovengrens

doel van de voorziening Toekomstige verplichtingen te dekken van voormalig bestuur en personeel.

voeding uit Heeft plaatsgevonden door vanaf 2005 tot en met 20018 jaarlijks € 280.000 in de voorziening te storten.

| | Raming 2021 | Werkelijk 2021 | Raming 2022 | Raming 2023 | Raming 2024 | Raming 2025 |
|--------------------------|-------------|----------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| Stand reserve per 1-1- | 109.074 | 109.074 | - | - | - | - |
| Totaal toevoegingen | - | - | - | - | - | - |
| Naar reserve | 8.000- | 109.074- | | | | |
| Totaal onttrekkingen | 8.000- | 109.074- | - | - | - | - |
| Stand reserve per 31-12- | 101.074 | - | - | - | - | - |

| | |
|-------------|--|
| voorziening | 791050 Voorziening groot onderhoud gem. gebouwen |
|-------------|--|

| | |
|--------------------------|--|
| soort voorziening | Ter egalisering van kosten |
| budgethouder | Afdelingshoofd Beheer |
| wenselijk minimum bedrag | Geen ondergrens |
| wenselijk maximum bedrag | Geen bovengrens |
| doel van de voorziening | Fluctuaties op te vangen in de uitgaven van het jaarlijkse beschikbare onderhoudsbudget. |
| voeding uit | Bedragen zoals aangegeven in het meerjarig onderhoudsplan. |

| | Raming 2021 | Werkelijk 2021 | Raming 2022 | Raming 2023 | Raming 2024 | Raming 2025 |
|---|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
| Stand reserve per 1-1- | 777.234 | 777.234 | 553.532 | 449.479 | 237.877 | 200.265 |
| Storting conform MJOP Schadevergoeding | 282.730 | 282.730 | 282.730 | 282.730 | 282.730 | 282.730 |
| Totaal toevoegingen | 282.730 | 282.730 | 282.730 | 282.730 | 282.730 | 282.730 |
| Onttrekking conform MJOP | 506.432 | 402.162 | 386.783 | 494.332 | 320.342 | 385.492 |
| Totaal onttrekkingen | 506.432 | 402.162 | 386.783 | 494.332 | 320.342 | 385.492 |
| Stand reserve per 31-12- | 553.532 | 657.802 | 449.479 | 237.877 | 200.265 | 97.503 |

| | |
|-------------|---|
| voorziening | 791049 en 791051 Voorziening groot onderhoud gem. gebouwen VTBC |
|-------------|---|

| | |
|--------------------------|--|
| soort voorziening | Ter egalisering van kosten |
| budgethouder | Afdelingshoofd Beheer |
| wenselijk minimum bedrag | Geen ondergrens |
| wenselijk maximum bedrag | Geen bovengrens |
| doel van de voorziening | Fluctuaties op te vangen in de uitgaven van het jaarlijkse beschikbare onderhoudsbudget. |
| voeding uit | Bedragen zoals aangegeven in het meerjarig onderhoudsplan. |

| | Raming 2021 | Werkelijk 2021 | Raming 2022 | Raming 2023 | Raming 2024 | Raming 2025 |
|--|-------------|---------------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| Stand reserve per 1-1- | 490.335 | 490.335 | 269.943 | 173.934 | 317.166 | 405.315 |
| Storting conform MJOP extra storting vtbc vanuit algemene reserve | 179.370 | 179.370 | 179.370 | 179.370 | 179.370 | 179.370 |
| Totaal toevoegingen | 179.370 | 179.370 | 179.370 | 179.370 | 179.370 | 179.370 |
| Onttrekking conform MJOP Onttrekking conform MJOP | 399.762- | 303.098- 99.430- | 275.379- | 36.138- | 91.221- | 380.769- |
| Totaal onttrekkingen | 399.762- | 402.528- | 275.379- | 36.138- | 91.221- | 380.769- |
| Stand reserve per 31-12- | 269.943 | 267.177 | 173.934 | 317.166 | 405.315 | 203.916 |

| | |
|-------------|------------------------------------|
| voorziening | 791068 Voorziening salarissen VTBC |
|-------------|------------------------------------|

| | |
|--------------------------|--|
| soort voorziening | Ter egalisering van kosten |
| budgethouder | Afdelingshoofd Beheer |
| wenselijk minimum bedrag | Geen ondergrens |
| wenselijk maximum bedrag | Geen bovengrens |
| doel van de voorziening | Aanvulling salarissen voormalig personeel inzake privatesering Zuiderpoort |
| voeding uit | Enmalige storting in 2018 |

| | Raming 2021 | Werkelijk 2021 | Raming 2022 | Raming 2023 | Raming 2024 | Raming 2025 |
|--------------------------|-------------|----------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| Stand reserve per 1-1- | 166.966 | 166.966 | 95.718 | 24.471 | 24.471 | 24.471 |
| Storting | | | | | | |
| Totaal toevoegingen | - | - | - | - | - | - |
| Onttrekking conform MJOP | 71.247- | 79.359- | 71.247- | | | |
| Totaal onttrekkingen | 71.247- | 79.359- | 71.247- | - | - | - |
| Stand reserve per 31-12- | 95.718 | 87.607 | 24.471 | 24.471 | 24.471 | 24.471 |

| | |
|-------------|------------------------------------|
| voorziening | 791054 Voorziening onderhoud wegen |
|-------------|------------------------------------|

| | |
|--------------------------|--|
| soort voorziening | Ter egalisering van kosten |
| budgethouder | Afdelingshoofd Beheer |
| wenselijk minimum bedrag | Geen ondergrens |
| wenselijk maximum bedrag | Geen bovengrens |
| doel van de voorziening | Fluctuaties op te vangen in de uitgaven van het jaarlijkse beschikbare onderhoudsbudget voor het wegennet. |
| voeding uit | Bedragen zoals aangegeven in het meerjarig onderhoudsplan. |

| | Raming 2021 | Werkelijk 2021 | Raming 2022 | Raming 2023 | Raming 2024 | Raming 2025 |
|---|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|
| Stand reserve per 1-1- | 448.013 | 448.013 | 699.984 | 699.984 | 699.984 | 699.984 |
| Storting conform notitie beheer openbare ruimte 2021-2025/ beheerplan wegen 2021-2025 | 765.085 | 765.085 | 765.085 | 765.085 | 765.085 | 765.085 |
| Totaal toevoegingen | 765.085 | 765.085 | 765.085 | 765.085 | 765.085 | 765.085 |
| Storting conform notitie beheer openbare ruimte 2021-2025/ beheerplan wegen 2021-2025 | 765.085- | 513.115- | 765.085- | 765.085- | 765.085- | 765.085- |
| Totaal onttrekkingen | 765.085- | 513.115- | 765.085- | 765.085- | 765.085- | 765.085- |
| Stand reserve per 31-12- | 448.013 | 699.984 | 699.984 | 699.984 | 699.984 | 699.984 |

| | |
|-------------|------------------------------------|
| voorziening | 791055 Voorziening onderhoud groen |
|-------------|------------------------------------|

| | |
|--------------------------|--|
| soort voorziening | Ter egalisering van kosten |
| budgethouder | Afdelingshoofd Beheer |
| wenselijk minimum bedrag | Geen ondergrens |
| wenselijk maximum bedrag | Geen bovengrens |
| doel van de voorziening | Fluctuaties op te vangen in de uitgaven van het jaarlijkse beschikbare onderhoudsbudget voor groen |
| voeding uit | Bedragen zoals aangegeven in het plan Beheer openbare ruimte |

| | Raming 2021 | Werkelijk 2021 | Raming 2022 | Raming 2023 | Raming 2024 | Raming 2025 |
|-----------------------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
| Stand reserve per 1-1- | - | - | 47.283 | 47.283 | 47.283 | 47.283 |
| Storting 2019 | 47.283 | 47.283 | 47.283 | 47.283 | 47.283 | 47.283 |
| Totaal toevoegingen | 47.283 | 47.283 | 47.283 | 47.283 | 47.283 | 47.283 |
| Onttrekking | 47.283- | - | 47.283- | 47.283- | 47.283- | 47.283- |
| Totaal onttrekkingen | 47.283- | - | 47.283- | 47.283- | 47.283- | 47.283- |
| Stand reserve per 31-12- | - | 47.283 | 47.283 | 47.283 | 47.283 | 47.283 |

| | |
|-------------|------------------------------|
| voorziening | 791075 Voorziening 2bconnect |
|-------------|------------------------------|

soort voorziening Ter egalisering van kosten
 budgethouder Afdelingshoofd Burgers en Bedrijven
 wenselijk minimum bedrag Geen ondergrens
 wenselijk maximum bedrag Geen bovengrens
 doel van de voorziening Voor het behouden en verbeteren van biodiversiteit op bedrijventerreinen.

voeding uit

| | Raming 2021 | Werkelijk 2021 | Raming 2022 | Raming 2023 | Raming 2024 | Raming 2025 |
|--------------------------|-------------|----------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| Stand reserve per 1-1- | 62.794 | 62.794 | 20.259 | 20.259 | 20.259 | 20.259 |
| Storting | | | | | | |
| Totaal toevoegingen | - | - | - | - | - | - |
| Onttrekking | | 42.535- | | | | |
| Totaal onttrekkingen | - | 42.535- | - | - | - | - |
| Stand reserve per 31-12- | 62.794 | 20.259 | 20.259 | 20.259 | 20.259 | 20.259 |

| | |
|-------------|--------------------------------------|
| voorziening | 791074 Voorziening straatverlichting |
|-------------|--------------------------------------|

| | |
|--------------------------|--|
| soort voorziening | Ter egalisering van kosten |
| budgethouder | Afdelingshoofd Beheer |
| wenselijk minimum bedrag | Geen ondergrens |
| wenselijk maximum bedrag | Geen bovengrens |
| doel van de voorziening | Fluctuaties op te vangen in de uitgaven van het jaarlijkse beschikbare onderhoudsbudget voor de straatverlichting. |
| voeding uit | Bedragen zoals aangegeven in het onderhoudsplan straatverlichting |

| | Raming 2021 | Werkelijk 2021 | Raming 2022 | Raming 2023 | Raming 2024 | Raming 2025 |
|-----------------------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
| Stand reserve per 1-1- | 184.035 | 184.035 | 211.976 | 211.976 | 211.976 | 211.976 |
| Storting 2019 | 27.941 | 27.941 | 27.941 | 27.941 | 27.941 | 27.941 |
| Totaal toevoegingen | 27.941 | 27.941 | 27.941 | 27.941 | 27.941 | 27.941 |
| Onttrekking | 27.941- | - | 27.941- | 27.941- | 27.941- | 27.941- |
| Totaal onttrekkingen | 27.941- | - | 27.941- | 27.941- | 27.941- | 27.941- |
| Stand reserve per 31-12- | 184.035 | 211.976 | 211.976 | 211.976 | 211.976 | 211.976 |

Bijlage 2: Overzicht investeringen

| Grootboek-nummer | Omschrijving | Beschikbaar | Werkelijk | Restant | Afsluiten | Toelichting |
|------------------|---|-------------|-----------|------------|-----------|--|
| 700118 | Inrichting gemeentehuis/werf | €43.255 | €1.164 | €42.091 | Nee | |
| 721053 | GVVP 2013 verkeer over grenzen | €25.000 | €0 | €25.000 | Nee | Sluit aan bij provinciaal project wat verraagd is. Wordt in 2022 verder opgepakt. |
| 721062 | Woonstraten kern Budel uitvoering 2019 | €398.229 | € 147.726 | € 250.503 | Nee | Het project is toegevoegd aan integraal project Centrumplan Budel en loopt nog. |
| 721066 | MP ontwikkeling vrachtverkeer Maarheeze | €4.923 | € 6.690 | -€ 1.767 | Ja | Project is afgerond. Doordat het bestemmingsplan aangepast diende te worden moest er ook een aanvullende beoordeling van de Omgevingsdienst plaatsvinden. Deze kosten waren niet voorzien. |
| 721074 | Parkeervoorziening Bravo College | €28.107 | €0 | €28.107 | Nee | Er moet nog een kleine infrastructurele aanpassing verwerkt worden. |
| 721079 | Herinrichting Stationsstraat Maarheeze | €277.140 | €65.719 | €211.421 | Nee | Opwaardering ondertunneling A2 kruising Kerkstraat-Stationsstraat dient nog te worden uitgevoerd. |
| 721080 | GVVP 2018 | €154.818 | €91.447 | € 63.371 | Nee | Projecten nog niet allemaal uitgevoerd. Deze lopen door in 2022. |
| 721081 | GVVP 2019 | €302.279 | € 36.222 | € 266.057 | Nee | Projecten nog niet allemaal uitgevoerd. Deze lopen door in 2022. |
| 721083 | Randweg Zuid Budel | €117.870 | € 3.551 | € 114.319 | Nee | Project is verraagd. Uitvoering staat nu gepland vanaf 4 ^e kwartaal 2022. |
| 721084 | Koenraadweg, Hugten, Hugterweg | €243.040 | € 156.448 | € 86.592 | Nee | De raad wordt gevraagd om het restant van dit krediet in te zetten voor het fietspad langs deze weg. |
| 721085 | Samen naar de A2 | €547.479 | € 6.477 | € 541.002 | Nee | Project is verraagd. Uitvoering staat nu gepland vanaf 2023. Bestemmingsplan ligt in maart 2022 voor aan de gemeenteraad. |
| 721090 | Centrumplan Budel openbaar groen | €610.000 | €0 | €610.000 | Nee | Project is onderdeel van CP Budel. |
| 721091 | Centrumplan parkeervoorziening | €200.000 | €0 | €200.000 | Nee | Project is onderdeel van CP Budel. |
| 731002 | Natuur en cultuurpoort op Baronie Cranendonck | €210.000 | €79.923 | €130.077 | Nee | Project loopt t/m 2023 en ligt op schema. |
| 744102 | Herhuisvesting Babelz | €7.770 | €0 | €7.770 | Ja | Project is afgerond. |
| 753107 | Realisatie 6 kleedlokalen sportpark Budel | €293.324 | 0 | €293.324 | Nee | De vergunning en subsidie is aangevraagd, start bouw medio 2022. |
| 755002 | Landschappelijk herinrichten Blake Beemd | €94.478 | 0 | €94.478 | Nee | Nog plannen i.h.k.v. de Baronie. |
| 756005 | Aanplant bomen Cranendoncklaan/Gr Hornelaan | €10.080 | 0 | €10.080 | Nee | Project heeft vertraging opgelopen door het aantreffen van vervuilde grond. Wordt nog afgerond binnen het budget. |
| 758002 | Nieuwbouw De Schakel | €1.603.362 | € 3.813 | €1.599.549 | Nee | De gemeenschap overweegt of zij aan de slag wil met dit vraagstuk en hoe zij dit wil vormgeven. De gemeenschap bepaalt de voortgang. |
| 758003 | Project de Schaapskooi | €1.390.511 | € 5.951 | €1.384.560 | Nee | De locatie die het dorp op het oog had bleek niet haalbaar als locatie. Het gemeenschapshuis wordt nu meegenomen in het |

| | | | | | | |
|----------|--|------------|-----------|-------------|-----|---|
| | | | | | | proces om te komen tot een dorpsontwikkelingsvisie voor Gastel. |
| 763005 | Herontwikkeling de Borgh | €699.517 | € 31.718 | €667.799 | Nee | Er is nog geen eindafrekening et de fiscus gedaan. |
| 772251 | vGRP 2020 | €2.494.276 | € 266.589 | €2.227.687 | Nee | Het gedeelte van jaarschijf 2020 dat in 2021 is uitgevoerd betreft hoofdzakelijk voorbereidingskosten voor investeringen in relatie tot de bergingsvoorziening 't Stepke, het Centrumplan en de vijver Boudriepark. |
| 70030000 | Strategische gronden: minnelijke verwerving actief grondbeleid | €2.000.000 | € 44.437 | € 1.955.563 | Nee | In oktober 2021 is door de gemeenteraad een krediet beschikbaar gesteld van €2.000.000 voor het doen van grondaankopen in het kader van actieve grondpolitiek. In 2021 is de locatie Rubenslaan 1 (voormalige bibliotheek) aangekocht voor een bedrag van €44.437. Op deze locatie gaan huurappartementen gerealiseerd worden door Wocom. |
| 70040001 | Verplaatsen fietsenstalling | €40.000 | €20.337 | €19.662 | Nee | |
| 70040002 | Vervanging zonnepanelen gemeentehuis 2021 | €43.000 | €26.545 | €16.455 | Nee | |
| 72010001 | Uitvoeringsprogramma Verkeer en Vervoer 2021 | €560.000 | €74.129 | €485.871 | Nee | Projecten lopen in 2022 door. |
| 72010002 | Woonstraten Budel (D. van Baarstraat) 2021 | €440.000 | €0 | €440.000 | Nee | Het project is toegevoegd aan integraal project Centrumplan Budel en loopt nog. |
| 72010003 | Infrastructurele verbetering smalle wegen 2021 | €480.000 | € 37.997 | € 442.003 | Nee | De verbeteringen voor de smalle wegen 2021 zijn voorbereid en worden in het voorjaar van 2022 aangelegd. |
| 72010004 | Vervangen houten brug in het Cranendonckse Bosch | €30.000 | € 8.548 | € 21.452 | Nee | De nieuwe voetgangersbrug is in 2021 gebouwd en wordt begin 2022 geplaatst. |
| 74020000 | 5 ^e lokaal asielzoekersschool de Opstap | €63.106 | €48.719 | €14.387 | Ja | |
| 76010000 | Aankoop inventaris Smeltkroes | €37.500 | €36.003 | €1.496 | Nee | |
| 77020001 | Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) 2021 | €1.085.000 | €170.213 | €914.786 | Nee | Het grootste deel van de investering is bestemd voor het centrumplan (Capucijnerplein en Dr. A. Mathijssenstraat rioolvervanging en blauwe ader), voor 't Stepke en voor fase 1 Boudriepark. Deze rioleringsprojecten zijn vertraagd omdat we deze willen combineren met bovengrondse werkzaamheden. Deze werkzaamheden starten in 2022. |

Bijlage 3: Overzicht incidentele baten en lasten

Incidentele baten en lasten (begroot of werkelijk > € 40.000,-) met invloed op het rekeningsaldo (exclusief baten en lasten ten laste en/of ten gunste van reserves)

(bedragen x € 1.000)

| Baten | | |
|--------------------------------------|---|-----------|
| Programma | Omschrijving | Werkelijk |
| Wonen en leven | Leges omgevingsvergunningen | + 238 |
| Wonen en leven | Leges bestemmingsplannen | + 99 |
| Wonen en leven | Leges i.v.m. werkzaamheden kabels en leidingen | + 50 |
| Werk en economie | Hogere opbrengst grondverkoop | + 56 |
| Bestuur en algemene dekkingsmiddelen | Per saldo voordeel leges burgerzaken | + 44 |
| Bestuur en algemene dekkingsmiddelen | Per saldo voordeel algemene uitkering | + 110 |
| Bestuur en algemene dekkingsmiddelen | Meeropbrengst Onroerende zaakbelasting | + 309 |
| Subtotaal | | + 906 |
| Lasten | | |
| Programma | Omschrijving | Werkelijk |
| Wonen en leven | Lagere kosten openbaar groen | + 84 |
| Wonen en leven | Lagere kosten speelvoorzieningen | + 44 |
| Wonen en leven | Lagere kosten straatreiniging | + 42 |
| Werk en economie | Niet benodigde budgetten 2020 Metalot | + 127 |
| Werk en economie | Uitgestelde werkzaamheden i.v.m. corona | + 63 |
| Werk en economie | Voordelig resultaat MRE 2020 | + 43 |
| Werk en economie | Overige voordelen economie (o.a. kansen over Grenzen | + 67 |
| Recreatie en toerisme | per saldo voordeel (onderhoud) buitensport | + 93 |
| Recreatie en toerisme | Voordeel afrekeningen spuk sport en sportakkoord 2020 | + 59 |
| Recreatie en toerisme | Overige voordelen sport | + 42 |
| Sociaal Domein | Bijstandsverlening per saldo voordeel | + 92 |
| Sociaal Domein | Per saldo voordeel WMO | + 105 |
| Sociaal Domein | Per saldo voordeel Jeugd | + 591 |
| Sociaal Domein | Per saldo voordeel onderwijs | + 35 |
| Bestuur en algemene dekkingsmiddelen | Per saldo voordeel BRP-straat | + 157 |
| Bestuur en algemene dekkingsmiddelen | Niet benutte loon en prijscompensatie | + 251 |
| Bestuur en algemene dekkingsmiddelen | Per saldo voordeel P-budget | + 162 |
| Bestuur en algemene dekkingsmiddelen | Lagere doorrekening aan projecten en grexen | -136 |
| Bestuur en algemene dekkingsmiddelen | Lagere kosten bedrijfsvoering | + 82 |
| Bestuur en algemene dekkingsmiddelen | Per saldo voordeel kapitaallasten | + 82 |
| Bestuur en algemene dekkingsmiddelen | Hogere bijdrage GRSA2 | -227 |
| Alle programma's | Overige afwijkingen | + 318 |
| Subtotaal | | + 2.175 |
| Totaal | | + 3.081 |

Bijlage 4: SISA verantwoordingsinformatie

In 2006 is de SISA (Single Information Single Audit) geïntroduceerd. Kort samengevat komt het erop neer dat voor een aantal regelingen ingaande het verantwoordingsjaar 2006 niet meer middels een afzonderlijk document met accountantsverklaring verantwoording wordt afgelegd aan het Ministerie maar dat dit als onderdeel van de programmarekening gaat gebeuren. In een bijlage bij de programmarekening dient de gemeente de verantwoordingsinformatie op te nemen over de diverse ontvangen specifieke uitkeringen.

De doelstelling van SISA is de verantwoordings- en controlelasten voor de gemeente te verminderen. Onderstaand is een toelichting per uitkering opgenomen. Het bestedingsbegrip is voor alle uitkering vanaf 2011 op baten en lasten stelsel.

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 19-4-2022

| Verstrekker | Uitkeringscode | Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger | Indicator | Indicator | Indicator | Indicator | Indicator | Indicator |
|-------------|----------------|--|---|--|--|---|--|--|
| JenV | A8 | Regeling eenmalige specifieke uitkering voor gemeenten i.v.m. het treffen van maatregelen [...] criminaliteit veroorzaakt door asielzoekers in 2021 en 2022 Gemeenten | Besteding (jaar T) uitvoering projectplan - zelfstandige uitvoering | Cumulatieve besteding uitvoering projectplan (t/m jaar T) - inclusief uitvoering door derden | Besteding (jaar T) (gedeeltelijk) verantwoord o.b.v. voorlopige toekenningen? (Ja/Nee) | Toelichting op projecten die afwijken van voorlopige toekenning | Project afgerond (Ja/Nee) | Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) |
| | | | Gerealiseerd <i>Aard controle R Indicator: A8/01</i> € 81.668 | Gerealiseerd <i>Aard controle R Indicator: A8/02</i> € 81.668 | <i>Aard controle n.v.t. Indicator: A8/03</i> Ja | <i>Aard controle n.v.t. Indicator: A8/04</i> | <i>Aard controle n.v.t. Indicator: A8/05</i> | <i>Aard controle n.v.t. Indicator: A8/06</i> |
| JenV | A12B | Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen Veiligheidsregio's | Naam veiligheidsregio | Besteding (jaar T) | Besteding volgens besluit van de veiligheidsregio uitgevoerd (Ja/nee) | Cumulatieve besteding (t/m jaar T) | Eindverantwoording (Ja/Nee) | |
| | | | <i>Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/01</i> | <i>Aard controle R Indicator: A12B/02</i> | <i>Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/03</i> | <i>Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/04</i> | <i>Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/05</i> | |
| | | Veiligheidsregio Brabant Zuidoost | | € 0 | Ja | € 0 | Nee | |

| | | | | | | | | |
|-----|----|---|--|---|---|---|---|---|
| FIN | B2 | Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten | Besteding (T-1) - betreft nog niet verantwoorde bedragen over 2020 <i>Aard controle R Indicator: B2/01</i> | Aantal (potentieel) gedupeerden (als gemeld door Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen aan de gemeente) (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: B2/02</i> | Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden (als gemeld door Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen aan de gemeente) (t/m jaar T) <i>Aard controle R Indicator: B2/03</i> | Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) <i>Aard controle R Indicator: B2/04</i> | Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen c (artikel 3) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05</i> | |
| | | | € 0 | 11 | 21 | € 0 | € 0 | |
| | | | Normbedragen voor a, b en d (Ja/Nee) (vanaf 2021) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/06</i> | Normbedrag voor e (Ja/Nee) (vanaf 2021) Nee: indicator B2/13 en B2/14 / Ja: indicator B2/21 en B2/22 <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07</i> | Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/08</i> | | | |
| | | | Ja | Ja | Nee | | | |
| | | | Reeks 1 Aantal uitgewerkte plannen van aanpakken (jaar T) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle D2 Indicator: B2/09</i> | Reeks 1 Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpakken (t/m jaar T) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/10</i> | Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b en d (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/11</i> | Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b en d (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/12</i> | | |
| | | | Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/13</i> | Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/14</i> | | | | |
| | | | Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/15</i> | Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden cumulatief (t/m jaar T) Keuze normbedragen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/16</i> | Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/17</i> | Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (t/m jaar T) Keuze normbedragen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/18</i> | Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/19</i> | Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (t/m jaar T) Keuze normbedragen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/20</i> |
| | | | € 6.460 | € 6.460 | € 0 | € 0 | € 0 | € 0 |
| | | | Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerde), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/21</i> | Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerde), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) Keuze normbedragen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/22</i> | | | | |
| | | | € 0 | € 0 | | | | |

| BZK | C1 | Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik | Eindverantwoording (Ja/Nee) | Aantal woningen dat bereikt is met het project (t/m jaar T) | Aantal woningen waar energiebesparende maatregelen plaatsvinden (t/m jaar T) | |
|-----|-----|--|--|---|--|---|
| | | | <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C1/01</i> | <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C1/02</i> | <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C1/03</i> | |
| | | Gemeenten | Ja | 4.938 | 2.542 | |
| | | | Projectnaam/nummer per project | Besteding (jaar T) per project | Bestedingen (jaar T) komen overeen met ingediende projectplan (Ja/Nee) | Besteding (jaar T) aan afwijkingen |
| | | | <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C1/04</i> | <i>Aard controle R Indicator: C1/05</i> | <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C1/06</i> | <i>Aard controle R Indicator: C1/07</i> |
| | | | 1 2019-622242 | € 161.362 | Ja | |
| | | | 2 | | | |
| | | | 3 | | | |
| | | | 4 | | | |
| | | | 5 | | | |
| | | | 6 | | | |
| | | | 7 | | | |
| | | | 8 | | | |
| | | | 9 | | | |
| | | | 10 | | | |
| | | | Kopie projectnaam/nummer | Cumulatieve totale bestedingen (t/m jaar T) | Toelichting op afwijkingen | Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) |
| | | | <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C1/08</i> | <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C1/09</i> | <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C1/10</i> | <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C1/11</i> |
| | | | 1 2019-622242 | € 285.162 | | Ja |
| | | | 2 | | | |
| | | | 3 | | | |
| | | | 4 | | | |
| | | | 5 | | | |
| | | | 6 | | | |
| | | | 7 | | | |
| | | | 8 | | | |
| | | | 9 | | | |
| BZK | C62 | Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslag enaffaire | Aantal gedupeerden (artikel 1, lid 2) | Berekening bedrag uitvoeringskosten | Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen | Eindverantwoording (Ja/Nee) |
| | | | <i>Aard controle R Indicator: C62/01</i> | <i>Aard controle R Indicator: C62/02</i> | <i>Aard controle R Indicator: C62/03</i> | <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C62/04</i> |
| | | | 21 | € 3.150 | € 0 | Nee |

| | | | | | | | |
|-----|-----|---|---|---|--|---|-----|
| OCW | D8 | Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB) Gemeenten | Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO) | Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO) | Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO) | Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) | |
| | | | <i>Aard controle R Indicator: D8/01</i> | <i>Aard controle R Indicator: D8/02</i> | <i>Aard controle R Indicator: D8/03</i> | <i>Aard controle R Indicator: D8/04</i> | |
| | | | € 132.764 | € 4.130 | € 1.934 | € 65.226 | |
| | | | Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen | Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag | Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen | Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag | |
| | | | <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/05</i> | <i>Aard controle R Indicator: D8/06</i> | <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07</i> | <i>Aard controle R Indicator: D8/08</i> | |
| | | | 1 | | | | |
| | | | 2 | | | | |
| | | | 3 | | | | |
| | | | 4 | | | | |
| 5 | | | | | | | |
| 6 | | | | | | | |
| 7 | | | | | | | |
| 8 | | | | | | | |
| OCW | D14 | Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen | Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld | Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen | Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs | Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) | |
| | | | <i>Aard controle R Indicator: D14/01</i> | <i>Aard controle R Indicator: D14/02</i> | <i>Aard controle R Indicator: D14/03</i> | <i>Aard controle R Indicator: D14/04</i> | |
| | | | € 0 | € 0 | € 0 | € 0 | |
| | | | Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen | Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs | Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen | Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs | |
| | | | <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/05</i> | <i>Aard controle R Indicator: D14/06</i> | <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/07</i> | <i>Aard controle R Indicator: D14/08</i> | |
| | | | 1 | 061706 Gemeente Cranendonck | € 0 | 061706 Gemeente Cranendonck | € 0 |
| | | | 2 | | | | |
| | | | 3 | | | | |
| | | | 4 | | | | |
| 5 | | | | | | | |
| 6 | | | | | | | |
| 7 | | | | | | | |
| 8 | | | | | | | |
| 9 | | | | | | | |
| 10 | | | | | | | |

| lenW | E3 | Subsidierегeling sanering verkeerslawaaі | Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie | Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen | Overige bestedingen (jaar T) | Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt | Correctie over besteding (t/m jaar T) | Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen |
|------|----|--|---|---|--|---|--|---|
| | | Subsidierегeling sanering verkeerslawaaі Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr) | Aard controle n.v.t. Indicator: E3/01 | Aard controle R Indicator: E3/02 | Aard controle R Indicator: E3/03 | Aard controle R Indicator: E3/04 | Aard controle R Indicator: E3/05 | Aard controle R Indicator: E3/06 |
| 1 | | | 2021/274532 | € 0 | € 0 | € 0 | € 0 | € 0 |
| 2 | | | | | | | | |
| 3 | | | | | | | | |
| 4 | | | | | | | | |
| 5 | | | | | | | | |
| 6 | | | | | | | | |
| 7 | | | | | | | | |
| 8 | | | | | | | | |
| 9 | | | | | | | | |
| | | | Kopie beschikkingsnummer | Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) | Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T) | Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen | Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T) | Eindverantwoording (Ja/Nee) |
| | | | Aard controle n.v.t. Indicator: E3/07 | Aard controle n.v.t. Indicator: E3/08 | Aard controle n.v.t. Indicator: E3/09 | Aard controle n.v.t. Indicator: E3/10 | Aard controle R Indicator: E3/11 | Aard controle n.v.t. Indicator: E3/12 |
| 1 | | | 2021/274532 | € 0 | € 0 | € 0 | € 0 | Nee |
| 2 | | | | | | | | |
| 3 | | | | | | | | |
| 4 | | | | | | | | |
| 5 | | | | | | | | |
| 6 | | | | | | | | |
| 7 | | | | | | | | |
| 8 | | | | | | | | |
| 9 | | | | | | | | |
| 10 | | | | | | | | |
| SZW | G2 | Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2021 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr | Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/01 | Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/02 | Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/03 | Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/04 | Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2/05 | Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2/06 |
| | | | € 2.910.301 | € 66.056 | € 230.626 | € 648 | € 70.179 | € 1.054 |
| | | | Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/07 | Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/08 | Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicator: G2/09 | Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/10 | Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/11 | Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/12 |
| | | | € 8.135 | € 637 | € 0 | € 221.521 | € 0 | € 0 |
| | | | Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G2/13 | Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14 | | | | |
| | | | € 0 | Ja | | | | |

| | | | | | | | | | |
|---|---|--|---|---|---|--|---|---|-----|
| SZW | G3 | Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2021 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr. | Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking | Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk) | Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) | Besteding (jaar T) Bob | Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) | Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) | |
| | | | Aard controle R Indicator: G3/01 | Aard controle R Indicator: G3/02 | Aard controle R Indicator: G3/03 | Aard controle R Indicator: G3/04 | Aard controle R Indicator: G3/05 | Aard controle R Indicator: G3/06 | |
| | | | € 18.500 | € 1.053 | € 22.578 | € 0 | € 0 | € 0 | |
| | | | BBZ voor 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) | BBZ voor 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) | BBZ voor 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in (jaar T) | € 0 vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) | Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) | | |
| | | | Aard controle R Indicator: G3/07 | Aard controle R Indicator: G3/08 | Aard controle R Indicator: G3/09 | Aard controle R Indicator: G3/10 | Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11 | | |
| | | | € 0 | € 0 | € 0 | € 0 | Ja | | |
| SZW | G4 | Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2021 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr | Welke regeling betreft het? | Besteding (jaar T) levensonderhoud | Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking | Baten (jaar T) levensonderhoud | Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) | Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) | |
| | | | Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01 | Aard controle R Indicator: G4/02 | Aard controle R Indicator: G4/03 | Aard controle R Indicator: G4/04 | Aard controle R Indicator: G4/05 | Aard controle R Indicator: G4/06 | |
| | | | 1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020) | € 1.018 | € 0 | € 0 | € 0 | € 0 | € 0 |
| | | | 2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020) | € 0 | € 0 | € 0 | € 0 | € 0 | € 0 |
| | | | 3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021) | € 342.372 | € 44.971 | € 4.584 | € 1.051 | € 0 | € 0 |
| | | | 4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021) | € 159.110 | € 11.307 | € 2.619 | € 1.051 | € 0 | € 0 |
| | | | 5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021) | € 78.022 | € 0 | € 5.331 | € 12.961 | € 0 | € 0 |
| | | | Kopie regeling | Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) | Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) | Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) | | | |
| | | | Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07 | Aard controle R Indicator: G4/08 | Aard controle R Indicator: G4/09 | Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10 | | | |
| | | | 1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020) | 0 | 0 | Ja | | | |
| | | | 2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020) | 0 | 0 | Ja | | | |
| | | | 3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021) | 33 | 12 | Ja | | | |
| | | | 4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021) | 49 | 2 | Ja | | | |
| | | | 5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021) | 25 | 1 | Ja | | | |
| Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in (jaar T) | Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo | Kapitaalverstrekingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekingen Tozo in (jaar T) | | | | | | | |
| Aard controle R Indicator: G4/11 | Aard controle D2 Indicator: G4/12 | Aard controle R Indicator: G4/13 | | | | | | | |
| € 0 | € 0 | € 0 | | | | | | | |
| Kopie regeling | Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) | Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing | Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig | Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) | | | | | |
| Aard controle n.v.t. Indicator: G4/14 | Aard controle R Indicator: G4/15 | Aard controle R Indicator: G4/16 | Aard controle R Indicator: G4/17 | Aard controle R Indicator: G4/18 | | | | | |
| 1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020) | | | | | | | | | |
| 2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020) | | | | | | | | | |
| 3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021) | | | | | | | | | |
| 4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021) | | | | | | | | | |
| 5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021) | | | | | | | | | |

| | | | | | | | | |
|-----|-----|--|--|--|--|--|--|--|
| SZW | G12 | Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel | Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) | Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) | Aantal gedupeerden (zoals omschreven in artikel 1 van de Regeling specifieke uitkering compensatie van de kosten die verband houden met het kwijtschelden van publieke schulden binnen het SZW-domein van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire toeslagen) | | | |
| | | | Aard controle R Indicator: G12/01 | Aard controle R Indicator: G12/02 | Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03 | | | |
| | | | € 0 | € 0 | 21 | | | |
| VWS | H4 | Regeling specifieke uitkering stimulering sport Gemeenten | Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) | Totale werkelijke berekende subsidie | | | | |
| | | | Aard controle R Indicator: H4/01 | Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02 | | | | |
| | | | € 141.189 | € 145.942 | | | | |
| | | | Activiteiten | Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T) | Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken | Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken | Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten | Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is |
| | | | Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03 | Aard controle R Indicator: H4/04 | Aard controle R Indicator: H4/05 | Aard controle R Indicator: H4/06 | Aard controle R Indicator: H4/07 | Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08 |
| | | | 1 SPUK21-SPUKTSPORT21119 | € 145.942 | € 74.608 | € 35.513 | € 35.821 | |
| | | | 2 | | | | | |
| | | | 3 | | | | | |
| | | | 4 | | | | | |
| | | | 5 | | | | | |
| | | | 6 | | | | | |
| 7 | | | | | | | | |
| 8 | | | | | | | | |
| 9 | | | | | | | | |
| 10 | | | | | | | | |
| VWS | H8 | Regeling Sportakkoord 2020-2022 | Beschikkingnummer | Totaal bedrag volgens beschikking | Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) | Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) | Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) | Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) |
| | | | Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01 | Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02 | Gerealiseerd Aard controle R Indicator: H8/03 | Gerealiseerd Aard controle R Indicator: H8/04 | Gerealiseerd Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05 | Gerealiseerd Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06 |
| | | | 1 1058627-1032727 | € 85.142 | € 0 | € 126.322 | | € 150.825 |
| | | | 2 | | | | | |
| | | | 3 | | | | | |
| | | | 4 | | | | | |
| | | | Kopie beschikkingnummer | Eindverantwoording (Ja/Nee) | | | | |
| | | | Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07 | Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08 | | | | |
| | | | 1 1058627-1032727 | Nee | | | | |
| | | | 2 | | | | | |
| | | | 3 | | | | | |
| 4 | | | | | | | | |

Bijlage 5: Overzicht over te hevelen budgetten 2021

| Omschrijving | Programma | Product | Begroot bedrag conform burap 2021 en raad dec 2021 | Werkelijk bedrag conform jaarrekening |
|-------------------------------|--------------------------------------|------------------|--|---------------------------------------|
| Programma 1 | | | | |
| Omgevingswet | Wonen + leven | Wonen | 120.000 | 142.000 |
| Programma 4 | | | | |
| Koploper cliëntondersteuning | Sociaal Domein | WMO | 125.000 | 150.000 |
| TONK (raad december 2021) | Sociaal Domein | W&I | 91.000 | 81.657 |
| Programma 5 | | | | |
| Restant gelden coronamiddelen | Bestuur en Algemene dekkingsmiddelen | Algemene Dekking | 355.000 | 178.351 |
| | | | | |
| Totaal | | | 691.000 | 552.008 |

| Omschrijving | Programma | Product | Begroot bedrag conform jrk 2020 | Werkelijk bedrag conform jaarrekening |
|--|--------------------------------------|-----------------------------|---------------------------------|---------------------------------------|
| Programma 1 | | | | |
| Omgevingswet | Wonen + leven | Wonen | 138.916 | 138.472 |
| Inzet RO initiatieven | Wonen + leven | Wonen | 100.000 | 100.000 |
| Ontwikkelas Randweg-Oost en Fabrieksstraat | Wonen + leven | Verkeer en vervoer | 24.203 | 24.203 |
| Programma 2 | | | | |
| Economische visie | Werk + Economie | Economie | 71.243 | 18.790 |
| Programma 5 | | | | |
| Projectleider ondermijning | Bestuur en Algemene dekkingsmiddelen | Openbare orde en veiligheid | 32.000 | 15.943 |
| Totaal | | | 366.362 | 297.408 |
| | | | | |

Bijlage 6: Kerngegevens jaarrekening 2021

| A: Sociale structuur | Werkelijke gegevens 31-12-2020 | Werkelijke gegevens 31-12-2021 |
|---|-----------------------------------|-----------------------------------|
| Aantal inwoners | 21.004 | 20.683 |
| waarvan: | | |
| inwoners 0 - 19 jaar | 4.067 | 3.940 |
| inwoners 20 - 64 jaar | 11.874 | 11.622 |
| inwoners 65 - 74 jaar | 2.893 | 2.874 |
| inwoners 75 - 84 jaar | 1.664 | 1.744 |
| 85 jaar en ouder | 506 | 503 |
| Aantal mannen | 10.661 | 10.457 |
| Aantal vrouwen | 10.343 | 10.226 |
| Aantal leerl. basisonderwijs scholen Cranendonck | 1.531* | 1.049 |
| Aantal NTC Cranendonck (AZC) | | 122 |
| Aantal leerl. voortgezet onderwijs (dependance Budel) | 315* | 343 |
| *stand per 1 oktober | | |
| Participatiewet(PW) | 217 | 211 |
| Besluit Bijstandsverlening zelfstandigen (BBZ) | 1 | 1 |
| De Inkomensvoorziening voor Ouderen en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werkloze werknemers (IOAW) | 16 | 14 |
| De Inkomensvoorziening voor Ouderen en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Zelfstandigen (IOAZ) | 4 | 3 |
| Aantal voorzieningen Jeugdzaken | 439 | 470 |
| Aantal vervoersvoorzieningen Wmo | 517 | 526 |
| Aantal rolstoelvoorzieningen Wmo | 198 | 180 |
| Aantal woonvoorzieningen Wmo | 175 | 179 |
| Aantal voorzieningen huishoudelijke hulp Wmo | 498 | 531 |

| B: Fysieke structuur | Werkelijke gegevens 31-12-2020 | Werkelijke gegevens 31-12-2021 |
|---|--|--|
| Oppervlakte gemeente in hectare totaal woonruimten waarvan: aantal woningen aantal bijzondere wooneenheden aantal woonwagens | 7.814 9.518 9.043 445 30 | 7.814 9.588 9.113 445 30 |
| Lengte van wegen: wegen buiten de bebouwde kom in km wegen binnen de bebouwde kom in km semi- en onverharde wegen, fiets- en voetpaden in km | 127 124 73 | 127 124 73 |
| Aantal m ² openbaar groen: Oppervlakte bossen en natuur in hectare | 599.000 310 | 599.000 310 |

| C: Financiële structuur | Werkelijke gegevens 31-12-2020 | Werkelijke gegevens 31-12-2021 |
|----------------------------------|-----------------------------------|-----------------------------------|
| Gewone uitgaven* | | |
| - absoluut | 52.180.000 | 53.312.000 |
| - per inwoner | 2.484 | 2.578 |
| Gewone inkomsten* | | |
| - absoluut | 56.441.000 | 56.807.000 |
| - per inwoner | 2.687 | 2.747 |
| Opbrengst belastingen en rechten | | |
| - absoluut | 10.825.000 | 11.551.000 |
| - per inwoner | 515 | 558 |
| Algemene uitkering Gemeentefonds | | |
| - absoluut | 32.040.764 | 34.548.982 |
| - per inwoner | 1.525 | 1.670 |
| Eigen financieringsmiddelen | | |
| - absoluut | 19.340.000 | 22.908.000 |
| - per inwoner | 921 | 1.108 |
| Vaste schuld | | |
| - absoluut | 30.544.000 | 28.376.000 |
| - per inwoner | 1.454 | 1.372 |

* *Uitgaven/Inkomsten algemene dienst voor resultatenbestemming.*

Bijlage 7: Baten en Lasten per taakveld

| Taakveld | Inkomsten | | Uitgaven | |
|---|----------------------|----------------------|---------------------|---------------------|
| | Begroot | Werkelijk | Begroot | Werkelijk |
| 0.1 Bestuur | € -14.521 | € - | € 1.412.205 | € 1.331.806 |
| 0.10 Mutaties reserves | € -1.345.257 | € -959.987 | € 1.043.180 | € 1.243.746 |
| 0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten | € - | € - | € 129.919 | € 3.211.244 |
| 0.2 Burgerzaken | € -225.187 | € -278.503 | € 1.538.722 | € 1.412.629 |
| 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden | € - | € - | € 150.142 | € 150.142 |
| 0.4 Overhead | € -88.597 | € -343.988 | € 7.619.906 | € 7.837.901 |
| 0.5 Treasury | € -179.596 | € -270.424 | € -48.978 | € 56.631 |
| 0.61 OZB woningen | € -4.471.429 | € -3.244.033 | € 81.154 | € 66.011 |
| 0.62 OZB niet-woningen | € -916.652 | € -2.452.629 | € - | € - |
| 0.64 Belastingen overig | € -55.271 | € -32.458 | € 13.446 | € 2.888 |
| 0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds | € -34.178.198 | € -34.548.982 | € 8.500 | € 5.100 |
| 0.8 Overige baten en lasten | € -587.645 | € -451.306 | € 1.135.570 | € 778.298 |
| 0.9 Vennootschapsbelasting (VpB) | € - | € - | € - | € -2.896 |
| 1.1 Crisisbeheersing en brandweer | € -82.000 | € -88.281 | € 1.421.361 | € 1.394.306 |
| 1.2 Openbare orde en veiligheid | € -74.000 | € -72.129 | € 495.297 | € 486.765 |
| 2.1 Verkeer en vervoer | € -67.098 | € -165.540 | € 3.106.339 | € 2.976.937 |
| 2.5 Openbaar vervoer | € - | € - | € 3.103 | € 3.103 |
| 3.1 Economische ontwikkeling | € - | € - | € 964.281 | € 663.454 |
| 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur | € -699.855 | € -1.142.798 | € 699.855 | € 870.677 |
| 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen | € -19.727 | € -9.105 | € 16.725 | € 4.636 |
| 3.4 Economische promotie | € -248.177 | € -206.338 | € 260.394 | € 261.567 |
| 4.1 Openbaar basisonderwijs | € - | € - | € 138.063 | € 112.936 |
| 4.2 Onderwijshuisvesting | € -67.366 | € -48.719 | € 754.619 | € 755.615 |
| 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken | € -340.216 | € -169.252 | € 1.073.146 | € 887.169 |
| 5.1 Sportbeleid en activering | € -73.620 | € -406.231 | € 482.236 | € 596.589 |
| 5.2 Sportaccommodaties | € -619.374 | € -520.517 | € 1.296.488 | € 1.209.324 |
| 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie | € -38.913 | € -27.448 | € 782.549 | € 774.937 |
| 5.4 Musea | € - | € - | € 2.268 | € 4.293 |
| 5.5 Cultureel erfgoed | € - | € - | € 45.825 | € 22.413 |
| 5.6 Media | € - | € - | € 391.841 | € 387.286 |
| 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie | € -33.468 | € -1.846 | € 1.662.757 | € 1.495.974 |
| 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie | € -422.896 | € -246.805 | € 1.939.354 | € 1.761.011 |
| 6.2 Wijkteams | € -21.240 | € -33.059 | € 1.646.999 | € 1.389.176 |
| 6.3 Inkomensregelingen | € -4.751.000 | € -4.721.744 | € 6.923.976 | € 6.571.915 |
| 6.4 Begeleide participatie | € - | € - | € 1.963.173 | € 2.191.972 |
| 6.5 Arbeidsparticipatie | € - | € -33.185 | € 411.469 | € 382.340 |
| 6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO) | € -105.189 | € -82.663 | € 828.613 | € 793.119 |
| 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+ | € - | € - | € 3.374.350 | € 3.630.192 |
| 6.72 Maatwerkdienstverlening 18- | € - | € - | € 4.293.748 | € 3.814.993 |
| 6.82 Geïntegreerde zorg 18- | € - | € -52.446 | € 473.914 | € 439.483 |
| 7.1 Volksgezondheid | € - | € - | € 771.680 | € 780.993 |
| 7.2 Riolering | € -2.258.460 | € -2.146.100 | € 1.745.614 | € 1.635.202 |
| 7.3 Afval | € -2.426.790 | € -2.573.819 | € 1.870.995 | € 2.050.907 |
| 7.4 Milieubeheer | € - | € -6.715 | € 696.018 | € 706.070 |
| 7.5 Begraafplaatsen en crematoria | € -53.300 | € -58.090 | € 106.933 | € 101.862 |
| 8.1 Ruimtelijke ordening | € -264.034 | € -412.278 | € 886.477 | € 665.096 |
| 8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen) | € -2.236.655 | € -564.833 | € 2.236.655 | € 564.833 |
| 8.3 Wonen en bouwen | € -992.709 | € -1.432.896 | € 1.107.559 | € 1.324.500 |
| Eindtotaal | € -57.958.440 | € -57.805.146 | € 57.958.440 | € 57.805.146 |

Bijlage 8: Lijst met afkortingen

| | |
|---------|--|
| AB | Algemeen Bestuur |
| ABdK | Actief Bodembeheer de Kempen |
| AMHK | Advies- en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kinder mishandeling |
| AO | Administratieve Organisatie |
| APV | Algemene Plaatselijke Verordening |
| AR | Algemene Reserve |
| ARCOR | Algemene randvoorwaarden Cranendonckse Openbare Ruimte |
| ARG | Algemene Reserve Grondexploitatie |
| AU | Algemene Uitkering |
| AVG | Algemene verordening gegevensbescherming |
| AWB | Algemene wet bestuursrecht |
| AWBZ | Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten |
| AZC | Asielzoekerscentrum |
| BAG | Basisregistraties Adressen en Gebouwen |
| BBP | Bruto Binnenlands Product |
| BBT | Bedrijventerreinen Benchmark Tool |
| BBV | Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten |
| BBZ | Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen 2004 |
| BCF | BTW Compensatie Fonds |
| BdK | Bibliotheek De Kempen |
| BDU | Brede doeluitkering |
| BIBOB | Wet Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur |
| BIE | Bouwgrond in exploitatie |
| BIG | Baseline Informatieveiligheid Gemeenten |
| BIO | Buitengebied In Ontwikkeling |
| BIO | Ensia/Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Overheid |
| BIVAK | BRAVO! College voor innovatief vakmanschap |
| BIZOB | Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost Brabant |
| BKP | Beeldkwaliteitplan |
| BNG | Bank Nederlandse Gemeenten |
| BOM | Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij |
| BO-MIRT | Bestuurlijk Overleg Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport |
| Bor | Besluit Omgevingsrecht |
| BOV | Budelse Ondernemers Vereniging |
| BOVO | Bovenwijkse Voorzieningen |
| BTPL | Basisteamprogrammaleider |
| BRK | Basisregistratie Kadaster |
| BRO | Basisregistratie Ondergrond |
| BRP | Basisregistratie Personen |
| BUIG | Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten |
| BvC | Baronie van Cranendonck |
| BVL | Brabants VerkeersveiligheidsLabel |
| BW/MO | Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang |
| BZK | Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties |
| CAK | Centraal Administratie Kantoor |
| CAO | Collectieve arbeidsovereenkomst |
| CAR/UWO | Collectieve Arbeidsvoorwaardenregeling/Uitwerkingsovereenkomst |
| CBS | Centraal bureau voor de statistiek |
| CEO | Cliëntervaringsonderzoek |
| Cer | Compensatie eigen risico |

| | |
|---------|---|
| CISO | Coördinator informatieveiligheid |
| CJG | Centrum Jeugd en Gezin |
| CJIB | Centraal Justitieel Incasso Bureau |
| COA | Centraal Orgaan opvang Asielzoekers |
| COELO | Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden |
| CPB | Centraal Planbureau |
| CPO | Collectief Particulier Opdrachtgeverschap |
| CRM | Customer Relationship Management |
| CROW | Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Wegen- en Waterbouw |
| CRZ | Collectief Randweg Zuid |
| CMK | Cultuurreductie met kwaliteit |
| CVV | Collectief Vraagafhankelijk Vervoer |
| CWI | Centrum voor Werk en Inkomen |
| DDS | Datadistributiesysteem |
| DIC | Duurzaam Industrierrein Cranendonck |
| DIV | Documentatie en Informatie Voorziening |
| DKD | Digitaal Klantdossier |
| DLO | Dienst Landbouwkundig Onderzoek |
| DMS | Document Management Systeem |
| DO | Definitief Ontwerp |
| DSP | Dorpssteunpunt |
| DUO | Dienst Uitvoering Onderwijs |
| DVC | Dement Vriendelijk Cranendonck |
| DVO | Dienstverleningsovereenkomst |
| EB | Eigen Bijdrage |
| ECB | Europese Centrale Bank |
| EMU | Economische en Monetaire Unie |
| EURIBOR | Euro Interbank Offered Rate |
| FG | Functionaris gegevensbescherming |
| FIDO | Wet Financiering Decentrale Overheden |
| FMI | Funciemengingsindex |
| Fup | Fauna uittreed plaatsen |
| FVW | Financiële verhoudingswet |
| GALM | Groninger Actief Leven Model |
| GBA | Gemeentelijke Basisadministratie voor persoonsgegevens |
| GBKN | Grootschalige Basiskaart van Nederland |
| GEO | Geografisch |
| GFT | Groente-, Fruit- en Tuinafval |
| GGD | Gemeenschappelijke Gezondheid Dienst |
| GGI | Gemeentelijke Gemeenschappelijke Infrastructuur |
| Ggz | Geestelijke gezondheidszorg |
| GGzE | Geestelijke Gezondheidszorg Eindhoven en de Kempen |
| GHOR | Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen |
| GI | Gecertificeerde Instelling |
| GMSD | Gemeentelijke Monitoring Sociaal Domein |
| CPB | Centraal Planbureau |
| GPvE | Globaal Programma van Eisen |
| GRSA2 | Gemeenschappelijke Regeling Samenwerkende A2-gemeenten |
| GREX | Grondexploitatie |
| GTK | Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader |
| GVOP | Gemeentelijke Voorzieningen voor Officiële Publicaties |
| GVL | Gemeenschappelijke Vluchtelingen Locatie |
| GVVP | Gemeentelijk Verkeer- en Vervoer Plan |

| | |
|-------|---|
| HbH | Hulp bij Huishouden |
| HKZ | Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector |
| HNG | Hypotheekfonds Nederlandse Gemeenten |
| HNW | Het Nieuwe Werken |
| HOF | Wet Houdbare Overheidsfinanciën |
| HRM | Human Resources Management |
| HvC | Hof van Cranendonck |
| I&A | Informatievoorziening & Automatisering |
| IBOR | Integraal Beheerkwaliteitsplan Openbare Ruimte |
| IBP | Interbestuurlijk programma |
| IC | Interne Controle |
| ICT | Informatie en Communicatie Technologie |
| iDOP | Integraal dorppontontwikkelingsplan |
| IGO | Integrale Gebiedsontwikkeling |
| IOAW | Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers |
| IOAZ | Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen |
| IOK | Intentieovereenkomst |
| IPO | Interprovinciaal Overleg |
| ISV | Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing |
| ITV | Intensivering Toezicht Veehouderijen |
| JB/JR | Jeugdbescherming/Jeugdreclassering |
| JGZ | Jeugd Gezondheidszorg |
| JuZa | Juridische Zaken |
| KCA | Klein Chemisch Afval |
| KCC | Klant Contact Centrum |
| KIT | Kempen Interventieteam |
| KLIC | Kabels en Leidingen Informatie Centrum |
| KPI | Kritische Prestatie Indicator |
| KZC | Kindzorgcentrum |
| LAA | Landelijk Aanpak Adreskwaliteit |
| LAP3 | Landelijk Afvalbeheerplan 3 |
| LGB | Lokaal Gezondheidsbeleid |
| LIA | Langetermijn agenda |
| LISA | Landelijk informatiesysteem van Arbeidsplaatsen |
| LNV | Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit |
| LOG | Landbouwonwikkelingsgebied |
| LTA | Lange Termijn Agenda |
| LVO | Limburg Voortgezet Onderwijs |
| MBvO | Meer Bewegen voor Ouderen |
| MBO | Middelbaar Beroeps Onderwijs |
| MER | Milieueffect Rapportage |
| MIRT | Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport |
| MJOP | Meerjarig onderhoudsprogramma |
| MKB | Midden en klein bedrijf |
| MKOB | Meldkamer Oost Brabant |
| MO | Maatschappelijke Ondersteuning |
| MPG | MeerjarenPrognose Grondexploitaties |
| MRE | Metropoolregio Eindhoven |
| MT | Managementteam |
| NIEGG | Niet in exploitatie genomen gronden |
| NIMBY | Not in my back yard |

| | |
|----------|--|
| NPK | Nota Publiekrechtelijke Kaders |
| NPR | Nederlandse Praktijk Richtlijn |
| NPS | Net Promoter Score |
| NRS | Netto Retraction Score |
| NUP | Nationaal Uitvoering Programma |
| NWW'er | Niet Werkende Werkzoekende |
| NZA | Nederlandse Zorgautoriteit |
| OCC | Ondernemersvereniging Cranendonck |
| ODZOB | Omgevingsdienst Zuidoost Brabant |
| OGB | Onderlinge gemeentelijke bosbrandverzekering |
| OHBA | Onderwijs huisvesting basisonderwijs asielzoekerskinderen |
| OML | Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg |
| OOGO | Op Overeenstemming Gericht Overleg |
| OZB | Onroerende Zaak Belastingen |
| PAS | Programmatische Aanpak Stikstof |
| P&C | Planning & Control |
| P-budget | Personeelsbudget |
| PGB | Persoonsgebonden Budget |
| PIMS | Personeelsinformatie Managementsysteem |
| PIJOFACH | Personeel, Informatievoorziening, Juridische zaken, Organisatie, Financiën, Administratieve organisatie, Communicatie en Huisvesting |
| PIP | Persoonlijk Inburgerings Plan |
| PIT | Peelland interventieteam |
| PMD | Plastic, metaal en drankenkartons |
| PMO | Platform Maatschappelijke Ondersteuning |
| POH | Praktijkondersteuner huisarts |
| Poc | Percentage of completion |
| RAV | Regionale Ambulance Voorziening |
| RES | Regionale Energie Strategie |
| R&T | Recreatie & Toerisme |
| RHCE | Regionaal Historisch Centrum Eindhoven |
| RIB | Raadsinformatiebrief |
| RICK | Regionaal Instituut Cultuur- en Kunsteducatie |
| RIEC | Regionaal informatie- en expertisecentrum |
| RIVM | Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu |
| RMA | Record Management Applicatie |
| RO | Ruimtelijke ordening |
| ROC | Regionaal opleidingscentrum |
| ROK | Regionaal Operationeel Kader |
| ROVL | Richtlijn openbare verlichting |
| RPvE | Ruimtelijk Programma van Eisen |
| RUD | Regionale Uitvoeringsdienst |
| Ruddo | Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden |
| RUP | Regionaal UitvoeringsProgramma |
| RvIG | Rijksdienst voor identiteitsgegevens |
| RVP | Rijksvaccinatieprogramma |
| SD | Sociaal Domein |
| SGDK | Samenwerking Grensgebied De Kempen |
| SISA | Single information, Single audit |
| SOK | Samenwerkingsovereenkomst |
| SRE | Samenwerkingsverband Regio Eindhoven |
| SSC | Shared Service Center |
| Stika | Stimuleringskader landschappen |

| | |
|---------|---|
| SVB-BGT | Samenwerkingsverband Van Bronhouders – Basisregistratie Grootchalige Topografie |
| SW | Sociale Werkplaats |
| SWI | Samenwerking Werk en Inkomen |
| SZW | Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid |
| TRK | Team Ruimtelijke Kwaliteit |
| UVV | Uitvoeringsprogramma Verkeer & Vervoer |
| UWV | Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen |
| VCC | Vrijwilligerscentrale Cranendonck |
| v-GRP | Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan |
| VNG | Vereniging Nederlandse Gemeenten |
| VO | Voortgezet Onderwijs |
| VOG | Verklaring Omtrent Gedrag |
| VR | Veiligheidsregio |
| VRBZO | Veiligheidsregio Brabant Zuidoost |
| VTA | Visual Tree Assessment |
| VTBC | Vrijtijdsbedrijf Cranendonck |
| VVE | Voorschoolse en Vroegschoolse Educatie |
| VTH | Vergunningen Toezicht en Handhaving |
| VvC | Vereniging van Contracten |
| VVTV | Voorwaardelijke Vergunning Tot Verblijf |
| VVV | Vereniging voor Vreemdelingenverkeer |
| W&I | Werk & Inkomen |
| Wabo | Wet algemene bepalingen omgevingsrecht |
| WAC | Wmo Adviesraad Cranendonck |
| WAS | Warenwetbesluit Attractie en Speeltoestellen |
| Wbb | Wet bodembescherming |
| WEB | Wet educatie en beroepsonderwijs |
| Wet OKE | Wet Ontwikkelkansen door Kwaliteit en Educatie |
| WEW | Stichting Waarborgfonds Eigen Woningbouw |
| WGA | Werkhervattingsregeling Gedeeltelijk Arbeidsongeschikten |
| WGS | Wet Gemeentelijke Schuldhulp |
| WHVZ | Wet Hygiëne en Veiligheid Zwemgelegenheden |
| WIJ | Wet Investeren in Jongeren |
| WKO | Warmte-Koude-Opslagsysteem |
| WKPB | Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken |
| WKR | Werkkostenregeling |
| Wlz | Wet Langdurige Zorg |
| WML | Wet minimumloon en minimum vakantiebijslag |
| Wmo | Wet Maatschappelijke Ondersteuning |
| WOZ | Wet Onroerende Zaakbelastingen |
| Wro | Wet Ruimtelijke Ordening |
| WSJG | Waar Staat Je Gemeente |
| WSW | Wet Sociale Werkvoorziening |
| Wtcg | Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten |
| WTI | Werkgroep Tegengaan Identiteitsgegevens |
| WV | Woonvoorzieningen |
| WVG | Wet Voorzieningen Gehandicapten |
| Wvr | Wet Veiligheidsregio's |
| WWB | Wet Werk en Bijstand |
| WWnV | Wet Werken naar Vermogen |
| WWV | Wet Werkloosheidsvoorziening |
| ZLTO | Zuidelijke land- en tuinbouworganisatie |
| ZZP | Zelfstandigen zonder personeel |

